

การเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา ด้วยรูปแบบการปรัษาเชิงผสานเทคนิควิธี

สุทธิมาศ อภิรักษ์ฉนิชย์

คุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัษาคุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการปรัษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธี

สุทธิมาศ อภิรักษ์วณิชย์

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE ENHANCEMENT OF COMPETENCY COUNSELING IN TEACHER THROUGH
TECHNICAL ECLECTISM INTEGRATIVE COUNSELING

SUTTIMAS APHIRUKVANICH

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY

IN COUNSELING PSYCHOLOGY

FACULTY OF EDUCATION

BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมคดียุติโทษและคณะกรรมการสอบคดียุติโทษได้พิจารณาคดียุติโทษของ สุทธิมาศ อภิรักษ์วัฒน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคดียุติโทษ

คณะกรรมการสอบคดียุติโทษ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาค)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เดียววิเศษ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คลดาว วงศ์ธีระธรรม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาค)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คลดาว วงศ์ธีระธรรม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์)

..... กรรมการ
(ดร.ประชา อินัง)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญา ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับคดียุติโทษฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

61810039: สาขาวิชา: จิตวิทยาการศึกษา; ปร.ด. (จิตวิทยาการศึกษา)

คำสำคัญ: การปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี/ สมรรถนะการปรึกษา/ การปรึกษากลุ่ม/ ครูที่ปรึกษา

สุทธิมาศ อภิรักษ์วัฒน์ : การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี. (THE ENHANCEMENT OF COMPETENCY COUNSELING IN TEACHER THROUGH TECHNICAL ECLECTISM INTEGRATIVE COUNSELING) คณะกรรมการควบคุมคดียุติพันธุ์: เพ็ญญา กุลนภาดล, กศ.ด., คลดาว วงศ์ธีระธรณ์, ศศ.ด. ปี พ.ศ. 2567.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา 2) พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา และ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) จาก 6 ภูมิภาค จำนวน 12 จังหวัด จังหวัดละ 35 คน รวมจำนวน 420 คน โดยใช้แบบวัดสมรรถนะการปรึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี และบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา และระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษากับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ซึ่งมีความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง และมีค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะการปรึกษา ตั้งแต่ระดับปานกลางลงมา จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวน 10 คน โดยใช้แบบวัดสมรรถนะการปรึกษา ทั้งในระลอกก่อนการทดลอง ระลอกหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ ระยะที่ 1 ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานที่ (t-score) ระยะที่ 3 ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-way repeated-measures ANOVA) และทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Bonferroni

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษา พบว่า โดยส่วนใหญ่ ครูที่ปริญษามีสมรรถนะการปริญษาปานกลาง (ร้อยละ 68.80, T-Score = 40-59) รองลงมา มีสมรรถนะการปริญษามาก (ร้อยละ 24.00, T-Score = 60 ขึ้นไป) และสมรรถนะการปริญษาน้อย (ร้อยละ 7.20, T-Score = ต่ำกว่า 40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปริญษามีสมรรถนะการปริญษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 68.80) ทั้งในด้านเจตคติในการให้การปริญษา (ร้อยละ 72.40) ด้านความรู้ในการให้การปริญษา (ร้อยละ 72.60) และด้านทักษะในการให้การปริญษา (ร้อยละ 77.60)

2. รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาสำหรับครูที่ปริญษา เป็นการผสมผสานเทคนิคการให้การปริญษากลุ่มแบบพบหน้าและใช้บทเรียนออนไลน์ในการศึกษาด้วยตนเอง ดำเนินการให้การปริญษา จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที โดยครั้งที่ 1-2, 5, 8-10 เป็นการปริญษากลุ่มแบบพบหน้า ครั้งที่ 3 และ 6 เป็นการปริญษากลุ่มแบบพบหน้า และมีการศึกษาบทเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง ครั้งที่ 4 และ 7 เป็นการปริญษากลุ่มแบบพบหน้าและมีการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ร่วมด้วย

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษา พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาสำหรับครูที่ปริญษา มีสมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษา ระยะเวลาหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง สมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษาระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนทดลอง ระยะเวลาหลังการทดลองและติดตามผล ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองมีสมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษา ไม่แตกต่างกับกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

61810039: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; Ph.D. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: TECHNICAL ECLECTISM INTEGRATIVE COUNSELING/
COUNSELING COMPETENCY/ GROUP COUNSELING/ COUNSELOR
TEACHER

SUTTIMAS APHIRUKVANICH : THE ENHANCEMENT OF COMPETENCY
COUNSELING IN TEACHER THROUGH TECHNICAL ECLECTISM INTEGRATIVE
COUNSELING. ADVISORY COMMITTEE: PENNAPHA KOOLNAPHADOL, Ed.D.
DOLDAO WONGTHEERATHORN, Ph.D. 2024.

This research has the objectives to 1) study the counseling competency of counselor teachers 2) develop the model for enhancing counseling competency for teacher counselors 3) study the results of a trial of using the model for enhancing counseling competency for teacher counselors. The research is divided into 3 phases: Phase 1 studies the competency of counseling teachers. Both primary and secondary levels Under the Office of the Basic Education Commission Ministry of Education Derived from multi-stage random sampling (Multistage Random Sampling) from 6 regions, 12 provinces, 35 people per province, totaling 420 people, using the counseling competency scale developed by the researcher. Phase 2 developed the model for enhancing counseling competency for teacher counselors consists of a counseling program on enhancing counseling competency for teacher counselors. With an integrated consulting model and techniques and online lessons on counseling competencies for counselor teachers, and phase 3 studied the results of a trial of using the model for enhancing counseling competency for teacher counselors. With a sample of 20 people, simple random sampling was done. There was 1 experimental group which was willing to participate in the experiment and had a mean counseling competency score of 10 people at the moderate level and 1 control group of 10 people using the counseling competency measure. both in the pre-experiment period. Period after the experiment and the follow-up period. Statistics used in Phase 1 include analysis of averages. Standard deviation Standard t-score, Phase 3, consists of mean analysis. standard deviation and one-way repeated-measures ANOVA and paired tests using the Bonferroni method.

The study results are summarized as follows.

1. Results of the study of counseling competency of counselor teachers. It was found that the competency counseling of teacher counselors had moderate counseling competence (68.80 percent, T-Score = 40-59), followed by high counseling competence (percent 24.00, T-Score = 60 and above) and low counseling competency (7.20 percent, T-Score = less than 40). When considering each aspect, it was found that most of the counselor teachers had counseling competency at a moderate level (100 68.80 each) in terms of attitude in giving advice (72.40%), knowledge in giving counseling (72.60%), and skill in giving counseling (77.60%).

2. Model for enhancing counseling competency for teacher counselors, it combines face-to-face group counseling techniques and online lessons for self-study. Conducted 10 counseling sessions, each time 60-90 minutes. The 1st, 2nd, 5th, 8th, 10th times were face-to-face group counseling. The 3rd and 6th were face-to-face group counseling and included online lessons. The 4th and 7th sessions were face-to-face group counseling and included self-practice.

3. The results of the experiment using the model for enhancing counseling competencies for teacher counselors found that the experimental group received the format to enhance counseling competency for teacher counselors. There is counseling competency of counselor teachers. The post-experiment period was higher than the pre-experiment period. The counseling competency of teacher counselors in the follow-up period were higher than those in the pre-experiment period. There were no differences between the post-experiment and follow-up periods. Statistically significant at the .05 level, the experimental group's counseling performance was no different from that of the control group. Statistically significant at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาคณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คลดาว วงศ์ธีระธรรม อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ตลอดจนเสียสละเวลาในการตรวจแก้ไข และติดตามความก้าวหน้าใน การดำเนินการวิจัย แนะนำในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อคุษฎีนิพนธ์นี้ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจน เสร็จสมบูรณ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เดียววิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภร ทรัพย์วิระปกรณ์ และ ดร.ประชา อินัง ที่ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขคุษฎีนิพนธ์ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา ประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำแนะนำ และสั่งสอน จนผู้วิจัยสามารถสำเร็จการศึกษาได้ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยบูรพา ในการให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในการดำเนินงานจนคุษฎีนิพนธ์สำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการตรวจเครื่องมือ และ แนะนำสิ่งที่เป็น ประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัย และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้ประสานงานในหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ทำให้คุษฎีนิพนธ์สำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณศึกษานิเทศก์จังหวัดระยองและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัดระยอง ที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างการศึกษาจนสำเร็จ ด้วยดี

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว ที่มอบความรัก คอยส่งเสริม ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกระหว่างการศึกษาและการทำวิจัย รวมไปถึงเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

สุทธิมาศ อภิรักษ์วัฒน์ชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฌ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ให้การปรึกษา	14
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีสำหรับครูที่ปรึกษา	31
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียนออนไลน์	53
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับครูที่ปรึกษา	60

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา	74
ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา.....	81
ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา..	85
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง	90
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
สัญลักษณ์แทนตัวแปรที่ทำการศึกษา	91
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา	93
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา.....	98
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา.....	108
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	114
สรุปผลการวิจัย	115
อภิปรายผล.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	132
บรรณานุกรม	134
ภาคผนวก	139
ภาคผนวก ก	140
ภาคผนวก ข	142
ภาคผนวก ค	148
ภาคผนวก ง.....	153
ภาคผนวก จ	159
ภาคผนวก ฉ	214
ภาคผนวก ช	226

ภาคผนวก ซ233

ประวัติย่อของผู้วิจัย235

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การแบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง	75
ตารางที่ 2 แบบแผนการทดลอง	87
ตารางที่ 3 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล	92
ตารางที่ 4 ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	94
ตารางที่ 5 ผลการศึกษาเกณฑ์ในการมาตรฐาน และระดับสมรรถนะการให้การปรึกษา	96
ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทดลองใช้บทเรียนออนไลน์	103
ตารางที่ 7 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ในภาพรวม	104
ตารางที่ 8 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา	104
ตารางที่ 9 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา	105
ตารางที่ 10 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา	106
ตารางที่ 11 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้การปรึกษา	107
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสมรรถนะการให้การปรึกษาของ ครูที่ปรึกษาในภาพรวม และรายด้านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อน การทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล	109
ตารางที่ 13 ผลการตรวจสอบค่าสถิติ KMO Bartlett's test และ VIF ของตัวแปรที่ทำการศึกษา ...	110
ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) ระหว่างกลุ่มควบคุม กับกลุ่มทดลอง ในช่วงเวลาในการวัด 3 ระยะ	111
ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) ภายในกลุ่มควบคุม กับกลุ่มทดลอง ในช่วงเวลาในการวัด 3 ระยะ	111
ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) รายคู่ ในระยะก่อน การทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล โดยวิธีทดสอบ Bonferroni	112

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ของแบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา.....	149
ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสมรรถนะการปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา.....	151

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 1	8
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 2	9
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 3	10
ภาพที่ 4 Competency ice-berg model.....	19
ภาพที่ 5 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1	80
ภาพที่ 6 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2.....	84
ภาพที่ 7 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3.....	89

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครู เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องในสังคมไทยว่า เป็นปुरुชนียบุคคล เปรียบดังดวงประทีปแห่งปัญญาที่ส่องสว่างแก่ศิษย์ เพื่อนำความรู้ไปปฏิบัติถ่ายทอดต่อไปไว้เป็นมรดกทางปัญญาให้คนรุ่นต่อไปได้เรียนรู้และนำมาใช้ในชีวิตจริง สามารถช่วยให้บุคคลอื่น ๆ เกิดประสบการณ์ มีความเจริญงอกงาม และมีพัฒนาการก้าวหน้าได้ เป็นบุคคลที่อบรมสั่งสอนให้ผู้อื่นมีความเจริญทางปัญญา สามารถประกอบอาชีพได้ ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสอนศิลปวิทยาให้แก่ศิษย์ โดยทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของนักเรียน จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน สามารถให้บริการการแนะแนวในด้านการเรียน การครองตน พัฒนา และส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตร และนอกหลักสูตร ประเมินผลความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน แนะนำอาชีพที่เหมาะสมให้แก่ศิษย์ เพื่อช่วยให้ศิษย์ของตน สามารถเลือกวิชาเรียนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ครูต้องคำนึงถึงสติปัญญา ความสามารถ และความถนัดของบุคลิกภาพของศิษย์ อบรมคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ เพื่อศิษย์จะได้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคมไทยในวันข้างหน้า

ครูจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความงอกงาม เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และเป็นความหวังของประเทศชาติในอนาคต เนื่องจากเยาวชนเป็นผู้ที่จะมีบทบาทในการขับเคลื่อนประเทศชาติในวันข้างหน้า เป็นผู้ที่กำลังจะก้าวเข้ามามีบทบาททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และยังเป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาคนรุ่นก่อน และเป็นสมาชิกของครอบครัวและสังคม ซึ่งต้องฝึกฝนอบรมให้รู้จักบทบาทของคนในครอบครัว และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น เยาวชนเป็นทั้งผู้รับการพัฒนา และผู้ดำเนินการพัฒนา โดยเฉพาะเยาวชนในกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูง จะเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าในการพัฒนาไปสู่ผู้ดีโดยโอกาส เยาวชนจึงต้องตระหนักในคุณค่าและบทบาทของตนเอง ด้วยการพัฒนาให้เป็นคนที่มีความรู้ มีสติปัญญา มีเหตุผล มีคุณธรรมและวัฒนธรรม มีพละนาถ

ที่สมบูรณ์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองได้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีบทบัญญัติให้โรงเรียนและสถานศึกษา ต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมแนะแนว โดยครูแนะแนวเป็นผู้ให้การปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดของกฎกระทรวงไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาไทยให้ก้าวไปสู่ยุค 4.0 นั้น ครูแนะแนว ยังต้องเข้ามามีบทบาทอย่างเด่นชัดในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ ให้พร้อมก้าวเดินสู่เส้นทางการศึกษาในระดับสูงขึ้น และให้คำแนะนำที่เหมาะสม เพื่อให้พวกเขาก้าวเดินไปบนเส้นทางสายวิชาชีพที่ผู้เรียนมุ่งหวัง สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) พบว่า ครูแนะแนวที่มีวุฒิโดยตรง มีจำนวน 3,265 คน ส่วนภูมิภาคทำหน้าที่แนะแนวโดยผ่านการฝึกอบรม มีจำนวน 14,632 คน และยังมีครูที่ทำหน้าที่แนะแนว โดยไม่ผ่านการอบรมถึง 23,656 คน ดังนั้น การพัฒนาครูจึงมีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้ครูสามารถทำหน้าที่เชิงจิตวิทยาได้

ปัจจุบัน ครูที่ทำหน้าที่หลักในการดูแล เป็นครูที่ปรึกษาประจำชั้นเรียน ซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด มีบทบาทสำคัญในการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนเป็นที่พึงพอใจโดยการให้การปรึกษา ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักรัก เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีทักษะชีวิต และทักษะทางสังคมได้อย่างเหมาะสม บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษานั้น เปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่ 2 ซึ่งต้องให้ความรัก ความอบอุ่น เป็นที่ปรึกษา และเป็นที่ปรึกษาใจแก่นักเรียน เพื่อให้เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ครูที่ปรึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง จะต้องมีความรู้ในเรื่องของการให้การปรึกษา เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ โดยใช้สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้การปรึกษากับนักเรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเข้าใจ ยอมรับปัญหา ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหา พัฒนาศักยภาพของนักเรียน มีทักษะ สามารถตัดสินใจ และดำเนินชีวิตได้ด้วยพึ่งพาตนเอง ในทางที่ถูกต้อง เหมาะสม

การพัฒนาครูที่ปรึกษา จึงเป็นทางเลือกที่สำคัญอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ในเรื่องของการให้การปรึกษา เช่น ทักษะ เทคนิคการให้การปรึกษา รวมทั้งคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความอดทน อดกลั้น มีจิตใจเสียสละ ปรารถนาดีต่อผู้เรียน ซึ่งเป็นวัยรุ่นที่ธรรมชาติอารมณ์ยังไม่มั่นคง ครูที่ปรึกษาจึงต้องมีความเป็นกัลยาณมิตร มีใจอยากช่วยเหลือผู้เรียน รวมถึงการใช้เครื่องมือแบบประเมินต่าง ๆ เพื่อประเมินปัญหา แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และมีความเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล

การบริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เป็นภารกิจบริการทางการศึกษาที่สำคัญของสถานศึกษา ที่จัดให้ ผู้เรียนทุกคน รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและช่วยเหลือ ผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนให้เจริญเติบโตสมวัย และอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข สามารถพัฒนาการเรียนรู้ในระบบการศึกษาจนบรรลุความสำเร็จ ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะ พื้นฐาน การงานอาชีพ วางแผนชีวิตและอาชีพของคนได้ตามศักยภาพ และปัจจัยพื้นฐานชีวิต ของผู้เรียนในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและอนาคต ดังที่ เรียม ศรีทอง (2559) กล่าวว่า ภารกิจบริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในสถานศึกษา ต้องเอื้ออำนวยให้นักเรียน มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต้องอาศัยบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ที่มีเจตคติที่ดีต่อ การให้บริการ มีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาการแนะแนว หลักการให้บริการ ขอบข่าย การให้บริการ และสามารถจัดกระบวนการให้บริการของสถานศึกษาอย่างถูกต้องตามศาสตร์ และศิลป์ของจิตวิทยาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ภายใต้การอำนวยการของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายสถานศึกษา และจากการศึกษาผลการวิจัยของ ยุพาวดี เกริกกุลธร (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูที่ปรึกษาตามแนวคิดการมีสติและการเรียนรู้ จากการปฏิบัติงาน ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพปัญหา การทำหน้าที่ครูที่ปรึกษา พบว่า โรงเรียน ไม่มีครูที่รับหน้าที่ครูที่ปรึกษาโดยตรง หรือขาดครูที่มีวุฒิทางการด้านแนะแนว ทำให้ขาดความรู้ ความสามารถในการให้การปรึกษาผู้เรียน ซึ่งครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกอบรมพัฒนา เพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษา ทำให้การช่วยเหลือผู้เรียนยังขาดประสิทธิภาพ ครูที่ปรึกษา ควรมีความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของครูที่ปรึกษา ได้เรียนรู้และเข้าใจ บทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของการเป็นครูที่ปรึกษา อีกทั้ง ยังเป็นการสร้างเสริมและพัฒนาแรงจูงใจ ของการเป็นครูที่ปรึกษาให้เกิดขึ้นภายใน เป็นการพัฒนาความสมดุลระหว่างแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก ครูที่ปรึกษาจึงเป็นกลุ่มที่ควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษามากที่สุด สมรรถนะ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็น โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ รวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ Bryant and Poustie (2001) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ (Knowledge) เป็นสิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจ เป็นความรู้ด้านวิชาการ 2) ด้านทักษะ (Skills) เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อ การปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยทำให้บุคคลนำความรู้นั้นไปใช้ได้ และ 3) ด้านเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม (Appropriate attitude and value) เป็นสิ่งที่บุคคลแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อ การใช้ความรู้และทักษะของบุคคลนั้น เป็นองค์ประกอบที่ทำให้คนมีความอดทน หรือ เกิดความท้อถอยต่อการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่พัฒนาได้โดยผ่านการฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัย ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา อาทิ กฤตวรรณ คำสม (2554) ที่ศึกษาและพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้

คำปรึกษาแก่เพื่อน โดยใช้องค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ 2) ด้านเจตคติ และ 3) ด้านทักษะ โดยการฝึกอบรมให้กับนักศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองมีสมรรถนะการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนหลังการทดลองและติดตามผล สูงกว่า ก่อนการทดลอง และกลุ่มทดลองมีสมรรถนะการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน สูงกว่ากลุ่มควบคุม หลังการทดลองและติดตามผล งานวิจัยของ อาตัม นีละไพจิตร (2553) ได้ศึกษาและพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่ม สำหรับครูเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่า มีองค์ประกอบของสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ กล่าวคือ 1) เจตคติต่อการให้คำปรึกษากลุ่ม 2) การเป็นผู้นำกลุ่ม 3) ความรู้การให้คำปรึกษากลุ่ม และ 4) ทักษะการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ประกอบด้วยกิจกรรมกลุ่ม กรณีศึกษา และการอภิปราย ภาคทฤษฎี และฝึกปฏิบัติ ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่มหลังการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมและระยะการติดตามผลเพิ่มสูงขึ้น และผลงานวิจัยของ เพ็ญญา กุลนาค (2557) ได้พัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาวิทยุของอาจารย์ที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ และ 3) ด้านเจตคติ โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาวิทยุของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาสามารถเพิ่มสมรรถนะการให้คำปรึกษาวิทยุให้สูงขึ้นได้ และงานวิจัยของ กันยารัตน์ เมืองแก้ว (2563) ได้พัฒนาสมรรถนะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม เพื่อสร้างความเป็นธรรมทางสังคม พบว่า รูปแบบการฝึกอบรมมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อสมรรถนะการปรึกษา ของนักศึกษาจิตวิทยา สรุปได้ว่างานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษา ส่วนใหญ่มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเจตคติ 2) ด้านความรู้ และ 3) ด้านทักษะ และพัฒนา โดยใช้การฝึกอบรมร่วมกับการให้คำปรึกษากลุ่ม สามารถเพิ่มสมรรถนะการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการการศึกษา และวิเคราะห์สภาพปัญหาของการปรึกษาในโรงเรียน จึงนำการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี (Technical eclectic) มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากเป็นรูปแบบการผสมผสานที่นิยมใช้มากที่สุด โดยเป็นการนำเอาเฉพาะเทคนิคจากทฤษฎีการปรึกษาต่าง ๆ ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ มาใช้ให้เหมาะสมกับการช่วยเหลือนักเรียน โดยมีได้ยึดถือทฤษฎีการปรึกษาใดทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งเหมาะกับการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาครูที่ปรึกษาในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ โดยการศึกษาระดับสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา และพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษา โดยใช้โปรแกรมการปรึกษาและบทเรียนออนไลน์ เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายการส่งเสริมการศึกษภาพ เพื่อให้ครูมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(พ.ศ. 2566-2570) ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มีเป้าหมายให้ครูสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีประสิทธิภาพ ใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพ ตามภูมิทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทย ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) รวมทั้งผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาครู ของ กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์ (2565) ซึ่งได้พัฒนาชุดเนื้อหาบนสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อการสื่อสารสุขภาพจิต เรื่อง การมีปฏิสัมพันธ์ด้านการสื่อสาร บริการจิตวิทยา และให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดเนื้อหาที่พัฒนาขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่ดำรงตำแหน่งเป็นศึกษานิเทศก์ มีบทบาทของการเป็นโค้ช ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความสามารถในการออกแบบนิเวศการเรียนรู้ โดยการเชื่อมโยงนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติ มีความสนใจที่จะนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย เพื่อเพิ่มโอกาสให้ครูสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย สะดวก ลดระยะเวลาในการอบรมพัฒนา จึงสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนออนไลน์บนเว็บไซต์ เพื่อนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบในการให้การปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านความรู้ของครูที่ปรึกษาด้วย

จากเหตุผลและความจำเป็นที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะดำเนินการศึกษาระดับสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา โดยใช้แบบวัดสมรรถนะการปรึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และเพื่อให้การสรุปผลระดับของสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา สามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรได้ และมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงจะดำเนินการหาเกณฑ์มาตรฐาน (Norm) เพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัยในระยะทดลองใช้โปรแกรมการปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดระยอง เพื่อให้ครูสามารถให้การปรึกษากับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเป้าหมายของการให้การปรึกษาอย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา
2. พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา
3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษา อยู่ในระดับใด
2. รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาสำหรับครูที่ปริญษา เป็นอย่างไร
3. ผลการใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาสำหรับครูที่ปริญษา เป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยไว้ 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษา ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาสำหรับครูที่ปริญษา และระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาสำหรับครูที่ปริญษา โดยในระยะที่ 3 ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐาน ดังนี้

1. สมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษากลุ่มทดลอง ระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังการทดลอง ระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. สมรรถนะการปริญษาระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. ได้เครื่องมือที่นำไปใช้ในการวัดสมรรถนะการปริญษาของครูที่ปริญษตามองค์ประกอบของสมรรถนะ และนำไปเป็นสารสนเทศในการพัฒนาครูที่ปริญษาต่อไป ได้อย่างชัดเจน
2. ได้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปริญษาสำหรับครูที่ปริญษา ที่สามารถนำไปใช้ในการให้การปริญษากลุ่มด้วยรูปแบบการปริญษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี ที่คัดสรรอย่างเหมาะสมกับบทบาทของครูที่ปริญษา และบทเรียนออนไลน์ที่สามารถนำไปใช้สำหรับการอบรมพัฒนาความรู้ในการให้การปริญษาที่ทันสมัย สามารถนำความรู้ในบทเรียนออนไลน์ไปเป็นแนวทางในการให้การปริญษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ครูที่ปริญษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดระยองที่เข้าร่วมวิจัย จะได้รับการให้การปริญษากลุ่ม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการให้การปริญษา เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถเข้าใจปัญหาได้ด้วยตนเอง และหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา มีประชากร กลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

1. ประชากร

ประชากร คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 350,034 คน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 420 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

การวิจัยระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

การวิจัยระยะที่ 2 ใช้เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) โปรแกรมการปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยการปรึกษาเชิงพหุสาขาศาสตร์วิธี ครอบคลุมองค์ประกอบของสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude) ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge) และทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills) และ 2) บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

1. ประชากร

ประชากร คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ในจังหวัดระยอง จำนวน 4,889 คน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566

ในจังหวัดระยอง จำนวน 20 คน ผู้วิจัยสุ่มเลือกแบบเจาะจง (Purposive or judgmental sampling) 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน

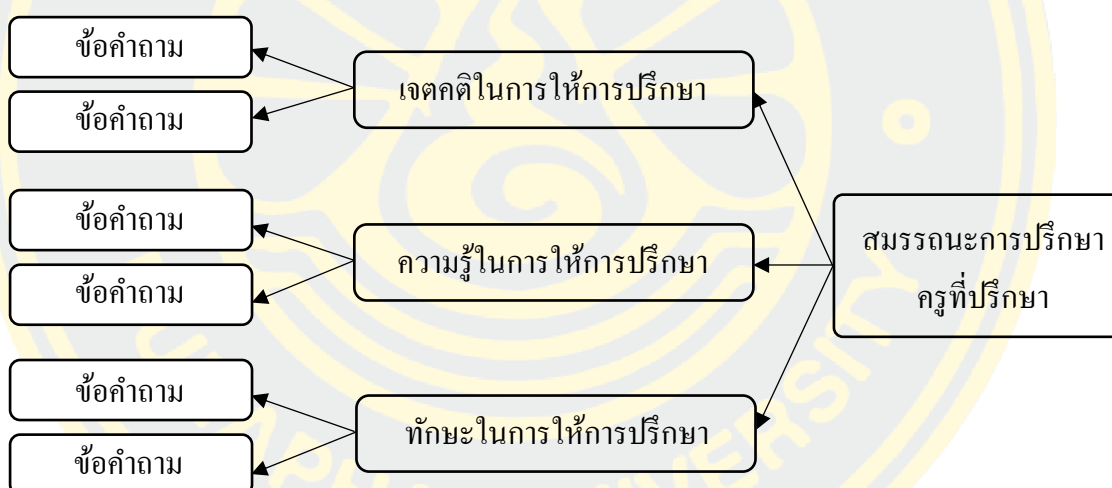
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent variable) คือ การได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

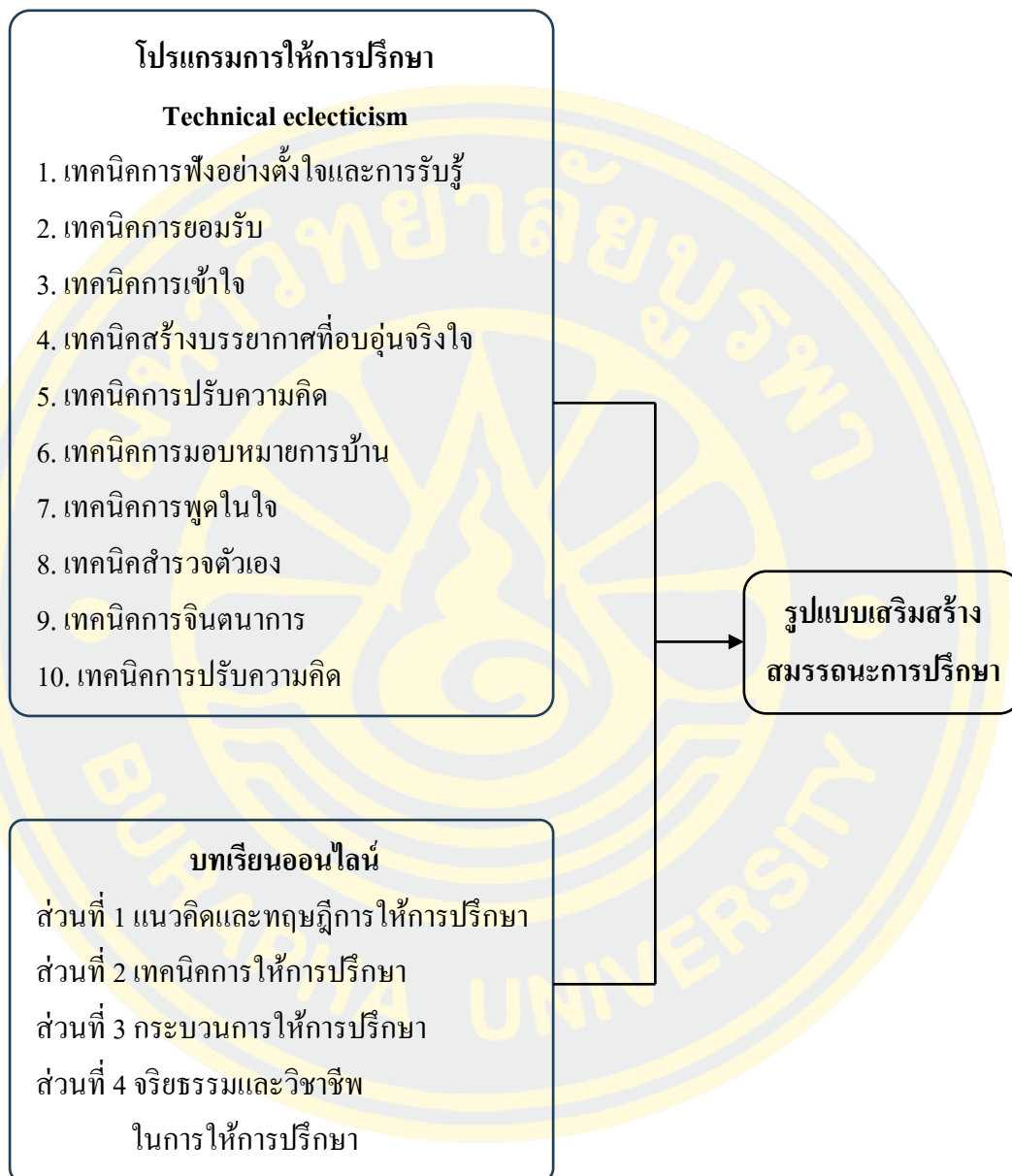
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 1

การวิจัยระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

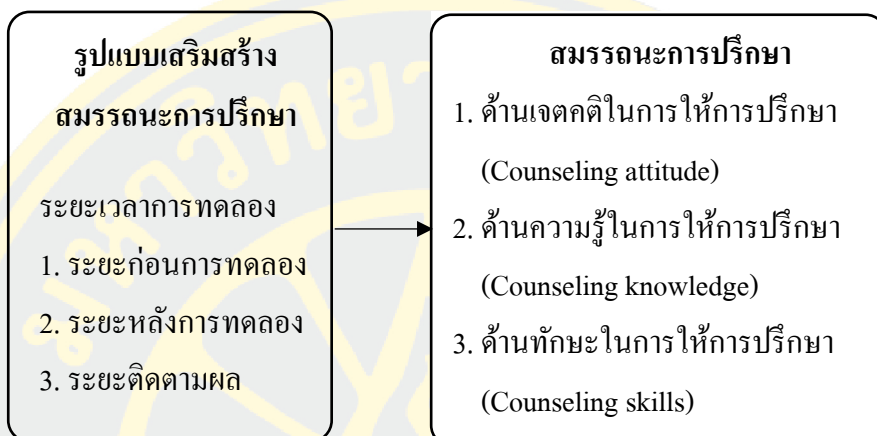

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 2

การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับ ครูที่ปรึกษา

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัยระยะที่ 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะการปรึกษา (Counseling competency) ประกอบด้วย

1.1 ด้านเจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude) หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม การรับรู้ ความรู้สึก ตลอดจนบรรทัดฐานของตน มุมมองของครูที่ปรึกษาต่อสิ่ง ๆ หนึ่ง ตามแนวความคิดและความเชื่อ ซึ่งส่งผลต่อการกระทำ คำพูด และพฤติกรรมที่แสดงออกมา ในการให้การปรึกษา

1.2 ด้านความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge) หมายถึง การที่ครูที่ปรึกษาสามารถอธิบาย เข้าใจ ระบุ เปรียบเทียบ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ในหลักการ แนวคิด องค์ความรู้ เทคนิค กระบวนการ จริยธรรม และวิชาชีพในการให้การปรึกษา

1.3 ด้านทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills) หมายถึง ความเชี่ยวชาญ ในการให้การปรึกษาที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องมี ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับ ทักษะการชี้แนะ ทักษะการทวนความ ทักษะการสะท้อนความรู้สึก ทักษะการสรุป ทักษะความจริงใจ ทักษะการเข้าใจเรื่องราวและความรู้สึก ทักษะการเงียบ และทักษะการฟัง

สมรรถนะการปรึกษา หมายถึง ความสามารถของครูที่ปรึกษา ในการให้การช่วยเหลือ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าใจปัญหา เข้าใจตนเอง และหาแนวทางในการแก้ปัญหา ด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งยังช่วยให้นักเรียนค้นพบและใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ นำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ความรู้ และทักษะในการให้การปรึกษา

2. รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย

2.1 โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับ ครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี หมายถึง กระบวนการให้การปรึกษากลุ่ม เพื่อให้ความช่วยเหลือครูในการเข้าใจตนเอง เข้าใจสถานการณ์ มีทฤษฎี กระบวนการ และเทคนิค การให้การปรึกษา ให้ครูได้เลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและธรรมชาติ ของนักเรียน โดยการบูรณาการทางเทคนิคของทฤษฎีการให้การปรึกษา ประกอบด้วย การฟัง อย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การเข้าใจ (Understanding) การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การพูดในใจ (Internal dialogue) สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) โดยมี ขั้นตอนการปรึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติ ดำเนินการปรึกษา ทั้งหมด จำนวน 10 ครั้ง ระยะเวลา ครั้งละ 60-90 นาที

2.2 บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา หมายถึง การพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา โดยการศึกษาด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคการให้การปรึกษา กระบวนการให้การปรึกษา และ จริยธรรมและวิชาชีพในการให้การปรึกษา ในรูปแบบข้อมูล ภาพประกอบ และแบบฝึกหัด ใช้ระยะเวลาในการศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 8 ชั่วโมง และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการให้การปรึกษากลุ่ม จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที

รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ ครูให้มีความสามารถในการให้การปรึกษา ด้วยกระบวนการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี ประกอบด้วย โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี และบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา

3. ครูที่ปรึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่ในการดูแล ให้การปรึกษานักเรียน ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ในระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ. 2567 ที่มีความสนใจเข้าร่วมพัฒนาสมรรถนะการปรึกษา และได้รับความยินยอมจากผู้บริหารสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ให้การปรึกษา
 - 1.1 ที่มาและความสำคัญของสมรรถนะ
 - 1.2 ความหมายของสมรรถนะการปรึกษา
 - 1.3 ประเภทของสมรรถนะการปรึกษา
 - 1.4 องค์ประกอบของสมรรถนะการปรึกษา
 - 1.5 การประเมินสมรรถนะการปรึกษา
2. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีสำหรับครูที่ปรึกษา
 - 2.1 แนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคของทฤษฎีการปรึกษา
 - 2.2 การให้การปรึกษากลุ่ม
 - 2.3 แนวคิดการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี
 - 2.4 กระบวนการให้การปรึกษา
3. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียนออนไลน์
 - 3.1 ที่มาและความสำคัญของบทเรียนออนไลน์
 - 3.2 ความหมายของบทเรียนออนไลน์
 - 3.3 การออกแบบและการพัฒนาบทเรียนออนไลน์
 - 3.4 แนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
4. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับครูที่ปรึกษา
 - 4.1 ความหมายของครูที่ปรึกษา
 - 4.2 คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา
 - 4.3 บทบาทของครูที่ปรึกษา
 - 4.4 ขอบข่ายการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ให้การปรึกษา

ที่มาและความสำคัญของสมรรถนะการปรึกษา

สมรรถนะการปรึกษา Competency กับ Competencies นำมาใช้เพื่ออ้างถึงความหมายที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่บุคคลต้องการแสดงออก ในขณะที่คำว่า Competence นำมาใช้เพื่ออ้างถึงความหมายที่แสดงเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน

David McClelland ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัย Harvard ได้รับสมญานามว่า บิดาแห่งสมรรถนะ เป็นผู้คิดค้นคำว่า Competency ขึ้น McClelland นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคคลในองค์กร กับระดับทักษะ ความรู้ สมรรถนะ เพื่อเข้ามาช่วยแก้ปัญหาการคัดเลือกบุคลากร การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อคัดเลือกบุคลากร ได้ติดต่อให้บริษัท McBer ที่ McClelland บริหารอยู่ ทำการคิดค้นเครื่องมือที่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้แม่นยำขึ้น โดยใช้ระยะเวลาศึกษาวิจัยมากกว่า 5 ปี ในการศึกษาคุณสมบัติและคุณลักษณะของนักธุรกิจ และผู้บริหารระดับสูง จำนวนมากกว่า 2,000 คน ที่ประสบความสำเร็จในองค์กรชั้นนำ พบว่าประวัติและผลลัพธ์ทางการศึกษาที่ดีเด่นของบุคคล ไม่ได้เป็นปัจจัยที่จะชี้ว่า บุคคลนั้น ๆ จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานเสมอไป หากต้องประกอบด้วยคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น สมรรถนะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สมรรถนะในการสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น McClelland จึงสรุปว่า พฤติกรรมแห่งความสำเร็จถูกขับเคลื่อนโดยคุณลักษณะส่วนลึกภายในของคน เป็นปัจจัยที่สำคัญมากกว่าสมรรถนะของสิ่งที่เรารู้มาจากระบบการศึกษา และจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาเสนอแบบประเมินรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่า Behavioral Event Interview (BEI) ขึ้น

Spencer and Spencer (1993) ได้ขยายความหมายและอธิบายคำว่า สมรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของส่วนบุคคล ที่เป็นสาเหตุให้เกิดประสิทธิผล หรือผลงานที่ดีในงานหรือสถานการณ์

Hamel and Prahalad (1990) ได้เสนอแนวคิดที่สำคัญ คือ Core competencies เป็นสมรรถนะหลักของธุรกิจ ซึ่งถือว่า การประกอบธุรกิจนั้น จะต้องมีสมรรถนะหลักคือ พื้นฐานความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน จึงสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตรงตามความต้องการขององค์กร สมรรถนะนำมาใช้ในองค์กรที่เป็นเครือข่ายบริษัทข้ามชาติ ก่อนที่จะแพร่หลายเข้าไปสู่บริษัทชั้นนำของประเทศ เช่น ไทยธนาคาร เครือปูนซีเมนต์ไทย และเนื่องจากภาคเอกชนที่ได้นำแนวคิดสมรรถนะไปใช้จนเกิดผลสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดเจน จึงมีการนำแนวคิดนี้ไปใช้ในหน่วยราชการ มีการวางหลักการและแนวทางในการบริหาร

และพัฒนามาบนพื้นฐานของสมรรถนะ เพื่อให้บุคลากรในภาคราชการมีสมรรถนะ

ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของส่วนราชการ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

สำหรับประเทศไทย ได้มีการนำสมรรถนะมาใช้โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้ว่าจ้างบริษัท Hay Group เป็นที่ปรึกษาในการประยุกต์แนวความคิดนี้ มาใช้ในการพัฒนาข้าราชการพลเรือน ในระยะแรก ได้ทดลองนำแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency-based human resource development) มาใช้ในระบบการสรรหาผู้บริหารระดับสูง (SES) และกำหนดสมรรถนะของข้าราชการในระบบราชการไทย โดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กร มาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล
2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร
3. เป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ
4. เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น สมรรถนะมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ และเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์กร บุคลากรสามารถรู้ถึงสมรรถนะที่แท้จริงของตนเอง สมรรถนะช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร ใช้เป็นกรอบในการสร้าง วัฒนธรรมองค์กร เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กร มาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นมาตรฐานการแสดงพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การพัฒนาฝึกอบรม การเลื่อนระดับปรับตำแหน่งงาน การโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่งาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการบริหารผลตอบแทน

สำหรับสมรรถนะในการให้การศึกษาแบบดั้งเดิม ได้รับการพัฒนาโดย Sue, Arredondo, and McDavis (1992) และต่อมาได้ขยายวงกว้างขึ้น เพื่อช่วยแนะนำนักวิชาการในการฝึกอบรมผู้ให้การศึกษา (Arredondo & Toporek, 1996) จากนั้น ได้รับการรับรองโดยสมาคมการให้การศึกษาและพัฒนาความหลากหลายทางวัฒนธรรม (The Association for

Multicultural Counseling and Development: AMCD) โดยอธิบายว่า สมรรถนะในการให้การปรึกษา เป็นสมรรถนะที่บ่งบอกถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติใน 3 ด้าน ได้แก่

1. สมรรถนะในการรับรู้เกี่ยวกับมุมมองของผู้รับการปรึกษา
2. การตระหนักถึงคุณค่าและวัฒนธรรมของผู้รับการปรึกษา
3. การใช้กลยุทธ์การปรึกษาที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมได้

ปัจจัยสำคัญของการมีสมรรถนะการปรึกษา มาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล และการให้ความร่วมมือของผู้รับการปรึกษาด้วย เป็นส่วนที่จะนำมาใช้ร่วมกับการปรึกษา ความร่วมมือของผู้รับการปรึกษาจะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ในส่วนของผู้ให้การปรึกษา ควรมีความรู้ ทัศนคติที่ดี หรือชุดของทักษะ มีหลักฐานการปรึกษาที่ปรากฏชัดเจน และจะต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการนำโปรแกรมการปรึกษามาใช้ และผู้ให้การปรึกษาควรได้รับการประเมินสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง

ความหมายของสมรรถนะการปรึกษา

Harold and Sherilyn (1996, p. 19) ได้กล่าวถึง สมรรถนะในการให้การปรึกษา หมายถึง สิ่งที่ผู้ให้การปรึกษาจำเป็นต้องมี ได้แก่ ข้อมูล ความรู้ และทักษะ เพื่อใช้ในการให้การปรึกษา ในบริบทของกระบวนการทางจิตวิทยา การประเมินผล จริยธรรม และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การให้การปรึกษาอย่างมืออาชีพ รวมทั้งทักษะด้านคลินิก ทักษะทางด้านเทคนิค การตัดสินใจ และประสิทธิภาพของบุคคล

สมาคมจิตวิทยาอเมริกัน (American Psychological Association, 2002) กล่าวว่า สมรรถนะการปรึกษา คือ การมีความรู้พื้นฐาน มีทักษะ ความสามารถ และมีเจตคติที่ดี ในการช่วยเหลือผู้รับการปรึกษา ทั้งในด้านการจัดการวางแผน ช่วยเหลือ การดำเนินการช่วยเหลือ และการติดตามประเมินผล

สรุปได้ว่า สมรรถนะการปรึกษา หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการปรึกษา มีเจตคติที่ดีต่อการปรึกษา และมีทักษะที่จำเป็นต่อการปรึกษา อันเป็นสิ่งสำคัญ ที่ส่งผลต่อการให้การช่วยเหลือผู้รับการปรึกษาได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ

ประเภทของสมรรถนะการปรึกษา

การกำหนดประเภทของสมรรถนะ (Types of competency) นั้น ผู้เชี่ยวชาญได้แบ่งสมรรถนะไว้หลายลักษณะด้วยกัน ดังนี้

Hall and Jone (1976, p. 48) กำหนดประเภทของสมรรถนะวิชาชีพไว้ 5 ด้าน คือ

1. สมรรถนะเชิงความรู้ความเข้าใจ (Cognitive competencies) ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก

2. สมรรถนะเชิงเจตคติ (Affective competencies) ได้แก่ ค่านิยม ทักษะคติ ความสนใจ และการรู้คุณค่า

3. สมรรถนะเชิงปฏิบัติการ (Performance competencies) ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมที่จำเป็น

4. สมรรถนะเชิงผลผลิต (Consequence or product competencies) ได้แก่ สมรรถนะที่จะนำเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงไปสู่คนอื่น

5. สมรรถนะเชิงแสดงออกถึงความหมาย (Exploratory or expressive competencies) ได้แก่ การจัดประสบการณ์ที่เป็นค่านิยมสำหรับสถานการณ์ในภายหน้า ตลอดจนผลลัพธ์ที่คาดหวัง Spencer and Spencer (1993, p. 15) จัดสมรรถนะออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (Threshold competency) เป็นคุณลักษณะพิเศษ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป (Usually knowledge) ทักษะพื้นฐาน (Basic skills) เช่น สมรรถนะในการอ่าน ซึ่งทุกคนในงานต้องมีประสิทธิภาพขั้นต่ำ แต่ไม่ทำให้มีความเป็นเลิศแตกต่างจากผู้ปฏิบัติงานปกติ

2. สมรรถนะที่มีความแตกต่าง (Differentiating competencies) เป็นปัจจัยที่เป็นเลิศโดดเด่นจากผู้ปฏิบัติงานปกติ เช่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement oriented) แสดงถึงการกำหนดเป้าประสงค์ของบุคคล จะเป็นสมรรถนะที่สูงกว่าการกำหนดโดยองค์กร เป็นสมรรถนะที่ทำให้มีความแตกต่างระหว่างผู้ปฏิบัติงานที่มีความเป็นเลิศ กับผู้ปฏิบัติงานปกติ

Bryant and Poustie (2001, pp. 4-20) แบ่งสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) เป็นสมรรถนะที่สะท้อนว่า อะไรคือสิ่งที่องค์กรทำได้ดีที่สุดใน และเป็นสิ่งที่อยู่บนคุณค่าขององค์กร ซึ่งจำเป็นสำหรับทุกงานในองค์กรที่ทุกคนต้องแสดงออกในสมรรถนะด้านนี้

2. สมรรถนะเชิงพฤติกรรม (Behavioral competencies) เป็นสมรรถนะด้านคุณลักษณะของบุคคล ที่ประยุกต์ไปสู่การปฏิบัติงาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับงานที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

3. สมรรถนะเชิงเทคนิค (Technical competencies) เป็นสมรรถนะที่สะท้อนถึงความชำนาญ หรือเชี่ยวชาญของบุคคลที่สัมพันธ์กับความรู้ ซึ่งใช้เพื่อการประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หรือในบทบาทเฉพาะด้านทักษะ

Pulakos (2009, p. 153) ให้ความหมายสมรรถนะว่า หมายถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลอื่น ๆ ซึ่งส่วนมากใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการบรรลุผลลัพธ์ในงาน และสนับสนุนความสำเร็จขององค์กร สมรรถนะมีหลายประเภทที่แตกต่างกัน ได้แก่

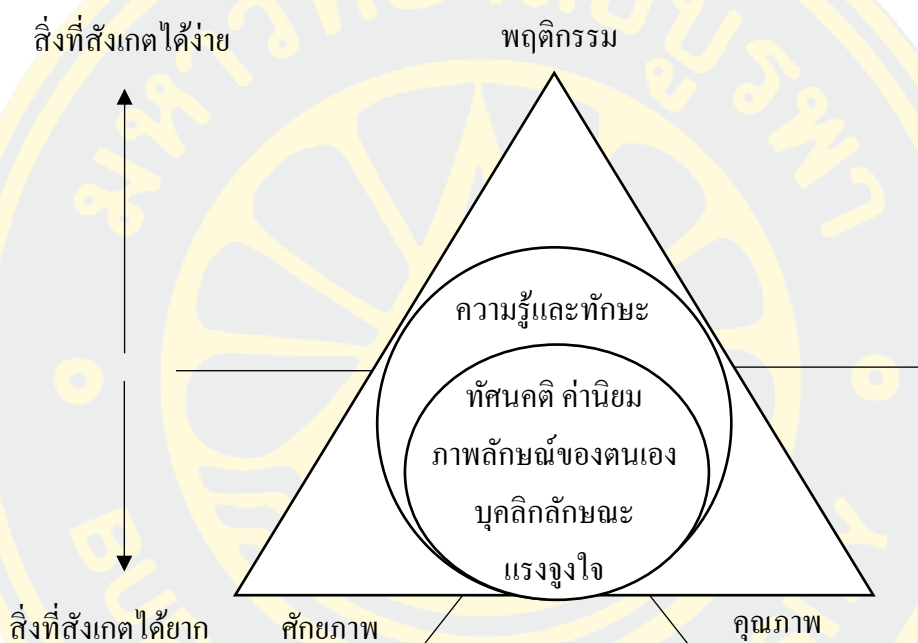
1. สมรรถนะที่มุ่งการปฏิบัติ (Action oriented) เช่น การปฏิบัติงานด้วยสมรรถนะการขับเคลื่อน และการมุ่งความสำเร็จ
 2. สมรรถนะการปรับตัว (Adaptability) เช่น การทำงานที่มีประสิทธิผลและแสดงความยืดหยุ่นในนโยบาย ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงในสภาวะกดดัน
 3. สมรรถนะการวางแผนงาน (Planning work) เช่น การพัฒนาประสิทธิผลและการวางแผนไปสู่การบรรลุความสำเร็จ
 4. สมรรถนะการก่อรูปและโครงสร้าง (Building and construction) เช่น การใช้เนื้อหาวิธีการ และเครื่องมือ
 5. สมรรถนะทรัพยากรมนุษย์ (Human resource) เช่น การประยุกต์หลักการและกระบวนการสำหรับการสรรหาทีมงาน การฝึกอบรม การจ่ายค่าตอบแทน การจัดประโยชน์ความสัมพันธ์ของพนักงาน และระบบสารสนเทศส่วนบุคคล
 6. สมรรถนะระบบและกระบวนการจัดการ (Managing system and processes) เช่น ประสิทธิภาพการใช้ระบบและกระบวนการในการวัด กำกับ จัดการ หรือผลกระทบบการปฏิบัติงาน
 7. สมรรถนะที่เน้นลูกค้า (Customer focus) เช่น การสำรวจและดำเนินการเพื่อให้บรรลุความต้องการของลูกค้าปัจจุบันและอนาคต
 8. สมรรถนะการสร้างความมุ่งมั่นของทีม (Building team spirit) เป็นการพัฒนาและดูแลให้เกิดประสิทธิผลและคุณธรรมขั้นสูง
 9. สมรรถนะภาวะผู้นำกลยุทธ์ (Strategic leadership) เช่น การสร้างเป้าหมาย วิสัยทัศน์หรือทิศทางร่วมกันสำหรับกลุ่มหรือองค์กร และจูงใจผู้อื่นให้ทำงานไปด้วยกัน
- สรุปประเภทของสมรรถนะ มีการแบ่งได้หลากหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งประเภทและความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ซึ่งสรุปได้ว่า ประเภทของสมรรถนะการปรัึกษา มี 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลักและสมรรถนะรอง

องค์ประกอบของสมรรถนะการปรัึกษา

สมรรถนะตามแนวคิดของ McClelland มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล
2. ทักษะ (Skill) หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติจนชำนาญ หรือเชี่ยวชาญ
3. ทศนคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-concept)
4. บุคลิกประจำตัวบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น
5. แรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน (Motive) ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย และปรับปรุงวิธีการทำงานของตนเองตลอดเวลา

สมรรถนะตามแนวคิดของ Spencer and Spencer ได้เปรียบเทียบคุณลักษณะดังกล่าวไว้ในโมเดลน้ำแข็ง (Iceberg model) และอธิบายว่า คุณลักษณะของบุคคลแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่สามารถมองเห็นได้ คือ ความรู้ และทักษะ ซึ่งสามารถพัฒนาได้ไม่ยาก ด้วยการศึกษาค้นคว้า ทำให้เกิดความรู้ และการฝึกฝนปฏิบัติทำให้เกิดทักษะ ส่วนที่ซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งสังเกตได้ยาก ได้แก่ ทักษะคิด ค่านิยม ความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง บุคลิกลักษณะประจำตัวบุคคล รวมทั้งแรงจูงใจเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ยาก ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 Competency ice-berg model

จากภาพที่ 4 พบว่า ความรู้และทักษะอยู่ส่วนบน เป็นสิ่งที่สังเกตได้ สามารถพัฒนาได้ โดยวิธีการศึกษาค้นคว้า หรือประสบการณ์ตรง และมีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ จากแนวคิดของ McClelland นั้น Scott B. Parry เห็นควรจะรวมส่วนประกอบที่เป็นความคิดเกี่ยวกับตนเอง คุณลักษณะและแรงจูงใจเข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน เรียกว่า คุณลักษณะ (Attributes)

Bryant and Poustie (2001) ได้เสนอองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ (knowledge) เป็นสิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจ เป็นความรู้ด้านวิชาการ 2) ด้านทักษะ (skills) เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยทำให้บุคคลนำความรู้ที่ไปใช้ได้ และ 3) ด้านเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม (Appropriate attitude and value) เป็นสิ่งที่บุคคลแสดงออกมา

เป็นคุณลักษณะด้านพฤติกรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ความรู้และทักษะของบุคคลนั้น
เป็นองค์ประกอบที่ทำให้คนมีความอดทน หรือเกิดความท้อถอยต่อการปฏิบัติงาน แต่พัฒนาได้

ดังนั้น สรุปได้ว่า สมรรถนะประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่จะ
ทำให้บุคคลนั้น ๆ แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์
และพันธกิจที่องค์กรกำหนด

สมรรถนะตามแนวคิดของสมาคมการให้การปรึกษาและจิตบำบัดแห่งอังกฤษ

(The British Association for Counselling and Psychotherapy: BACP)

สมาคมการให้การปรึกษาและจิตบำบัดแห่งอังกฤษ เป็นองค์กรวิชาชีพการกุศล บริการ
ให้การปรึกษาและจิตบำบัดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศอังกฤษ กำหนดกรอบสมรรถนะของ
ผู้ให้การปรึกษาไว้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจบริบทระดับมืออาชีพ ด้านความเห็นอกเห็นใจ
ด้านทักษะและเทคนิค ด้านสัมพันธภาพ และด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล ดังนี้

1. สมรรถนะด้านความเข้าใจบริบทระดับมืออาชีพ (Professional context)

1.1 ความสามารถในการใช้ทักษะการให้การปรึกษา ภายใต้กฎหมายแนวทาง
จริยธรรมและวิชาชีพ เป็นการทำงานอย่างมีจริยธรรมและคำนึงถึงปลอดภัย รวมถึงการปฏิบัติตาม
นโยบายและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของตนเอง

1.2 ความสามารถในการให้การปรึกษาภายในขอบเขตวิชาชีพที่เหมาะสมกับบทบาท
ตนเอง โดยการแสดงบทบาทอาชีพที่เหมาะสมกับสถานที่ สามารถสื่อสารและทำงานภายใต้
ขอบเขตความสามารถของตนเองและทางวิชาชีพ ตระหนักถึงความสามารถและข้อจำกัดของตนเอง
มีความสามารถในการกำหนดและรักษาขอบเขตเวลาที่ตกลงกันไว้ มีความสามารถในการรักษา
ขอบเขตกับผู้รับการปรึกษา รักษาความลับและข้อจำกัด รวมถึงการรักษาความลับ ทั้งส่วนบุคคล
และนโยบายการรักษาความลับของหน่วยงาน หรือองค์กร และในกรณีที่ต้องให้ข้อมูล
สามารถเปิดเผยความลับอย่างปลอดภัยและมีความเหมาะสม สามารถขอความยินยอมจาก
ผู้เกี่ยวข้อง หากจำเป็นต้องเปิดเผยความลับ เมื่อจำเป็นและทำงานร่วมกัน เพื่อเข้าถึงบริการ
ที่เหมาะสม ปฏิบัติตามกฎหมายที่คุ้มครองข้อมูล และปกป้องความเป็นส่วนตัวตามบทบาท
และบริบท

1.3 ความสามารถในการใช้ทักษะการให้การปรึกษา แต่ยังคงบทบาทหลัก มุ่งเน้นไป
ที่วัตถุประสงค์ของบทบาทหลัก ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบทบาทตนเอง และจัดการกับสถานการณ์
ความเครียดเมื่อกำลังติดกับกับบทบาทของตนเอง

1.4 ความสามารถในการดูแลและช่วยเหลือผู้รับการศึกษา ระบุสิ่งที่พวกเขาต้องการอย่างเข้าใจ เพื่อดูแลและช่วยเหลือสนับสนุน สะท้อนขีดความสามารถของตนเอง เพื่อให้แน่ใจว่ามีข้อกำหนดที่เหมาะสม ดูแลและสนับสนุนอย่างเพียงพอ ตรวจสอบและทบทวนการให้การปรึกษา โดยใช้บทบาท ความรู้จากวิชาชีพ และขีดจำกัดความสามารถตนเอง เมื่อต้องตัดสินใจ

1.5 ความสามารถในการระบุ ประเมิน และตอบสนองต่อความเสี่ยงและเหตุฉุกเฉิน โดยจัดให้มีการสนับสนุนที่เหมาะสม และส่งต่อเมื่อจำเป็นต้องสนับสนุนให้มีการวางแผนความปลอดภัย ระบุขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถประเมินและตอบสนองต่อความคิดฆ่าตัวตาย หรือสถานการณ์ฉุกเฉินและภาวะวิกฤตอย่างเหมาะสม ปฏิบัติตามขั้นตอนความเสี่ยงและเหตุฉุกเฉิน มองหาวิธีลดหรือจัดการความเสี่ยง และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

1.6 ความสามารถในการสนับสนุนแนะนำอย่างมืออาชีพ โดยใช้กระบวนการให้การปรึกษา การกำกับดูแล การเป็นพี่เลี้ยง การเป็นโค้ช เพื่อสนับสนุนให้ผู้รับการศึกษาใช้ชีวิตและมีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการให้การปรึกษา ทบทวนทักษะที่ตนเองใช้พัฒนาแผนพัฒนาวิชาชีพ และสะท้อนทักษะการปรึกษาที่ต้องปรับแก้ไข

2. สมรรถนะความเห็นอกเห็นใจ (Empathy)

2.1 ความสามารถในการใช้ทักษะความเห็นอกเห็นใจ โดยผู้ให้การปรึกษาต้องสื่อสารด้วยความเข้าใจและให้การยอมรับ การมองในแง่ดีอย่างไม่มีเงื่อนไข มีความจริงใจ มีความเมตตา กรุณา ใช้ทักษะการเอาใจใส่ การตระหนักรู้ในตนเอง ให้การปรึกษาเพื่อตอบสนองอย่างเหมาะสม และทันทั่วถึง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับการศึกษา โดยตระหนักถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อให้การปรึกษา

2.2 ความสามารถในการใช้ทักษะการให้การปรึกษาอย่างเอาใจใส่ เพื่อทำความเข้าใจและตอบสนองอย่างเหมาะสม ประสบกับอารมณ์ที่เจ็บปวดและวิตกกังวล โดยรับฟัง การระบาย อารมณ์ที่ซับซ้อนและท้าทาย

2.3 ความสามารถในการใช้ทักษะความเห็นอกเห็นใจ กับความหลากหลายของบุคคล และสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้รับการศึกษาตัดสินใจด้วยตนเอง เพื่อเป็นการส่งเสริมเป็นการให้เกียรติ ให้ทางเลือก และความเป็นอิสระ และมุ่งเน้นไปที่ลำดับความสำคัญ และความปรารถนาของผู้รับการศึกษา โดยระบุความแตกต่างและการตอบสนองต่อวัฒนธรรม อารมณ์ จิตใจ และความต้องการทางจิตวิญญาณ และให้ความเข้าใจ ความเคารพ และการยอมรับ ทำความเข้าใจ

3. สมรรถนะด้านทักษะและเทคนิค

3.1 ทักษะการฟัง เพื่อการสื่อสารด้วยวาจาและอวัจนภาษา

- 3.2 ทักษะการถอดความ เพื่อสื่อสารความสนใจและความเข้าใจในเนื้อหา
- 3.3 ทักษะการไตร่ตรอง เพื่อรับทราบความรู้สึกและอารมณ์
- 3.4 ทักษะการทวนความ พุดซ้ำกับบุคคลนั้น เพื่อรับทราบสิ่งที่พูด
- 3.5 ทักษะการสรุป สรุปภาพรวมของสิ่งที่ได้กล่าวไปแล้ว
- 3.6 ทักษะการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะพูดคุย หรือทำงาน
- 3.7 ทักษะการวางเฉย ใช้ท่าทางเล็กน้อย หรือแสดงความคิดเห็นด้วยวาจา เพื่อรับทราบ รับฟัง และให้กำลังใจ
- 3.8 ทักษะการสื่อสารแบบไม่ใช้คำพูด การสบตาที่เหมาะสม
- 3.9 ทักษะการปรับมุมมองใหม่ เพื่อเสนอมุมมองที่แตกต่างจากเดิม
- 3.10 ทักษะการตั้งคำถาม
- 3.11 ทักษะการเปิดเผยตนเอง ใช้เมื่อต้องการให้เปิดเผย เพื่อประโยชน์กับ ผู้รับการปรึกษา ไม่ใช่เพื่อบังคับ ชักจูง หรือชี้นำ
- 3.12 ทักษะเจียบ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีเวลาและพื้นที่คิดสิ่งต่าง ๆ ในที่ปลอดภัย และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

4. สมรรถนะด้านความสร้างสัมพันธภาพ

- 4.1 ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสมกับบทบาท ซึ่งสัมพันธภาพ เป็นกุญแจสู่การให้การปรึกษา หรือยุติความสัมพันธ์ โดยผู้ให้การปรึกษาจะต้องใช้ทักษะ การให้การปรึกษา เพื่อเรียนรู้ชีวิตและสถานการณ์ของผู้รับการปรึกษา
- 4.2 สามารถใช้ทักษะการให้การปรึกษาแบบร่วมมือกัน โดยการมีส่วนร่วม มีจุดเน้น ที่มีความหมาย เข้าใจบทบาทในการแสดงความคิดเห็นนอกเหนือใจ การยอมรับ และการเสริมอำนาจ ในการให้ความร่วมมือ
- 4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะการให้การปรึกษา ในการโต้ตอบกับผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปกครอง เพื่อน และครอบครัวของผู้รับการปรึกษา ในลักษณะที่เคารพและเห็นคุณค่า ของผู้รับการปรึกษา ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ ใช้การสื่อสารอย่างเหมาะสมกับผู้ดูแล เพื่อน และครอบครัวของผู้รับการปรึกษา อยู่ภายใต้ขอบเขตของการรักษาความลับ และความยินยอม ของผู้รับการปรึกษา

5. สมรรถนะด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล

- 5.1 ความสามารถในการใช้ทักษะการให้การปรึกษา ในการตระหนักรู้ในตนเอง ยอมรับว่า ความรู้สึกส่วนตัว สามารถช่วยเหลือและขัดขวางการใช้ทักษะการให้การปรึกษา สามารถพัฒนาโดยการให้การปรึกษา การฝึกอบรม การโค้ช และการสอนงาน

5.2. ความสามารถในการมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความมีน้ำใจและการเอาใจใส่ ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความอดทน การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์

สมรรถนะตามแนวคิดของ Menne

Menne (1975, pp. 574-553) ได้วิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนักจิตวิทยาการปรึกษาทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา และแยกองค์ประกอบเพื่อจัดกลุ่มสมรรถนะ ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัว (Personal characteristics)
2. ด้านความตระหนักต่อสังคม (Societal awareness)
3. ด้านความรู้ความเข้าใจในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา (Comprehension)
4. ด้านความตระหนักในตัวเอง (Self-awareness)
5. ด้านความรู้ในวิชาพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral science)
6. ด้านการฟังและการสื่อความหมาย (Listening, comprehension)
7. ด้านกลวิธีในการสอน (Tutoring techniques)
8. ด้านการแนะแนวอาชีพ (Vocational guidance)
9. ด้านการฝึกอบรมนักจิตวิทยาการปรึกษา (Counselor training)
10. ด้านวุฒิทางวิชาชีพ (Professional credentials)
11. ด้านทักษะในการทดสอบ (Testing skills)
12. ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ (Professional ethics)

สมรรถนะตามแนวคิดของสมาคมที่ปรึกษาในโรงเรียนอเมริกัน (American School

Counselor Association: ASCA)

สมาคมที่ปรึกษาในโรงเรียนอเมริกัน กำหนดกรอบความคิดและพฤติกรรมในการให้การปรึกษากายในโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ให้นักจิตวิทยา ผู้บริหารในโรงเรียน ได้มีแนวทางในการจัดประสบการณ์และปรับปรุง โปรแกรมการปรึกษาของโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวางแผนอาชีพ และการพัฒนาสังคม อารมณ์ของนักเรียน ดังนี้

1. ด้านพื้นฐานวิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นที่เป็นพื้นฐานของวิชาชีพที่ปรึกษา

1.1 ประยุกต์ใช้และพัฒนาการเรียนรู้ทฤษฎีการให้การปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาสามารถใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษา เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนได้ทันทั่วทั้งที่ ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและความสำเร็จ รวมทั้งนักเรียนที่มีความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาตามหลักฐานที่เป็นที่ยอมรับ และทฤษฎีที่เกิดขึ้นใหม่ ทฤษฎีและเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการจัด โรงเรียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิชาการอาชีพ และสังคม อารมณ์ ไม่จำกัดเพียงพฤติกรรมทางอารมณ์ที่มีเหตุผลการบำบัด การบำบัด

ด้วยความเป็นจริง การบำบัดด้วยความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรม การให้การปรึกษาสั้น ๆ ที่เน้นทางออกของปัญหา การบำบัดที่เน้นบุคคลเป็นศูนย์กลาง การให้การปรึกษาและครอบครัว ในการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล กลุ่มเล็ก ห้องเรียน และกลุ่มใหญ่ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ด้านวิชาการ อาชีพ และสังคม รวมถึงการใช้ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การวางแผนระดับมัธยมศึกษา และใช้หลักการของระบบสนับสนุนภายใต้บริบทของโปรแกรม การให้การปรึกษาโรงเรียน เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

1.2 แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในระบบการศึกษา กฎหมาย นโยบาย การวิจัย และแนวโน้มในการศึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาสามารถอธิบายโครงสร้างขององค์กรและการกำกับดูแลของระบบการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา วัฒนธรรม การเมือง และอิทธิพลทางสังคม ที่มีต่อแนวทางการศึกษาในปัจจุบัน สามารถอธิบายระบบการศึกษา ปรัชญา ทฤษฎี และแนวโน้ม ด้านการศึกษาในปัจจุบัน รวมทั้งสหพันธรัฐและรัฐกฎหมาย อธิบายและชี้แจงกระบวนการพัฒนา นโยบายและขั้นตอน ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ สามารถ อธิบายถึงที่มาของการให้การปรึกษาโรงเรียนจากบริบท สถานการณ์ปัจจุบันของวิชาชีพการให้ การปรึกษา และ โปรแกรมการศึกษาของ โรงเรียน อธิบายความเหมือนและความแตกต่างอาชีพ และสังคม อารมณ์การให้การปรึกษาในโรงเรียนในเชิงลักษณะทางวิชาการได้

1.3 สามารถนำหลักของกฎหมายและจริยธรรมมาใช้ในการให้การปรึกษาในโรงเรียน อย่างมืออาชีพ ผู้ให้การปรึกษาสามารถปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของการให้การปรึกษาโรงเรียน ตามมาตรฐานวิชาชีพจริยธรรมของ ASCA ยึดมั่นในความรับผิดชอบทางกฎหมายของบทบาท ของโรงเรียนที่ปรึกษา ปฏิบัติตามข้อจำกัดด้านจริยธรรมและกฎหมายของการรักษาความลับ ปฏิบัติตามภาระผูกพันทางกฎหมายและจริยธรรมต่อครอบครัว ครู ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่โรงเรียน อื่น ๆ ปรึกษากับที่ปรึกษาโรงเรียนและการศึกษาอื่น ๆ ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

1.4 สามารถประยุกต์ใช้การให้การปรึกษามาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ นำการวิจัย มาใช้ในการให้การปรึกษาโรงเรียน ดำเนินการและวิเคราะห์การประเมินตนเอง และประเมิน ที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานวิชาชีพ ทบทวนการให้การปรึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างมืออาชีพ รวมถึงจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพ

1.5 ประยุกต์ใช้แนวทางการให้การปรึกษานักเรียนที่ประสบผลสำเร็จของ ASCA มาสร้างโปรแกรมการศึกษา โดยจัดลำดับความสำคัญของความคิดและพฤติกรรมของ ASCA ตามมาตรฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายพัฒนาโรงเรียน

1.6 เข้าใจถึงผลกระทบทางวัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐาน ของความสำเร็จของนักเรียน เข้าใจและเคารพในความแตกต่างในขนบธรรมเนียมการสื่อสาร

ประเพณี ค่านิยม และลักษณะอื่น ๆ ของนักเรียน ตามเชื้อชาติ ศาสนา ชาติพันธุ์ สัญชาติ รสนิยม ทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ ทางกายภาพ หรือทางปัญญา สามารถอธิบายพลวัตของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลของวัฒนธรรมอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมมือกับผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในโรงเรียน

1.7 แสดงภาวะความเป็นผู้นำในการพัฒนาและการดำเนินการสร้างโปรแกรม การให้การปรึกษา โดยระบุและแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติทางวิชาชีพ ทักษะของผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ นำแบบอย่างของการเป็นผู้นำเข้าสู่โปรแกรมการปรึกษาของโรงเรียน ใช้ทักษะ ความเป็นผู้นำ เพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาโปรแกรมให้การปรึกษาเชิงบวก มีส่วนร่วม ในกระบวนการปรับปรุงการให้การปรึกษาโรงเรียน

1.8 แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนโปรแกรมให้การปรึกษาของโรงเรียน เป็นต้นแบบ ที่ปรึกษาโรงเรียน ส่งเสริมความสามารถที่จะส่งเสริมการพัฒนาโปรแกรมการปรึกษาโรงเรียน และความสำเร็จของนักเรียน คำนึงถึงนโยบายคณะกรรมการ โรงเรียนและท้องถิ่น รัฐและข้อกำหนดทางกฎหมายของรัฐบาลกลาง เพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียน สามารถอธิบาย ประโยชน์ของโปรแกรมการปรึกษาโรงเรียน สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด รวมทั้งนักเรียน ครอบครัว ครูผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่โรงเรียนอื่น ๆ คณะกรรมการโรงเรียน กรมสามัญศึกษา ที่ปรึกษาโรงเรียน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน และผู้นำทางธุรกิจ ชี้แจง และให้เหตุผลสำหรับกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับที่ปรึกษาโรงเรียน ให้เหตุผลในการเลิกใช้ กิจกรรมที่ไม่เหมาะสมสำหรับที่ปรึกษาโรงเรียน ใช้ข้อมูลรายงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม การลดอัตราส่วนนักเรียนต่อที่ปรึกษาโรงเรียน และการลดการให้การปรึกษา มีส่วนร่วมในการให้ การปรึกษาโรงเรียน และศึกษาความสัมพันธ์ในการเป็นองค์กรแห่งความเป็นมืออาชีพ

1.9 สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ผ่านการดำเนิน โครงการให้การปรึกษา โรงเรียน โดยทำหน้าที่เป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลงระบบ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อม ส่งเสริม และสนับสนุนความสำเร็จของนักเรียน ระบุวิธีการพัฒนาของโรงเรียน อำเภอ และรัฐนโยบาย ขึ้นตอน และแนวปฏิบัติสนับสนุน หรือขัดขวางความสำเร็จของนักเรียน

2. ด้านบริการนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.1 ออกแบบและดำเนินการตามแนวทางของ ASCA เพื่อความสำเร็จของนักเรียน ในกลุ่มใหญ่ ห้องเรียน กลุ่มเล็ก และรายบุคคล ใช้ข้อมูลนักเรียน โรงเรียน และเขตพื้นที่ เพื่อระบุ ความสำเร็จ ปัญหาการเข้าชั้นเรียนและวินัยที่ต้องแก้ไขผ่านคำแนะนำ สามารถประเมินแนวโน้ม ทางวัฒนธรรมและสังคมเมื่อพัฒนา และการเลือกหลักสูตร โดยระบุหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ASCA ที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ การเลือก และการพัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยที่พิจารณา

ผลลัพธ์ของนักเรียน แสดงให้เห็นถึงทักษะการสอน รวมถึงกลยุทธ์การจัดการห้องเรียน วางแผน บทเรียนและการสอนเฉพาะบุคคล สร้างแผนการสอนที่ระบุกิจกรรมที่ชัดเจน ใช้เทคโนโลยี ที่หลากหลายในการนำเสนอบทเรียนและกิจกรรม มีส่วนร่วมกับผู้บริหาร โรงเรียน ครู และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เพื่อดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และวิเคราะห์ข้อมูลจากบทเรียน และกิจกรรม เพื่อกำหนดผลลัพธ์ของนักเรียน

2.2 ให้บริการประเมินและให้การปรึกษาในกลุ่มใหญ่ ห้องเรียน กลุ่มเล็ก และรายบุคคล พัฒนากลยุทธ์ในการประเมิน และให้คำแนะนำแก่นักเรียนและครอบครัว เกี่ยวกับการบรรลุตาม ASCA ประเมินเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสามารถของตน ค่านิยม และความสนใจในอาชีพ แสวงหาข้อมูลโอกาสในการทำงาน แนวโน้มตลาดแรงงาน และ เศรษฐศาสตร์ในระดับโลก เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้ความสามารถของตนเอง และการให้การปรึกษาด้านอื่น ๆ เช่น สุขภาพจิต การแต่งงาน ครอบครัว การใช้สารเสพติด มีการกำหนดบทบาทของผู้ให้การปรึกษาแก่นักเรียน เช่น นักสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียน นักจิตวิทยาโรงเรียน หรือพยาบาลในโรงเรียน และระบุแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างผลกระทบเกี่ยวกับความสำเร็จของนักเรียน

2.3 ให้การปรึกษาระยะสั้นในกลุ่มเล็กและรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลระบุตัวนักเรียน ที่ต้องการได้รับการปรึกษา ให้การสนับสนุนนักเรียน ทั้งรายบุคคลและรายย่อย การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง อธิบายความแตกต่างระหว่างการให้การปรึกษา ระยะสั้นที่เหมาะสม และการรักษาระยะยาว อธิบายผลกระทบของประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้รับบาดเจ็บ และใช้เทคนิคการแก้ปัญหาของนักเรียน ตอบสนองต่อกลยุทธ์การให้การปรึกษาที่เหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล กลุ่ม หรือ โรงเรียน

2.4 คำนึงถึงทรัพยากรใน โรงเรียนและแหล่งชุมชน โดยพิจารณารายการแหล่งอ้างอิง ปัจจุบัน เช่น นโยบายโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาสำหรับนักเรียน เจ้าหน้าที่ และครอบครัว เพื่อจัดการกับวิชาการ อาชีพ และสังคม อารมณ์ อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหา มีการชี้แจงข้อจำกัดของการให้การปรึกษาโรงเรียน และความต่อเนื่องของการบริการด้านสุขภาพจิต และอธิบายถึงการวินิจฉัยและการรักษาระยะยาว จึงอยู่ภายนอกขอบเขตของการให้การปรึกษาโรงเรียน

2.5 ให้การปรึกษาสนับสนุนให้นักเรียนประสบความสำเร็จ มีการรวบรวมข้อมูล ความต้องการของนักเรียนจากครอบครัว ครู ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่โรงเรียน และชุมชนอื่น ๆ องค์กร เพื่อพิจารณากลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน ขยายผลกลยุทธ์ที่สนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ด้วยครอบครัว ครู ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่โรงเรียน และองค์กรในชุมชน ปรึกษากับผู้ให้การปรึกษาในโรงเรียน และหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ และผู้เชี่ยวชาญด้านการให้การปรึกษา เมื่อมีคำถาม

เกี่ยวกับการให้การปรึกษาในโรงเรียน การปฏิบัติเกิดขึ้น และอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม สำหรับครอบครัว ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่โรงเรียน ครู อาจารย์ หรืออื่น ๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่จะแบ่งปันความเชี่ยวชาญการให้การปรึกษาโรงเรียน

2.6 ร่วมมือกับครอบครัว ครู อาจารย์ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่โรงเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ เพื่อสนับสนุนความสำเร็จของนักเรียน และความเท่าเทียมทางการศึกษาและโอกาส อธิบายบทบาทของครอบครัวและผู้ปกครอง สร้างความสัมพันธ์กับ โรงเรียนและชุมชนที่เหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญและครอบครัวในสถานการณ์วิกฤต กำกับดูแลการฝึกงาน การให้การปรึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับหลักการ ตามมาตรฐาน และสมรรถนะ ASCA

3. ด้านการวางแผนและการประเมินผล

3.1 สร้างโปรแกรมให้การปรึกษาโรงเรียน ประกอบด้วย ความเชื่อ วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน โดยการวิเคราะห์ระดับบุคคล ระดับโรงเรียน ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด สร้างข้อตกลงเบื้องต้น และกำหนดปรัชญาเกี่ยวกับความสำเร็จของนักเรียน วิเคราะห์ความเชื่อส่วนบุคคลของนักเรียนจากครอบครัว ครู โปรแกรมการให้การปรึกษาโรงเรียน และกระบวนการศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาของโรงเรียน ปรัชญาและพันธกิจ วิเคราะห์วิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน สร้างวิสัยทัศน์การให้การปรึกษาโรงเรียน ที่สะท้อนถึงผลสำเร็จของนักเรียน สร้างพันธกิจการให้การปรึกษาโรงเรียนที่สอดคล้องกับภารกิจโรงเรียน อำเภอ และจังหวัด นำวิสัยทัศน์และพันธกิจมาสร้างโปรแกรมการปรึกษาของโรงเรียนแก่ผู้บริหาร ครู โรงเรียนอื่น ๆ เจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.2 ระบุช่องว่างในการเข้าถึงความสำเร็จ การทำงาน การมีวินัย โอกาส และแหล่งเรียนรู้ โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุความสำเร็จ หรือช่องว่างระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ของนักเรียน การปฏิบัติงาน วินัย และโอกาสในการประสบความสำเร็จ ทบทวน วิเคราะห์ และตีความผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ข้อมูลการเข้าชั้นเรียน และวินัยในการระบุ และให้การปรึกษาตามความจำเป็น สร้างเป้าหมายโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อค้นหาโอกาส หรือจุดที่ต้องพัฒนา

3.3 พัฒนาผลงานนักเรียนประจำปีให้ได้ตามเป้าหมาย โดยใช้ข้อมูลของความสำเร็จ ความร่วมมือ เป้าหมายของแผนงานประจำปีในการวางแผนการให้การปรึกษาในโรงเรียน ระบุเป้าหมายในรูปแบบที่วัดได้ ใช้ข้อมูลและผลจากแบบสำรวจของนักเรียน เพื่อตรวจสอบ และปรับเป้าหมายผลงานนักเรียนประจำปี รายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่โรงเรียนอื่น ๆ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล

3.4 พัฒนาและดำเนินการตามแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของนักเรียน

โดยการออกแบบและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการให้การปรึกษาโรงเรียน ด้วยเป้าหมาย ผลการเรียนรู้ และผลการเรียนประจำปีของนักเรียน กำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับนักเรียน ในแผนปฏิบัติการตามข้อมูลนักเรียน โรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา ระบุมุมมองและพฤติกรรม ของ ASCA ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน ที่สะท้อนถึงมาตรฐานความสำเร็จที่ตอบสนอง ความต้องการ ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการคัดเลือกหลักสูตรและกิจกรรมที่มีหลักฐานความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ หรือพัฒนาสื่ออื่น ๆ โดยใช้กระบวนการวิจัย หรือผลงานที่ประสบความสำเร็จ กำหนดแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมในการดำเนินการตามแผน ระบุมุมมองที่คาดว่าจะเกิดขึ้น บนหลักการทางวิชาการ และการนำแผนไปใช้อธิบายการมีส่วนร่วมในการวิจัย กระบวนการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล และสามารถอธิบายความเชื่อมโยงกับผลการวิจัย

3.5 ประเมินและรายงานผลโครงการสู่ชุมชนของโรงเรียน โดยอธิบายแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ของ โปรแกรม และการประเมินภายในโครงการให้การปรึกษาโรงเรียน ทบทวนเป้าหมายของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินโครงการให้การปรึกษาโรงเรียน ถึงประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาโปรแกรมร่วมกับสมาชิกในทีมที่ปรึกษาโรงเรียน เพื่อตัดสินใจ เลือกโปรแกรม การปรึกษา เพื่อประเมินผลและขยายผลไปยังผู้เกี่ยวข้อง ใช้ทักษะการนำเสนอ เพื่อแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงาน และกิจกรรมร่วมกับผู้บริหาร คณะกรรมการ ของโรงเรียน ครู คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ครอบครัว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.6 ใช้เวลาที่เหมาะสมตามคำแนะนำและข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนและโรงเรียน โดยการแยกแยะความแตกต่างระหว่างการบริการนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ประเมิน การบริการนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และการบริหารจัดการ โปรแกรม เพื่อการใช้เวลา ในการให้การปรึกษาในแต่ละครั้ง เลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการให้การปรึกษานักเรียน โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนและเป้าหมายของโปรแกรม โดยสร้างปฏิทินรายปีและรายสัปดาห์ เพื่อวางแผนกิจกรรมสะท้อนเป้าหมายในแต่ละปี สร้างปฏิทินรายปีและรายสัปดาห์ เพื่อวางแผน กิจกรรมการสะท้อนผลการดำเนินงานประจำปี ระบุ ประเมิน และมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ ร่วมกัน

3.7 จัดทำข้อตกลงกับอาจารย์ใหญ่และผู้บริหารท่านอื่น ๆ เกี่ยวกับโปรแกรม การให้การปรึกษาในโรงเรียน โดยการสร้างแม่แบบการจัดการจัดการสำหรับ โปรแกรมการให้ การปรึกษาของโรงเรียนที่สมบูรณ์ ร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในโรงเรียน ปรึกษาหารือกับ อาจารย์ใหญ่และผู้ดูแลอย่างเป็นทางการ และประเมินโปรแกรมการปรึกษาร่วมกัน อธิบาย และกำหนดบทบาทของผู้ให้การปรึกษาในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อธิบายเป้าหมาย

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนและการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน สนับสนุนการใช้เวลาเป็นที่ปรึกษาโรงเรียนอย่างเหมาะสม ตามข้อเสนอแนะระดับชาติและความต้องการของนักเรียน ประชุมสรุปผลหลังจากการนำเสนอและอภิปรายกับอาจารย์ใหญ่ และผู้ดูแลโปรแกรมการศึกษาของโรงเรียน

3.8 จัดตั้งและดำเนินการประชุมคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาโปรแกรมการให้การศึกษาในโรงเรียน โดยการกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับการเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาโปรแกรมการศึกษา พัฒนาการประชุมของคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อแจ้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษาของโรงเรียน อธิบายและอภิปรายข้อมูล โรงเรียน โครงการให้การศึกษาโรงเรียน การประเมินและเป้าหมายผลการเรียน ประจำปีกับคณะกรรมการ บันทึกการประชุมคณะกรรมการ และมอบให้คณะกรรมการทุกท่าน วิเคราะห์และรวบรวมข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการเป้าหมายผลลัพธ์ตามความเหมาะสม

3.9 ใช้กระบวนการประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้ให้การศึกษาในโรงเรียน โดยการอธิบายและสนับสนุนที่ปรึกษาโรงเรียนที่เหมาะสม กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ปรึกษาโรงเรียน และการดำเนินการให้การศึกษาของโรงเรียน อธิบายการจัดกลุ่มกิจกรรมที่ปรากฏในเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานว่า มีความเหมาะสมอย่างไร ใช้อะไรประกอบของ ASCA เพื่อรายงานข้อมูลกิจกรรมที่เน้นนักเรียน ที่แสดงให้เห็นหลักฐานการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

การประเมินสมรรถนะการศึกษา

ซัชรินทร์ ชวนวัน (2562) ได้อธิบายถึง การประเมินสมรรถนะ (Competency based assessments) ว่าเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงระดับสมรรถนะของผู้ฝึกอบรม เมื่อเทียบกับระดับมาตรฐาน ต้องทำงานร่วมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อรวบรวมหลักฐานของสมรรถนะการประเมินเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน หรือให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของสมรรถนะเฉพาะด้าน

เทียน ทองแก้ว (2550, หน้า 8) กล่าวถึง การวัดสมรรถนะ โดยอาศัยวิธีการ หรือใช้เครื่องมือบางชนิด เพื่อวัดสมรรถนะของบุคคล ดังนี้

1. ประวัติการทำงานของบุคคล ทำอะไรบ้าง มีความรู้ ทักษะ หรือความสมรรถนะอะไร เคยมีประสบการณ์อะไรมาบ้าง จากประวัติการทำงาน ทำให้ได้ข้อมูลส่วนบุคคล
2. ผลประเมินการปฏิบัติงาน (Performance appraisal) ซึ่งจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 ผลการปฏิบัติที่เป็นเนื้องาน (Task performance) เป็นการทำงานที่ได้เนื้องาน

2.2 ผลงานการปฏิบัติที่ไม่ใช่เนื้องาน แต่เป็นบริบทของเนื้องาน (Contextual performance) ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของคนปฏิบัติงาน เช่น การมีน้ำใจ เสียสละช่วยเหลือคนอื่น เป็นต้น

2.3 ผลการสัมภาษณ์ (Interview) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้กระบวนการสนทนาให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สบายใจ ให้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพจริงมากที่สุด

2.4 ศูนย์ประเมิน (Assessment center) จะเป็นศูนย์รวมเทคนิคการวัดทางจิตวิทยา หลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน รวมทั้งการสนทนากลุ่มแบบ ไม่มีหัวหน้ากลุ่มรวมอยู่ด้วย

2.5 การประเมิน 360 Degree feedback หมายถึง การประเมินรอบด้าน ได้แก่ การประเมินจากผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และลูกค้า เพื่อตรวจสอบความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

การประเมินการปรึกษาแต่ละครั้ง (Session evaluations) ผู้ประเมินต้องทำความเข้าใจสถานะความต้องการของผู้เข้าร่วมในการปรึกษาเป็นอย่างมาก เพราะในบางครั้งสถานการณ์เดียวกัน อาจได้รับการประเมินแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ประเมินในขณะนั้น ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแต่ละครั้ง จึงเป็นผลที่เกิดขึ้นเฉพาะของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแต่ละครั้ง และควรได้รับการประเมินในพื้นที่หลังจากให้การปรึกษา

William (1994) ได้พัฒนาแบบประเมินการปรึกษาเชิงจิตวิทยา (Session Evaluation Questionnaire: SEQ) เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงของผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแต่ละครั้ง ในลักษณะที่แยกออกจากผลของการปรึกษา ซึ่งเป็นปฏิกริยาในระหว่างกระบวนการปรึกษาที่ส่งผลต่อนักจิตวิทยาการปรึกษาและผู้รับบริการ โดยวัดทันทีหลังจากสิ้นสุดการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแต่ละครั้ง แบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความลึกซึ้ง (Depth) หมายถึง การรับรู้ถึงพลัง คุณค่า การพัฒนา ความเข้าใจ และความเอื้ออาทรต่อกันในกระบวนการปรึกษา
2. ความราบรื่น (Smoothness) หมายถึง ความสะดวก ลงตัว ความชัดเจนในบรรยากาศผ่อนคลาย มีการร่วมมือกัน ไว้วางใจกัน และมีความพึงพอใจในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
3. ความรู้สึกทางบวก (Positivity) หมายถึง ความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ เชื่อมั่น มีมิตรภาพ มีความชัดเจน ตลอดจนความสุขใจ และความรู้สึกพึงพอใจ
4. ความรู้สึกตื่นตัว (Arousal) หมายถึง ความรู้สึกที่กระฉับกระเฉง คล่องตัว ตื่นตัว มีชีวิตชีวา มีความสุขสงบภายในจิตใจ ปราศจากความเจ็บปวด หดหู่ ตลอดจนเกิดแนวคิด และการกระทำในสิ่งใหม่

จากองค์ประกอบของสมรรถนะ นำไปใช้สำหรับการประเมินความสามารถ สิ่งสำคัญในการเก็บข้อมูล คือ เครื่องมือการประเมินสมรรถนะ (Competency assessment instrument) ซึ่งมาจากรูปแบบของสมรรถนะ (Competency model) และตัวชี้วัดพฤติกรรม (Behavioral indicators) เพื่อใช้วัดสภาพปัจจุบัน และระดับความสามารถของบุคคล ด้วยการประเมินพฤติกรรมโดยตรง เช่น จากการสนทนากลุ่ม (Focus groups) การประเมิน ศูนย์กลาง (Assessment centers) และการทดสอบทางจิต (Psychometric) เป็นต้น

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงสถานเทคนิควิธีสำหรับครูที่ปรึกษา

การให้การปรึกษา เป็นการช่วยเหลือรูปแบบหนึ่งที่อาศัยความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหา ได้ความรู้และทางเลือกในการแก้ปัญหานั้นอย่างเพียงพอ มีสภาพอารมณ์และจิตใจที่พร้อมจะคิดและตัดสินใจด้วยตัวเอง ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและเสนอตามลำดับ ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีและเทคนิคของทฤษฎีการปรึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคการปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในสถานศึกษาที่ครูที่ปรึกษามักพบ ดังนี้

1. ทฤษฎีการปรึกษาความคิดและพฤติกรรม (Cognitive behavioral therapy)

ทฤษฎีการปรึกษาความคิดและพฤติกรรม หรือ CBT เป็นการให้การปรึกษาที่เน้นการพูดคุย ใช้ความคิดและพฤติกรรมของเราเอง เป็นเครื่องมือในการออกจากปัญหา ศาสตร์ที่ใช้กับโรคซึมเศร้า โดยมีหลักการอยู่ว่า คนซึมเศร้า มีวิถีคิดที่บิดเบือน จนทำให้เกิดความเศร้าขึ้นมา เช่น คิดโทษตัวเองว่า ตัวเองไม่ดี คิดมองโลกในแง่ลบมากเกินไป CBT จึงมีกระบวนการที่จะปรับความคิด หรือ Cognitive เพื่อให้อารมณ์เศร้าดีขึ้น เพราะพฤติกรรมบางอย่างถ้ายังทำอยู่ก็อาจเสริมให้เศร้าต่อไป เช่น การไม่ออกไปไหน เก็บตัวอยู่กับบ้าน ในทางตรงกันข้าม ถ้าเปลี่ยนพฤติกรรมทำตัวให้ตื่นตัวขึ้น อารมณ์เศร้าก็จะลดลง จุดเด่นของ CBT คือ เป็นการรักษาทางจิตสังคมที่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับมากที่สุด CBT อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างความคิด อารมณ์ พฤติกรรม และร่างกายว่า มีความสัมพันธ์กันหมด ดังนั้น ถ้าเราปรับความคิดได้ ความรู้สึกเราก็อาจจะเปลี่ยนไป พฤติกรรมก็อาจจะเปลี่ยนตาม ทำให้ปัญหาได้รับการแก้ไข

เทคนิคทฤษฎีการปรึกษาความคิดและพฤติกรรม มีรายละเอียดดังนี้

เทคนิคที่ 1 เทคนิคการบอกอารมณ์ตนเอง (Identifying moods) การที่บุคคลสามารถบอกถึงอารมณ์ตนเองได้นั้น จะทำให้เกิดการระลึกรู้ (Awareness) และสามารถตั้งเป้าหมายได้ว่า จะจัดการกับอารมณ์อย่างไร อาจเกิดความสับสนระหว่าง “อารมณ์” กับ “ความคิด” การฝึกแยกแยะ

จึงเป็นทักษะที่ควรฝึกฝนประการหนึ่ง โดยสิ่งที่บ่งบอกว่า น่าจะเป็นอารมณ์ เช่น อาการทางกาย อาจเป็นตัวช่วยบอกอารมณ์ ควรให้คนไข้ได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของอาการทางกายกับอารมณ์ เช่น มีอาการสั่น เหงื่อออก อาจเป็นเพราะอารมณ์ “ตื่นเต้น” หรือถ้ามีอารมณ์ “เศร้า” ก็อาจแสดงอาการทางกายเป็นลักษณะเหงื่อซำ ไร้ริ้วแรง เป็นต้น ทั้งนี้ สถานการณ์ไม่ใช่ตัวกำหนดความรู้สึกของเรา แต่การรับรู้และการตีความของเราต่างหาก ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและพฤติกรรมของเราอย่างลึกซึ้ง อารมณ์จะมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ สามารถตั้งคำถามที่ใช้ในการกำหนดลักษณะของอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ ดังนั้น เมื่อสามารถบรรยายเหตุการณ์ได้แล้ว ก็ควรเชื่อมโยงให้ผู้รับการปรึกษาเห็นว่า เหตุการณ์มีความสัมพันธ์กับอารมณ์ และฝึกเขียนบันทึกเหตุการณ์และอารมณ์นั้น จะทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน

เทคนิคที่ 2 เทคนิคการประเมินระดับอารมณ์ (Rating moods) อารมณ์แต่ละชนิดในแต่ละช่วงเวลามีความรุนแรงไม่เท่ากัน เช่น อารมณ์โกรธ ซึ่งความโกรธในแต่ละเหตุการณ์มักไม่เท่ากัน ประโยชน์ของการประเมินระดับอารมณ์ จะช่วยให้ผู้ให้การปรึกษาทราบถึงระดับความแรง (Intensity) ของอารมณ์ ช่วยให้เราสังเกตการขึ้นลง (Fluctuation) ของอารมณ์ และทำให้ทราบว่า เหตุการณ์ หรือความคิดไหนมีผลต่ออารมณ์ ในการที่เราได้รายละเอียดหรือข้อมูลของเหตุการณ์ ซึ่งนำมาสู่อารมณ์โกรธของผู้รับการปรึกษานั้น ก็จะทำให้เข้าใจที่มาของ Rating อารมณ์นั้น อารมณ์ที่เกิดขึ้นนั้น อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามสถานการณ์ ในขณะที่ใช้ CBT นี้ อาจเกิด Alternative thought เกิดขึ้น และทำให้มีทางเลือกมากขึ้น เป็นตัวที่ทำให้คิดอะไรได้กว้างขึ้น ตามแนวของการทำ CBT ไม่ใช่เป็นการบอกว่า สิ่งที่ผู้รับการปรึกษาคิดนั้น เป็นความคิดที่ผิด แต่ถูกเพียงบางส่วน เราจึงมีหน้าที่แนะนำให้ผู้รับการปรึกษาคิดให้รอบคอบมากขึ้น

เทคนิคที่ 3 เทคนิคการหาความคิดอัตโนมัติ (Automatic thoughts) เป็นความคิดต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันที ก่อนที่จะผ่านกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล รวมถึงการแปลความหมายของสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นความคิดที่ผุดขึ้นมาเป็นระยะ ๆ การที่จะรู้ความคิดอัตโนมัติได้นั้น ต้องมีการฝึกฝน ความสัมพันธ์ของความคิดอัตโนมัติ มีความสัมพันธ์กับอารมณ์บางชนิด เช่น อารมณ์เศร้า ขึ้นอยู่กับความคิดและการให้ความหมายกับสิ่งนั้น ความคิดอัตโนมัติ มีได้หลายรูปแบบ อาจเป็นคำสั้น ๆ เป็นวลี เป็นประโยค หรืออาจเป็นภาพ บางครั้งอาจมีลักษณะเหมือนสัญญาณโทรเลขที่ต้องอาศัยความชำนาญในการปะติดปะต่อ เพื่อรับสาร เช่น คนที่กำลังโกรธ ความคิดอัตโนมัติอาจเป็นคำพูด เช่น อยากจะฆ่ามัน และอาจเป็นภาพโดยที่นึกถึงภาพที่ตนเองเอาปืนมายิงเขา หรืออาจเห็นเป็นภาพตนเองกำลังชกเขาอยู่ การทดสอบความคิดอัตโนมัติ จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถประเมินได้ว่า ความคิดใด เป็นความคิดที่ไม่มีประโยชน์ และทำความเข้าใจความคิดนี้ได้ ตั้งคำถามเกี่ยวกับประโยชน์และความเป็นจริงของความคิดนั้น

และพิจารณาสิ่งที่เป็นผลเลวร้ายที่สุด แล้วคิดหาทางแก้ไขปัญหาการพัฒนามุมมองใหม่ สามารถกระทำได้ด้วยเทคนิคต่าง ๆ ดังนี้

1. การถอยหลังกลับ (Taking a step back or decentering) Aaron Beck เคยอธิบายไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของ Cognitive therapy คือ ความสามารถในการมองความคิดว่าเป็นเพียงปรากฏการณ์หนึ่งของจิตใจ ไม่ใช่สิ่งที่บ่งบอกว่าเป็นความจริง ดังนั้นวิธีดังกล่าว คือ การที่ผู้รับการปรึกษาถอยมาหนึ่งก้าว และพิจารณาความคิดนั้น แล้วตระหนักให้ได้ว่า ความคิดที่เกิดขึ้นขณะนั้น เป็นเพียงความคิดเห็น ซึ่งไม่จำเป็นว่า ต้องเป็นความจริงเสมอไป หมายความว่า เป็นการตระหนักต่อความคิดอีกต่อหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วย การประเมินหรือตีคุณค่า การตรวจสอบ หรือการควบคุมความคิด ดังนั้น จึงเป็นการให้ความสำคัญต่อกระบวนการคิด มากกว่าเนื้อหาของความคิด

2. การเข้าใจที่มาที่ไปของความคิด เมื่อผู้รับการปรึกษาสามารถเรียนรู้ที่จะประเมินความคิดอย่างเป็นเหตุ เป็นผลได้ ผู้ปรึกษาต้องช่วยให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักได้ว่า ความคิดหรือการมีความคิดเช่นนี้ ได้ทำให้เกิดประโยชน์ใดต่อเขาหรือไม่ เป้าหมาย คือ ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักและเข้าใจให้ได้ว่า มีเหตุผลบางอย่างที่ทำให้เขามีความคิด หรือข้อสรุปเหล่านี้ ซึ่งบ่อยครั้ง มักเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในช่วงต้นของชีวิต

3. การชั่งน้ำหนักระหว่างเหตุผลที่สนับสนุนและคัดค้าน เป็นการหาเหตุผลว่า การที่ผู้รับการปรึกษามีความคิด หรือปฏิกิริยาใด ๆ นั้น สมเหตุสมผลหรือไม่ อย่างไร และยังเป็น การประเมินว่า มีข้อดี หรือประโยชน์ และข้อเสีย หรือไม่มีประโยชน์ของการคง และเชื่อความคิดดังกล่าวต่อไป

4. การตั้งคำถามว่า อะไรคือสิ่งที่เลวร้ายที่สุด ที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นคำถามที่มีประโยชน์มาก เพราะผู้รับการปรึกษาจะสามารถบอกถึงความกลัวต่อสิ่งที่ตัวเองที่ต้องเผชิญกับอะไรบางอย่าง และคำถามต่อมา จึงมักถามว่า แล้วจะเผชิญ หรือจัดการกับปัญหานั้นอย่างไร ซึ่งนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหานั้นเอง

5. การระบุ หรือค้นหาประเด็นหลักของความคิด ไม่ว่าจะ เป็นในแง่ของกระบวนการ หรือเนื้อหาสิ่งที่คิด โดยใช้วิธีการบันทึกความคิด เราอาจพบว่า ผู้รับการปรึกษาอาจแสดงรูปแบบของความคิดได้หลายแบบ เช่น การถูกปฏิเสธ ความอับอาย ความโกรธ โธษ หรือความผิดปกติทางจิตบางอย่าง มีความสัมพันธ์กับประเด็นความคิดที่มีลักษณะ หรือรูปแบบที่เฉพาะเจาะจง

เทคนิคที่ 4 เทคนิคการประเมินความคิด (Evaluating thoughts) หลักการสำคัญ ที่ควรสอนผู้รับการปรึกษา คือ ไม่ควรเชื่อความคิดของตนเองทั้งหมด เนื่องจากความคิดเป็นเพียงสมมติฐานเท่านั้น ไม่ใช่ความจริง ผู้รับการปรึกษาควรเรียนรู้ที่จะประเมินความคิดทั้งในแง่

ความถูกต้องตามความเป็นจริง และประโยชน์ของความคิดนั้น โดยการประเมินความถูกต้องนั้น เริ่มจากการหาหลักฐานที่สนับสนุนว่า ความคิดที่เราเป็นจริง มักหาได้ง่าย แต่การหาหลักฐานที่จะมาคัดค้านความคิดนั้นทำได้ยาก เนื่องจากเวลาที่มี Negative automatic thought คนมักหมกมุ่นครุ่นคิดอยู่แต่กับข้อมูลที่ยืนยันความคิดเรา ควรมองความคิดนั้นเป็นแค่สมมติฐาน หรือการคาดเดา

เทคนิคที่ 5 เทคนิคการปรับแก้ความคิด (Modifying dysfunctional thoughts)

การตั้งคำถาม ผู้ปรึกษาจะใช้ทักษะการถาม เพื่อทดสอบความมีเหตุผลในกระบวนการคิดของผู้รับการปรึกษา โดยผู้ปรึกษาพยายามให้ผู้รับการปรึกษาคิดหาทางออกด้วยตนเอง โดยใช้แบบฟอร์มความคิดอัตโนมัติ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ ความคิดอัตโนมัติ ผลที่เกิดขึ้น และการตอบสนองที่ผู้รับการปรึกษาใช้ การหันเหความสนใจ การฝึกหันเหความสนใจ หรือการพยายามนึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดความสุข อาจช่วยให้สามารถหยุดความคิดทางลบของผู้รับการปรึกษาได้ และชี้ให้ผู้รับการปรึกษาเห็นว่า ปัญหาไม่ใช่เกิดจากตัวผู้รับการปรึกษา และให้พยายามคิดแบบเป็นกลาง ไม่สุดขั้วไปด้านใดด้านหนึ่ง ฝึกให้ผู้รับการปรึกษาแปลการรับรู้ใหม่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งหากเปลี่ยนมุมมองของการรับรู้ จะช่วยให้เกิดความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี และเกิดการเปลี่ยนแปลงได้

2. ทฤษฎีการให้การปรึกษาของ Virginia Satir

ทฤษฎีการให้การปรึกษาของ Satir อยู่ในกลุ่มผู้บุกเบิกแนวคิดจิตบำบัด ประสบการณ์ และมนุษยนิยม (Experiential and humanistic family therapy) และได้รับอิทธิพลความเชื่อจากทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ (Gestalt therapy) ในเรื่องประสบการณ์ การตระหนักรู้ และความรู้สึกที่เกิดขึ้นที่นี้และเดี๋ยวนี้ นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีระบบ (Systems theory) โดยเชื่อว่า ครอบครัวและสมาชิกมีความเป็นระบบ และประกอบกันเป็นระบบครอบครัว มีขอบเขต มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทั้งได้อธิบายกลไกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจและการแสดงออกของมนุษย์ เพื่อทำความเข้าใจตนเอง ด้วยตัวตนภายในที่เป็นแกนกลาง Satir พบว่า ประสบการณ์ต่าง ๆ มีหลายชั้น หรือหลายระดับ ดังนี้

2.1 พฤติกรรม (Behavior) คือ การกระทำที่บุคคลแสดงออก โดยมีการปรับตัว (Coping Stances) เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่แสดงออกมา

2.2 ความรู้สึก (Feeling) คือ ความรู้สึกของบุคคลที่เกิดขึ้นต่อเหตุการณ์ เช่น สนุก มีความสุข เศร้า กลัว ความรู้สึกที่ผู้ให้การปรึกษาให้ความสนใจ มักเป็นความรู้สึกที่รุนแรง เกิดขึ้นซ้ำแล้ว ซ้ำเล่า ทั้งนี้ ความรู้สึกที่พบได้บ่อยครั้งที่สุด คือ ความเจ็บปวด ความหวาดกลัว และความโกรธ

2.3 ความรู้สึกต่อความรู้สึก (Feeling and Feeling about Feelings) คือ ความรู้สึกที่เขา “มีต่อ” ความรู้สึกที่เกิดขึ้น เช่น รู้สึกผิดที่โกรธ

2.4 การรับรู้ (Perception) คือ สิ่งที่บุคคลรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 แล้วนำไปแปลงเป็นความคิดและความเชื่อ รวมไปถึงข้อสันนิษฐาน สิ่งที่เขารับรู้ว่าเป็นความจริงสำหรับเขา และคุณค่าที่เขาประเมินต่อสิ่งที่เกิดขึ้น มนุษย์แต่ละคนมีการรับรู้ในแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่าง กันไป ขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานและมุมมองของคน ๆ นั้น

2.5 ความคาดหวัง (Expectations) คือ ความต้องการที่ตนมีทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น รวมไปถึงความคาดหวังของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง ความคาดหวังนี้ เป็นสิ่งที่พัฒนามาจาก ความปรารถนา (Yearning) ที่ตนได้รับมาแบบไม่สมบูรณ์แบบในวัยเด็ก

2.6 ความปรารถนา (Yearning) คือ สิ่งที่บุคคลปรารถนาและอิจฉาที่จะได้รับความปรารถนาคือ จะมาในรูปแบบที่เป็นสากล คือ เป็นสิ่งที่ทุก ๆ คนต้องการ เช่น ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ

2.7 ตัวตน (Self) คือ ตัวตนที่แท้จริงของเขา เป็นที่อยู่ของพลังชีวิต จิตวิญญาณ แก่นของความเป็นตัวเอง สิ่งที่เป็นตัวจริงของบุคคลนั้น ๆ

Satir เป็นผู้นำกลุ่มย่อยที่เน้นมนุษย์นิยม พัฒนามาจากแนวคิดจิตวิทยาของกลุ่มมนุษย์นิยม และภานิยม (Humanistic existential psychology) มีเอกลักษณ์เด่นเรื่องการพัฒนาความไว ในการรับรู้และการแสดงความรู้สึก การตระหนักรู้ความรู้สึกและความต้องการของตนเอง และบุคคลอื่น ความเป็นปัจจุบัน สามารถสื่อความรู้สึกและความต้องการของตนให้บุคคลอื่นทราบ โดยการใช้ภาษาท่าทางและภาษาพูด เน้นความเป็นศูนย์กลางของครอบครัว เพื่อให้สมาชิก ครอบครัวเกิดความผูกพันและใกล้ชิดกันทางอารมณ์ มีความยืดหยุ่น มีชีวิตชีวา และพัฒนา ความภาคภูมิใจในตน ตลอดจนทำให้มีความรับผิดชอบ สามารถเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อเพิ่มวุฒิภาวะและพัฒนาสมาชิกครอบครัวให้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ด้วยการประสานกันระหว่างจิตใจ ร่างกาย และจิตวิญญาณ มีรูปแบบการสื่อสารที่สอดคล้อง ต้องกัน และสามารถนำศักยภาพของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

การปรึกษาตามกระบวนการของ Satir มีขั้นตอนในการปรึกษา 10 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมตัวเพื่อให้บริการ เป็นขั้นตอนสำคัญของผู้ให้การศึกษาที่จะต้อง เตรียมตนเองทั้งภายนอกและภายใน ได้แก่ การจัดเตรียมกระบวนการ และเตรียมตนเองให้พร้อม ต่อการดำเนินกระบวนการ

ขั้นตอนที่ 2 การเชื่อมโยง ขั้นตอนนี้ใช้เวลาเพียง 2-3 นาทีแรก ในการดำเนินการเชื่อม ระหว่างผู้ให้การศึกษา ไปยังภูเขาน้ำแข็งของผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนที่ 3 สสำรวจปัญหาที่แท้จริง เป็นขั้นตอนที่ผู้ให้การศึกษาและผู้รับการศึกษาร่วมกันสำรวจปัญหาที่แท้จริง

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดเป้าหมาย ผู้รับคำปรึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายในกระบวนการปรึกษากับผู้ให้การศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 ทัศนคติในการเปลี่ยนแปลง ผู้ให้การศึกษาสนับสนุนให้ผู้รับการศึกษากำหนดใจและความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะเปลี่ยนแปลง

ขั้นตอนที่ 6 สสำรวจภูเขาน้ำแข็ง ผู้ให้การศึกษาสำรวจระดับชั้นต่าง ๆ ของประสบการณ์ภายในจิตใจ มองหาทรัพยากร มุมมองทางบวก ความขัดแย้งภายในที่เกิดขึ้นในระดับต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 7 การเปลี่ยนแปลง เป็นจุดที่จะก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง ผู้ให้การศึกษาสามารถใช้เทคนิคอย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนที่ 8 การเน้นย้ำ เป็นขั้นตอนการสรุปและสร้างความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างผู้ให้การศึกษาและผู้รับการปรึกษา ที่จะต้องเกิดขึ้นเป็นระยะตลอดทุกขั้นตอน โดยเฉพาะในขั้นตอนนี้ เป็นการเน้นย้ำหลังการปรึกษา เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงว่า เป็นเช่นไร ตรงกับเป้าหมายที่วางไว้ในช่วงต้นหรือไม่

ขั้นตอนที่ 9 การบ้าน เป็นขั้นตอนที่สร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่อง หลังชั่วโมงการปรึกษา ให้เกิดเป็นเจตนาที่จะมุ่งมั่นจัดการด้วยตนเองต่อไป

ขั้นตอนที่ 10 ปิดการปรึกษา ซึ่งให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยตัวของผู้รับการปรึกษาเอง หากเป็นการปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่ผู้รับการปรึกษาจะได้ขอบคุณและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

3. ทฤษฎีการให้การศึกษาทฤษฎีเผชิญความจริง (Reality therapy)

การให้การศึกษาทฤษฎีเผชิญความจริง มาจากชื่อในภาษาอังกฤษว่า Reality therapy เป็นการให้การศึกษาที่เน้นพฤติกรรมปัจจุบันของผู้รับการปรึกษา ผู้ริเริ่ม คือ วิลเลียม กลาสเซอร์ จิตแพทย์ชาวอเมริกัน โดยที่เขาเชื่อว่า มนุษย์มีธรรมชาติที่ดี และมีความสามารถที่จะรับผิดชอบตนเอง และมนุษย์มีความต้องการที่จะมีเอกลักษณ์ (Identity) ซึ่งเอกลักษณ์นั้น มี 2 ทิศทาง คือ เอกลักษณ์ด้านความสำเร็จ (Success identity) กับเอกลักษณ์ด้านความล้มเหลว (Failure identity) มนุษย์จะรักตัวเอง รู้สึกว่า ตัวเองมีค่า และสามารถรักผู้อื่นได้ ก็ต่อเมื่อเขาารู้สึกว่า เขามีเอกลักษณ์ด้านความสำเร็จเท่านั้น ผู้ให้ศึกษามีหน้าที่ต้องสนับสนุนให้คนเหล่านี้รู้จักตนเอง มีความรับผิดชอบ พิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ ตามสภาพที่เป็นจริง และรู้จักประเมินสิ่งถูกผิด องค์กรประกอบเหล่านี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในคนที่มีเอกลักษณ์ด้านความล้มเหลว ให้กลับมาเป็นผู้มีเอกลักษณ์ด้านความสำเร็จ เพื่อให้เขากลับมารักตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง เขาเริ่มงานด้านจิตเวช

โดยใช้วิธีการบำบัดแบบจิตวิเคราะห์ และพบว่า วิธีการบำบัดแบบจิตวิเคราะห์ ยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก ไม่สามารถช่วยผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลาสเซอร์ทำงานกับเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาต่าง ๆ เขาจึงพัฒนาวิธีการให้การปรึกษา ที่มุ่งแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเยาวชนให้ได้อย่างรวดเร็ว เขาจึงเสนอวิธีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง มุ่งฝึกให้เยาวชนมีความรับผิดชอบต่อการทำของตนเอง รู้จักเป้าหมายในการแก้ปัญหา และรับผิดชอบที่จะช่วยตนเองให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น โดยไม่พยายามแก้ตัวต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเอง เรียนรู้ถึงผลของพฤติกรรมว่า เมื่อตนเองไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ย่อมไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การลงมือปฏิบัติจริง เป็นสิ่งที่ทำให้บรรลุเป้าหมายได้

การให้การปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เผชิญความจริง สนับสนุนให้บุคคลรู้จักตนเอง (Identity) มีความรับผิดชอบ (Responsibility) พิจารณาสีต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริง (Reality) และรู้จักการประเมินสิ่งถูกผิด (Right and wrong) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ มีความรู้สึก ทำให้บุคคลรู้สึกค่าตนเองมีคุณค่า (Self respect) จึงนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์

ผู้ให้การปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง ต้องสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับการปรึกษา ให้ ความเอาใจใส่ และมีความเชื่ออย่างแน่วแน่ว่า เป็นวิธีช่วยให้บุคคลแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เต็มใจและเปิดใจ มีความจริงใจและคิดบวก โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น แนะนำสิ่งที่ควรปฏิบัติ โดยการสอนการสนทนาเรื่องราวในชีวิตประจำวัน รวมถึงสิ่งที่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้ให้การปรึกษาควรเชื่อในศักยภาพ และความคิดเห็นของผู้รับการปรึกษา ในการนำตนเองไปสู่ความสำเร็จได้ ขณะเดียวกัน ผู้ให้การปรึกษาจะต้องเป็นตัวอย่างของการนับถือตนเองและการรักตนเอง

เทคนิคการให้การปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง มีรายละเอียดดังนี้

เทคนิคที่ 1 เทคนิคสร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้การปรึกษาจะต้องสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับการปรึกษาโดยการทักทาย แสดงความเป็นมิตร แสดงความจริงใจต่อกัน รักษาความลับ ให้เกียรติผู้รับการปรึกษา ให้ความรัก ให้กันยอมรับแบบไม่มีเงื่อนไข การสร้างสัมพันธภาพเช่นนี้ จะทำให้ผู้รับการปรึกษาเต็มใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวและความรู้สึก รวมทั้งให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่

เทคนิคที่ 2 เทคนิคการตั้งคำถาม เป็นการให้ผู้รับการปรึกษาสำรวจตนเอง เกี่ยวกับความคิดและความรู้สึกของตนเอง รวมทั้งได้ประเมินตนเอง และวิธีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตลอดจนแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เหมาะสม ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจในสิ่งที่ตนเองคิด รู้สึก และระบุนิววิธีการที่เฉพาะเจาะจงในการเปลี่ยนเอกลักษณ์แห่งความล้มเหลวไปสู่เอกลักษณ์แห่งความสำเร็จ โดยคำถามมุ่งเน้นให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก ประเด็นต่าง ๆ

เทคนิคที่ 3 เทคนิคการพูดแบบเผชิญหน้า ผู้ให้การปรึกษาจะพูดแบบเผชิญหน้ากับผู้รับการปรึกษา มีความขัดแย้งกัน ในความคิด ความรู้สึก เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนประเด็นนั้นอีกครั้งหนึ่ง หรือเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนเอง การพูดแบบเผชิญหน้านี้ ต้องรอให้สัมพันธภาพดีเสียก่อน มิฉะนั้น จะกลายเป็นการทำลายสัมพันธภาพ

เทคนิคที่ 4 เทคนิคการใช้อารมณ์ขัน ผู้ให้การปรึกษาจะต้องไม่ก้าวร้าว หรือประชดประชัน แต่จะพูดในลักษณะอารมณ์ขันที่เกี่ยวข้องกับแง่มุมหนึ่งของชีวิต ซึ่งจะทำให้บรรยากาศคลายความตึงเครียด ช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้การปรึกษา และผู้รับการปรึกษา ให้เกิดความเป็นกันเองและอบอุ่น นำไปไว้วางใจ การให้การปรึกษาจึงดำเนินไปอย่างราบรื่น ผู้ให้การปรึกษาต้องระวังที่จะไม่ใช้อารมณ์ขันที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจ ความขัดแย้ง หรือความรู้สึกว่า ได้รับการดูถูก

เทคนิคที่ 5 เทคนิคการสอน การให้การปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง ซึ่งดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นขั้นที่ผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาได้มีส่วนร่วมกันในการพิจารณาว่า พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง พฤติกรรมใดไม่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นที่ผู้ให้การปรึกษาสะท้อนให้ผู้รับการปรึกษาได้ตระหนักว่า พฤติกรรมใด คือ พฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามความเป็นจริง

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นที่ผู้ให้การปรึกษาสอนให้ผู้รับการปรึกษา ได้เรียนรู้วิธีการที่จะเติมเต็มความต้องการของตนเองในสถานะที่เป็นจริง ในทุกขั้นตอน ผู้ให้การปรึกษาจะใช้การพูดในทางบวก การให้แรงเสริมทางบวก

เทคนิคที่ 6 เทคนิคการชี้ประเด็น ผู้ให้การปรึกษาชี้ประเด็นให้ผู้รับการปรึกษาได้เห็นความไม่รับผิดชอบของตนเอง

เทคนิคที่ 7 เทคนิคการให้ข้อเสนอแนะ ผู้ให้การปรึกษาให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้รับการปรึกษาว่า จะสนองความต้องการของตนได้อย่างไร จะวางโครงการการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองอย่างเป็นระบบได้อย่างไร

เทคนิคที่ 8 เทคนิคการเปิดเผย ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเปิดเผยประสบการณ์ ความคิด ปัญหาอุปสรรคของเขา

เทคนิคที่ 9 เทคนิคการตีความ ผู้ให้การปรึกษาตีความพฤติกรรมของผู้รับการปรึกษา หรือตีความสีหน้าท่าทางของผู้รับการปรึกษา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจและมองสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางขึ้น เข้าใจพฤติกรรมเพิ่มขึ้น การตีความจะทำให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักในตนเอง และเกิดภาพพจน์ใหม่เกี่ยวกับตนเอง

เทคนิคที่ 10 เทคนิคการทำสัญญา เป็นการทำระหว่างผู้รับการปรึกษา และผู้ให้การปรึกษา เพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเป้าหมายการทำสัญญาทางพฤติกรรม เพื่อทำข้อตกลงร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในสัญญา ระบุถึงแรงเสริมในการทำสัญญานี้

เทคนิคที่ 11 การให้การปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง ใช้สำหรับผู้รับการปรึกษาที่มีความสามารถ มีศักยภาพ และมีความสามารถรับผิดชอบการกระทำของตนเอง ไม่เน้นการถ่ายโยงความรู้สึก ไม่ให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่เจ็บปวดในอดีต แต่ให้ความสำคัญกับความสำเร็จในปัจจุบัน และมุ่งให้ผู้รับการปรึกษาอยู่กับความเป็นจริงในชีวิต ซึ่งครูที่ปรึกษาต้องใช้สัมพันธภาพในการช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถเข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะ เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง และรู้เท่าทันผู้คนในสังคม ให้แก้ปัญหาและตัดสินใจเลือกเป้าหมายในการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4. ทฤษฎีการให้การปรึกษาโดยยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered therapy)

Rogers ได้พัฒนาทฤษฎีการเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ในแง่ที่คนเรามีแรงขับพื้นฐานภายในที่จะบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดของตัวเอง ในการปรึกษา ให้ให้ความสำคัญกับเหตุผล เป็นอันดับรอง Rogers เชื่อว่า ลักษณะเฉพาะของมนุษย์ชาวนั้นดีกว่าสติปัญญา สติปัญญาชาญฉลาด

กว่าความคิดที่รู้สำนึก มนุษย์ควรจะสามารถเชื่อในความรู้ภายในตัวเอง หรือความรู้สึก ตามสัญชาตญาณของตนมากขึ้น เมื่อมนุษย์กระทำการตามสัญชาตญาณ เน้นการให้การปรึกษา แบบไม่นำทาง เพราะมุ่งเน้นในตัวของผู้รับการปรึกษา จากการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และตระหนักผู้แห่งตนของผู้รับการปรึกษา ให้ผู้รับการปรึกษาเห็นความสำคัญ ต่อการรับผิชอบ และความสามารถในตัวของผู้รับการปรึกษาเอง ค้นหาพฤติกรรมที่เหมาะสม สำหรับตนเอง ด้วยการเปิดรับประสบการณ์ มีความไว้วางใจในตนเอง เพื่อให้เป็นตัวของตัวเอง อย่างที่เป็นอย่างถูกต้อง Rogers เชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีตัวตน 3 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตนตามที่ตนมองเห็น หรืออัตมโนทัศน์ (Self concept) ภาพที่ตนเห็นเองว่า ตนเป็นอย่างไร มีความรู้ ความสามารถ ลักษณะเฉพาะตนอย่างไร การมองเห็นอาจจะไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง หรือภาพที่คนอื่นเห็น

แบบที่ 2 ตนตามที่เป็นจริง (Real self) ตัวตนตามข้อเท็จจริง แต่บ่อยครั้งที่ตน มองไม่เห็นข้อเท็จจริง เพราะอาจเป็นสิ่งที่ทำให้รู้สึกเสียใจ ไม่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

แบบที่ 3 ตนตามอุดมคติ (Ideal self) ตัวตนที่อยากมี อยากเป็น แต่ยังไม่เป็น ในสภาวะปัจจุบัน

ถ้าตัวตนทั้ง 3 ลักษณะค่อนข้างตรงกันมาก จะทำให้มีบุคลิกภาพมั่นคง แต่ถ้า แตกต่างกันสูง จะมีความสับสนและอ่อนแอด้านบุคลิกภาพ ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตัวตนที่ดี (Self image) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem)

เทคนิคทฤษฎีการให้การปรึกษาโดยยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีรายละเอียดดังนี้

เทคนิคที่ 1 การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้การได้ยิน (Active listening and hearing)

หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษาใช้ความพยายามรับฟังสิ่งที่ผู้มีปัญหาได้กล่าวถึง และในขณะเดียวกัน ก็สามารถรับข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ยินจากการพูดของผู้รับการปรึกษา

เทคนิคที่ 2 การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feelings) หมายถึง การที่ ผู้ให้การปรึกษาพยายามจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษา สามารถเข้าใจอารมณ์ของตนเองได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

เทคนิคที่ 3 การทำความเข้าใจกระจ่างแจ้ง (Clarification) หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษา พยายามที่จะให้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาชัดเจนขึ้น ทำให้ทั้งผู้ให้การปรึกษา และผู้รับการปรึกษาเข้าใจสิ่งต่าง ๆ อย่างถูกต้อง อันจะเป็นผลดีต่อการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา ของผู้รับการปรึกษาให้ประสบความสำเร็จ

เทคนิคที่ 4 การยอมรับ (Accepting) หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษาให้การยอมรับ ผู้ที่มีปัญหา ในสภาพที่แท้จริงของเขา โดยไม่เกิดความรู้สึกอคติกับผู้มารับการปรึกษา เพราะ จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อการให้การปรึกษาให้ประสบความสำเร็จ

เทคนิคที่ 5 การยอมรับนับถือ (Respecting) หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษามีความรู้สึก ที่ดีต่อผู้ที่มีปัญหา โดยคิดว่า เขาเป็นคนดี มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองได้

เทคนิคที่ 6 การเข้าใจ (Understanding) หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษาพยายามเข้าใจผู้มา รับการปรึกษาอย่างถูกต้อง ตามสภาพความเป็นจริง เพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม. ทฤษฎีการปรึกษาพฤติกรรมนิยม (Behavioral therapy)

5. ทฤษฎีการปรึกษาพฤติกรรมนิยม เป็นทฤษฎีที่นำมาพิจารณาสำหรับการปรึกษากับผู้ที่ มีความทุกข์ในระดับของพฤติกรรม มีรากฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งเน้นการเปลี่ยนพฤติกรรม แนวคิดสำคัญของการให้การปรึกษา โดยใช้ทฤษฎีการปรึกษาพฤติกรรมนิยม มีความเชื่อเกี่ยวกับ ธรรมชาติของมนุษย์ว่า มนุษย์เกิดมามีทั้งดีและไม่ดี มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมทั้งปกติและผิดปกติของมนุษย์ เป็นผลมาจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้สามารถทำให้ เกิดขึ้นได้ โดยการจัดสภาพแวดล้อมภายใต้เงื่อนไขแบบต่าง ๆ การเรียนรู้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ มนุษย์สามารถสร้างความรู้ใหม่ นักพฤติกรรมนิยมจะศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในด้านที่สังเกต และมองเห็นได้ เป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมในลักษณะที่เป็นวิทยาศาสตร์ โดยมีแนวคิดของ พฤติกรรมนิยมที่เห็นว่า พฤติกรรมทุกอย่างต้องมีเหตุ และเหตุ นั้น อาจมาจากสิ่งเร้าในรูปใดก็ได้ ภาวะทบทอินทรีย์ (หมายถึง สิ่งมีชีวิต เช่น มนุษย์และสัตว์) ทำให้อินทรีย์มีพฤติกรรมตอบสนอง นักพฤติกรรมนิยมในกลุ่มนี้ จึงมักศึกษาพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยวิธีการทดลองและใช้การสังเกต อย่างมีระบบจากการทดลอง นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ จึงสรุปว่า การวางเงื่อนไข (Conditioning) เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรม และถ้าเรารู้สาเหตุของพฤติกรรม เราก็จะสามารถเปลี่ยน พฤติกรรมได้ ทฤษฎีการเรียนรู้พฤติกรรมนิยม เป็นการมองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะ ที่เป็นกลาง คือ ไม่ดี ไม่เลว (Neutral-passive) การกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากอิทธิพล ของสิ่งแวดล้อมภายนอก พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus-response) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองกลุ่มพฤติกรรมนิยม ให้ความสนใจ กับพฤติกรรมมาก เพราะพฤติกรรมเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด สามารถวัดได้และทดสอบได้

เทคนิคทฤษฎีการปรึกษาพฤติกรรมนิยม มีรายละเอียดดังนี้

เทคนิคที่ 1 การตามใจ (Permissiveness) เป็นการให้ผู้รับการปรึกษาเล่ารายละเอียด ออกมา และผู้ให้การปรึกษารับฟังและยอมรับในเรื่องนั้น เทคนิคนี้ จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษา

เกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้ให้การศึกษา และเกิดความรู้สึกภูมิใจ มีความเป็นกันเองขึ้น ลดความกลัว และความหวาดระแวง ผู้รับการศึกษาจะมีสมาธิในการระบายความรู้สึกของตนเองได้ดีขึ้น

เทคนิคที่ 2 การเชื่อมโยงโดยอิสระ (Free association) เป็นการให้ผู้รับบริการศึกษามีอิสระในการพูด และเล่าเรื่องราวของตนเองอย่าง โดยเร็ว หลังฟังคำถามเสร็จ เพื่อระบาย ความกดดันในใจ

เทคนิคที่ 3 การเสริมแรง (Reinforcement) ได้แก่ การให้รางวัล แรงจูงใจ หรือ การที่ผู้ให้การศึกษาแสดงอาการยิ้มแย้ม หรือพยักหน้า จะเป็นกำลังใจให้ผู้รับการศึกษา มีความมั่นใจในตัวเอง พอใจ และภูมิใจในตัวเอง กล่าวที่จะเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ของตนเองมากขึ้น หรือการลงโทษ เพื่อหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้รับการศึกษา

เทคนิคที่ 4 การตราหน้า (Labeling) เป็นการให้ผู้ให้การศึกษาช่วยให้ผู้รับการศึกษา แยกแยะรายละเอียดว่า อะไรที่เป็นปัญหา และอะไรที่ไม่ใช่ปัญหา เพื่อให้มองเห็นปัญหาที่แท้จริง โดยการเปรียบเทียบสถานการณ์และเวลา

เทคนิคที่ 5 การคาดการณ์อนาคต (Foresight) เป็นการให้ผู้รับการศึกษาคาดการณ์ สิ่งที่จะเกิดในอนาคต หากทำสิ่งนี้แล้ว จะทำให้ผู้รับการศึกษารู้จักคิด และมีการวางแผน ในการแก้ปัญหา โดยใช้เหตุผล

เทคนิคที่ 6 การผ่อนคลาย ช่วยลดความเครียด ความวิตกกังวลที่ออกมาทางกาย เช่น อาการเมื่อย วิงเวียน โดยฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อตามส่วนต่าง ๆ ทีละส่วน โดยมีงานวิจัยว่า หากฝึกอย่างต่อเนื่อง จะพัฒนาคนให้สงบในภาวะที่ไม่สบายใจได้อย่างอัตโนมัติ และช่วยชะลอ ความแปรปรวนของร่างกายและจิตใจได้

เทคนิคที่ 7 การลดความรู้สึกอย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้รับการศึกษาลดความวิตกกังวล โดยให้นึกถึงเรื่องที่ทำให้วิตกกังวลมากจนมากที่สุด แล้วหยุดนึก จากนั้นให้ฝึกการผ่อนคลายต่อ เมื่อผ่อนคลายแล้ว ค่อยนึกใหม่ ทำไปเรื่อย ๆ จะหายความกังวลได้

เทคนิคที่ 8 ฝึกพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเหมาะสม ให้กล้าแสดงออก ซึ่งพฤติกรรม ที่เหมาะสมได้อย่างไม่เกิดความวิตกกังวล ดังตัวอย่างการแสดงออกที่เหมาะสมเมื่อ โกรธ ดังนี้
ตัวอย่างที่ 1 การใช้ตัวแบบ ให้สังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ แล้วแสดงความคิดเห็น
ตัวอย่างที่ 2 การแสดงบทบาทสมมุติ ให้แสดงตามบทบาทต่าง ๆ โดยไม่ซ้อมมาก่อน
ตัวอย่างที่ 3 การให้คำแนะนำ ให้คำอธิบายเพิ่มเติมในพฤติกรรมที่แสดงออกมา
ตัวอย่างที่ 4 การฝึกซ้อมพฤติกรรมในพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการเผชิญความโกรธ
เทคนิคที่ 9 ให้การบ้านไปศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง

เทคนิคที่ 10 การใช้ตัวแบบ สังเกต ฟัง หรืออ่าน เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลนั้น
มีวิธีการดังนี้

วิธีการที่ 1 ให้ดูตัวแบบทีละขั้นตอน และชี้แนะการกระทำ

วิธีการที่ 2 ให้เลียนแบบ หรืออภิปรายการกระทำของตัวแบบ และนำไปปฏิบัติ

วิธีการที่ 3 ให้ข้อมูลย้อนกลับ

6. ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม

(Rational emotive behavior therapy)

ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เชื่อว่า มนุษย์เป็นทั้งผู้ที่มีเหตุผลและไร้เหตุผล และมนุษย์ยังมีความคิด อารมณ์ และกระทำพฤติกรรมตลอดเวลา ทั้ง 3 สิ่งนี้ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเปลี่ยนตัวใดตัวหนึ่ง อย่างอื่นก็เปลี่ยนตาม และสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีอารมณ์ หรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น คือ ความเชื่อที่ไร้เหตุผล ที่มีต่อเหตุการณ์นั้นของมนุษย์เอง ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น REBT เป็นวิธีการปรับเปลี่ยนความเชื่อ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอารมณ์และพฤติกรรม โดยการขจัดความคิดที่ไร้เหตุผล ให้เกิดความคิดที่มีเหตุผลขึ้นแทน ซึ่งใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนั้น เป้าหมายของ REBT คือ พยายามแยกแยะและทำลายความเชื่อที่ไม่เป็นเหตุ เป็นผล ซึ่งเป็นต้นเหตุที่รบกวนอารมณ์ พฤติกรรม การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล และอารมณ์ สร้างอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า บุคคลนั้นถูกรอบงำจากภายใน และมีแนวโน้มที่จะคิดและแสดงออกอย่างไร้เหตุผล การเปลี่ยนสภาพทางอารมณ์ของบุคคล จึงต้องจัดการเปลี่ยนแปลงที่ระบบความคิดพื้นฐานของคน เมื่อเปลี่ยนความคิดความเชื่อเสียใหม่ อารมณ์ และพฤติกรรมที่ตามมา ก็จะเหมาะสม ทฤษฎีการปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ยอมรับว่า มนุษย์สามารถกำหนดพฤติกรรมและอารมณ์ของตนเองได้นั้น สามารถอธิบายได้โดยใช้ทฤษฎีบุคลิกภาพ ABC ซึ่งอยู่ในรูปแบบของ A-B-C D-E Model ดังนี้

A คือ Activating event หมายถึง สถานะที่เกิดขึ้นตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง

B คือ Belief system หมายถึง ระบบความเชื่อของบุคคล หรือสิ่งที่เกิดขึ้น โดยเป็นไปตามความคิดที่แต่ละคนจะคิด แล้วบอกกับตนเองไปว่า เหตุการณ์นั้นเป็นเช่นไร

C คือ Consequence หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก โต้ตอบออกมาในแต่ละบุคคล

D คือ Disputing disturbance-producing beliefs หมายถึง การโต้แย้งความเชื่อที่ส่งผลรบกวนจิตใจ

E คือ New and effective rational outlook หมายถึง ทศนะใหม่ มีเหตุผล และประสิทธิภาพ ทำให้พฤติกรรมและอารมณ์เปลี่ยนไป

เทคนิคทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior therapy) มีรายละเอียดดังนี้

เทคนิคที่ 1 การโต้แย้งกับความคิดที่ไร้เหตุผล เริ่มต้นโดยการสอนทฤษฎี ABC ให้กับผู้รับการปรึกษา โดยชี้ให้เห็นว่า ความเชื่อที่ไร้เหตุผลนั้น มีผลต่ออารมณ์และพฤติกรรมที่ผิดปกติ อย่างไรก็ตาม การโต้แย้งความเชื่อที่ไร้เหตุผล (แทนด้วย D) เป็นการท้าทายความเชื่อที่ลงโทษตนเอง และสมมติฐานที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้และมีแนวโน้มที่ไม่เป็นจริง ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ ด้วยรูปแบบของกระบวนการทางปัญญา กระบวนการของความเชื่อ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 การสืบหาความเชื่อที่ไร้เหตุผล (Detecting) คือ การสืบหาความเชื่อที่ไร้เหตุผลว่า ไร้เหตุผลและไม่เป็นความจริง เป็นการซักถามเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจ หรือบอกให้ชัดเจนว่า มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นแล้ว มีความคิด หรือมีเหตุผลอย่างไรต่อเหตุการณ์นั้น จากความคิด หรือเหตุผลดังกล่าว ทำให้เกิดอารมณ์และมีการแสดงออกอย่างไร เป็นการถามเชิงชี้แนะให้ผู้รับการปรึกษาได้คิด และค้นหาความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกัน ระหว่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และความคิดที่มีต่อเหตุการณ์นั้นว่า เป็นเหตุเป็นผลต่อกันหรือไม่

องค์ประกอบที่ 2 การโต้แย้งความเชื่อที่ไร้เหตุผล (Debating) คือ การโต้แย้งความเชื่อที่ไร้เหตุผล และชี้ให้เห็นว่า ความคิดนั้นเป็นจริง หรือไม่จริง การชักชวนให้ผู้รับบริการดูให้ถี่ถ้วนว่า ความคิดของตนเป็นความจริงหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบที่ 3 การชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความเชื่อที่ไร้เหตุผลกับความคิดที่มีเหตุผล (Discriminate) คือ การชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความเชื่อที่ไร้เหตุผลกับความคิดที่มีเหตุผล คำถามเช่น “อะไรทำให้เกิดผลอย่างนั้น” เป็นการถามให้ผู้รับการปรึกษาพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดผลทางอารมณ์ หรือพฤติกรรมหลังจากการโต้แย้ง (D) ก็จะก่อให้เกิด (E) คือ ผลของการโต้แย้งความคิดที่ไร้เหตุผล จะละทิ้งความคิดที่เป็นการทำลายตนเอง และได้ปรัชญาชีวิตที่มีเหตุผลและเป็นจริงมากขึ้น และยินดีที่จะยอมรับตนเอง ผู้อื่น และอุปสรรคที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในชีวิตประจำวัน

เทคนิคที่ 2 การจำแนกความคิด เป็นการจำแนกกระหว่างความคิดที่มีเหตุผล กับความคิดที่ไร้เหตุผล เป็นการจำแนกความแตกต่างระหว่างความต้องการ กับความจำเป็น ความปรารถนากับความคิดว่า ต้องได้ความไม่พึงปรารถนากับความไม่สามารถทนได้

เทคนิคที่ 3 การกำหนดขอบเขตของความคิดที่ชัดเจน เป็นการกำจัดความคิดที่ไร้เหตุผล อีกอย่างหนึ่ง เป็นการกำจัดถ้อยคำที่เป็นความคิด หรือความเชื่อต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เน้นการหยุดลักษณะของถ้อยคำที่หลวม ไม่ชัดเจน

เทคนิคที่ 4 การตีความหมายของการป้องกันตนเอง ผู้ให้การปรึกษาแสดงให้ผู้รับการปรึกษาเห็นว่า การป้องกันตนเองเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ไม่ใช่สิ่งเลวร้าย แต่เป็นไปเพื่อความสบายใจ และไม่เป็นอันตรายใด ๆ

เทคนิคที่ 5 การแสดงให้ผู้รับการปรึกษาเห็นว่า มีทางเลือก และการกระทำที่เลือกได้อีก ผู้ให้การปรึกษาต้องช่วยกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาค้นหาทางเลือกหลาย ๆ ทาง และพยายามให้เขาตัดสินใจเลือก

เทคนิคที่ 6 การใช้ภาษาให้ถูกต้องชัดเจน ความคิดของมนุษย์ที่สับสนนั้น บางส่วนเกิดจากการใช้ภาษาที่ไม่ชัดเจน หรือไม่ถูกต้อง จึงต้องให้ความสนใจในคำพูด หรือภาษาที่ผู้รับบริการใช้

เทคนิคที่ 7 การใช้อารมณ์ขัน ผู้ให้การปรึกษาอาจใช้ความตลกขบขันโดยไม่ต้องจริงจังเกินไป ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความผ่อนคลาย ขบขันในความคิดพลาด และยอมรับว่าตนมีจุดอ่อนเหมือนคนทั่วไป

เทคนิคที่ 8 การบ้านเพื่อการฝึกวิเคราะห์ความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมของตน ตามรูปแบบ ABCDE โดยให้ผู้รับการปรึกษารอกข้อมูลตั้งแต่ A ถึง E ลงในแบบการฝึกคิดอย่างมีเหตุผลด้วยตนเอง เมื่อเผชิญกับสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่เป็นสุข มาวิเคราะห์ร่วมกัน

เทคนิคที่ 9 การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข คือ การที่ผู้ให้การปรึกษายอมรับในความเป็นมนุษย์ และการไม่สร้างเงื่อนไขในการยอมรับ โดยการประเมินจากพฤติกรรม โดยไม่ตัดสินพฤติกรรมผู้รับการปรึกษาว่า “ดี” หรือ “เลว”

เทคนิคที่ 10 การแสดงบทบาทสมมติ เพื่อให้ได้รับรู้ถึงความรู้สึกและอารมณ์ในบทบาทของผู้อื่น และเปลี่ยนความคิดของตนได้อย่างมีเหตุผล

เทคนิคที่ 11 สร้างจินตนาการในการใช้เหตุผลและอารมณ์ เป็นการสร้างจินตนาการให้ผู้รับการปรึกษาเห็นถึงความรู้สึกและอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม และเปลี่ยนความรู้สึกนั้น ๆ ให้เป็นความรู้สึกที่เหมาะสม

เทคนิคที่ 12 การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ ผู้ให้การปรึกษาต้องรวบรวมคำพูดและภาษาที่ผู้รับการปรึกษาแสดงออกมา ซึ่งภาษาที่พูดเป็นตัวแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ยึดมั่น แล้วพยายามเปลี่ยนความรู้สึกยึดมั่นให้น้อยลง

เทคนิคที่ 13 การลดความรู้สึกละเอียดอ่อน ต่ำหนืดตนเอง ผู้ให้การปรึกษาจะต้องช่วยทำหน้าที่ลดความรู้สึกละเอียดอ่อน ต่ำหนืดตนเองของผู้การปรึกษา เนื่องจากความรู้สึกละเอียดอ่อนต่ำหนืดตนเอง ทำให้ผู้รับการปรึกษาไม่กล้าแสดงความสามารถของตนให้ปรากฏ

เทคนิคที่ 14 การฝึกทักษะ เป็นวิธีการฝึกให้ผู้รับการปรึกษาเกิดทักษะในการแสดงออก เช่น ทักษะการพูด ทักษะการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการรับรู้ตนเอง ได้ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การคิดอย่างมีเหตุผล และการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

เทคนิคที่ 15 การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ เป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการปรึกษา อีกวิธีหนึ่ง โดยให้ผู้รับบริการนำผลกรรมเป็นตัววางเงื่อนไขให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การวางเงื่อนไขผลกรรมที่นิยมใช้ ส่วนใหญ่เป็นการวางเงื่อนไขด้วยการเสริมแรง ซึ่งเป็นวิธีการฝึก ให้ผู้รับบริการสามารถแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

เทคนิคที่ 16 การให้แรงเสริมทางสังคม (Social reinforcement) อาจให้ทั้งคำพูด และท่าทาง เช่น ยกย่อง ยิ้ม ชมเชย เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีเทคนิคพื้นฐานที่นำมาใช้ในการปรึกษาต่าง ๆ ดังนี้

1. การตั้งคำถาม (Questioning) ผู้ให้การปรึกษาสามารถใช้คำถาม เพื่อให้ได้ข้อมูล ในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น ภูมิหลัง ความสนใจ จุดดี จุดอ่อนของผู้รับการปรึกษาได้ ถ้ามีโอกาส เข้าใจถึงปัญหาและตัวผู้รับการปรึกษาได้ดียิ่งขึ้น คำถามที่ดี จะเป็นคำถามที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษา ได้เข้าใจถึงปัญหา ตลอดจนถึงอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง

2. การสอบซัก (Probing) เป็นการป้อนคำถามตรง ๆ หลาย ๆ คำถามติดต่อกัน เพื่อดึงเอาคำตอบจากผู้รับการปรึกษาออกมา ผู้ให้การปรึกษาไม่ควรใช้บ่อยนัก เพราะเป็นการรีบเร่ง กระบวนการในการให้การปรึกษา โดยใช้การสอบซัก เพื่อให้ได้คำตอบออกมาเร็วเกินกว่า ที่ผู้รับการปรึกษาจะมีความพร้อม ที่จะพูดถึงปัญหาของเขา ก็อาจทำให้เกิดความล้มเหลวในการให้ การปรึกษาได้ วิธีการสอบซักอาจใช้ได้ผล เมื่อผู้รับการปรึกษาพยายามหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึง จุดสำคัญของปัญหาอยู่ตลอดเวลา ขณะที่ผู้ให้การปรึกษาใช้กลวิธีนี้ ควรสังเกตถึงความเปลี่ยนแปลง ความรู้สึกของผู้รับฟังการปรึกษาไปพร้อมกันด้วย และหากเกิดความรู้สึกต่อต้าน ควรหยุดใช้ทันที

3. การเงียบ (Silence) การเงียบ เป็นกลวิธีหนึ่ง ใช้ภายหลังที่ผู้ให้การปรึกษาป้อนคำถาม ให้แก่ผู้รับการปรึกษา และผู้รับการปรึกษากำลังคิดว่า จะตอบปัญหานั้นหรือไม่ หรือจะตอบปัญหา อย่างไรดี การใช้กลวิธีการเงียบ เพื่อคอยฟังคำตอบจากผู้รับการปรึกษานั้น อาจสร้างความอึดอัดใจ แก่ผู้ให้การปรึกษาที่เริ่มฝึกหัด เพราะขาดประสบการณ์ เมื่อผู้รับการปรึกษาไม่พูด จึงมักจะรีบพูด เสียเอง ซึ่งทำความคิดของผู้รับการปรึกษาหยุดชะงักลง เมื่อผู้รับการปรึกษานิ่งเงียบ ผู้ให้การปรึกษา จะแสดงเพียงแต่ท่าทีของความสนใจ และให้ผู้รับการปรึกษาทราบว่า เราตั้งใจรอฟังเรื่องราวอยู่ ซึ่งความเงียบอาจกินเวลานานถึง 2-3 นาที

4. การทบทวนประโยค (Paraphrasing) หมายถึง การพูดซ้ำประโยคที่ผู้รับการปรึกษา พูดมา แต่ใช้ถ้อยคำน้อยลง ขณะเดียวกันก็ยังคงความหมายเดิมอยู่ จุดประสงค์ของการทบทวน

ประโยค เพื่อจะบอกให้ในระหว่างการให้การปรึกษา บางครั้งผู้รับการปรึกษาอาจไม่ปรารถนาที่จะพูดถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นออกมาตรง ๆ แต่จะพูดออกมาในประโยคกำกวม ผู้ให้การปรึกษาอาจหยิบยกเอาความหมายที่แฝงอยู่ออกมา แสดงให้ชัดเจนด้วยการทบทวนประโยคดังกล่าวใหม่ และทำให้เกิดความชัดเจนตามมา

5. การสรุป (Summarizing) ในระหว่างการให้การปรึกษา ผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษา อาจสนทนากันหลายเรื่องพร้อม ๆ กัน และอาจเกิดความสับสน ดังนั้น การใช้ทักษะในการสรุป คือ การพยายามของการสนทนา ในการสรุป จำเป็นต้องอาศัยความจำในเรื่องราวต่าง ๆ ที่พูดคุยกันมาเป็นอย่างดี สิ่งทีฟังระลึกถึงในการสรุป คือ อย่างนำเอาความคิดใหม่เพิ่มเติมเข้ามาในการสรุป แต่เป็นการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ที่ได้พูดคุยกันมาแล้ว การสรุปจะช่วยให้คู่สนทนาเข้าใจเรื่องราวที่กำลังสนทนากันได้ชัดเจนขึ้นยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการช่วยผู้รับการปรึกษาได้สำรวจความคิด หรือความรู้สึกของตนเอง หรืออาจนำไปสู่การสนทนาในเรื่องอื่น

6. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการนำเอาข้อความและคำพูดของผู้รับการปรึกษามาตีความหมาย และพูดออกมาในเชิงของความรู้สึกที่แฝงอยู่ในเนื้อหานั้น โดยผู้ให้การปรึกษาอาจถอดข้อความและจัดคำพูดนั้นใหม่ โดยพยายามเน้นถึงความรู้สึกของผู้รับการปรึกษามากกว่าทางด้านคำพูด ซึ่งอาจจะช่วยผู้รับการปรึกษาได้รับรู้และเข้าใจถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง เมื่อผู้รับการปรึกษาเข้าใจถึงความรู้สึกของตนเองแล้ว จะช่วยให้การให้การปรึกษาดำเนินไปอย่างราบรื่นและตรงเป้าหมาย การสะท้อนความรู้สึก เป็นกลวิธีที่ผู้ให้คำปรึกษาที่ยึดแนวทางของ Person centered theory ใช้ เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเผชิญกับความรู้สึกของตนเอง และสามารถแสดงความรู้สึกของตนออกมาด้วยวาจา โดยปราศจาก ความวิตกกังวล

7. การตีความ (Interpreting) ในระหว่างการให้การปรึกษา ผู้รับการปรึกษาอาจกล่าวถึงเรื่องราวบางสิ่งที่มีความหมาย สืบเนื่องมาจากเรื่องราวที่ได้เคยกล่าวมาแล้ว และในขณะนั้น ผู้ให้การปรึกษาอาจมองเห็นความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเดิม จึงใช้วิธีการตีความ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษา เห็นความเกี่ยวข้องของปัญหาและยอมรับในปัญหานั้น หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า การตีความ เป็นกระบวนการที่ผู้ให้การปรึกษาได้เสนอกรอบแนวคิดใหม่ ให้ผู้รับการปรึกษาได้พิจารณาปัญหาของตนเอง การตีความจะช่วยผู้รับการปรึกษาเข้าใจถึงปัญหาของตนเอง ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

8. การชี้แนะ (Suggesting) เป็นกลวิธีในการเสนอความคิด หรือวิธีการแก้ไขปัญหาแบบอ้อม เพื่อจูงใจให้ผู้รับการปรึกษาคิดแก้ไขปัญหา หรือรับเอาวิธีนั้นไว้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคต่อไป

9. การแสดงความเห็นชอบ (Approval) เป็นกลวิธีหนึ่งที่จะให้กำลังใจให้แก่ผู้รับการปรึกษา ที่จะดำเนินวิธีการแก้ไขปัญหาต่อไป ผู้ให้การปรึกษาสามารถใช้คำพูด หรือกิริยาท่าทางที่จะแสดงออกให้ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้ว่า ผู้ให้การปรึกษาเห็นชอบด้วยกับวิธีการของผู้รับการปรึกษา

11. การให้ความมั่นใจ (Assurance) เมื่อผู้รับการปรึกษาแสดงทัศนคติ หรือโครงการต่อผู้ให้การปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษามั่นใจทัศนคติ หรือโครงการนั้นถูกต้อง และได้ผลดีจริง ผู้ให้การปรึกษาจะแสดงออก เพื่อเป็นการให้ความมั่นใจแก่ผู้รับ

12. การเผชิญหน้า (Confrontation) การเผชิญหน้า เป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้ให้การปรึกษาจะบอกถึงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองต่อผู้รับการปรึกษาโดยตรงไปตรงมา เพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนพฤติกรรมของตนเองให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงมากขึ้น

13. การฟัง (Listening) นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ให้การปรึกษาทุกคน การฟังเป็นศิลปะที่ต้องอาศัยความอดทน และต้องใช้สมาธิเป็นอย่างมาก เพราะในระหว่างการให้การปรึกษานั้น ผู้ให้การปรึกษามีใจจะรับฟังแต่เพียงเรื่องราวที่ผู้รับการปรึกษาเล่าออกมาเท่านั้น แต่จะต้องทำความเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้รับการปรึกษาในขณะนั้น พร้อมทั้งร่วมรับอารมณ์ของผู้รับการปรึกษาไปด้วย ในขณะที่ผู้ให้การปรึกษารับฟังการปรึกษาอยู่นั้น ผู้ให้การปรึกษาจำเป็นต้องแสดงความเอาใจใส่ต่อผู้รับการปรึกษา ซึ่งอาจแสดงออกได้โดยการสบตา หรือพยักหน้าเล็กน้อย ในขณะที่รับฟัง หรือพูดเสริมขึ้นภายหลัง หลังจากที่ผู้รับการปรึกษาพูดจบ ลักษณะท่าทางในการนั่งที่โน้มตัวไปข้างหน้าพอสมควรของผู้รับการปรึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ที่จะแสดงออกถึงความเอาใจใส่ต่อผู้รับการปรึกษาในขณะนั้นอีกด้วย

การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม คือ รูปแบบหนึ่งของการให้การปรึกษากับกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อที่จะนำเรื่องราวปัญหามาพูดคุย แลกเปลี่ยน และค้นหาสาเหตุของปัญหาระหว่างกันในกลุ่ม โดยที่ผู้เข้าร่วมกลุ่มจะได้สำรวจความคิด พฤติกรรม ที่มาที่ไป เพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนซึ่งกันและกัน และต้องให้ผู้รับการปรึกษาทุกคนมีสิทธิ์ในความรู้สึกของตน จะต้องรู้ว่า ตนต้องการจะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนเอง ด้วยตนเอง ผู้รับการปรึกษาแต่ละคน ต้องมุ่งแก้ปัญหาให้ตนเอง ไม่ใช่มุ่งแก้ปัญหาให้คนอื่น เพราะการที่สมาชิกเข้ากลุ่ม ก็เพราะต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นให้กับตนเอง และในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษาที่มีต่อสถานการณ์ เป็นจุดที่สำคัญยิ่งกว่าสถานการณ์ เพราะความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้น อาจจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาได้ เป็นต้น

1. ลำดับขั้นของการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม แบ่งออกเป็น

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อตั้งกลุ่ม ในขั้นนี้ สมาชิกที่เข้ากลุ่มยังไม่กล้าเปิดเผยตนเอง เพราะยังไม่ไว้วางใจในกลุ่ม ผู้ให้การปรึกษาจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษา และสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม และต้องใช้เวลาแก่ผู้รับการปรึกษาพอสมควร

ขั้นที่ 2 ขั้นการเปลี่ยนแปลงลักษณะของสมาชิก เป็นขั้นตอนต่อจากขั้นแรก กลุ่มเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการขึ้นบ้าง สมาชิกเริ่มรู้จักไว้วางใจกัน แต่ก็ยังมีความวิตกกังวล มีความตึงเครียดอยู่บ้าง ผู้ให้การปรึกษาจะต้องพยายามชี้แจงให้สมาชิกกล้าอภิปรายปัญหาตัวเองอย่างเปิดเผย

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการ ขั้นนี้ สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะดีขึ้นมาก กล้าเปิดเผยตนเอง อภิปรายปัญหาตามความเป็นจริง ร่วมกันแก้ปัญหของสมาชิก ทุกคนได้สำรวจตัวเอง เข้าใจปัญหา และพร้อมจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน

ขั้นที่ 4 ขั้นยุติการให้การปรึกษา เมื่อสมาชิกเข้าใจปัญหาอย่างกระจ่างแจ้ง รู้จักแก้ไข และเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตน นำไปปฏิบัติด้วยความพอใจ ไม่มีข้อข้องใจตกค้าง ก็ให้ยุติการให้การปรึกษาแบบกลุ่มได้

2. ข้อดีของการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

2.1 ได้รับการสนับสนุนจากผู้เข้าร่วมคนอื่น และได้ให้การสนับสนุนกับเพื่อนคนอื่น เพราะการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม แต่ละคนจะได้รับฟังและแลกเปลี่ยนปัญหาต่าง ๆ ของกันและกัน ผู้เข้าร่วมจะได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนในกลุ่ม และนอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนช่วยเหลือเพื่อนคนอื่น เพื่อที่จะให้เขาได้มีทางเลือกสำหรับการออกจากปัญหาด้วย

2.2 ได้เข้าใจปัญหาจากหลากหลายมุมมอง และเห็นทางออกจากปัญหาจากหลาย ๆ มุมมอง เมื่อเข้าร่วมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ซึ่งทำให้เราเข้าใจปัญหาในหลากหลายมุมมองมากขึ้น และยังเห็นทางออกจากปัญหาในหลาย ๆ มุมมองด้วย

2.3 ได้เรียนรู้การปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในสภาพแวดล้อมปลอดภัย การได้เรียนรู้ที่จะปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น เป็นสิ่งที่ได้เปรียบมากในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เพื่อที่จะก้าวผ่านปัญหาและอารมณ์ความรู้สึกที่มี เป็นพื้นที่ที่ช่วยทำให้ผู้เข้าร่วมสามารถเรียนรู้การปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นได้มากขึ้น

2.4 ช่วยทำให้แสดงออกทางอารมณ์ได้ดีขึ้น ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม เมื่อเรามีอารมณ์ความรู้สึกที่ท่วมท้น เราจะได้เรียนรู้ว่า การแสดงออกทางอารมณ์เหล่านั้นไม่ใช่สิ่งที่น่าอาย หรือผิดปกติ การแสดงออกทางอารมณ์ที่ดี ไม่ได้หมายถึงการปิดกั้นความรู้สึกของตัวเองเอาไว้

2.5 ลดการแยกตัวออกจากสังคม การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้ผู้รับการปรึกษาได้กลับมาความรู้สึกปลอดภัยกับสังคมอีกครั้ง เพราะในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม จะมีผู้เชี่ยวชาญที่ดูแลสภาพแวดล้อมเหล่านี้ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

3. ขนาดของกลุ่ม

ขนาดของกลุ่มในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ขนาดของกลุ่มที่ดีที่สุดจะอยู่ระหว่าง 4-8 คน เพราะถ้ากลุ่มมีขนาดใหญ่เกินจำนวน 8 คน การถ่ายโยงจะค่อย ๆ อ่อนลง จนกระทั่งสมาชิกแทบจะไม่มีคามหมาย และแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน กลุ่มทำหน้าที่เหมือนการรวมกลุ่มย่อยหลาย ๆ กลุ่ม และผู้ให้การปรึกษาจะมีความยากลำบากในการชักจูงให้สมาชิกแต่ละคนสนใจกลุ่ม แต่ถ้ากลุ่มเป็นกลุ่มขนาดเล็ก สมาชิกจะมีโอกาสสื่อความหมายซึ่งกันและกันได้เต็มที่ แต่ถ้าขนาดของกลุ่มใหญ่ขึ้น สมาชิกจะได้รับประสบการณ์ตรง และมีส่วนร่วมในกลุ่มน้อยมาก สมาชิกจะพัฒนาความสัมพันธ์ที่มีความหมายกับผู้นำ ผู้พูด และผู้แสดงเท่านั้น และสมาชิกจะปฏิบัติหน้าที่เหมือนกับอยู่ในชั้นเรียน และคอยฟังผู้นำมากขึ้น

4. เวลาและจำนวนครั้งในการให้การปรึกษากลุ่ม

ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ผู้ให้การปรึกษาควรจัดให้มีการให้การปรึกษาน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง แต่ถ้ามีเวลาอันจำกัด อาจจัดให้มีการให้การปรึกษาสัปดาห์ละ 2-3 ครั้งได้ ส่วนจำนวนในการให้การปรึกษาแบบกลุ่มทั้งหมด ควรประมาณ 6-10 ครั้ง ส่วนเวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม จะเป็นเวลานานเท่าใดนั้น จะแตกต่างกันไปตามวัยของผู้มารับการปรึกษา ถ้าเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ควรใช้เวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ควรใช้เวลาประมาณ 1-1½ ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นนักเรียนระดับอุดมศึกษา หรือผู้ใหญ่ ควรใช้เวลาประมาณ 1½-2 ชั่วโมง ทั้งนี้ การให้การปรึกษาแบบกลุ่มนั้น เวลาที่ใช้ในการให้การปรึกษาแต่ละครั้งอย่างมากที่สุด ไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง

5. ลักษณะของกลุ่มในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ลักษณะของกลุ่มควรเป็นกลุ่มแบบปิด (Closed groups) หมายถึง เป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นคนเดิม ตั้งแต่เริ่มต้นการให้การปรึกษา จนกระทั่งถึงขั้นยุติการให้การปรึกษา ไม่ควรเป็นกลุ่มแบบเปิด (Opened groups) เพราะกลุ่มลักษณะนี้ จะมีการเข้าออกของผู้รับการปรึกษายู่ตลอดเวลา คือ สมาชิกเก่าออกไป สมาชิกใหม่เข้ามาแทนที่ ทำให้การให้การปรึกษาขาดความต่อเนื่อง การที่กลุ่มจะมีพัฒนาการไปถึงขั้นการวางแผนแก้ปัญหา จะทำได้ยาก และความรู้สึกปลอดภัยจะลดลง เพราะผู้รับการปรึกษาจะต้องคอยปรับตัวต่อสถานการณ์ที่มีสมาชิกใหม่เข้ามาอยู่ตลอดเวลา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเจริญงอกงามของกลุ่มได้

6. สถานที่และอุปกรณ์ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้การปรึกษาแบบกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ อาจจัดได้โดยใช้สถานที่และอุปกรณ์น้อยที่สุด เพียงให้มีที่กว้างพอสำหรับเก้าอี้ 9 ตัว จัดเป็นวงกลมในห้อง ซึ่งผู้รับการปรึกษาสามารถพูดได้อย่างอิสระ โดยไม่มีใครนอกห้องได้ยิน ห้องที่ใช้ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ที่ดึงดูดความสนใจของสมาชิก ควรเป็นห้องที่มีขนาดกว้างพอสมควร จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาแสดงบทบาท หรือสาธิตพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก อนึ่ง พื้นห้องถ้าปูพรม หรือสะอาดพอ สมาชิกก็อาจจะเปลี่ยนจากการนั่งเก้าอี้เป็นการนั่งกับพื้นแทน เมื่อเกิดความรู้สึกว่า เหมาะสมที่จะทำเช่นนั้น นอกจากนี้ อุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกภาพและเสียง จัดว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม เพราะการบันทึกภาพและเสียง ทำให้ผู้ให้การปรึกษาสามารถนำเหตุการณ์มาทบทวนพิจารณาถึงสิ่งที่ได้เกิดขึ้น ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ช่วยให้สามารถวิจารณ์บทบาทที่แสดงออก และที่เล่นบทบาทสมมุติของสมาชิก ทั้งยังช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้รู้จักพฤติกรรมที่ไม่ส่งผลดีของตน และรู้จักความต้องการที่ไม่ได้กล่าวออกมาทางวาจา และช่วยให้ผู้รับการปรึกษา ได้ประเมินอิทธิพลของกันและกัน ในด้านที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงภายในกลุ่ม

7. พฤติกรรมของผู้ให้การปรึกษา

ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม จะมีลักษณะของการสร้างความพร้อมในการรับการปรึกษาแบบกลุ่มแก่ผู้รับการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาคควรได้ปฏิบัติ เช่น ผู้ให้การปรึกษาชี้แจงให้ผู้รับการปรึกษาได้รู้ถึงสิ่งที่ผู้ให้การปรึกษาต้องการได้รับจากผู้รับการปรึกษา เช่น ความร่วมมือในการเข้ากลุ่ม การเปิดเผยตนเอง การแสดงความคิดเห็น รู้วิธีการสร้างความสัมพันธ์ การรักษาสัมพันธภาพ สามารถอธิบายปัญหาอย่างถูกต้อง รู้วิธีการให้ข้อมูล และสามารถยุติช่วงเวลาให้การปรึกษาได้อย่างเป็นระบบ

แนวคิดการบูรณาการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี

การบูรณาการ เป็นการนำแนวคิด วิธีการ และเทคนิคจากหลาย ๆ ทฤษฎีมาใช้ อย่างกลมกลืน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาสามารถแก้ไขปัญหาและเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทิศทางที่พึงประสงค์ โดยการบูรณาการที่ใช้กันทั่วไป คือ การบูรณาการใช้เทคนิคเป็นรูปแบบที่ใช้มากที่สุด โดยเลือกใช้เฉพาะเทคนิคที่มีความเหมาะสมกับการแก้ปัญหาอย่างน้อย 2 เทคนิคมาใช้ เพื่อให้ครอบคลุมปัญหา และการบูรณาการแนวคิดของแต่ละทฤษฎี ซึ่งเป็น การนำแนวคิดของแต่ละทฤษฎีมาสังเคราะห์เพื่อสร้างทฤษฎีใหม่ (Theodoros, 2005, pp. 161-168) ได้ครอบคลุมทุกแง่มุม โดยมีแนวคิดการบูรณาการ (Integration) 3 รูปแบบ คือ

1. การบูรณาการแบบการผสมผสาน (Eclecticism) เป็นการนำแนวคิด ตลอดทั้งเทคนิค จากทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา มาใช้ในการให้การปรึกษา

2. การบูรณาการที่เลือกใช้เฉพาะเทคนิค (Selective borrowing) เป็นการเลือกใช้เฉพาะเทคนิคที่สำคัญของแต่ละทฤษฎี มาช่วยแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง

3. การบูรณาการที่ออกแบบเฉพาะเจาะจง (Specially designed integrative model) เป็นการกำหนดรูปแบบของการบูรณาการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการขั้นตอน และเทคนิคขึ้นใหม่ โดยไม่คำนึงถึงทฤษฎีดั้งเดิมใด ๆ แต่จะพิจารณาจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากปรากฏการณ์นั้น แล้วจึงออกแบบกรอบแนวคิด เลือกเทคนิค และวิธีการในการช่วยเหลือ เป็นการสร้างทฤษฎี

การบูรณาการปริกษาเชิงจิตวิทยานั้น มีหลายวิธี แต่วิธีที่ได้รับความนิยม มีอยู่ 4 ประเภท ได้แก่

1. การผสมผสานทางทฤษฎี (Theoretical integration) เป็นการบูรณาการแนวคิดของการปริกษา และการบำบัดตั้งแต่ 2 แนวคิดขึ้นไป จนเกิดเป็นแนวคิดแบบใหม่ขึ้น

2. การผสมผสานทางเทคนิค (Technical eclectic) เป็นการนำเอาเฉพาะเทคนิคจากแนวคิดต่าง ๆ มาปรับใช้ร่วมกัน โดยไม่ได้ยึดหลักการของแนวคิดใดเป็นหลัก

3. การผสมผสานทางทฤษฎีแบบมีทฤษฎีหลัก (Assimilative integration) เป็นการบูรณาการที่ยึดหลักการของแนวคิดเดิมไว้ แล้วนำหลักการและเทคนิคจากแนวคิดอื่นมา บูรณาการใช้ร่วมกัน เพื่อการตอบสนองเป้าหมายการบำบัดตามแนวคิดหลัก

4. การมีปัจจัยการบำบัดร่วม (Common factors) เป็นการบูรณาการคุณลักษณะร่วมหรือปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้รับการบำบัดเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับแนวคิดใดเป็นหลัก

กระบวนการให้การปริกษา

จิน แบรี (2549, หน้า 4-7) ได้อธิบายขั้นตอนที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้รับการปริกษาได้สำรวจตนเองอย่างรอบด้าน ตระหนักรู้ เข้าใจ และยอมรับตนเองในสิ่งที่ปัญหา และสามารถแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้การปริกษาจะสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับการปริกษา โดยอาศัยเทคนิคและทักษะต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้รับการปริกษาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการปริกษา ได้ทราบ และทำความเข้าใจในข้อตกลงต่าง ๆ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กระบวนการ เนื้อหา บทบาทของผู้ให้การปริกษาจะชี้แจงให้ผู้รับการปริกษาเข้าใจ ต่อเมื่อผู้รับการปริกษาไม่ให้ความร่วมมือในกระบวนการปริกษา

2. การสำรวจปัญหา ในขั้นตอนนี้ผู้ให้การปริกษาจะต้องใช้ทักษะต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวย และกระตุ้นให้ผู้รับการปริกษาใช้ศักยภาพของตนที่มีอยู่ เพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการ

ของตนเอง ซึ่งในขั้นตอนนี้ จะต้องใช้ระยะเวลามากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับพื้นฐานสติปัญญา ความสามารถ และลักษณะนิสัยของผู้รับการปรึกษา และความชำนาญของผู้ให้การปรึกษา ในการใช้ทักษะที่เหมาะสม

3. การเข้าใจปัญหา สาเหตุ และความต้องการของผู้รับการปรึกษา ขั้นตอนนี้ เป็นหัวใจ ของกระบวนการให้การปรึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้ให้การปรึกษาจะต้องใช้ทักษะต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความกระจ่างในปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง และสามารถ มองเห็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหานั้นได้

4. การวางแผนแก้ปัญหา ผู้ให้การปรึกษาไม่ควรเร่งรีบและด่วนตัดสินใจกับปัญหา ของผู้รับการปรึกษา แต่จะให้กำลังใจแก่ผู้รับการปรึกษาในการวางแผนปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาค ด้วยตนเอง หากผู้รับการปรึกษาหมดหนทางและคิดไม่ออก ผู้ให้การปรึกษาจึงจะให้ข้อเสนอแนะ และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้แสดงความคิดเห็นในข้อเสนอแนะนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เขา ได้พิจารณาถึงความเหมาะสมและเลือกวิธีแก้ไขปัญหาคที่ดีที่สุด โดยผู้รับการปรึกษาต้องพิจารณาว่า สามารถทำได้จริง มีโอกาสประสบความสำเร็จ และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งเป็นเรื่อง ที่ต้องบังคับให้ปฏิบัติ

5. การยุติการปรึกษา ผู้ให้การปรึกษาคควรให้สัญญาณแก่ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้ ก่อนหมดเวลาในการปรึกษา และให้ผู้รับการปรึกษาได้สรุปสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการสนทนาในครั้งนี้

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียนออนไลน์

ที่มาและความสำคัญของบทเรียนออนไลน์

การเรียนผ่านระบบออนไลน์ที่มีอยู่ในประเทศไทย พบว่า แต่ละหน่วยงานใช้ Web programming แตกต่างกันไป ทั้ง PHP, ASP, Flash action script, JavaScript นอกจากนี้ มีบริษัทภายในประเทศไทยที่พัฒนาซอฟต์แวร์บริหารจัดการการเรียน ชื่อ Education sphere คือ บริษัท Sum System จำกัด ที่พัฒนา LMS Software ออกมาจำหน่าย และพัฒนาให้กับมหาวิทยาลัย รามคำแหงเป็นหน่วยงานแรก รวมทั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็พัฒนา โปรแกรมจัดการหลักสูตรเนื้อหาวิชา และการจัดการเรียนการสอนชนิด Web based instruction โดยตั้งชื่อโปรแกรมว่า Chula E-learning System (Chula ELS)

การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคสังคม ฐานความรู้ทางการศึกษา ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีที่เป็นระบบดิจิทัล เพิ่มขึ้น การเรียนการสอนด้วยระบบออนไลน์มีการขยายวงกว้างมากขึ้น ผู้ที่มีความต้องการ เรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ สามารถศึกษาด้วยตนเองในช่วงเวลา หรือสถานที่ที่แตกต่างกัน

เหมาะกับการเรียนรู้ของครูในยุคปัจจุบัน เนื่องจากข้อจำกัดด้านการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูที่ปรึกษามีภารกิจหลักในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ทำให้ไม่มีเวลาในการอบรมพัฒนาตนเอง ได้เต็มที่ ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องมาพบกันในห้องเรียน ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และผู้สอนที่ไม่พร้อมด้านเวลา ระยะเวลาในการเรียนได้เป็นอย่างดี เหมาะสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีความมั่นใจ กลัวการตอบคำถาม ตั้งคำถาม ตั้งประเด็นการเรียนรู้ในห้องเรียน เนื่องจากไม่ต้องแสดงตนต่อหน้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น โดยอาศัยเครื่องมือ เช่น E-mail, Webboard, Chat, Newsgroup ที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ดังนั้น จึงต้องมีการจัดทำบทเรียนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเอื้อในการเรียนรู้ให้กับครูที่ปรึกษา โดยการออกแบบให้ยืดหยุ่น เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลต่อการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความหมายของบทเรียนออนไลน์

บทเรียนออนไลน์มีชื่อเรียกในภาษาอังกฤษหลายคำ เช่น Web-based instruction, Web-based learning, Web-based training, Internet-based training, Internet-based instruction, WWW-Based training, WWW-Based instruction ทั้งนี้ มีผู้ให้ความหมายของบทเรียนออนไลน์ไว้ดังนี้

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2547) ได้ให้คำจำกัดความของบทเรียนออนไลน์ว่าเป็นการเรียนเนื้อหา หรือสารสนเทศสำหรับการสอน หรือการอบรม ซึ่งใช้การนำเสนอด้วยตัวอักษร (Text) ภาพนิ่ง (Image) ผสมผสานกับการใช้ภาพเคลื่อนไหว (Animation) วิดิทัศน์ และเสียง (Sound) โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บ (Web technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมทั้งใช้เทคโนโลยีการจัดการคอร์ส (Course management system) ในการบริหารจัดการงานสอนต่าง ๆ

ฐิติยา เกตุคำ (2551, หน้า 24) กล่าวว่า บทเรียนออนไลน์ หมายถึง เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของเอกสารเว็บ สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ หรือการเรียนการสอนผ่านเว็บ เป็นการนำเสนอเนื้อหาวิชาที่ผู้สอนสร้างขึ้น โดยอาศัยความสามารถของเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ผู้เรียน หรือผู้ต้องการเรียน เข้ามาทำการศึกษาเนื้อหาของบทเรียนที่ได้มีการออกแบบไว้ โดยภายในบทเรียนมีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ตามเนื้อหาแต่ละวิชา

สุรสิทธิ์ วรรณไกรโรจน์ ผู้อำนวยการโครงการการเรียนรู้แบบออนไลน์แห่งสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้ให้คำจำกัดความของบทเรียนออนไลน์ว่าเป็นการศึกษาเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออินทราเน็ต (Intranet) เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหา

ของบทเรียน ประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน สามารถติดต่อ ปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย เช่น E-mail, Webboard, Chat จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคน เรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all: anyone, anywhere and anytime)

สรุปได้ว่า บทเรียนออนไลน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน หรือการอบรมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออินทราเน็ต (Intranet) เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนจะประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่น ๆ โดยผู้ใช้บทเรียนออนไลน์สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา และทุกสถานที่

การออกแบบและการพัฒนาบทเรียนออนไลน์

Richy (1986, p. 96) และ Seels and Glasgow (1997, p. 9) กล่าวถึง ADDIE กระบวนการออกแบบระบบการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนการออกแบบตามรูปแบบ ADDIE Model โดยอาศัยหลักของวิธีการระบบ (System approach) ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า สามารถนำไปใช้ออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์ได้เป็นอย่างดี ได้แก่ CAI/ CBT, WBI/ WBT หรือ E-Learning เป็นกระบวนการพัฒนารูปแบบการสอนที่นำออกแบบและนักพัฒนาการฝึกอบรมนิยมใช้กัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นวิธีการสอนที่ยึดถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จนกระทั่งเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีลำดับการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ (Analysis) ในขั้นนี้ เป็นการทำความเข้าใจกับสภาพการจัดการเรียนรู้ เป้าหมาย และรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และความรู้พื้นฐาน และทักษะที่จำเป็นต้องมี โดยพิจารณาจากคำถามเพื่อการวิเคราะห์ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายมีคุณลักษณะอย่างไร
2. ระบุพฤติกรรมใหม่ ที่คาดหวังว่า จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน
3. มีข้อจำกัดในการเรียนรู้ที่มีอยู่ อะไรบ้าง
4. อะไรที่เป็นทางเลือกสำหรับการเรียนรู้ที่มีอยู่บ้าง
5. หลักการสอนที่พิจารณาเป็นแบบไหน อย่างไร
6. มีช่วงเวลาการพัฒนาเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 2 การออกแบบ (Design) ขั้นตอนการออกแบบ ประกอบด้วย การสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้อ กำหนดเครื่องมือวัด ประเมินผล แบบฝึกหัด เนื้อหา วางแผนการสอน และเลือกสื่อการสอน ขั้นตอนการออกแบบควรจะทำอย่างเป็นระบบ และมีเฉพาะเจาะจง มีระเบียบแบบแผน

ของการจำแนกการพัฒนา และการประเมินแผนยุทธวิธีที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. การออกแบบบทเรียน ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา สื่อ กิจกรรม วิธีการนำเสนอ และแบบทดสอบหลังบทเรียน (Post-test)
2. การออกแบบผังงาน (Flowchart) และการออกแบบบทดำเนินเรื่อง (Storyboard)
3. การออกแบบหน้าจอภาพ หมายถึง การจัดพื้นที่ของจอภาพ เพื่อใช้ในการนำเสนอ เนื้อหา ภาพ และส่วนประกอบอื่น ๆ สิ่งที่ต้องพิจารณา มีดังนี้

- 3.1 การกำหนดความละเอียดภาพ
- 3.2 การจัดพื้นที่แต่ละหน้าจอภาพในการนำเสนอ
- 3.3 การเลือกรูปแบบและขนาดของตัวอักษร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 3.4 การกำหนดสี ได้แก่ สีของตัวอักษร สีของฉากหลัง และสีของส่วนอื่น ๆ
- 3.5 การกำหนดส่วนอื่น ๆ ที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้บทเรียน

ขั้นที่ 3 การพัฒนา (Development) ขั้นที่ผู้ออกแบบสร้างส่วนต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้ในขั้นของการออกแบบ ซึ่งครอบคลุมการสร้างเครื่องมือวัดประเมินผล สร้างแบบฝึกหัด สร้างเนื้อหา และการพัฒนา โปรแกรมสำหรับสื่อการสอน เมื่อเรียบร้อยแล้ว ทำการทดสอบ เพื่อหาข้อผิดพลาด เพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไข จุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้ คือ สร้างแผนการสอน และสื่อของบทเรียน ในระหว่างขั้นตอนนี้ จะต้องพัฒนาการสอนและสื่อทั้งหมดที่ใช้ในการสอน และเอกสารสนับสนุนต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ อาจจะประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เช่น บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

1. ขั้นการเตรียมการ เกี่ยวกับองค์ประกอบ ดังนี้
 - 1.1 การเตรียมข้อความ
 - 1.2 การเตรียมภาพ
 - 1.3 การเตรียมโปรแกรมจัดการบทเรียน
2. ขั้นการสร้างบทเรียน หลังจากได้เตรียมข้อความ ภาพ และส่วนอื่นเรียบร้อยแล้ว ขั้นต่อไปเป็นการสร้างบทเรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จัดการ เพื่อเปลี่ยนบทดำเนินเรื่อง ให้กลายเป็นบทเรียนเทคโนโลยีความเป็นจริงเสมือน
3. ขั้นการสร้างเอกสารประกอบการเรียน หลังจากสร้างบทเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในขั้นต่อไป จะเป็นการตรวจสอบและทดสอบความสมบูรณ์ขั้นต้นของบทเรียน

ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการพัฒนา มีดังนี้

1. วัสดุประกอบการเรียน (Adjunct materials)
2. ตำราเรียน ประกอบด้วยข้อความ กราฟิก วิดีทัศน์ และเอกสารประกอบการสอน
3. โปรแกรมการจัดการบทเรียน

ขั้นที่ 4 การทดลองใช้ (Implementation) อาจจะเป็นรูปแบบชั้นเรียน การฝึกอบรม หรือห้องทดลอง หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ โดยจุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้ คือ การสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องให้การส่งเสริมความเข้าใจของผู้เรียน สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ติดตั้งบทเรียน (Installation)
2. จัดตารางเวลาพร้อมปรับหลักสูตร (Scheduling and syllabus adjustment)
3. ลงทะเบียนเรียนและบริหารบทเรียน (Enrollment and administration)
4. ปฐมนิเทศผู้เรียน (Orientation)
5. วางแผนการสนับสนุนจากผู้สอน (Instructor plans facilitation)
6. จัดสิ่งสนับสนุนบทเรียน (Facilitation of course)

ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการทดลองใช้ มีดังนี้

1. บัญชีรายชื่อชั้นเรียน (Class roster)
2. การเรียนการสอน (Instructional)
3. แผนการสนับสนุนจากผู้สอน (Instructor's facilitation plan)

ขั้นที่ 5 การประเมินผล (Evaluation phase) ขั้นการประเมินผล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การประเมินผลรูปแบบ (Formative) และการประเมินผลในภาพรวม (Summative) การประเมินผลรูปแบบ คือ การนำเสนอในแต่ละขั้นของ ADDIE Process ซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนา และการประเมินผลในภาพรวม จะทำเมื่อการสอนเสร็จสิ้น เพื่อประเมินผลประสิทธิภาพการสอน ทั้งหมด ข้อมูลจากการประเมินผลรวม โดยปกติมักจะถูกใช้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบการสอน มีรายละเอียดดังนี้

1. จัดทำเอกสาร โครงการ (Documenting project)
2. ทดสอบบทเรียน (Testing)
3. ปรับบทเรียนให้ใช้งานได้ (Validation)
4. ประเมินผลกระทบ (Conducting impact evaluation)

ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนการประเมินผล มีดังนี้

1. เอกสารโครงการ (Documentation) ได้แก่ บันทึกข้อมูลด้านเวลา (Record time data) รายงานผู้เข้ารับการเรียนและผู้ควบคุม (Trainees and supervisors report) และผลสรุปของข้อคำถามบทเรียน (Course review question results) เป็นต้น

2. คุณภาพของบทเรียน (Quality) ได้แก่ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Effectiveness) และความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นต้น

3. รายงานผลกระทบของบทเรียน (Impact evaluation report)

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self directed learning) เป็นการให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง การตั้งเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษานักเรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับนักเรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย โดยมีทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง

เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม (2552) การเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจภายในของผู้เรียน ผู้เรียนมีความต้องการเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ และมีความรับผิดชอบ ทั้งนี้ทุกคนจึงมีศักยภาพและความสามารถในการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการวินิจฉัยความต้องการของตนเองว่า ต้องการที่จะเรียนรู้ในเรื่องใด มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง วางแผนการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนอาจเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อน หรือครูผู้สอนก็ได้ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

จิราเจต วิเศษคอนหาวย (2565) ได้อธิบายว่า การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning) คือ รูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง นักเรียนต้องมีสิทธิ์ตัดสินใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของตนเอง และแสวงหาประสบการณ์อย่างอิสระจากการตัดสินใจด้วยข้อมูลที่เพียงพอ และรับผิดชอบการกระทำของตนเอง นักเรียนจะจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างอิสระ และสร้างความมั่นใจให้ตนเองในฐานะผู้เรียนเชิงรุก (Active learner) ได้ก็ต่อเมื่อ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เขาได้รับผิดชอบ ยิ่งนักเรียนอายุน้อยเท่าใด ก็ยิ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือมากขึ้น ด้วยการจัดหา

เครื่องมือที่จะช่วยให้พวกเขาควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง เช่น ทักษะการประเมินทักษะและความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการแสวงหาแนวทางเพื่อบรรลุเป้าหมาย ทักษะการกำกับตนเองในกระบวนการเรียนรู้

Knowles (1975) ได้เสนอกระบวนการเรียนแบบนำตนเอง ควรมีสิ่งต่อไปนี้

1. สร้างบรรยากาศของความเป็นอิสระ ใ้วางใจ ให้เกียรติกัน เคารพในกฎเกณฑ์ร่วมกัน เคารพในความเป็นมนุษย์ร่วมกัน รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

2. มีการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ระหว่างนักเรียนและผู้สอน

3. ต้องทราบความต้องการของทั้งนักเรียนและผู้สอน

4. กำหนดวัตถุประสงค์ หรือการเรียนรู้ร่วมกัน

5. ออกแบบกิจกรรมและวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างนักเรียนและผู้สอน

6. ดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้

7. การประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างนักเรียนและผู้สอน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง

2. วางแผนการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนและยืดหยุ่น

3. ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

4. จัดการตนเอง เพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้

5. กำกับตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

6. ประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของตนเอง

7. สร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนถึงผลการเรียนรู้ของตนเอง

8. ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

9. สะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น

10. ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้ออกแบบการเรียนรู้ควรต้องทราบความต้องการของผู้เรียน และออกแบบตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ผู้เรียนรู้ต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้ชัดเจน และบริหารจัดการการเรียนรู้ของตนเองให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง นำมาสู่การพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับครูที่ปรึกษา

ความหมายของครูที่ปรึกษา

ปริศนา จันทศักดิ์ (2547) กล่าวว่า ครูที่ปรึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมาย และแต่งตั้งจากผู้บริหาร ให้ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลนักเรียนในด้านการเรียน ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ตลอดจนให้ความช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนพบปัญหาและอุปสรรค ที่อาจจะเป็นสาเหตุทำให้ไม่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา ด้านการปรับตัวในการดำรงชีวิตในสถาบันการศึกษา และด้านอื่น ๆ

คุณลักษณะของครูที่ปรึกษา

1. ด้านบุคลิกภาพ

- 1.1 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 1.2 มีความรับผิดชอบ
- 1.3 ใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
- 1.4 มีความจริงใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 1.5 มีความเมตตา กรุณา
- 1.6 ไวต่อการรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของนักเรียน
- 1.7 มีความประพฤติเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
- 1.8 พร้อมอุทิศเวลาให้กับนักเรียน
- 1.9 มีความคิดในเชิงบวก

2. ด้านความรู้ความสามารถ

- 2.1 มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 2.2 ความสามารถในการสื่อสาร
- 2.3 มีความรู้เรื่องกระบวนการให้การปรึกษา เข้าใจแนวคิด
- 2.4 มีความรู้และความเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน
- 2.5 มีความสามารถในการดูแล ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเมื่อมีปัญหา
- 2.6 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทันสมัย
- 2.7 มีความรู้และความเข้าใจสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง
- 2.8 มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักสูตร และการลงทะเบียนเรียน

3. ด้านจรรยาบรรณ

- 3.1 คำนึงถึงสวัสดิภาพและสิทธิประโยชน์ของนักเรียน
- 3.2 รักษาความลับของนักเรียน

3.3 พยายามช่วยเหลือนักเรียนจนสุดความสามารถ ทั้งนี้ หากพบปัญหาที่เกินกว่าความสามารถของตนที่จะช่วยเหลือนักเรียนได้ ควรดำเนินการส่งต่อนักเรียนไปรับปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนั้นโดยตรง

3.4 ไม่ควรพิพากษา วิพากษ์วิจารณ์บุคคล หรือสถานศึกษา ให้นักเรียนฟังในทางที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่บุคคล

3.5 เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่เหมาะสมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ในสาขาที่สอน และมีศีลธรรมจรรยาที่ดีงาม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

3.6 ปฏิบัติหน้าที่ในการให้การปรึกษาทางด้านวิชาการแก่นักเรียนที่อยู่ในความดูแลทุกคน ด้วยความเสมอภาค

3.7 ปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ
บทบาทของครูที่ปรึกษา

ครูที่ปรึกษา มีบทบาทสำคัญมากในการช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเอง ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการให้เกิดครบทุกด้าน ให้คำแนะนำปรึกษาในการเรียนและการดำเนินชีวิต บทบาทของครูที่ปรึกษาที่ชัดเจน จะทำให้ครูที่ปรึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาที่เป็นอยู่ของนักเรียน
2. ศึกษาพิจารณาชุมชน ในฐานะที่เป็นแหล่งสำคัญของการขยายการเรียนรู้
3. เรียนรู้เกี่ยวกับนักเรียนให้มากที่สุด ในส่วนที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต
4. ประเมินผลนักเรียนจากสภาพที่เป็นอยู่
5. พัฒนานักเรียนให้เจริญงอกงาม ตามทิศทางของตนเองตามศักยภาพ
6. ทำให้ผู้ปกครองเข้าใจจุดหมายอันแท้จริงของการศึกษา
7. วางแผนพิจารณา แก้ไขปรับปรุงปัญหาทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดกับนักเรียน
8. จัดหลักสูตรที่หลากหลาย เรียนรายบุคคล หรือได้เรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจสังคม
9. วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างบุคคล และระหว่างกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน
10. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมมือซึ่งกันและกัน
11. ให้นักเรียนเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ร่วมมือรักใคร่กัน มีเอกภาพในสังคม

12. ครูมีระเบียบสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อศึกษาข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ในเรื่องการเรียนและพฤติกรรม ทั้งในและนอกโรงเรียน

13. ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจในการใช้ภาษา และยอมรับในความแตกต่างของภาษาที่ใช้ ในการสื่อสารซึ่งกันและกัน

14. พัฒนานักเรียนในด้านการสื่อสารความร่วมมือ ทั้งในด้านการพูด การอ่าน เขียน ฟัง ให้รู้จักการแสดงออก ความต้องการ และความสนใจของตนให้ชัดเจน

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2544) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับ ผู้เรียน เป็นบุคลากรหลัก และสำคัญที่สุดในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีบทบาท หลัก ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลนักเรียนรายบุคคล จัดทำข้อมูลเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน
2. คัดกรองนักเรียนจำแนกตามกลุ่มนักเรียนปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา
3. ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม
4. จัดกิจกรรม โครงการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะทางสังคม และเหมาะสมกับ พัฒนาการตามวัย
5. ติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. ประสานกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการจัด กิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียน

ขอบข่ายการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา

ครูที่ปรึกษาสามารถให้การปรึกษานักเรียนในทุก ๆ ด้าน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขอบเขตการให้การปรึกษา ดังนี้

1. การให้การปรึกษาด้านวิชาการ หมายถึง กระบวนการให้การปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ ด้านวิชาการ การชี้แจงหลักสูตร การลงทะเบียน การวางแผนการเรียน การวัดผล การเพิ่มเติม รายวิชา การฟื้นฟูสภาพ การโอนย้ายแผนกวิชา การติดตามผลการเรียน การแนะนำ การเรียน การศึกษาต่อ
2. การให้การปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม หมายถึง กระบวนการให้คำแนะนำเกี่ยวกับ ปัญหาด้านสุขภาพ การเงิน ความประพฤติ การปรับตัว ปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม
3. การให้การปรึกษาด้านอาชีพ หมายถึง กระบวนการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริการ ข่าวสารด้านอาชีพ ให้นักเรียนเข้าใจและรู้จักตนเองเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ทักษะ และความต้องการของตนเอง ทักษะในการสมัครงาน และความพึงพอใจในอาชีพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จิตติกาญจน์ บุญรักษา อินทาบัจ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษากรอบมโนทัศน์ และพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะทางพหุวัฒนธรรมในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี เพื่อศึกษากรอบมโนทัศน์สมรรถนะทางพหุวัฒนธรรม ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ในบริบทสังคมไทย และพัฒนาและตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติ มาตรฐานสมรรถนะทางพหุวัฒนธรรม ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการมีสมรรถนะทางพหุวัฒนธรรม ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ในนักจิตวิทยาการปรึกษาไทย 7 ราย ที่คัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ระยะที่ 2 การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติของมาตรฐานสมรรถนะทางพหุวัฒนธรรม ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาในนักจิตวิทยาการปรึกษา ผู้ปฏิบัติงานด้านการปรึกษาโดยใช้ทักษะการปรึกษาเชิงจิตวิทยา นิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ด้านจิตวิทยาการปรึกษา และจิตวิทยาการให้การปรึกษาและแนะแนว) และนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาจิตวิทยา จำนวน 461 คน จาก 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for windows และ LISREL ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า กรอบมโนทัศน์สมรรถนะทางพหุวัฒนธรรม ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ประกอบด้วย 10 ด้าน คือ 1) การตระหนักในพื้นฐานความเชื่อ ค่านิยม และอคติทางวัฒนธรรม 2) การตระหนักในความรู้พื้นฐานทางวัฒนธรรม 3) การตระหนักในทักษะทางวัฒนธรรม 4) ความเข้าใจในพื้นฐาน ความเชื่อ ค่านิยม และอคติทางวัฒนธรรมของผู้มาปรึกษา 5) ความเข้าใจในความรู้พื้นฐานทางวัฒนธรรมของผู้มาปรึกษา 6) ความเข้าใจในทักษะทางพหุวัฒนธรรม 7) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในเรื่องพื้นฐานความเชื่อ ค่านิยม และอคติทางวัฒนธรรม 8) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในเรื่องความรู้ทางวัฒนธรรม 9) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในด้านทักษะ กลยุทธ์ และเทคนิคที่เหมาะสม และ 10) การผสมผสานความเป็นมืออาชีพกับการใช้ชีวิตส่วนตัวได้อย่างลงตัว ส่วนผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า มาตรฐานสมรรถนะทางพหุวัฒนธรรมในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ที่พัฒนาขึ้นจากกรอบมโนทัศน์ในการศึกษาเชิงคุณภาพระยะที่ 1 มีความตรงตามเนื้อหา จากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ มีความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์กับแบบสอบถามสัมพันธภาพและความร่วมมือในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา และไม่พบความสัมพันธ์กับมาตรวัดการตอบ เพื่อให้คู่มือทางสังคม มีความตรงเชิงภาวะต้นนิยฐาน จากการเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้จัด ผลการวิเคราะห์

องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดสมรรถนะทางพฤติกรรมในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มี 10 ด้าน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ปวีศา ศิรินันท์ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อสร้าง โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน และศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมีความสนใจในการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน จำนวน 30 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน และกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า 1) โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งสมรรถนะนำไปใช้ในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อนได้ 2) นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 3) นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน หลังการทดลองสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรมการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนั้น จึงสรุปว่า การใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีผลทำให้สมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษาพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ยุพาวดี เกริกกุลธร (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูที่ปรึกษาตามแนวคิดการมีสติและการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาพฤติกรรมและปัญหาสุขภาพจิตของเด็กนักเรียน และสภาพการทำงานของครูที่ปรึกษา และ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะครูที่ปรึกษาก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูที่ปรึกษานักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นครูผู้ให้การปรึกษานักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 8 คน และใช้แบบประเมินสมรรถนะครูที่ปรึกษาแบบคัดกรองภาวะซึมเศร้าในเด็ก แบบสอบถามนักเรียน และแบบสัมภาษณ์ครูที่ทำหน้าที่

ครูที่ปรึกษา เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหา 3 อันดับแรก คือ ปัญหาครอบครัวติดเกม และความขัดแย้งกับเพื่อน 2) ปัญหาที่พบในโรงเรียน คือ ในโรงเรียน ไม่มีครูที่ปรึกษาปัญหาพฤติกรรมและปัญหาสุขภาพจิตโดยตรง ครูไม่มั่นใจในทักษะการให้การปรึกษา และ 3) คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษาทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านทัศนคติ และด้านทักษะการให้การปรึกษา หลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูที่ปรึกษาสูงขึ้น

พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2561) ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว และเปรียบเทียบการรับรู้สมรรถนะในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวก่อนการฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม และหลังการติดตามผล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นครูแนะแนวในโรงเรียนเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 217 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ส่วนในระยะเวลาที่ 2 การพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาโดยการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างเป็นครูแนะแนวที่มีคะแนนการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา ตั้งแต่ 25 เปอร์เซ็นไทล์ลงมา และสมัครใจเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 14 คน ใช้แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาและโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะเบื้องต้น กระบวนการให้คำปรึกษา ความเข้าใจในพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษา และค่านิยมของผู้ให้คำปรึกษา 2) การรับรู้สมรรถนะในการให้คำปรึกษาของกลุ่มทดลองก่อนการฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม และหลังการติดตามผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เรียม ศรีทอง (2559) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา และเปรียบเทียบสมรรถภาพการให้บริการของครูที่ปรึกษาหลังการฝึกอบรม ระยะเวลาที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ปรึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จาก โรงเรียน 200 คน จาก 41 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ 2 เป็นครูที่ปรึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 32 โรงเรียน ครูที่ปรึกษา 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ การฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิต

อย่างมีคุณภาพ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาต่อชุดฝึกอบรม แบบสอบถาม ความสนใจในการเข้าร่วมเป็นเครือข่าย การดูแลและช่วยเหลือนักเรียนวัยรุ่นที่เสี่ยงในสถานะเสี่ยง ในครอบครัว แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา แบบวัดการเชื่อมอำนาจในตนเอง แบบวัดเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู และคู่มือการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการ แนะแนวของครูที่ปรึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) ครูที่ปรึกษามีสมรรถภาพการให้บริการแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และในรายย่อย พบว่า ครูที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยด้านความรู้ ความเข้าใจ การเป็นผู้ฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพอยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย 2) หลังจากการใช้คู่มือฝึกอบรม พบว่า ครูที่ปรึกษาที่ได้รับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพต่างกัน และ 3) ผลจาก การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา การใช้อำนาจในตน และเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู สมรรถนะร่วมกันทำนายความรู้ ความเข้าใจการฝึกจิตลักษณะและทักษะ การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพได้

เพ็ญญา กุลนาค (2557) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา วัยรุ่น ของอาจารย์ที่ปรึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี และ 2) พัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษาในโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ใช้แบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานการให้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ การมี ภาระงานมากมายที่ต้องทำ ปัญหาเรื่องเวลาที่ให้กับนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า สมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษา มีดังนี้ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการ ให้การปรึกษาวัยรุ่นอยู่ในระดับน้อย 2) ด้านทักษะการให้การปรึกษาวัยรุ่นอยู่ในระดับน้อย 3) ด้านเจตคติต่อการให้การปรึกษาวัยรุ่น และคุณลักษณะในการให้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และผลการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษา ภายหลังที่อาจารย์ที่ปรึกษา ได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการตามหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะการให้ การปรึกษาวัยรุ่นสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่น ของอาจารย์ที่ปรึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายองค์ประกอบก่อนเข้าร่วมการอบรม แตกต่างจากภายหลังการได้รับการอบรม

ศุภาวดี บุญญวงษ์ (2556) ได้ทำวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษาของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการแนะแนว และการให้คำปรึกษาของครู แบ่งงานวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ระยะแรก อาศัยฐานคิดของการวิจัยเชิงคุณภาพ และระยะที่ 2 อาศัยฐานคิดของการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 16 เฉพาะจังหวัดสงขลา และเขต 12 จังหวัดพัทลุงและนครศรีธรรมราช จำนวน 33 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มและแบบสัมภาษณ์ระดับลึก เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัย พบว่า 1) ระยะแรก พบว่า สมรรถนะแยกความโดดเด่นของครู ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพ ด้านกิจกรรม ด้านการสอน และด้านการแนะแนว โดยมีปัจจัยเชิงเหตุ ได้แก่ การให้ความหมายของสมรรถนะด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษาของครู สถานการณ์ในงานครูและจิตลักษณะของครู และ 2) ระยะที่ 2 พบว่า 2.1) ครูที่มีจิตลักษณะมาก 5 ด้าน ได้แก่ เอกลักษณะแห่งตน ความใกล้ชิดผูกพัน การสร้างขยายความคิดเชิงบวก และจิตวิญญาณของความเป็นครู 2.2) จิตลักษณะและสถานการณ์ในงานครู ร่วมกันทำนายสมรรถนะด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษาของครู ได้ 2.3) สมรรถนะด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษาของครู ได้รับอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่สำคัญจากการรับรู้ความสำเร็จในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จิตวิญญาณของความเป็นครู ประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการแนะแนว การให้คำปรึกษา ความคิดเชิงบวกในการแนะแนวและการให้คำปรึกษา และ 2.4) กลุ่มครูชายเป็นกลุ่มที่มีสมรรถนะด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษาน้อย

กฤตวรรณ คำสม (2554) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน การสร้างโปรแกรมฝึกอบรมสมรรถนะการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน และการศึกษาผลของการนำโปรแกรมการฝึกอบรมสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มอีสานเหนือ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบ จำนวน 1,000 คน กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับคัดเลือกจากอาจารย์ที่ปรึกษาว่า มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเข้าร่วมฝึกอบรมในการให้คำปรึกษา จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน เข้ารับการฝึกอบรมสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน และกลุ่มควบคุม จำนวน 12 คน ไม่ได้รับการฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน พบว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ด้านเจตคติในการให้

คำปรึกษา และด้านทักษะในการให้คำปรึกษา มีค่าความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) โปรแกรมการฝึกอบรมสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเริ่มดำเนินการพัฒนา ขั้นดำเนินการพัฒนา ขั้นสรุป และขั้นนำไปใช้ โครงสร้างเนื้อหาของโปรแกรม ครอบคลุมองค์ประกอบด้านความรู้ เจตคติ และทักษะการให้คำปรึกษาในแต่ละขั้นตอน ได้นำเทคนิคจากทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้ในการฝึกอบรม และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 2.80-4.00 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ซึ่งสมรรถนะนำไปใช้ในการฝึกสมรรถนะการให้การปรึกษาแก่เพื่อนได้ และ 3) ผลการใช้โปรแกรมสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน พบว่า ในกลุ่มทดลองสมรรถนะในการให้การปรึกษาแก่เพื่อนทุกองค์ประกอบ หลังการทดลองและหลังติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน ด้านความรู้และด้านทักษะไม่แตกต่างกับกลุ่มควบคุม แต่มีคะแนนด้านเจตคติสูงกว่ากลุ่มควบคุม สำหรับหลังการทดลองและหลังติดตามผล กลุ่มทดลองมีคะแนนทุกองค์ประกอบสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุลีกร พู่พุ่ม (2553) ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี 2) ศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ การเป็นครูที่ปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางการแนะแนว เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูโรงเรียนพิชญศึกษา จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา 2) แบบวัดสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.93 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา ทั้ง 4 ด้านที่ 0.97 2) สมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษาหลังการใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้

ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนว เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา และ 3) ความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางการแนะแนว เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทุกรายการ

สุวิศา คำผิว (2553) ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลของชุดฝึกอบรมพัฒนาความรู้และทักษะการให้การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้ในการให้การปรึกษา และศึกษาผลของชุดฝึกอบรมพัฒนาความรู้และทักษะการให้การปรึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายบ้านเหล่า หนองเปิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกใช้ในการศึกษาความรู้ในการให้การปรึกษา จำนวน 49 คน กลุ่มที่ 2 เป็นครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ที่มีคะแนนความรู้ในการให้การปรึกษา ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการให้การปรึกษา 2) แบบสังเกตทักษะการให้การปรึกษา และ 3) ชุดฝึกอบรมพัฒนาความรู้และทักษะการให้การปรึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ที่ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส มีความรู้ในการให้การปรึกษาอยู่ในระดับน้อย 2) กลุ่มทดลองมีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาเพิ่มสูงขึ้น หลังจากได้รับการฝึกอบรมพัฒนาความรู้และทักษะการให้คำปรึกษา

อาดัม นีละไพจิตร (2553) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษากลุ่ม สำหรับครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่ม และเปรียบเทียบสมรรถนะการให้การปรึกษากลุ่มของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 220 คน ใช้แบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษากลุ่มและโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษากลุ่ม เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการให้การปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) เจตคติการให้การปรึกษากลุ่ม 2) การเป็นผู้นำกลุ่ม 3) ความรู้การให้การปรึกษากลุ่ม และ 4) ทักษะการให้การปรึกษากลุ่ม และผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมสำหรับสมรรถนะการให้การปรึกษากลุ่ม โดยการใช้กิจกรรมกลุ่มกรณีศึกษาและการอภิปราย ภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ และผลการวิจัย พบว่า คะแนนสมรรถนะการให้การปรึกษากลุ่มโดยรวมและรายด้าน หลังให้การปรึกษาและระยะสิ้นสุดการติดตามผลเพิ่มมากขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

Mehmet (2019) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาผู้ให้การศึกษาโรงเรียนตามแนวคิด และพฤติกรรมของโมเดล ASCA (American School Counselor Association) ซึ่งเป็นโปรแกรม การให้การศึกษาที่ถูกพัฒนาใช้ในปี ค.ศ. 2016-2017 และถูกนำมาใช้กับโรงเรียนในตุรกี เพื่อสร้าง แบบจำลองการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับครูที่ปรึกษา ของ โรงเรียนที่มีวัฒนธรรม สังคม และระบบ การศึกษาที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียน จำนวน 662 คน เป็นนักเรียน เกรด 9-12 จากอาชีพศึกษาทั่วไป และ โรงเรียนมัธยมชาวอนาโตเลีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินการรับรู้ของนักเรียน วิธีการวิจัย ระยะเวลา 1 การพัฒนาผู้ให้การศึกษาโรงเรียน โดยการสร้างและพัฒนาโปรแกรมที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุน ทางวิชาการ 2) การสนับสนุนด้านอาชีพ และ 3) การสนับสนุนทางอารมณ์/ สังคม แบบประเมิน มี 64 ข้อคำถาม ที่ถูกตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการให้การศึกษาอย่างน้อย 7 ปี และส่งให้คณะกรรมการจริยธรรมและคณะกรรมการวิจัยอนุมัติ และนำไปใช้ โดยทำการเก็บ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2561 และใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (EFA) และการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (CFA) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง 612 คน เป็นข้อมูล 2 ชุด การเลือกกลุ่มตัวอย่าง 50 เปอร์เซ็นต์ ในการวิเคราะห์เชิงสำรวจ และอีก 50 เปอร์เซ็นต์ การวิเคราะห์ ปัจจัยเชิงยืนยัน ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) Career support 2) Emotional support 3) Social support และ 4) Academic support ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย สมรรถนะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการได้

Dwi (2018) ได้ทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูแนะแนวและให้การศึกษาเมื่ออาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาครูเมื่ออาชีพ 2) พัฒนาครูเมื่ออาชีพ ในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3) การทดสอบความเหมาะสมของครูเมื่ออาชีพ การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (R & D) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ทบทวนวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาบทนำ 3) พัฒนารูปแบบ และ 4) การประเมินผล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์แนะแนวและให้การศึกษาในเขมารัง ประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัย พบว่า 1) การประเมินความต้องการ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) ครูในชวากลาง ซึ่งมีตัวแทน 5 คน พบว่า การพัฒนาครูเมื่ออาชีพมีความจำเป็นอยู่ในระดับสูง 2) การพัฒนารูปแบบครูเมื่ออาชีพ ในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า มีการปรับเปลี่ยนความทันสมัยในการแนะแนว และ การให้การศึกษา มีการพัฒนาคุณภาพและบริการให้การศึกษาในโรงเรียน 3) การทดสอบ ความเหมาะสมของครูเมื่ออาชีพที่กำลังพัฒนา พบว่า รูปแบบการให้การศึกษาที่พัฒนามบนพื้นฐาน

ของครูมืออาชีพ เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการทำงานร่วมกันระหว่างครู มีแรงจูงใจ กลยุทธ์ และศักยภาพในการเรียนรู้

Angeles (2016) ได้ทำวิจัย เรื่อง การฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยครูที่ปรึกษา ภูมิศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการฝึกอบรมของครูที่ปรึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาจาก University of Madrid ประเทศสเปน จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรม หรือเรียนในวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับครอบครัว โดยมีเนื้อหาตามลำดับดังนี้ 1) แนวคิดพื้นฐาน เกี่ยวกับแนวคิดครอบครัว 2) การพัฒนาในครอบครัว 3) การศึกษาในสาขาครอบครัว 4) การปฐมนิเทศและการช่วยเหลือครอบครัว 5) การทำงานร่วมกันระหว่างครอบครัวและโรงเรียน 6) สังคมในครอบครัว 7) การศึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงดู และ 8) รูปแบบการศึกษาครอบครัว ผลจากการสำรวจ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการในการฝึกอบรมเรื่องครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นว่า จำเป็นต้องปรับปรุงการฝึกอบรมเรื่องครอบครัว อยู่ในระดับมาก มีความสนใจในเรื่องครอบครัวอยู่ในระดับมาก และสนใจทำงานร่วมกับผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการศึกษาเกี่ยวกับครอบครัวและการเรียนในการฝึกอบรม ครูที่ปรึกษาให้มากขึ้น ทั้งพื้นฐานความรู้ เครื่องมือที่ใช้ เทคนิค กฎหมายครอบครัว การพัฒนาเด็ก การพัฒนาและการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ และความสัมพันธ์กับชุมชน โดยเน้นให้มีทักษะ และคุณภาพในการฝึกอบรม รวมทั้งมีการสื่อสารกับผู้ปกครอง และประสานกับผู้เชี่ยวชาญ ด้านอื่น ๆ เพื่อช่วยให้ครอบครัวของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันมากขึ้น

Kamundia (2015) ได้ทำวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพของครูในการแนะแนว และให้การปรึกษาเพื่อเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในประเทศเคนยา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการแนะแนวและให้การปรึกษา เพื่อเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ประชากรเป็นนักเรียน จำนวน 861 คน อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 12 คน และรองผู้อำนวยการ 6 คน ผู้อำนวยการ 6 คน จากโรงเรียนมัธยมของรัฐ 6 แห่ง และใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม ได้ตัวอย่าง จำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า 1) อาจารย์ผู้ให้การปรึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ทักษะ และเทคนิคในการแนะแนว และระดับ การฝึกอบรมต่ำ 2) อาจารย์ผู้ให้การปรึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย นักเรียนส่วนใหญ่กล้าเข้ารับการ ปรึกษาบ่อย และยังมีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการแนะแนวและการให้การปรึกษา ในโรงเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีอยู่ไม่มีสมรรถนะให้คำแนะนำและบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 3) ต้องมีการฝึกอบรมของอาจารย์ผู้ให้การปรึกษา รวมถึงจัดหาทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก 4) อาจารย์ผู้ให้การปรึกษา ร้อยละ 8 ได้รับการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานเท่านั้น

รองผู้อำนวยการ ร้อยละ 20 ขาดการฝึกอบรม ทางโรงเรียน ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และมีการเสนอให้จัดฝึกอบรมเพื่อให้การปรึกษา สำหรับแนวทางการพัฒนา มีการเสนอให้เชิญวิทยากร เพื่อพูดคุยสร้างแรงบันดาลใจ และต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ให้ การปรึกษามีความรู้และเทคนิค และอำนวยความสะดวกในการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการ ให้บริการการปรึกษาที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน

Elzabeth (2014) ได้ทำวิจัย เรื่อง บทบาทของการแนะแนวและการให้คำปรึกษา ในการสอนที่มีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ใน โรงเรียน เพื่อศึกษาประโยชน์ของ โปรแกรม การปรึกษาโรงเรียนสำหรับนักเรียน และศึกษาการปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาในโรงเรียน ศึกษาจุดมุ่งหมายของการแนะแนวและการให้คำปรึกษาใน โรงเรียน และศึกษาบทบาท ของการแนะแนวและการให้คำปรึกษาใน โรงเรียน ศึกษาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิธีการวิจัยได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รายงานในวารสารหนังสือ วารสาร และหนังสือพิมพ์ รวมทั้งข้อมูลในอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ ผลการวิจัย พบว่า 1) โปรแกรม การให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียน จะช่วยพัฒนานักเรียนให้มีทักษะผู้ศตวรรษที่ 21 ในการพัฒนา ตนเองและสังคม โดยพัฒนาทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้เกิดการสื่อสารระหว่างเพื่อน ส่งเสริมให้นักเรียน มีความคิดยืดหยุ่น และช่วยให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค 2) การปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษาใน โรงเรียน พบว่า มีการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและแบบกลุ่ม โดยให้ คำแนะนำเกี่ยวกับอาชีพ ปัญหาส่วนตัว สังคมอารมณ์ การพัฒนาตนเอง เทคนิคการเรียน การสมัครงานและการสัมภาษณ์ มีการทดสอบทางจิตวิทยาและการทดสอบอื่น ๆ ประสาน การช่วยเหลือกับทางโรงเรียน มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการให้ การปรึกษา 3) จุดมุ่งหมายของการแนะแนวและการให้คำปรึกษา พบว่า โรงเรียนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง ช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาได้ ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่ครู และมีส่วนร่วมในการปรับตัว ของนักเรียน 4) บทบาทของการแนะแนวและการให้คำปรึกษาใน โรงเรียน คือ การทำให้เกิด ประโยชน์สูงสุด การพัฒนาและตระหนักในศักยภาพของมนุษย์ เพื่อประโยชน์ของแต่ละบุคคล และสังคม มีบทบาทในการช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาส และ 5) การเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ ครูที่ดีจะมีนิสัยชอบคิดทบทวนอย่างต่อเนื่อง และติดตามนักเรียนเป็นระยะ

Mine (2014) ได้ทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้ให้คำปรึกษาในการฝึกอบรมด้านทักษะ การให้คำปรึกษา เพื่อการศึกษาผลการฝึกอบรมทักษะการให้คำปรึกษา กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้สมัครที่ปรึกษา ที่ลงทะเบียนเข้าอบรมหลักสูตรหลักการ และเทคนิคการให้

การปรึกษาของมหาวิทยาลัยเอง ในปีการศึกษา ค.ศ. 2010-2011 จำนวน 67 คน รวบรวมข้อมูล การวิจัย โดยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่พัฒนาโดยนักวิจัย แบบสนทนากลุ่มหลังจบ หลักสูตรดังกล่าวแล้ว ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการให้การปรึกษา พบว่า มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเข้าใจการทำงานของทักษะการให้การปรึกษา และการให้การปรึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ 2) วิธีการฝึกอบรมทักษะเฉพาะด้าน พบว่า ผู้สมัครที่ปรึกษาได้รับวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ โดยการคู่มือ เพื่อสังเกตตนเอง ผลการวิจัย พบว่า ที่ปรึกษา ทัศนคติของผู้สมัครที่ช่วยและการรับรู้ของวิชาชีพการให้การปรึกษา เปลี่ยนไปหลังจากการฝึก ทักษะ 3) การรับรู้ของการให้การปรึกษา พวกเขาเริ่มรับรู้ถึงอาชีพการให้การปรึกษาว่า เป็นงาน ที่ท้าทาย มีความเชี่ยวชาญและมีความสมรรถนะสูง 4) การเป็นผู้สมัครที่ปรึกษา ต้องมีสมรรถนะ และ 5) การเรียนรู้กระบวนการให้การปรึกษา ผู้เข้าร่วมวิจัยระบุว่า อาจารย์ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี ที่มุ่งเน้นการนำผลการวิจัยไปใช้การปฏิบัติงานของผู้วิจัยโดยตรง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

ในการวิจัยระยะที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา การหาเกณฑ์ปกติ (Norms) และศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 350,034 คน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2566)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ในระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน 2567 รวมทั้งสิ้น 420 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05

$$n = \frac{350,034}{1 + 350,034 (.05)^2}$$

$$= 399.54 \approx 400 \text{ คน}$$

เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างสำรอง จำนวน 20 คน จากนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน มีรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งประชากรทั้งหมดตามภูมิภาค ออกเป็น 6 ภาค โดยใช้เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
2. ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มจังหวัด โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีจับสลาก จากทั้งหมด 6 ภาค ได้จำนวนทั้งสิ้น 12 จังหวัด ได้แก่
 - 2.1 ภาคกลาง สุ่มได้จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดสระบุรี
 - 2.2 ภาคเหนือ สุ่มได้จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดพิษณุโลก
 - 2.3 ภาคตะวันตก สุ่มได้จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี
 - 2.4 ภาคตะวันออก สุ่มได้จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดจันทบุรี
 - 2.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สุ่มได้จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ
 - 2.6 ภาคใต้ สุ่มได้จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดยะลา
3. จากนั้นผู้วิจัยแบ่งสัดส่วนตามจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างของแต่ละจังหวัด โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) ได้ผลการแบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง จังหวัดละ 35 คน รวมทั้งสิ้น 420 คน และดำเนินการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การแบ่งสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

ภาค	จังหวัด	จำนวนครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง			รวม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
ภาคกลาง	นนทบุรี	5	10	20	35
	สระบุรี	5	10	20	35
ภาคเหนือ	อุตรดิตถ์	5	10	20	35
	พิษณุโลก	5	10	20	35

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด	จำนวนครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง			รวม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กาญจนบุรี	5	10	20	35
	ราชบุรี	5	10	20	35
ภาคตะวันออก	ฉะเชิงเทรา	5	10	20	35
	จันทบุรี	5	10	20	35
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา	5	10	20	35
	ศรีสะเกษ	5	10	20	35
ภาคใต้	นราธิวาส	5	10	20	35
	ยะลา	5	10	20	35
รวม		60	120	240	420

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 12 จังหวัด ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria) เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในระยะที่ 1 ดังนี้

1. ปัจจุบันเป็นครูที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566
2. สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) เป็นตัวอย่างการวิจัยในระยะที่ 1 ดังนี้

1. ปฏิเสธ หรือถอนตัวในการทำวิจัยระยะที่ 1
2. ไม่ได้ตอบแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาทาง Google form

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะการปรีกษา สำหรับครูที่ปรีกษา โดยมีการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร (Documentary analysis) เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการ และความจำเป็นของสมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษา
2. สรุปสาระ และกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับสมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษา จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดสมรรถนะการปรีกษาสำหรับครูที่ปรีกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ จากการสังเคราะห์องค์ประกอบ และให้อาจารย์ที่ปรีกษาพิจารณาความเหมาะสม
4. ผู้วิจัยนำแบบวัดสมรรถนะการปรีกษาสำหรับครูที่ปรีกษาที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะในแต่ละด้านเป็นรายชื่อ เพื่อให้คะแนนความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดที่สร้างขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะใน 3 ด้าน ด้านละ 12 ข้อ รวมจำนวน 36 ข้อ ดังนี้
 - 4.1 ด้านเจตคติในการให้การปรีกษา ข้อที่ 8 และข้อที่ 9 มีค่า IOC เท่ากับ 0.4 ผู้วิจัยพิจารณาตัดออก
 - 4.2 ด้านความรู้ในการให้การปรีกษา ข้อที่ 8-10 มีค่า IOC เท่ากับ 0.2 ผู้วิจัยพิจารณาตัดข้อที่ 8 และข้อที่ 9 ออก และปรับคำถามข้อที่ 10 ให้มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 4.3 ด้านทักษะในการให้การปรีกษา ข้อที่ 11 มีค่า IOC เท่ากับ 0.6 และข้อที่ 12 มีค่า IOC เท่ากับ 0.4 ผู้วิจัยพิจารณาตัดข้อที่ 11 และข้อที่ 12 ออก

ดังนั้น แบบวัดสมรรถนะการปรีกษา หลังปรับตามเกณฑ์ของค่า IOC แล้ว จะมีข้อคำถามด้านละ 10 ข้อ รวมจำนวน 30 ข้อ ที่นำไปใช้ในการศึกษาสมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษา
5. ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบวัดสมรรถนะการปรีกษาสำหรับครูที่ปรีกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
6. ผู้วิจัยนำแบบวัดสมรรถนะการปรีกษาสำหรับครูที่ปรีกษาที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสิ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ปรีกษา โดยการเก็บข้อมูลทาง Google form จำนวน 30 คน
7. ผู้วิจัยนำผลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อคำถาม ซึ่งมากกว่า .20 ขึ้นไป พบว่า ข้อคำถาม มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง -0.088-0.780

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่า .20 ให้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะมากขึ้น ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .891

8. ผู้วิจัยนำแบบวัดมาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เพื่อเตรียมเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิกการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา ประสบการณ์ในการให้การปรึกษา และการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการให้การปรึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบเติมข้อความ

ตอนที่ 2 สมรรถนะการให้การปรึกษา เป็นการประเมินระดับความคิด ความรู้สึกร่างกาย การกระทำ การให้การปรึกษา จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาตามกรอบแนวคิดองค์ประกอบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

ด้านที่ 1 เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude) จำนวน 10 ข้อ

ด้านที่ 2 ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge) จำนวน 10 ข้อ

ด้านที่ 3 ทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills) จำนวน 10 ข้อ

แบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก การกระทำมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก การกระทำมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก การกระทำปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก การกระทำน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก การกระทำน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของข้อความไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อความทางบวก จำนวน 24 ข้อ ได้แก่ ด้านเจตคติในการให้การปรึกษา ข้อที่ 1-10 ด้านความรู้ในการให้การปรึกษา ข้อที่ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 และข้อที่ 10 และด้านทักษะในการให้การปรึกษา ข้อที่ 1, 3, 4, 8, 9 และข้อที่ 10

2. ข้อความทางลบ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ด้านความรู้ในการให้การปรึกษา ข้อที่ 4 และ ข้อที่ 9 และด้านทักษะในการให้การปรึกษา ข้อที่ 2, 5, 6 และข้อที่ 7

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ในระยะที่ 1 โดยผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายจาก 6 ภาค จำนวน 12 จังหวัด ได้แก่ ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดยะลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์การเก็บข้อมูลวิจัย

2. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นำไปประชาสัมพันธ์ ที่มี Link และ QR Code ของแบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษาให้กับผู้ที่สนใจ เข้าร่วมตอบแบบวัด เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยศึกษาระดับสมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

2. วิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Item-objective congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

4. สร้างเกณฑ์มาตรฐาน (Norms) โดยใช้ค่าคะแนนมาตรฐาน (T-Score) เพื่อได้เกณฑ์การแปลความหมายของสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

5. กำหนดระดับสมรรถนะการให้การปรึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปขั้นตอนการดำเนินการในระยะที่ 1

ภาพที่ 5 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

การวิจัยระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในระยะที่ 2 ดังนี้

1. โปรแกรมการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี มีลำดับขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษา ทบทวนเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการให้การปรึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา

1.2 ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของสมรรถนะการปรึกษาตามคำนิยามศัพท์เฉพาะ มาสร้างกรอบแนวคิด เพื่อนำมาสู่การพัฒนาโปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี ให้ครอบคลุมองค์ประกอบของสมรรถนะของครูที่ปรึกษา จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude)

ด้านที่ 2 ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge)

ด้านที่ 3 ทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills)

1.3 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการปรึกษาที่สร้างเสร็จแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องตามหลักการของการให้การปรึกษา แล้วนำไปทดลองใช้กับครูที่ปรึกษา จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และปรับโปรแกรมให้มีความเหมาะสม

2. บทเรียนออนไลน์เกี่ยวกับสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

2.1 ผู้วิจัยศึกษา ทบทวนเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนออนไลน์ และสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการให้การปรึกษา และวิธีการสร้างบทเรียนออนไลน์ โดยใช้แอปพลิเคชัน Google site

2.2 ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของสมรรถนะการปรึกษาตามคำนิยามศัพท์เฉพาะ มาสร้างบทเรียนออนไลน์เกี่ยวกับสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โดยการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ และรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ของครูที่ปรึกษา ดำเนินการออกแบบบทเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา แบบฝึกหัด การออกแบบหน้าจอภาพ

การนำเสนอเนื้อหา ภาพ ขนาดของตัวอักษร สี จากนั้นจัดเตรียมเนื้อหา แบบฝึกหัด และภาพ แล้วดำเนินการสร้างบทเรียนออนไลน์

2.3 ผู้วิจัยจัดทำคู่มือการใช้งานบทเรียนออนไลน์ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการแนะนำระบบ การเข้าระบบ การลงทะเบียน การเข้าเรียน การทำแบบฝึกหัด การใช้กระดานสนทนา

2.4 ผู้วิจัยนำบทเรียนออนไลน์ไปทดลองใช้กับครูที่ปรึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อประเมินคุณภาพของบทเรียนออนไลน์ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์ เพื่อทดสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการใช้งาน พบว่า บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพในระดับมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมการปรึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี ผู้วิจัยสร้าง โปรแกรมการปรึกษาตามคำนิยามศัพท์เฉพาะ ตามกรอบแนวคิด ให้ครอบคลุมองค์ประกอบของสมรรถนะการปรึกษา จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude)

ด้านที่ 2 ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge)

ด้านที่ 3 ทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills)

โดยใช้การบูรณาการเทคนิคที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา เพื่อให้ได้โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการบูรณาการทางเทคนิคของทฤษฎี การให้การปรึกษา ประกอบด้วย การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การเข้าใจ (Understanding) การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การพูดในใจ (Internal dialogue) สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) และการปรับความคิด (Cognitive adaptation) โดยมีขั้นตอนการปรึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการและขั้นยุติ ดำเนินการปรึกษาทั้งหมด จำนวน 10 ครั้ง ระยะเวลา ครั้งละ 60-90 นาที มีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า)

ครั้งที่ 2 สำรวจตัวตนและรักษาสัมพันธภาพ (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า)

ครั้งที่ 3 พัฒนาตัวตน เรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า

และศึกษาบทเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง)

ครั้งที่ 4 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง)

ครั้งที่ 5 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้คำปรึกษา (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า)

ครั้งที่ 6 สร้างทัศนคติครูที่ปรึกษาและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและศึกษายบทเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง)

ครั้งที่ 7 เรียนรู้และฝึกการใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษา (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง)

ครั้งที่ 8 การฝึกทักษะการให้การปรึกษา (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า)

ครั้งที่ 9 วิเคราะห์บททวน ค้นหารูปแบบ (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า)

ครั้งที่ 10 ยุติการปรึกษา (การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า)

2. บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา จะนำไปใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับการรับการปรึกษาในครั้งที่ 3 และครั้งที่ 6 เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาสมรรถนะด้านความรู้เกี่ยวกับการปรึกษา ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าไปเรียนรู้ได้จากคู่มือการใช้งานบทเรียนออนไลน์ โดยเนื้อหาแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

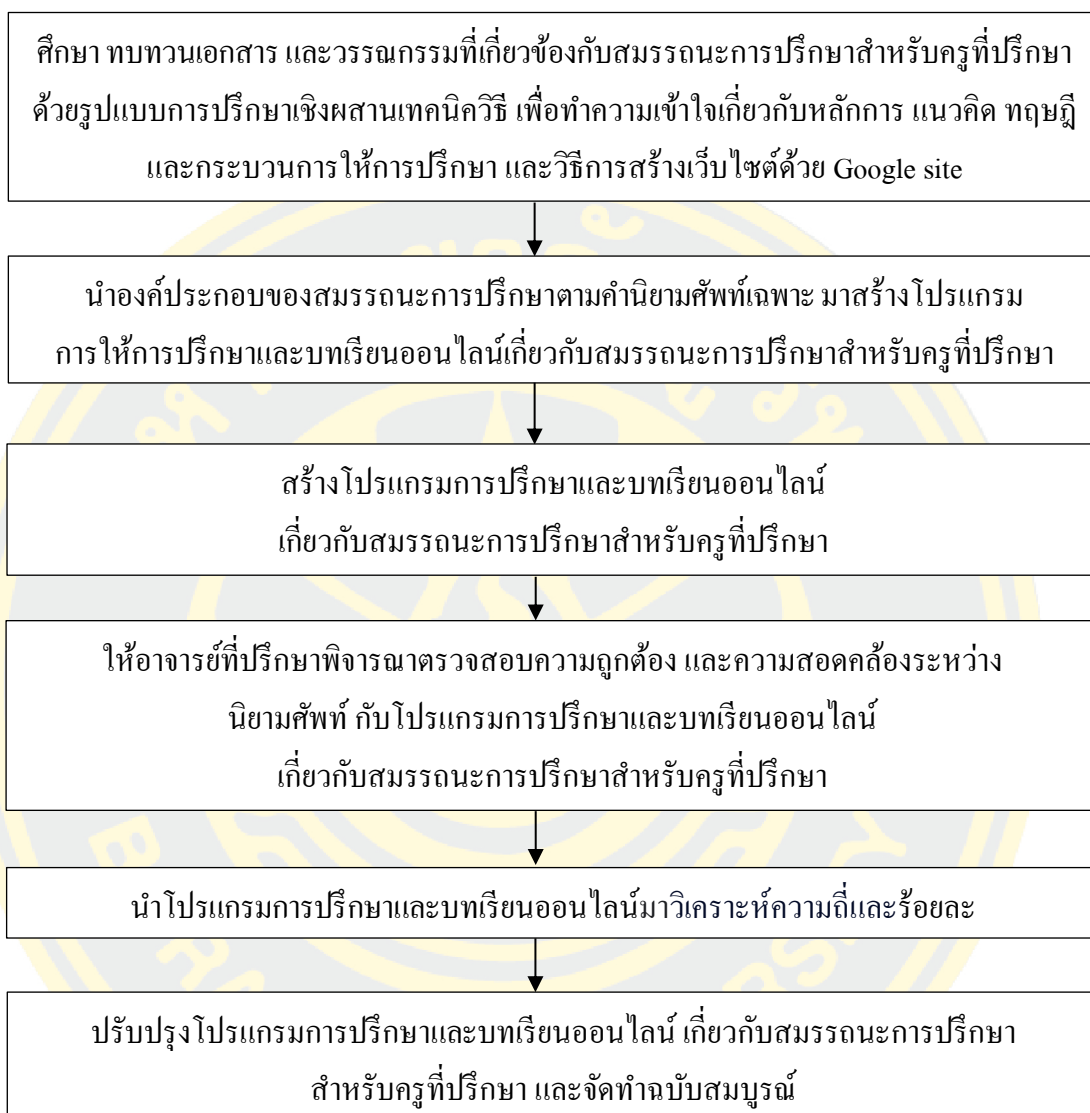
ส่วนที่ 4 จริยธรรมและวิชาชีพในการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

โดยเป็นการศึกษาดด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โปรแกรมการปรึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี และบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ

สรุปขั้นตอนการดำเนินการในระยะที่ 2

ภาพที่ 6 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

การวิจัยระยะที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผลการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จังหวัดระยอง จำนวน 4,889 คน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2566)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ในระหว่างเดือน มีนาคม-เมษายน 2567 จังหวัดระยอง จำนวน 20 คน

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการได้มา ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยสุ่มเลือกแบบเจาะจง (Purposive or judgmental sampling) คือ ครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ในระหว่างเดือน มีนาคม-เมษายน 2567 จังหวัดระยอง จำนวน 4,889 คน เนื่องจากเป็นพื้นที่ในการปฏิบัติงานของผู้วิจัย

2. ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ในระยะที่ 3 และประชาสัมพันธ์การรับสมัครเข้าร่วม โครงการวิจัยไปยังหน่วยงานทางการศึกษา ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในระยะที่ 3 ดังนี้

1. ปัจจุบันเป็นครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ที่มีคะแนนสมรรถนะการปรึกษาดำกว่าค่าเกณฑ์ปกติ (Norms) ในระดับปานกลางลงมา
2. สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย
3. สามารถเข้าร่วมกลุ่มเพื่อรับการปรึกษาได้

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) เป็นตัวอย่างการวิจัยระยะที่ 3 ดังนี้

1. ปฏิเสธ หรือถอนตัวในการทำวิจัยระยะที่ 3
2. ไม่ได้ตอบแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาทาง Google form
3. มีผลคะแนนสมรรถนะการปรึกษาค่าต่ำกว่าค่าเกณฑ์ปกติ ในระดับปานกลางลงมา
3. ผู้วิจัยให้ครูที่ปรึกษาที่สนใจเข้าร่วม โครงการวิจัย ทำแบบวัดสมรรถนะการปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษาทาง Google form จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลาในการตอบแบบวัด ประมาณ 15 นาที
4. ผู้วิจัยคัดเลือกคะแนนของครูที่ปรึกษา ที่มีคะแนนสมรรถนะการปรึกษาค่าต่ำกว่า ค่าเกณฑ์ปกติ (Norms) ในระดับปานกลางลงมา เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 3
5. ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูที่ปรึกษา ที่สมัครใจเข้าร่วม โครงการวิจัย จำนวน 20 คน
6. ผู้วิจัยติดต่อกลับครูที่ปรึกษา เพื่อแจ้งผลการสมัครทุกคนตามลำดับ ส่วนข้อมูล ของผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก ผู้วิจัยจะทำการทำลายข้อมูลทั้งหมดที่ หลังจากแจ้งผลการคัดเลือก ครูที่ปรึกษาที่ได้รับการคัดเลือก ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดโครงการ เปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาซักถาม จนเข้าใจ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ทุกช่องทาง ตลอดระยะเวลา ที่ทำการวิจัย
7. ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มครูที่ปรึกษาเข้ากลุ่ม (Random assignment) เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน มีรายละเอียดดังนี้
 - 7.1 กลุ่มทดลอง คือ ครูที่ปรึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ และได้รับรูปแบบ พัฒนาสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา จำนวน 10 คน ซึ่งประกอบด้วย โปรแกรม การให้การปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบ การปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธี มีขั้นตอนการปรึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขึ้นเริ่มต้น ขึ้นดำเนินการ และขั้นยุติ ดำเนินการปรึกษาทั้งหมด จำนวน 10 ครั้ง ระยะเวลาครั้งละ 60-90 นาที ร่วมกับการ เรียนรู้บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยการศึกษา ด้วยตนเองและนำมาใช้ในการให้การปรึกษาครั้งที่ 3 และครั้งที่ 6 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดและ ทฤษฎีการให้การปรึกษา เทคนิคการให้การปรึกษา กระบวนการให้การปรึกษา และจริยธรรมและ วิชาชีพในการให้การปรึกษา ในรูปแบบข้อมูลและมีแบบฝึกหัดสำหรับทบทวนความรู้ในแต่ละ ส่วน ใช้ระยะเวลาในการศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 8 ชั่วโมง ผู้วิจัยจะระบุวันและเวลากับผู้เข้าร่วม โครงการวิจัย ตามข้อตกลงในการปรึกษา เมื่อสิ้นสุดการปรึกษาแต่ละครั้ง

7.2 กลุ่มควบคุม คือ ครูที่ปรึกษาที่ไม่ได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา และได้รับการประเมินด้วยตัวเอง ด้วยแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับ ครูที่ปรึกษา จำนวน 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ระยะเวลาก่อนการทดลอง ครั้งที่ 2 ระยะเวลาหลังการทดลอง และครั้งที่ 3 ระยะติดตามผล

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent variables) คือ การได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะ การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา
แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 แบบแผนการทดลอง

	B_1	B_2	B_3
A_1	G_1	G_1	G_1
A_2	G_2	G_2	G_2

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้

A_1 แทน กลุ่มทดลอง

A_2 แทน กลุ่มควบคุม

B_1 แทน ระยะเวลาก่อนการทดลอง

B_2 แทน ระยะเวลาหลังการทดลอง

B_3 แทน ระยะติดตามผล

G_1 แทน จำนวนครูที่ปรึกษาที่ได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา

G_2 แทน จำนวนครูที่ปรึกษาที่ไม่ได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

2. โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี

3. บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 10 คน รวมเป็น 20 คน ดำเนินการทดลอง แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการวัดสมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษา ก่อนการทดลอง เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-test)
2. ระยะหลังการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการวัดสมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษา ภายหลังกดำเนินการให้การปรีกษา ตามรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรีกษาสำหรับครูที่ปรีกษา เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)
3. ระยะหลังการติดตามผล ผู้วิจัยดำเนินการวัดสมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษา ภายหลังกดำเนินการให้การปรีกษา ตามรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรีกษาสำหรับครูที่ปรีกษา ครบทุกครั้ง เมื่อผ่านไปแล้ว 1 เดือน แล้วใช้คะแนนการวัดดังกล่าวเป็นคะแนนภายหลังการทดลอง (Follow up)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และสมรรถนะการปรีกษาของครูที่ปรีกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-way repeated-measures ANOVA) และทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Bonferroni โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ SPSS

สรุปขั้นตอนการดำเนินการในระยะที่ 3

ภาพที่ 7 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย G-HU317/ 2566(C2) โครงการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมเทคนิควิธี และผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างที่ทำแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โดยในการตอบแบบวัด จะไม่สามารถระบุตัวตนของกลุ่มตัวอย่างได้ ผู้วิจัยใช้การลบล้างชื่อของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดถือเป็นความลับ ไม่เผยแพร่เป็นรายบุคคล และจะรายงานในภาพรวมเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างมีอิสระในการตัดสินใจ และมีสิทธิ์ที่จะหยุดทำแบบวัดเมื่อใดก็ได้ หากรู้สึกไม่สบายใจ วิตกกังวล เมื่อพูดถึงเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่ไม่สบายใจ ผู้วิจัยในฐานะนิสิตสาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาจะใช้เทคนิคการให้การปรึกษาช่วยเหลือ และจะประเมินสภาพจิตใจตลอดระยะเวลาของการให้การปรึกษา และหากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยมีความวิตกกังวล และไม่สบายใจมากขึ้น ผู้วิจัยจะดูแลช่วยเหลือ และส่งต่อผู้เชี่ยวชาญทันที เพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างถูกต้องและเหมาะสม และมีสิทธิ์ในการยกเลิกการเข้ากิจกรรมตามรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาได้ทันที

2. ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตัว และสร้างสัมพันธภาพ มีการชี้แจงให้ครูที่ปรึกษาได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ วิธีการให้การปรึกษา ข้อตกลง ระยะเวลาและสถานที่ในการให้การปรึกษา และเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ครูที่ปรึกษาว่า การให้การปรึกษาในแต่ละครั้ง จะเก็บเป็นความลับ ไม่เปิดเผยชื่อ-สกุล ไม่มีการเผยแพร่ต่อสาธารณะ ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเพื่อการศึกษาเท่านั้น และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี ภายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว กลุ่มตัวอย่างมีอิสระในการตัดสินใจในการเข้าร่วมรับการปรึกษา โดยมีการจัดทำใบยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะหยุดเข้าร่วม โปรแกรมการปรึกษาเมื่อใดก็ได้ หากรู้สึกไม่สบายใจ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เลิกจากการถูกสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษา หากมีความประสงค์จะเข้ารับการศึกษา ผู้วิจัยจะดำเนินการนัดหมายเข้ารับการศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นการวิจัยแล้ว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมเทคนิควิธี เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมเทคนิควิธี ที่มุ่งเน้นการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้วิจัยโดยตรง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา
2. พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา
3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ผู้วิจัยจัดทำรายงานผลตามวัตถุประสงค์ และได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยสำหรับการทดสอบทางสถิติ ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยไว้ 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา ระยะเวลาที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา และระยะเวลาที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โดยในระยะเวลาที่ 3 ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐาน ดังนี้

1. สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษากลุ่มทดลอง ระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังการทดลอง ระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. สมรรถนะการปรึกษาระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สัญลักษณ์แทนตัวแปรที่ทำการศึกษา

สำหรับสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล

สัญลักษณ์	ความหมาย
M	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
df	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
p-value	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
F	ค่าอัตราส่วน F ใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์ร่วมของการพยากรณ์
SS	ค่า Sum of square
MSE	ค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสอง (Mean square error)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่
 ระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา หาเกณฑ์ปกติ (Norms) และศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา ประชากร คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 350,034 คน (สำนักรนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2566) และกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร ยามานะ (Yamane, 1973) จำนวน 400 คน และเพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างสำรอง จำนวน 20 คน รวมเป็น 420 คน

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โดยใช้การบูรณาการเทคนิคที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา ซึ่งประกอบด้วยโปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงพหุสานเทคนิควิธี และบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผลการทดลอง ประชากร คือ ครูที่ปรัษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จังหวัดระยอง จำนวน 4,889 คน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2566) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรัษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 ในจังหวัดระยอง ผู้วิจัยคัดเลือกคะแนนสมรรถนะการปรัษาของครูที่ปรัษาที่ต่ำกว่าค่าเกณฑ์ปกติ (Norms) ในระดับปานกลางลงมา และสนใจเข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระยะที่ 3 และสุ่มครูที่ปรัษาเข้ากลุ่ม (Random assignment) เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสมรรถนะการปรัษาของครูที่ปรัษา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนา รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสมรรถนะการปรัษาของครูที่ปรัษา

ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายจาก 6 ภาค จำนวน 12 จังหวัด ได้แก่ ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดยะลา เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยกับครูที่ปรัษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามานะ (Yamane, 1973) จำนวน 400 คน และเพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างสำรอง จำนวน 20 คน รวมเป็น 420 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภูมิภาค			
ภาคกลาง	นนทบุรี	35	8.33
	สระบุรี	35	8.33
ภาคเหนือ	อุตรดิตถ์	35	8.33
	พิษณุโลก	35	8.33
ภาคตะวันตก	กาญจนบุรี	35	8.33
	ราชบุรี	35	8.33
ภาคตะวันออก	ฉะเชิงเทรา	35	8.33
	จันทบุรี	35	8.33
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา	35	8.33
	ศรีสะเกษ	35	8.33
ภาคใต้	นราธิวาส	35	8.33
	ยะลา	35	8.33
รวม		420	100.00
เพศ			
	ชาย	134	31.90
	หญิง	286	68.10
รวม		420	100.00
อายุ			
	น้อยกว่า 30 ปี	58	13.81
	30-39 ปี	159	37.86
	40-49 ปี	128	30.48
	50 ปีขึ้นไป	75	17.86
รวม		420	100.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	357	85.00
ปริญญาโท	54	12.86
ปริญญาเอก	9	2.14
รวม	420	100.00
ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา		
น้อยกว่า 5 ปี	54	12.86
5-9 ปี	178	42.38
10-14 ปี	164	39.05
15 ปีขึ้นไป	24	5.71
รวม	420	100.00
เคยให้การปรึกษาผู้เรียน		
เคย		
1-2 ครั้ง/ สัปดาห์	162	38.57
3-4 ครั้ง/ สัปดาห์	135	32.14
5-6 ครั้ง/ สัปดาห์	46	10.95
มากกว่า 6 ครั้ง/ สัปดาห์	2	0.48
ไม่เคย		
	75	17.86
รวม	420	100.00
การอบรมเกี่ยวกับการให้การปรึกษา		
เคย		
	253	60.24
ไม่เคย		
	167	39.76
รวม	420	100.00

จากตารางที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน ซึ่งอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ใน 12 จังหวัด จังหวัดละ 35 คน (ร้อยละ 8.33) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 286 คน (ร้อยละ 68.10) อายุ 30-39 ปี จำนวน 159 คน (ร้อยละ 37.86)

มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 357 คน (ร้อยละ 85.00) มีระยะเวลาในการปฏิบัติ
 ทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา 5-9 ปี จำนวน 178 คน (ร้อยละ 42.38) เคยให้การปรึกษาผู้เรียน 1-2 ครั้ง/
 สัปดาห์ จำนวน 162 คน (ร้อยละ 38.57) และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการให้การปรึกษา
 จำนวน 253 คน (ร้อยละ 60.24)

ผลการศึกษาเกณฑ์ในการมาตรฐานและระดับสมรรถนะการให้การปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานและระดับสมรรถนะการให้การปรึกษา
 ของครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Norms) ของสมรรถนะการปรึกษา
 ของครูที่ปรึกษา โดยใช้ค่าคะแนนมาตรฐาน (T-Score) ดังนี้

สมรรถนะการปรึกษาระดับมาก	คะแนนมาตรฐาน ตั้งแต่ 60 ขึ้นไป
สมรรถนะการปรึกษาระดับปานกลาง	คะแนนมาตรฐาน ระหว่าง 40-59
สมรรถนะการปรึกษาระดับน้อย	คะแนนมาตรฐาน ต่ำกว่า 40 ลงมา

โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาเกณฑ์ในการมาตรฐาน และระดับสมรรถนะการให้การปรึกษา

เกณฑ์สมรรถนะ การปรึกษา	คะแนนมาตรฐาน (T-Score)	คะแนน ดิบ	การแปล ความหมาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมรรถนะ การปรึกษา	ตั้งแต่ 60 ขึ้นไป	136-150	มีสมรรถนะ การปรึกษามาก	101	24.00
โดยรวม (CC)	40-59	118-135	มีสมรรถนะ การปรึกษาปานกลาง	289	68.80
	ต่ำกว่า 40	1-117	มีสมรรถนะ การปรึกษาน้อย	30	7.20
เจตคติในการให้ การปรึกษา	ตั้งแต่ 60 ขึ้นไป	48-50	มีเจตคติในการให้ การปรึกษามาก	69	16.40
(CA)	40-59	44-47	มีเจตคติในการให้ การปรึกษาปานกลาง	304	72.40
	ต่ำกว่า 40	1-43	มีเจตคติในการให้ การปรึกษาน้อย	47	11.20

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เกณฑ์สมรรถนะ	คะแนนมาตรฐาน	คะแนน	การแปล	จำนวน	ร้อยละ
การปรึกษา	(T-Score)	ดิบ	ความหมาย	(คน)	
ความรู้ในการให้ การปรึกษา (CK)	ตั้งแต่ 60 ขึ้นไป	44-50	มีความรู้ในการให้ การปรึกษามาก	72	17.20
	40-59	39-43	มีความรู้ในการให้ การปรึกษาปานกลาง	305	72.60
	ต่ำกว่า 40	1-38	มีความรู้ในการให้ การปรึกษาน้อย	43	10.20
ทักษะในการให้ การปรึกษา (CS)	ตั้งแต่ 60 ขึ้นไป	47-50	มีทักษะในการให้ การปรึกษามาก	78	18.60
	40-59	38-46	มีทักษะในการให้ การปรึกษาปานกลาง	326	77.60
	ต่ำกว่า 40	1-37	มีทักษะในการให้ การปรึกษาน้อย	16	3.80

จากตารางที่ 5 ผลการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา (CC) โดยการนำคะแนนที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 420 คน พบว่า โดยส่วนใหญ่ครูที่ปรึกษามีสมรรถนะการปรึกษาปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 68.80 (T-Score = 40-59, คะแนนดิบ = 118-135) รองลงมา มีสมรรถนะการปรึกษามาก คิดเป็นร้อยละ 24.00 (T-Score = 60 ขึ้นไป, คะแนนดิบ = 136-150) และสมรรถนะการปรึกษาน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.20 (T-Score = ต่ำกว่า 40, คะแนนดิบ = 1-117) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษา มีสมรรถนะการปรึกษา (CC) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 68.80) ทั้งในด้านเจตคติ ในการให้การศึกษา (CA) (ร้อยละ 72.40) ด้านความรู้ในการให้การศึกษา (CK) (ร้อยละ 72.60) และด้านทักษะในการให้การศึกษา (CS) (ร้อยละ 77.60)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โดยใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดระยอง ประกอบด้วย โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีและบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

1. โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีนี้ สร้างขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือครูในการเข้าใจตนเอง เข้าใจสถานการณ์ เลือกใช้ทฤษฎี กระบวนการ และเทคนิคการให้การปรึกษาให้ครูตามความเหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและธรรมชาติของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโปรแกรม โดยคำนึงถึงสภาพบริบทและบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษาและความต้องการของครูในการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษา ซึ่งเป็นการบูรณาการทางเทคนิคของทฤษฎีการให้การปรึกษา ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคอื่นร่วมด้วย ได้แก่ เทคนิคการปรับความคิด (Cognitive adaptation) เทคนิคการมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) เทคนิคการพูดในใจ (Internal dialogue) เทคนิคสำรวจตัวเอง (Self-observation) เทคนิคการจินตนาการ (Imagery) เทคนิคการปรับความคิด (Cognitive adaptation) เป็นเทคนิคการให้การปรึกษาที่เน้นการปรับความคิดและพฤติกรรม ผู้วิจัยเน้นการสร้างสัมพันธภาพและการยอมรับภายในกลุ่มอย่างไม่มีเงื่อนไข ทำให้ครูที่ปรึกษาได้แสดงออกถึงตัวตนที่แท้จริงอย่างเปิดเผยและร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกัน โดยมีแนวคิดที่ความคิดมีผลต่ออารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งมีความใกล้เคียงกับการพัฒนากระบวนการคิดในการจัดการเรียนรู้ ของครู ช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความคิดที่มีเหตุผล คิดอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาตามสถานการณ์จริงและเหตุปัจจัยต่าง ๆ การบูรณาการทางเทคนิคดังกล่าว ทำให้ครูสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการให้การปรึกษาได้ดีขึ้นและมีความคงทน เช่น เทคนิคการให้การปรึกษาของ Virginia Satir ที่กล่าวถึง ทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg) เพื่อการสร้างเข้าใจตนเองของครูที่ปรึกษาทั้งพฤติกรรม ความรู้สึก การรับรู้ ความคาดหวัง และตัวตนที่แท้จริง กระทั่งแก่นแท้ของจิตวิญญาณ ช่วยให้ครูที่ปรึกษาสามารถเข้าถึงตัวตนของตนเองได้อย่างแท้จริง เห็นคุณค่าของตนเอง เห็นศักยภาพของตนเองในการเป็นผู้ให้การปรึกษา ทำให้ครูที่ปรึกษามีแรงบันดาลใจ เกิดความสุขใจที่ได้ช่วยเหลือผู้เรียนหลุดพ้นจากปัญหาของตนเองได้ การนำ ABC Model มาประยุกต์ใช้กับ โปรแกรม ตลอดจนการฝึกทักษะการคิดและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาให้ครูที่ปรึกษา

เป็นผู้วิจัยที่มีเหตุผล รู้จักคิด มองโลกตามความเป็นจริง และให้กำลังใจ โดยใช้กลวิธีโน้มน้าวจิตใจ
 จูงใจ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายในการเป็นผู้วิจัยที่ดี และช่วยส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาเกิดการมีสติ
 และตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของครูที่ปรึกษาทุกคนในการร่วม
 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาร่วมกัน

โปรแกรมการศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา
 ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีวิธี มีขั้นตอนการศึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ
 ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติ ซึ่งประกอบด้วยให้การปรึกษาทั้งหมด 10 ครั้ง ระยะเวลา ครั้งละ
 60-90 นาที ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจง
 รูปแบบและข้อตกลงในการให้การปรึกษากลุ่ม สำรวจความต้องการ และกำหนดเป้าหมาย
 ในการรับการปรึกษา โดยใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต
 และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 2 สำรวจตัวตนและรักษาสัมพันธภาพ เพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดี สร้างความคุ้นเคย
 ระหว่างครูที่ปรึกษา สำรวจ และเรียนรู้สมรรถนะ การให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา สร้างการ
 ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้รับการปรึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี
 ของ Corey โดยผสมผสานเทคนิควิธีระบบ WDEP ร่วมกับเทคนิค การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้
 (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ
 (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง
 การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 3 พัฒนาตัวตนและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และ
 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้การปรึกษา และชี้แจงวิธีการเรียนรู้การให้การปรึกษาด้วย
 ตนเองในระบบออนไลน์ โดยใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานทฤษฎี
 ภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg) ร่วมกับเทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing)
 การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้าง
 บรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ
 การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 4 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา เพื่อสาธิตและฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้
 การปรึกษา ชี้แจงการฝึกปฏิบัติการนิศึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey
 โดยผสมผสานเทคนิคการปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework
 assignment) การใช้คำพูดบอกกับตัวเอง (Self-statement) การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills)

การพูดในใจ (Internal dialogue) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึกลับ

ครั้งที่ 5 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้การปรึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการให้เป็นผู้วิจัย วิเคราะห์ทบทวนเพื่อค้นหารูปแบบ การให้การปรึกษาของตนเอง และระบุเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา ใช้เทคนิคสำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึกลับ

ครั้งที่ 6 สร้างทัศนคติครูที่ปรึกษาและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อฝึกการใช้เทคนิค ABC Model เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และชี้แจงการเรียนรู้ “เทคนิคการให้การปรึกษา” ในระบบออนไลน์ ใช้เทคนิคการให้การปรึกษา ABC Model รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึกลับ

ครั้งที่ 7 เรียนรู้และฝึกการใช้เทคนิคการให้การปรึกษา เพื่อสาธิตและฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา และชี้แจงการฝึกปฏิบัติการนิเทศศึกษาใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิคการปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การใช้คำพูดบอกกับตัวเอง (Self-statement) การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills) การพูดในใจ (Internal dialogue) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึกลับ

ครั้งที่ 8 การฝึกทักษะการให้การปรึกษา เพื่อฝึกการใช้ทักษะในการให้การปรึกษา และสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิควิธี สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึกลับ

ครั้งที่ 9 วิเคราะห์บททวน ค้นหารูปแบบ เพื่อนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยน และประสบการณ์การเป็นผู้วิจัย วิเคราะห์และค้นหารูปแบบการให้การปรึกษา ทั้งด้านเทคนิค และทักษะการให้การปรึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิค การให้ การปรึกษา สสำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 10 ยุติการปรึกษา เพื่อให้ครูที่ปรึกษารूपถึงประโยชน์ที่ตนเองได้รับ และได้ให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม รวมถึงการนำประโยชน์ที่ได้จากการปรึกษากลุ่มไปใช้ในการให้การปรึกษานักเรียน และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับครูที่ปรึกษาในการเป็นผู้ให้การปรึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิค สสำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีไปตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้ ผู้วิจัยนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่ม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับ ครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีไปทดลองใช้ เพื่อทดสอบความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการใช้เทคนิคและกิจกรรม พบว่า มีประเด็นสำคัญในการปรับปรุง ได้แก่ ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ พบว่า การให้การปรึกษา ควรใช้คำถามที่เน้นการสร้างสัมพันธภาพ และ สร้างเป้าหมายร่วมกัน ครั้งที่ 4 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา พบว่า การให้การปรึกษายังระบอบ ทบาทของผู้รับการปรึกษาไม่ชัดเจน ทำให้ครูที่ปรึกษาสับสน และบางช่วงของการให้ การปรึกษาใช้เวลานานเกินไป ผู้วิจัยควรใช้เทคนิคอื่น ๆ เพื่อกระชับเวลา และตัดบางส่วน ที่ไม่จำเป็นออกไป และครั้งที่ 6 สร้างทัศนคติครูที่ปรึกษาและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ พบว่า ขั้นตอนการช่วงทำกิจกรรม โดยใช้เทคนิค ABC ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจในสถานการณ์ จึงมี การสนทนาในกลุ่มโดยใช้เวลานาน ผู้วิจัยควรควบคุมเวลาให้มีความเหมาะสม และเมื่อเปลี่ยน สถานการณ์ ครูที่ปรึกษามีความสับสนและไม่แน่ใจในการวิเคราะห์ของตนเอง ทำให้การพูดคุย ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นมากนัก

2. บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาด้านความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองของครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธี โดยมีเนื้อหาความรู้และแบบฝึกหัดแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 4 จริยธรรมและวิชาชีพในการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

โดยเป็นการศึกษาดด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

เกณฑ์การแปลผลคุณภาพบทเรียนออนไลน์

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง บทเรียนออนไลน์มีคุณภาพน้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการนำบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาไปตรวจสอบคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์ไปทดลองใช้ เพื่อทดสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการใช้งาน ผลปรากฏดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ทดลองใช้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทดลองใช้บทเรียนออนไลน์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	20
หญิง	8	80
รวม	10	100
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	3	30
30-39 ปี	4	40
40-49 ปี	3	30
50 ปีขึ้นไป	-	-
รวม	10	100
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	9	90
ปริญญาโท	1	10
ปริญญาเอก	-	-
รวม	10	100
ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา		
น้อยกว่า 5 ปี	2	20
5-9 ปี	6	60
10-14 ปี	2	20
15 ปีขึ้นไป	-	-
รวม	10	100
ประสบการณ์ในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์		
น้อยกว่า 5 ปี	3	30
5-9 ปี	3	30
10-14 ปี	4	40
15 ปีขึ้นไป	-	-
รวม	10	100

จากตารางที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทดลองใช้บทเรียนออนไลน์ จำนวน 10 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 8 คน (ร้อยละ 80) อายุ 30-39 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 40) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 90) มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา 5-9 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 60) มีประสบการณ์ในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์ 10-14 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 40)

2. คุณภาพบทเรียนออนไลน์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การศึกษา	4.22	0.43	มาก
ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การศึกษา	4.20	0.24	มาก
ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การศึกษา	4.53	0.21	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้การศึกษา	4.20	0.18	มาก
รวม	4.35	0.25	มาก

จากตารางที่ 7 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทดลองใช้บทเรียนออนไลน์ จำนวน 10 คน พบว่า ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การศึกษา มีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.43$) ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การศึกษา มีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.24$) ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การศึกษา มีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.21$) และส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้การศึกษา มีคุณภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.18$)

ตารางที่ 8 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การศึกษา

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์	4.30	0.34	มาก
2. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษาควรศึกษา	3.90	0.62	มาก
3. การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย	4.40	0.35	มาก
4. การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เหมาะสมกับหัวข้อ	4.40	0.57	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
5. เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ การให้การปรึกษาได้	4.60	0.34	มากที่สุด
6. รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน	4.00	0.54	มาก
7. รูปแบบและวิธีการนำเสนอเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนา สมรรถนะการให้การปรึกษา	4.30	0.55	มาก
8. มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และซักถาม	4.20	0.61	มาก
9. มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย	4.00	0.74	มาก
10. แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์	4.30	0.45	มาก
11. แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์	4.20	0.43	มาก
12. ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับ ครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วมโครงการวิจัย	4.00	0.39	มาก
รวม	4.22	0.43	มาก

จากตารางที่ 8 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.43$) และมีเนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.34$)

ตารางที่ 9 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์	4.10	0.34	มาก
2. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษา ควรศึกษา	4.40	0.19	มาก
3. การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย	4.40	0.34	มาก
4. การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เหมาะสมกับหัวข้อ	4.60	0.32	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
5. เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ การให้การปรึกษาได้	4.40	0.22	มาก
6. รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน	3.90	0.14	มาก
7. รูปแบบและวิธีการนำเสนอเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนา สมรรถนะการให้การปรึกษา	4.20	0.32	มาก
8. มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และซักถาม	3.90	0.21	มาก
9. มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย	4.10	0.15	มาก
10. แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์	4.10	0.10	มาก
11. แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์	4.30	0.21	มาก
12. ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับ ครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วมโครงการวิจัย	4.00	0.21	มาก
รวม	4.20	0.24	มาก

จากตารางที่ 9 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.24$) และการเรียงเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ มีความเหมาะสมกับหัวข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.32$)

ตารางที่ 10 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์	4.20	0.18	มาก
2. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษา ควรศึกษา	4.60	0.25	มากที่สุด
3. การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย	4.70	0.32	มากที่สุด
4. การเรียงเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เหมาะสมกับหัวข้อ	4.60	0.22	มากที่สุด

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
5. เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ การให้การปรึกษาได้	4.70	0.16	มากที่สุด
6. รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน	4.50	0.15	มากที่สุด
7. รูปแบบและวิธีการนำเสนอเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนา สมรรถนะการให้การปรึกษา	4.50	0.14	มากที่สุด
8. มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และซักถาม	4.70	0.25	มากที่สุด
9. มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย	4.60	0.26	มากที่สุด
10. แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์	4.40	0.16	มาก
11. แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์	4.60	0.20	มากที่สุด
12. ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับ ครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วมโครงการวิจัย	4.30	0.20	มาก
รวม	4.53	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.21$) โดย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การอธิบาย เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.32$) เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาได้ ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.16$) มีช่องทางการสื่อสาร เพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและซักถาม ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.25$)

ตารางที่ 11 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้การปรึกษา

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์	4.10	0.13	มาก
2. เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษา ควรศึกษา	4.40	0.15	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
3. การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย	4.40	0.13	มาก
4. การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เหมาะสมกับหัวข้อ	4.60	0.21	มากที่สุด
5. เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ การให้การปรึกษาได้	4.40	0.33	มาก
6. รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน	3.90	0.15	มาก
7. รูปแบบและวิธีการนำเสนอเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนา สมรรถนะการให้การปรึกษา	4.20	0.10	มาก
8. มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และซักถาม	3.90	0.35	มาก
9. มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย	4.10	0.28	มาก
10. แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์	4.10	0.21	มาก
11. แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์	4.30	0.20	มาก
12. ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับ ครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัย	4.00	0.14	มาก
รวม	4.20	0.18	มาก

จากตารางที่ 11 คุณภาพบทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้การปรึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.18$) โดยการเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับหัวข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.21$)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

การวิจัยระยะที่ 3 ผู้วิจัยศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผลการทดลอง โดยคัดเลือกครูที่ปรึกษาที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการ และมีคะแนนสมรรถนะการปรึกษาที่มีค่าเกณฑ์ปกติ (Norms) ในระดับปานกลางลงมา เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 3 จำนวน 20 คน ดำเนินการสุ่ม ครูที่ปรึกษาเข้ากลุ่ม (Random assignment) เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และ

กลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน โดยใช้แบบวัดสมรรถนะกับครูที่ปรึกษาในช่วงเวลา 3 ระยะ ได้แก่
ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และสมรรถนะการปรึกษา
ของครูที่ปรึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. การตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณะโดยใช้สถิติทดสอบ Bartlett's test of sphericity
และการหาค่าความเพียงพอของการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of Sampling Adequacy:
MSA) ของตัวแปรเชิงประจักษ์ ที่ทำการศึกษาในแบบจำลองสมการ โครงสร้างทั้งหมด
เพื่อตรวจสอบว่า ค่าความแปรปรวนของตัวแปรที่ศึกษาทุกตัวแปร เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรว่า มีมากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้หรือไม่
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา
ในภาพรวม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง
และติดตามผล โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีการวัดซ้ำแบบทางเดียว (One-way
analysis of variance repeated measurement: ANOVA) โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ SPSS

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสมรรถนะการให้การศึกษาของ
ครูที่ปรึกษาในภาพรวม และรายด้านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อน
การทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตัวแปร	กลุ่มทดลอง (n = 10)			กลุ่มควบคุม (n = 10)		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
สมรรถนะการปรึกษา (CC)						
ระยะก่อนการทดลอง	3.45	0.52	น้อย	3.15	0.65	น้อย
ระยะหลังการทดลอง	3.92	0.40	มาก	3.65	0.16	ปานกลาง
ระยะติดตามผล	4.02	0.34	มาก	3.51	0.18	น้อย

จากตารางที่ 12 พบว่า สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา (CC) โดยภาพรวมของ
กลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลองอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.52$) ระยะหลังการทดลอง
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.40$) และระยะติดตามผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.34$)
สำหรับกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลองอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 0.65$) ระยะหลัง
การทดลองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.16$) และระยะติดตามผลอยู่ในระดับน้อย
($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.18$)

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่ม

ควบคุม

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงประจักษ์ ที่ทำการศึกษา ด้วยเทคนิค KMO เพื่อเป็นการหาค่าความเพียงพอของการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม และ Bartlett's test เพื่อเป็นการตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity matrix) นอกจากนี้ ได้ทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงประจักษ์ทั้งหมด ด้วยเทคนิคการหาค่า VIF (Variance inflation factor) โดยการสร้างตัวแปร Dummy ขึ้นมา 1 ตัวแปร เพื่อทดสอบถึงค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงประจักษ์ทั้งหมด ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการตรวจสอบค่าสถิติ KMO Bartlett's test และ VIF ของตัวแปรที่ทำการศึกษา

สถิติทดสอบ		ค่าสถิติ
Kaiser-Meyer-Olkin		.418
Bartlett's test of sphericity	Approx. Chi-square	45.738
	df	3
	p	.000
VIF (Variance inflation factor)		1.00

จากตารางที่ 13 แสดงว่า การตรวจสอบเมทริกซ์เอกลักษณ์โดยใช้สถิติทดสอบ Bartlett's test of sphericity และการหาค่าความเพียงพอของการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of sampling adequacy: MSA) ของตัวแปรเชิงประจักษ์ ที่ทำการศึกษาในแบบจำลองสมการโครงสร้างทั้งหมด เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรว่า มีมากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้หรือไม่ ผลการศึกษา พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงประจักษ์ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Bartlett's test of sphericity = 45.738, $p = .000$) แสดงว่า ตัวแปรเชิงประจักษ์โดยรวม มีความสัมพันธ์เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) ในภาพรวมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในช่วงเวลาในการวัด 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีการวัดซ้ำแบบทางเดียว (One-way analysis of variance repeated measurement: ANOVA) มีรายละเอียดดังตารางที่ 14-15

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) ระหว่างกลุ่มควบคุม
กับกลุ่มทดลอง ในช่วงเวลาในการวัด 3 ระยะ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม					
กลุ่ม	.568	1	.568	2.057	.169
ความคลาดเคลื่อน	4.974	18	.276		

จากตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) ระหว่างกลุ่มควบคุม
กับกลุ่มทดลอง ในช่วงเวลาในการวัด 3 ระยะ พบว่า สมรรถนะการปรึกษาระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.057, p = .169$)

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรึกษา (CC) ภายในกลุ่มควบคุม
กับกลุ่มทดลอง ในช่วงเวลาในการวัด 3 ระยะ

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
สมรรถนะ	การวัดก่อน หลัง และการติดตามผล	.659	1,227	.537	15.000**
การปรึกษา	ช่วงเวลาการวัด (Time) * กลุ่ม (Group)	1.341	1,227	1.093	30.523**
(CC)	ความคลาดเคลื่อน	.791	22,094	.036	

ช่วงเวลาการวัด Wilks' lambda = .465, $F = 9.786^{**}, p = .001$

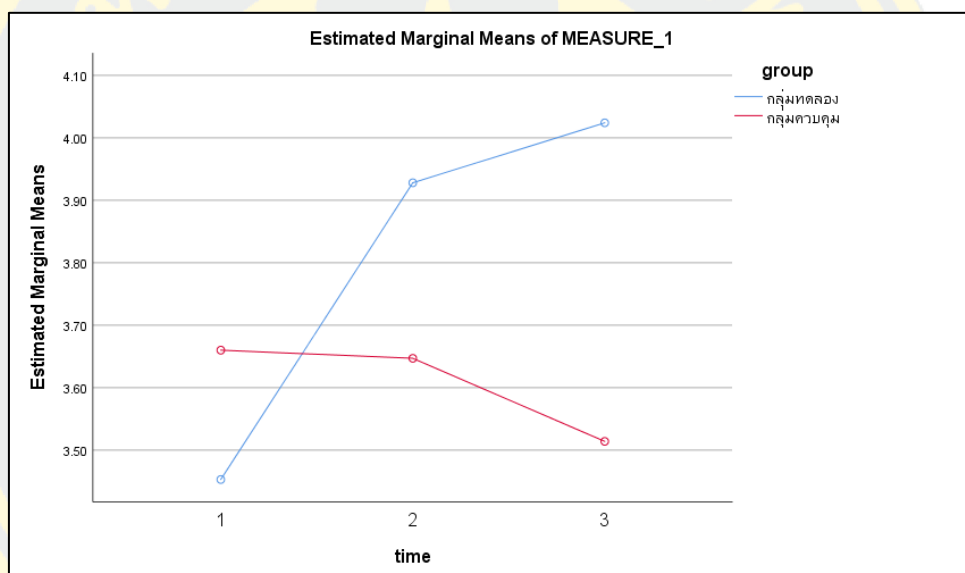
ช่วงเวลาการวัด * กลุ่ม Wilks' lambda = .283, $F = 21.582^{**}, p = .000$

Mauchly's W = .371, Approx. Chi-square = 16.876*, $df = 2, p = .000$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01/ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า Mauchly's test of sphericity ซึ่งเป็นการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น
เรื่อง Compound symmetry ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ มีค่าเท่ากับ .371 ($P < .05$)
แสดงว่า ความแปรปรวนตัวแปรดังกล่าวเป็น Compound symmetry ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลง
เบื้องต้น ดังนั้น ในการตรวจสอบค่าสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน ควรที่จะอ่านค่าสถิติทดสอบ
ANOVA ด้วยค่า Greenhouse-Geisser พบว่า มีอิทธิพลหลักของช่วงเวลาการวัดต่อค่าเฉลี่ย
สมรรถนะการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 30.523, P < .05$) และพบอิทธิพล

ร่วมระหว่างช่วงเวลาการวัดและกลุ่มทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 15.00$, $P < .05$) เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของเมตริกซ์ความแปรปรวนร่วมระหว่างกลุ่ม ด้วยสถิติทดสอบ Wilks' lambda ในการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบหลายตัวแปร (Multivariate analysis of variance) พบว่า ค่า Wilks' lambda ของการมีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างช่วงเวลาการวัด * กลุ่ม มีค่าเท่ากับ .283 ($F = 21.582$, $p = .000$) แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะการปรีกษามีความแตกต่างกันระหว่างในการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล อย่างน้อย 1 คู่ จึงทำการเปรียบเทียบด้วยวิธีทดสอบ Bonferroni ดังตารางที่ 16

ภาพที่ 9 คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะการปรีกษาโดยรวมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผลกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะการปรีกษา (CC) รายคู่ ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และการติดตามผล โดยวิธีทดสอบ Bonferroni ($n = 10$)

การเปรียบเทียบรายคู่	Mean difference	p-value	ผลการเปรียบเทียบรายคู่
ก่อนการทดลอง-หลังการทดลอง	-.231*	.001	หลัง > ก่อน
ก่อนการทดลอง-ติดตามผล	-.213*	.005	ติดตาม > ก่อน
หลังการทดลอง-ติดตามผล	.018	1.000	ไม่แตกต่างกัน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ มีดังนี้

1. สมรรถนะการปฏิกษาของครูที่ปรึกษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย .231
2. สมรรถนะการปฏิกษาของครูที่ปรึกษาาระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ย .213
3. ระยะหลังการทดลองและติดตามผลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา ด้วยรูปแบบการปรัษาเชิงผสานเทคนิควิธี มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาสมรรถนะการปรัษาของครูที่ปรัษา
2. พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา
3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยสำหรับทดสอบทางสถิติ ดังนี้

1. สมรรถนะการปรัษาของครูที่ปรัษากลุ่มทดลอง ระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังการทดลอง ระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สมรรถนะการปรัษาระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสมรรถนะการปรัษาของครูที่ปรัษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรัษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 420 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 12 จังหวัด จังหวัดละ 35 คน

การวิจัยระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 2 ได้แก่ โปรแกรมการปรัษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา ด้วยรูปแบบการปรัษาเชิงผสานเทคนิควิธี และบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา

การวิจัยระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรัษาสำหรับครูที่ปรัษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรัษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2566 จังหวัดระยอง จำนวน 20 คน ผู้วิจัยสุ่มเลือกแบบเจาะจง (Purposive or judgmental sampling) โดยเป็นครูที่ปรัษาที่มีคะแนนสมรรถนะการปรัษาค่าเกณฑ์ปกติ (Norms) ในระดับปานกลางลงมา และสุ่มครูที่ปรัษาเข้ากลุ่ม (Random assignment) เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลการศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

1. สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน

1.1 ด้านเจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude)

1.2 ด้านความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge)

1.3 ด้านทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills)

2. แบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นการประเมินระดับ

ความคิด ความรู้สึก การกระทำในการให้การปรึกษา จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาตามกรอบแนวคิดองค์ประกอบของสมรรถนะ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านที่ 1 เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude) จำนวน 10 ข้อ ด้านที่ 2 ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge) จำนวน 10 ข้อ และด้านที่ 3 ทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills) จำนวน 10 ข้อ มีรูปแบบของข้อคำถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก การกระทำในการให้การปรึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะข้อความไว้ 2 ลักษณะ ได้แก่ ข้อความทางบวก จำนวน 24 ข้อ และข้อความทางลบ จำนวน 6 ข้อ ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครู พบว่า ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง $-0.088-0.780$ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามจากเดิมมี 36 ข้อ เป็น 30 ข้อ โดยตัดและปรับข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่า .20 และปรับข้อคำถามให้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะมากขึ้น ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .891

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จำนวน ความถี่และร้อยละ โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน อาศัยอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ภูมิภาคละ 70 คน จาก 12 จังหวัด (ร้อยละ 8.33) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 286 คน (ร้อยละ 68.10) อายุ 30-39 ปี จำนวน 159 คน (ร้อยละ 37.86) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 357 คน (ร้อยละ 85.00) มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา 5-9 ปี จำนวน 178 คน (ร้อยละ 42.38) เคยให้การปรึกษาผู้เรียน 1-2 ครั้ง/ สัปดาห์ จำนวน 162 คน (ร้อยละ 38.57) และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการให้การปรึกษา จำนวน 253 คน (ร้อยละ 60.24)

4. ผลการศึกษาเกณฑ์มาตรฐาน (Norms) ของสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

พบว่า โดยส่วนใหญ่ครูที่ปรึกษามีสมรรถนะการปรึกษานานกลาง รองลงมาสมรรถนะการปรึกษามาก และสมรรถนะการปรึกษาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษา

มีสมรรถนะการปรึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านเจตคติในการให้การปรึกษาด้านความรู้ในการให้การปรึกษา และด้านทักษะในการให้การปรึกษา

ผลการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

1. รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีและบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา โดยการพัฒนาโปรแกรมการปรึกษานี้สร้างขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือครูในการเข้าใจตนเอง เข้าใจสถานการณ์ เลือกใช้ทฤษฎี กระบวนการและเทคนิคการให้การปรึกษา ให้ครูตามความเหมาะสมกับลักษณะของปัญหา และธรรมชาติของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโปรแกรมโดยคำนึงถึงสภาพบริบทและบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา และความต้องการของครูในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา ซึ่งเป็นการบูรณาการทางเทคนิคของทฤษฎีการให้การปรึกษา ประกอบด้วย การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การเข้าใจ (Understanding) การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การพูดในใจ (Internal dialogue) สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) และการปรับความคิด (Cognitive adaptation) มีขั้นตอนการปรึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำขั้นดำเนินการ และขั้นยุติ ซึ่งประกอบด้วย การให้การปรึกษาทั้งหมด 10 ครั้ง ระยะเวลาครั้งละ 60-90 นาที โดยครั้งที่ 1-10 เป็นการปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า ครั้งที่ 3-6 เป็นการปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและศึกษายบทเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง ครั้งที่ 4-7 เป็นการปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมี การให้การปรึกษาทั้งสิ้นจำนวน 10 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ

ครั้งที่ 2 สำรวจตัวตนและรักษาสัมพันธภาพ

ครั้งที่ 3 พัฒนาตัวตน เรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

ครั้งที่ 4 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา

ครั้งที่ 5 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้คำปรึกษา

ครั้งที่ 6 สร้างทัศนคติครูที่ปรึกษาและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

ครั้งที่ 7 เรียนรู้และฝึกการใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษา

ครั้งที่ 8 การฝึกทักษะการให้การปรึกษา

ครั้งที่ 9 วิเคราะห์บททวน ค้นหารูปแบบ

ครั้งที่ 10 ยุติการปรึกษา

บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา มีเนื้อหาการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

โดยเป็นการศึกษาด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

ผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

1. สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษากลุ่มทดลอง ระยะเวลาติดตามผลและระยะ หลังการทดลอง ไม่แตกต่างกัน ระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง และระยะติดตามผล สูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สมรรถนะการปรึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบ การปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา

1. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น พัฒนามาตามกรอบแนวคิดองค์ประกอบของสมรรถนะ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านที่ 1 เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude) ด้านที่ 2 ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge) และด้านที่ 3 ทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills) สอดคล้องกับการวิจัยของ ศิริพร สังกธแก้ว (2564) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะสากล ของนิสิตครู โดยพัฒนาแบบวัดใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ทักษะ และด้านคุณลักษณะ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.40-0.80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตวรรณ คำสม (2554) ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้การปรึกษาแก่เพื่อน พบว่า สมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา และด้านทักษะในการให้คำปรึกษา มีค่าความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์สูง

และสอดคล้องกับแนวความคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะสำหรับครูระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย สมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและเจตคติ โดยมีรูปแบบของข้อคำถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก การกระทำในการให้การปรึกษา ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ซึ่งค่าความตรงเชิงเนื้อหาว่า เป็นเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามเนื้อหา หรือวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด สอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2552) ที่กล่าวว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ทำให้มั่นใจว่า แบบวัดนี้มีคุณภาพ คือ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แสดงว่า มีความเห็นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและจุดประสงค์ของการวิจัย และเหมาะสมที่จะนำมาใช้วัดสมรรถนะการปรึกษา และผู้วิจัยได้นำแบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษามาวิเคราะห์พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง $-0.088-0.780$ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกน้อยกว่า .20 ให้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะมากขึ้น ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .891 เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ ซึ่งควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพของด้านความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จึงสรุปได้ว่า แบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา มีคุณภาพตามเกณฑ์ของการสร้างแบบวัด ผู้วิจัยได้จัดทำในรูปแบบออนไลน์สามารถดำเนินการเก็บรวบรวมได้ตามจำนวน และครอบคลุมทุกภูมิภาคต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้สุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชสรุา เกรียงกรกฎ และปรีชา เกรียงกรกฎ (2552) เรื่อง ระบบจัดการแบบสอบถามผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า โปรแกรมระบบจัดการแบบสอบถามผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้นมีความยืดหยุ่นในการใช้งาน และสะดวกในการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังสามารถวิเคราะห์และประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การจัดการแบบสอบถาม เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์หาค่าเกณฑ์มาตรฐานของสมรรถนะการปรึกษา (Norms) ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเกณฑ์มาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Norms) ค่าคะแนนมาตรฐาน (T-Score) พบว่า ส่วนใหญ่ครูที่ปรึกษามีสมรรถนะการปรึกษาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษามีสมรรถนะการปรึกษา ทั้งในด้านเจตคติในการให้การปรึกษาด้านความรู้ในการให้การปรึกษา และด้านทักษะในการให้การปรึกษาในระดับปานกลาง

เนื่องด้วยครูที่ปรึกษาได้รับการอบรมพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงมีความรู้ในการให้การปรึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และทำหน้าที่ให้การปรึกษานักเรียนเป็นประจำ โดยส่วนใหญ่ให้การปรึกษา ผู้เรียน 1-2 ครั้ง/ สัปดาห์ ทำให้ครูที่ปรึกษามีทักษะและเจตคติในการให้การปรึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ เพ็ญญา กุลนภาคล (2557) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนา สมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี ซึ่งพบว่า สมรรถนะการให้การปรึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านความรู้เกี่ยวกับการให้ การปรึกษาวัยรุ่น อยู่ในระดับน้อย ด้านทักษะการให้การปรึกษาวัยรุ่น อยู่ในระดับน้อย ด้านเจตคติ ต่อการให้การปรึกษาวัยรุ่น และคุณลักษณะในการให้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง และงานวิจัยของ อาคัม นีละไพจิตร (2553) ได้ศึกษาและพัฒนาสมรรถนะ การให้ คำปรึกษากลุ่ม สำหรับครูเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ การให้คำปรึกษากลุ่ม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ เจตคติการให้คำปรึกษากลุ่ม การเป็นผู้นำกลุ่ม ความรู้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม และทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่ม มีคะแนน เฉลี่ยของตัวชี้วัดสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่ม สำหรับครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้น อยู่ในระดับสูง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาให้กับครูที่ปรึกษา เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเห็นความสำคัญของการให้การปรึกษาผู้เรียน มีความรู้ และทักษะในการให้ การปรึกษาอย่างถูกวิธี และเป็นไปตามหลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยา ทำให้ครูที่ปรึกษาสามารถ ให้การช่วยเหลือผู้เรียน จนสามารถเข้าใจตนเองและผู้อื่น ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

ผลการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาประกอบด้วย โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบ การปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี และบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับ ครูที่ปรึกษา มีผลการวิจัย ดังนี้

1. โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี ประกอบด้วย เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) เทคนิคการยอมรับ (Accepting) เทคนิคการเข้าใจ (Understanding) เทคนิคสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ เทคนิคการปรับความคิด (Cognitive adaptation) เทคนิค การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) เทคนิคการพูดในใจ (Internal dialogue) เทคนิคสำรวจตัวเอง (Self-observation) เทคนิคการจินตนาการ (Imagery) และเทคนิค การปรับความคิด (Cognitive adaptation) โดยมีขั้นตอนการปรึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเริ่มต้น

ขึ้นดำเนินการ และขึ้นยุติดำเนินการปรึกษาทั้งหมด จำนวน 10 ครั้ง ระยะเวลาครั้งละ 60-90 นาที โดยครั้งที่ 1-10 เป็นการให้การปรึกษาแบบพบหน้า ทั้งนี้ การให้การปรึกษาครั้งที่ 3 และครั้งที่ 6 จะมีการศึกษาบทเรียนออนไลน์ด้วยตนเอง และการให้การปรึกษาครั้งที่ 4 และครั้งที่ 7 จะเป็นการให้การปรึกษาแบบพบหน้าร่วมกับการฝึกปฏิบัติร่วมด้วย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับครูที่ปรึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้ขอค้นพบและปรับโปรแกรมการปรึกษา ดังนี้ การให้การปรึกษา ครั้งที่ 1 ควรปรับให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูที่ปรึกษาอยากเข้าร่วมการวิจัย การให้การปรึกษา ครั้งที่ 4 ผู้วิจัยไม่สามารถดำเนินกิจกรรมให้ครบถ้วน บางเวลาใช้กิจกรรมมากเกินไป ควรออกแบบกิจกรรมให้สั้นกระชับและเชื่อมโยงกับหลักการ ทฤษฎีและเทคนิคการให้การปรึกษาให้ชัดเจน การให้การปรึกษา ครั้งที่ 6 การใช้เทคนิค ABC ในกิจกรรม ครูที่ปรึกษายังไม่เข้าใจ ทำให้ไม่สามารถเข้าใจสถานการณ์และการให้เหตุผลได้ชัดเจน

2. บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา มีเนื้อหาการเรียนรู้แบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 4 จริยธรรมและวิชาชีพในการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

โดยเป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

การให้การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำบทเรียนออนไลน์ไปทดลองใช้กับครูที่ปรึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองและใช้แบบประเมิน เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์ เพื่อทดสอบ ความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการใช้งาน ผู้วิจัยพบว่า ผลการประเมินในภาพรวมมีคุณภาพในระดับมาก และส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา มีคุณภาพในระดับมากที่สุด บทเรียนออนไลน์จึงเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับสมรรถนะการให้การปรึกษาได้ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ของครูที่ปรึกษา เนื่องด้วยสะดวกต่อการใช้งานลดภาระของครู และช่วยให้ครูมีความรู้ในการให้การปรึกษา สามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาออกแบบกิจกรรมการให้การปรึกษา จนเกิดนวัตกรรมการให้การปรึกษาได้

ผู้วิจัยขอเสนอข้อค้นพบเพื่ออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

1.1 ผลการใช้โปรแกรมการปรึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า มีความยืดหยุ่น

ในการใช้โปรแกรม ซึ่งออกแบบให้เข้ากับวัตถุประสงค์แต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้รับการศึกษามีทางเลือกในการได้รับเทคนิคการให้การปรึกษาที่หลากหลาย ในมุมมองที่แตกต่างกัน ซึ่งจะทำการให้การปรึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยได้ผสมผสานระหว่างเทคนิคทั้งการรับรู้ อารมณ์ และพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ และสัมผัสได้ถึงระดับความรู้สึก นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออกแบบโปรแกรมการปรึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสร้างบรรยากาศอบอุ่นจริงใจ การยอมรับ การรับรู้ การเข้าใจ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีของการให้การปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นฐาน และเลือกใช้เทคนิคอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาแต่ละครั้ง ซึ่งสามารถปรับเทคนิคได้ตามสถานการณ์และความต้องการของผู้รับการปรึกษา ทำให้ผู้รับการปรึกษาเกิดสมรรถนะที่ชัดเจน เช่น การให้การปรึกษาครั้งที่ 6 เป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของครูที่ปรึกษาที่มีต่อการให้การปรึกษานักเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ ABC Model ในการปรับเปลี่ยนความคิดที่ไม่สมเหตุสมผลของผู้รับการปรึกษา ทำให้ผู้รับการศึกษามีมุมมองและทัศนคติที่มีต่อนักเรียนเปลี่ยนไป และสร้างมุมมองใหม่ที่ทำให้ครูเชื่อว่า หากครูเข้าใจสาเหตุที่แท้จริงของปัญหานักเรียน จะสามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

1.2 ด้านเทคนิคการให้การปรึกษา ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้รับการศึกษามากที่สุด เนื่องด้วยการให้การปรึกษาที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา ทำให้การให้การปรึกษานั้นมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร จริงใจ ทำให้ลดความตึงเครียด หรือผ่อนคลาย รู้สึกอบอุ่นใจมากขึ้น เกิดความไว้วางใจ ซึ่งช่วยให้ผู้รับการปรึกษาแสดงความรู้สึกของตัวเองได้อย่างเต็มที่ และอยากมีส่วนร่วมมากขึ้น กล้าที่จะเล่าเรื่องราว แบ่งปันประสบการณ์ที่สะท้อนถึงความคิด ตัวตน ความรู้สึกที่แท้จริงที่อยู่ภายในของตนเองได้อย่างเปิดเผย อย่างมีอิสระ และสร้างพลังการเล่าร่วมกันภายในกลุ่มอย่างทรงพลัง ดังนั้น การให้การปรึกษาครั้งที่ 1-2 ผู้วิจัยจะเน้นให้สมาชิกได้ทำความรู้จัก และสร้างกติการ่วมกัน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการให้การปรึกษา ผู้วิจัยได้ชี้แจงกระบวนการให้การปรึกษาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน สร้างจังหวะในการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเทคนิคที่ผู้วิจัยเลือกใช้ คือ การรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ เน้นถึงความสำคัญของการสร้างความไว้วางใจที่มีต่อการเกิดปฏิสัมพันธ์และการเปิดเผยตนเอง อีกทั้งผู้วิจัยยังแสดงถึง การยอมรับ โดยปราศจากเงื่อนไข และความเข้าใจอย่างแท้จริงต่อผู้รับการปรึกษาร่วมกับการใช้ระบบ WDEP ในการตั้งเป้าหมาย และออกแบบวางแผนเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายในการเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี ซึ่งผู้รับการปรึกษาจะได้มีโอกาสกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง ทำให้ตนเองมองภาพความสำเร็จและให้ความร่วมมือ

ในการให้การปรึกษา โดยรู้สึกว่าเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการให้การปรึกษา และให้การยอมรับในกระบวนการที่ผู้วิจัยวางแผนร่วมกัน จากการทดลองใช้เทคนิคดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่า ผู้รับการปรึกษาให้การยอมรับซึ่งกันและกัน และให้ความร่วมมือที่จะแสดงความคิดเห็นในมุมมองของตนเองอย่างเปิดเผย และวางแผนการพัฒนาสมรรถนะของตนเองได้ชัดเจน ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการเข้าร่วมเป็นผู้รับการปรึกษา สำหรับการให้การปรึกษาครั้งที่ 3 ผู้วิจัยเลือกเทคนิคการให้การปรึกษาของ Virginia Satir ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลนั้น เปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในน้ำ เพื่อพัฒนาความคิดในการให้การปรึกษาของผู้รับการปรึกษาที่ลุ่มลึกมากขึ้น โดยการพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ จากนั้นจึงนำเทคนิคการให้การปรึกษาของ Virginia Satir ไปใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์จริง ที่ผู้รับการปรึกษาเคยมีประสบการณ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สะท้อนความรู้สึกให้มองทั้งด้านที่เป็นส่วนน้อยลอยอยู่เหนือน้ำ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ง่าย ได้แก่ ความรู้และทักษะ และในส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำ ซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่า เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่า ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกทางสังคม ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง คุณลักษณะส่วนบุคคลและแรงจูงใจ และเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดี ผู้วิจัยยังคงใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ การยอมรับนับถือ จากการใช้เทคนิคดังกล่าว พบว่าผู้รับการปรึกษาได้มีการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างหลากหลายมุมมอง เช่น การแสดงพฤติกรรมที่นิ่งเฉย บางครั้งเป็นสิ่งที่วัดยาก ทำให้การสะท้อนถึงสิ่งที่อยู่ใต้น้ำ เช่น ความคิด ความเชื่อ ผู้รับการปรึกษาอาจสะท้อนออกมาได้ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงใช้คำถามสะท้อนคิดถึงสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมนิ่งเฉย และให้การสนับสนุนการสร้างสัมพันธภาพจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการยอมรับ และเปิดเผยพฤติกรรมที่มาจากความคิดและความเชื่อมากขึ้น สำหรับการให้การปรึกษาในครั้งที่ 4 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษาเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้กับผู้รับการปรึกษาได้การเรียนรู้และเข้าใจได้มากที่สุด ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของ Albert Bandura ซึ่งมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง จะทำให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจในการให้การปรึกษามากขึ้น ผู้วิจัยนำกรณีตัวอย่างปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนมาให้นักเรียนที่ปรึกษา ซึ่งเป็นครูที่ปรึกษาได้ทดลองออกแบบการให้การปรึกษา สาธิต และฝึกปฏิบัติการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาด้วยตนเองในระบบออนไลน์มาใช้ในการฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ไปพร้อมกับครูที่ปรึกษา รวมทั้งใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิคการปรับความคิดการมอบหมายการบ้าน การใช้คำพูดบอก

กับตัวเอง การเรียนรู้สิ่งใหม่ การพูดในใจ เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจาก สถานการณ์จำลอง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ความสำคัญกับ ความรู้สึกนึกคิดของครูที่ปรึกษา ไม่ตัดสินใจแทนครูที่ปรึกษา ในการเลือกเทคนิค วิธีการใน การให้การปรึกษา โดยใช้กระบวนการ ขั้นตอน และทักษะ ให้เหมาะสมกับโอกาส จังหวะ และ สถานการณ์หลังจากที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาด้วยตนเองในระบบออนไลน์ และนำมาใช้ใน สถานการณ์ครั้งนี้ ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้การยอมรับ การยอมรับนับถือ การเข้าใจ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ จากการทดลองใช้เทคนิคดังกล่าว ผู้วิจัย พบว่า ผู้รับการปรึกษา มีสัมพันธภาพกับผู้วิจัย และผู้รับการปรึกษาคณะอื่น ๆ มากขึ้น ทำให้การสร้างบรรยากาศในการให้ การปรึกษากลุ่มครั้งนี้ เป็นบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ ให้พลังบวก โดยผู้รับการปรึกษาได้แสดง ความคิด ความรู้สึกของตนเองออกมาอย่างเปิดเผยมากขึ้น สังเกต และพยายามเข้าใจความคิดของผู้รับ การปรึกษาอย่างไม่ตัดสิน และเข้าใจถึงแนวทางในการนำเทคนิคต่าง ๆ ไปปรับใช้ในการส่งเสริม สมรรถนะการให้การปรึกษาของตนเอง การให้การปรึกษาครั้งที่ 5 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การให้การปรึกษา หลังจาก que ผู้รับการปรึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองในระบบออนไลน์ และฝึกปฏิบัติ ในสถานการณ์จำลอง รวมถึงสถานการณ์จริง จะทำให้ครูที่ปรึกษามีความรู้ ความเข้าใจถึงเทคนิค กระบวนการ และศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง และในการให้การปรึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปิดโอกาส ให้ครูที่ปรึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการให้การปรึกษาอย่างอิสระและเปิดเผย ตาม ประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนด โดยผสมผสานเทคนิคสำรวจตัวเอง การจินตนาการ การปรับความคิด ร่วมกับ เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ การยอมรับ การยอมรับนับถือ การเข้าใจ และสร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นจริงใจ และใช้ทักษะการให้การปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูล และคำแนะนำ การสังเกต การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของ ตนเอง และการนำเทคนิคการให้การปรึกษามาใช้ได้อย่างเหมาะสม หลังการทดลองใช้เทคนิค ดังกล่าว ผู้วิจัย พบว่า เทคนิคดังกล่าวมีความสำคัญอย่างมาก ในการให้การปรึกษา เนื่องจากผู้รับ การปรึกษาจะได้มีโอกาสสำรวจตนเองตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น สามารถสะท้อนประสบการณ์ใน การให้การปรึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนจบกระบวนการ ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพ กับนักเรียน วิธีการที่ใช้ในการสำรวจค้นหาความต้องการ เป้าหมาย หรือปัญหาของนักเรียน และการตรวจสอบ ทบทวน ผลการสำรวจค้นหาความต้องการนั้น ตรงกับความต้องการของ นักเรียนอย่างแท้จริงหรือไม่ รวมทั้งสิ่งที่ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้ โดยสะท้อนถึงข้อค้นพบ ของตนเอง ผู้รับการปรึกษามีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า การให้การปรึกษานักเรียน ในการฝึกปฏิบัติครั้งนี้ ทำให้ตนเองได้เข้าใจปัญหาของผู้เรียนมากขึ้น และยอมรับว่า พฤติกรรมของ ผู้เรียนที่ไม่พึงประสงค์นั้น มีสาเหตุและมีที่มา หากใช้กระบวนการให้การปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ

จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงสภาพปัญหา และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนมากขึ้น ผู้รับการปรึกษาสรุปร่วมกันได้ว่า หน้าที่ของครูที่ปรึกษานั้น นอกจากจะต้องจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาแล้ว สิ่งที่ครูที่ปรึกษาทุกคนควรปฏิบัติ คือ การสังเกต พฤติกรรมผู้เรียน ถามไถ่สารทุกข์สุขดิบ และพูดคุยกับนักเรียนเป็นประจำ เมื่อนักเรียน เกิดความไว้วางใจครูที่ปรึกษา ก็จะกล้าเข้ามาปรึกษา และกล้าเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงออกมา เพื่อให้ ตนเองหลุดจากความกังวล ความเครียด ความเศร้า มีความมั่นคงในจิตใจมากขึ้น สำหรับการให้ การปรึกษาครั้งที่ 6 สร้างทัศนคติครูที่ปรึกษาและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ผู้วิจัยนำกรณีตัวอย่าง ปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนมาให้ครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษาได้ทดลองออกแบบ การให้การปรึกษา สาธิตและฝึกปฏิบัติการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษาเพื่อนำความรู้ที่ได้จาก การศึกษาด้วยตนเองในบทเรียนออนไลน์มาใช้ในการฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ไปพร้อมกับครูที่ปรึกษา โดยได้นำเทคนิคที่นำมาใช้ในการให้การปรึกษา เพื่อปรับความคิด ซึ่ง Roger (1978, pp. 208-209) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่า เป็นดัชนีชี้ว่า บุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไร โดยมีรากฐานมาจากความเชื่อ ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมในอนาคตได้ ผู้วิจัยใช้ ABC Model เป็นเทคนิคสำคัญเทคนิคหนึ่ง ที่นักจิตวิทยาใช้ในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยมีกรอบความคิดว่า ความเชื่อ หรือ ความคิดที่บุคคลสร้างขึ้นมา เพื่ออธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตน จะมีอิทธิพลต่ออารมณ์ และพฤติกรรมที่บุคคลใช้ตอบโต้เหตุการณ์นั้น ผู้วิจัยใช้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงของ ครูที่ปรึกษา แล้วให้ครูที่ปรึกษาแสดงความคิดเห็นตาม ABC Model โดยขั้นตอนการวิเคราะห์ ความคิดความรู้สึกของขั้นตอน B (Beliefs) และ C (Consequences) มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีความเชื่อ ความคิดกับสิ่งนั้นอย่างไร สิ่ง que แสดงออกมาจะเป็นไปตาม ความเชื่อ ความคิดของบุคคลนั้น ผู้วิจัยจึงให้ครูที่ปรึกษาแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ผลการทดลองใช้เทคนิคนี้ ทำให้ครูที่ปรึกษาได้ลงความคิดเห็นว่า ความเชื่อ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ที่แสดงออก รวมถึงความรู้สึก ดังนั้น การให้การปรึกษาดำ ABC Model นั้น จึงมีความสำคัญใน การปรับความคิด อย่างยิ่ง การให้การปรึกษาครั้งที่ 7 เรียนรู้และฝึกการใช้เทคนิคการให้การปรึกษา การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ในการให้การปรึกษารั้งนี้ เป็นการฝึก ปฏิบัติในการให้การปรึกษากลุ่มผู้วิจัยใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิค ความคิดอัตโนมัติ เป็นฐานรากของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จึงต้องพัฒนาครูที่ปรึกษาให้เข้าใจความคิดของตนเอง พิจารณาข้อเท็จจริงและเกิดการปรับความคิด ที่เหมาะสมได้แก่ สำรวจตัวเอง การจินตนาการ การปรับความคิด สิ่ง que ผู้รับการปรึกษาจะต้องทำ ความเข้าใจกับตนเอง เห็นความสำคัญในการให้การปรึกษานักเรียน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ การยอมรับ การยอมรับนับถือ

การเข้าใจ และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ การให้การปรึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำภาพที่มี
 ความหมายต่อชีวิต เช่น ภาพการทำงาน ภาพความล้มเหลวและภาพการสูญเสีย และให้ครูที่ปรึกษา
 ได้แสดงความคิดเห็น เขียนประโยคสั้น ๆ ที่คิดในเสี้ยววินาทีแรกลงในกระดาษที่แจกให้ และ
 ให้สมาชิกแต่ละท่านได้อ่านข้อความของตนเอง ให้ผู้รับการปรึกษาคณะอื่น ๆ ฟัง จากการทดลองใช้
 เทคนิคดังกล่าว ผู้วิจัย พบว่า ครูที่ปรึกษามีความคิดเกี่ยวกับภาพที่หลากหลาย ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อ
 และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน และเพื่อเป็นการตรวจสอบความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้ให้
 ครูที่ปรึกษาดูคลิปและสะท้อนความคิด ความรู้สึกในช่วงเวลาสั้น ๆ พบว่า ความคิดและความรู้สึก
 มีความใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะภาพเคลื่อนไหวในคลิป ทำให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจถึง
 สถานการณ์ ความคิดอัตโนมัติทำให้เกิดพฤติกรรม และเกิดความรู้สึกออกมาได้ชัดเจนมากกว่า
 และหลังจากที่ผู้รับการปรึกษาได้แสดงบทบาทสมมุติ พบว่า ครูที่ปรึกษาเข้าใจความคิดอัตโนมัติ
 มากขึ้น และใช้สมรรถนะในการให้การปรึกษาที่ได้เรียนรู้จากการให้การปรึกษา ครั้งที่ผ่านมา
 (ครั้งที่ 1-6) และประสบการณ์ตรง รับมือกับความคิดอัตโนมัติของครูที่ปรึกษาตรงหน้าของตนเอง
 ได้ดี โดยผู้วิจัยสังเกตว่า ครูที่ปรึกษาแต่ละท่านแสดงบทบาทในการเป็นผู้ให้การปรึกษาได้อย่าง
 ชัดเจน ใช้เทคนิคและทักษะได้ตรงกับหลักการให้การปรึกษา ทั้งสีหน้า ท่าทาง คำพูด
 และการวางตัว และให้การปรึกษาในครั้งที่ 8 การฝึกทักษะการให้การปรึกษาการให้การปรึกษาที่ดี
 และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยหลักการทางจิตวิทยา โดยที่ผู้ให้การปรึกษาจะต้องได้รับ
 การฝึกฝนในระดับหนึ่ง สามารถให้การปรึกษาตามกระบวนการในการให้การปรึกษา เพื่อใช้ในการ
 การพูดคุยกันระหว่างผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ก่อให้เกิดความรู้สึกสบายใจ
 และอยากเปิดเผยเรื่องราวของตนตามความเป็นจริงให้มากที่สุด ทั้งนี้ การให้การปรึกษา จำเป็น
 จะต้องใช้ทักษะการฟัง การถามการสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การให้กำลังใจ การให้
 ข้อเสนอแนะ และการสรุปความ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการให้การปรึกษา เพื่อพูดคุย ติดตาม
 เรื่องราวจากครูที่ปรึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการของการให้การปรึกษาในครั้งนั้นบรรลุเป้าหมาย
 สำคัญ เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย เกิดทัศนคติที่ดีในการดำเนินชีวิต และสามารถมองเห็นแนวทาง
 ในการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถมองเห็นแนวทาง และตัดสินใจแก้ปัญหา
 ของตนเองได้ในที่สุด การให้การปรึกษาครั้งที่ 9 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้
 การยอมรับ การยอมรับนับถือ การเข้าใจ และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ สัมภาษณ์ตัวเอง
 การจินตนาการ และการปรับความคิด โดยผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง
 ในการให้การปรึกษา แล้วให้ครูที่ปรึกษาแต่ละท่านได้เสนอวิธีการที่ใช้ในการแสดงพฤติกรรม
 ตามทักษะที่กำหนด และให้ผู้รับการปรึกษาร่วมกันสรุปแนวทางการนำทักษะไปใช้ในการให้
 การปรึกษาผู้เรียน ผู้วิจัยให้กำลังใจและสร้างความเชื่อมั่น โดยการให้ครูที่ปรึกษาได้แสดงความคิด

เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในทักษะ และสะท้อนถึงความรู้สึกในการนำทักษะการให้การปรึกษา ไปใช้ จากการทดลองใช้เทคนิคดังกล่าว ผู้วิจัย พบว่า ครูที่ปรึกษายังมีความกังวลใจในการให้การปรึกษา เนื่องด้วยประสบการณ์ของตนเองยังน้อย สถานศึกษาของตนเองมีนักเรียนจำนวนมาก จึงมีความกังวลว่า จะดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง สถานศึกษาของตนเองยังขาดการให้การสนับสนุน ผู้วิจัยจึงนำเอาใบงานกิจกรรมที่ 3 ของสมาชิกแต่ละท่านมอบให้สมาชิกแต่ละท่านได้ทบทวน เป้าหมายของตนเอง และให้สมาชิกแต่ละท่านสะท้อนถึงเป้าหมาย ความตั้งใจ และสิ่งที่นักเรียน จะได้รับจากครูที่ปรึกษา คู่มากับการเปลี่ยนแปลงชีวิตของนักเรียน ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรค ที่เป็นข้อกังวลใจ ควรได้รับการแก้ไข และปรับตามบริบทของสถานศึกษาของตนเอง การให้การปรึกษาครั้งที่ 9 วิเคราะห์ ทบทวน ค้นหารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับ ครูที่ปรึกษา การให้การปรึกษาที่ผ่านมา ครูที่ปรึกษาจะได้รับความรู้และประสบการณ์ และความเชื่อมั่นในการเป็นผู้ให้การปรึกษา โดยการปรับให้เข้ากับบุคลิกภาพของตนเองมากที่สุด เพื่อให้การปรึกษาในรูปแบบที่ตนเองถนัดและมีความมั่นใจ ดังที่ คาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers) ได้กล่าวถึงทฤษฎีตัวตน (Self-concept) ว่า บุคลิกภาพ เป็นส่วนที่เป็นตัวตน (Self) เป็นการจัดระเบียบที่ถาวร ซึ่งสามารถรับรู้โดยผ่านประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่ จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25-45 ปี เป็นช่วงอายุที่มีมโนภาพแห่งตนที่ชัดเจน ดังนั้น การให้การปรึกษาจึงมีส่วนในการสร้างบุคลิกที่น่าเชื่อถือ และเลือกใช้เทคนิคที่ตนเองสนใจและถนัด และมีความเชื่อเกี่ยวกับทฤษฎีนั้นอย่างลึกซึ้ง จึงจะสามารถให้การปรึกษาได้อย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพของตนเองในการปรึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ การยอมรับ การยอมรับนับถือ การเข้าใจ และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ ร่วมกับเทคนิคการสำรวจตัวเอง การจินตนาการ การปรับความคิด ผู้วิจัยได้ให้ผู้รับการปรึกษาแต่ละท่านได้สะท้อนผลการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาของตนเองจากประสบการณ์ในการรับการปรึกษา ครั้งที่ 1-8 ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านเจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude) 2) ด้านความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge) และ 3) ด้านทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills) จากการทดลองใช้เทคนิคดังกล่าว ครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ตนเองมีความรู้เกี่ยวกับการให้การปรึกษามากขึ้น แต่ประสบการณ์ยังน้อย จึงมีทักษะในการให้การปรึกษาน้อย และมีเจตคติในการให้การปรึกษาที่ดี เห็นความสำคัญของการให้การปรึกษาว่า เป็นสิ่งที่ครูที่ปรึกษาทุกคนควรผ่านการฝึกอบรม พัฒนาตามหลักการและทฤษฎีที่ถูกต้อง จึงทำให้มีแนวทางในการให้การปรึกษาที่ชัดเจน สามารถช่วยเหลือให้นักเรียนเข้าใจปัญหาและหาทางออกให้ตนเองได้ ซึ่งอาจเปลี่ยนชีวิตของนักเรียนไปในทิศทางที่ดีขึ้น และการให้การปรึกษาครั้งที่ 10 ยุติการปรึกษา ซึ่งเป็นครั้งสุดท้าย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาได้สรุปสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่าง

การให้การปรึกษากลุ่ม และผู้วิจัยควรเพิ่มเติมในบางประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้อง โดยการให้ข้อมูลและให้กำลังใจแก่ครูที่ปรึกษาอย่างจริงใจ และชี้ประเด็นให้ครูที่ปรึกษาเห็นถึงความสำคัญในการให้การปรึกษา เพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจตนเอง และสามารถหาทางออกให้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการปรึกษาเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับตนเอง เห็นความสำคัญในการให้การปรึกษา เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ การยอมรับ การยอมรับนับถือ การเข้าใจ และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และการนำเทคนิคการให้การปรึกษามาใช้ได้อย่างเหมาะสม

1.2 ขนาดของกลุ่ม สำหรับการให้การปรึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อให้การปรึกษาโดยใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา ผู้วิจัย พบว่าขนาดกลุ่มนั้นมีความเหมาะสม เนื่องด้วยเป็นกลุ่มปิด ที่มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาสมรรถนะการปรึกษา ดังนั้น ครูที่ปรึกษาทุกคนจึงต้องร่วมแสดงความคิดเห็น บางครั้งอาจมีความเห็นที่แตกต่าง และบางครั้งอาจมีความเห็นสอดคล้องกัน ทำให้ผู้รับการปรึกษารับฟังผู้อื่นมากขึ้น ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ร่วมสร้างบรรยากาศในกลุ่มให้เป็นพลังเชิงบวก ส่งกำลังใจให้กัน และนำพากลุ่มบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

1.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการให้การปรึกษากลุ่ม ครั้งละประมาณ 60-90 นาที ผู้วิจัย พบว่า มีความเหมาะสม เนื่องด้วยประเด็นในการพูดคุยในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะใช้เวลาไม่เกิน 90 นาที ซึ่งหากเกินเวลาที่กำหนดอาจส่งผลต่อความเหนื่อยล้าในการแสดงความคิดเห็นระหว่างร่วมกิจกรรมการให้การปรึกษาได้ และผู้วิจัยยังพิจารณาความเหมาะสมในการจบการปรึกษาแต่ละครั้ง เพื่อไม่ให้ผู้รับการปรึกษาค้างคาใจ และไม่ได้รับการตอบสนองตามเป้าหมายที่วางไว้

2. บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาด้านความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองของครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี โดยมีเนื้อหาความรู้และแบบฝึกหัดแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา และส่วนที่ 4 จริยธรรมและวิชาชีพ ในการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ส่วนละ 2 ชั่วโมง โดยเป็นการศึกษาด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากผู้ทดลองใช้บทเรียนออนไลน์ จำนวน 10 คน พบว่า ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้ การปรึกษา ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้ การปรึกษา และส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้ การปรึกษา มีคุณภาพในระดับมาก ส่วนที่ 3 กระบวนการให้ การปรึกษา มีคุณภาพในระดับ มากที่สุด โดยเนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้ การปรึกษาได้ การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับหัวข้อเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ ครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษาควรรู้ การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับหัวข้อ รูปแบบและวิธีการนำเสนอ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และพัฒนาสมรรถนะ การให้ การปรึกษา และผู้วิจัยสังเกตจากการตอบคำถามของครูที่ปรึกษาในช่วงของการทบทวน ความรู้ในบทเรียนออนไลน์ พบว่า ครูที่ปรึกษาสามารถอธิบายเนื้อหาแต่ละส่วนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

ผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ไปใช้กับ ครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน โดยใช้การปรึกษากลุ่ม จำนวน 10 ครั้ง แบบพบหน้า กัน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดสมรรถนะ การให้ การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เรื่อง การ เสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธี ทั้งในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ศึกษาผลการใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษากลุ่มทดลอง ระยะติดตามผล และระยะหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกัน ระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะ การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา มีสมรรถนะ การปรึกษาในทางที่ดีขึ้น ครูที่ปรึกษามีความรู้ ทักษะ และเจตคติในการให้ การปรึกษาสูงขึ้น ทำให้ ครูที่ปรึกษาเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้เทคนิค กระบวนการ ทักษะ และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ การให้ การปรึกษา ครูที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้ในการให้ การปรึกษาผู้เรียนได้ อย่างถูกต้อง และมีแนวทางที่ชัดเจน รวมถึงฝึกทักษะเพื่อสร้างความมั่นใจ และปรับเปลี่ยนมุมมอง ต่อผู้เรียนและช่วยเหลือผู้เรียนอย่างมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีจริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้ การปรึกษา โดยสมรรถนะการปรึกษาในระยะติดตามผลและระยะหลังการทดลองไม่แตกต่าง เนื่อง ด้วย ผู้วิจัยทำการวัดหลังการทดลอง 1 เดือน กลุ่มทดลองยังมีสมรรถนะอยู่ จึง ไม่มีความแตกต่าง เท่าใดนัก สำหรับสมรรถนะการปรึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปได้ว่า กลุ่มควบคุมมีการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในการให้การปรึกษาด้วยตนเองในสถานศึกษา หรือได้รับการอบรมพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้สมรรถนะการปรึกษาไม่แตกต่างกัน

2. การประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจร่วมโครงการวิจัยเกินจำนวนที่กำหนด ทำให้ต้องดำเนินการสอบถามทางโทรศัพท์ เพื่อพิจารณาความต้องการและความสามารถในการเข้าร่วมจนเสร็จสิ้นโครงการ ซึ่งครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่ จะมีอายุช่วงระหว่าง 30-39 ปี เป็นเพศหญิง และเคยให้การปรึกษาจำนวน 3-4 ครั้ง/ สัปดาห์ เป็นครูที่ยังไม่เคยได้รับการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา เนื่องด้วยความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าของการให้การปรึกษานักเรียน รวมทั้งสถานศึกษา พบปัญหานักเรียนมากมาย ที่ต้องการให้ครูที่ปรึกษาที่มีสมรรถนะการให้การปรึกษาช่วยเหลือ จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการนัดหมายวัน เวลา และสถานที่

3. รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาของผู้เรียนในสถานศึกษา และเทคนิคการปรึกษาที่นิยมนำมาใช้กับครูและผู้เรียนในสถานศึกษา ในเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ โดยเลือกใช้เทคนิคการปรึกษาดังรูปแบบการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธี และใช้เทคนิคการให้การปรึกษาทางความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavioral Therapy: CBT) เป็นฐานในการออกแบบโปรแกรมการปรึกษากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยมีความเชื่อว่า ปัญหาทางจิตเกิดขึ้น เพราะบุคคลแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม จากความคิดที่สมเหตุสมผล อันเกิดจากความเชื่อในตัวบุคคล และสภาพแวดล้อม การให้การปรึกษาจึงเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนความเชื่อของบุคคลที่มีความรู้สึกลึกซึ้ง การรับรู้การตีความหมายต่อเหตุการณ์ ผู้รับการปรึกษาจึงสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น ซึ่งหลังการทดลองพบว่า สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการใช้บทเรียนออนไลน์เกี่ยวกับสมรรถนะการปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษาในการเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาด้านความรู้ ทำให้ผู้รับการปรึกษาสามารถเลือกเวลาเรียนได้ตามความต้องการ ตอบโจทย์ครูที่ปรึกษาที่ต้องจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือมีกิจกรรมอื่น ๆ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ตามความต้องการ ไม่ต้องเดินทาง สามารถทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา โดยต้องมีวินัยในการเข้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนเนื้อหาโดยสรุป และอภิปรายร่วมกับกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับแนวคิด เทคนิคที่ใช้และกระบวนการให้การปรึกษา

4. การให้การปรึกษาโดยใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคต่าง ๆ ของการให้การปรึกษา โดยใช้การพูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก และสร้าง

สัมพันธภาพที่ดี เช่น การใส่ใจ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ และการให้กำลังใจ ทำให้ครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้สะท้อนความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมของตนเอง ได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงสามารถทำความเข้าใจกับสภาพปัญหา และความกังวลใจของที่ปรึกษา ใช้เทคนิคการให้การปรึกษาตามสภาพปัญหาและความถนัดของผู้วิจัย โดยบางช่วงของการให้การปรึกษาเป็นการให้ความรู้ บางช่วงมีการฝึกปฏิบัติ โดยใช้เอกสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ใช้คำถามเพื่อปรับวิธีการคิด เลือกใช้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของครูที่ปรึกษา ทำให้เข้าใจถึงความแตกต่างของสภาพปัญหาของครูที่ปรึกษา ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา และวิธีการที่ครูที่ปรึกษาใช้ ผลจากการให้การปรึกษากลุ่ม พบว่า ครูที่ปรึกษาแต่ละระดับ ถึงแม้จะมีความแตกต่างในระดับความหนัก-เบา ของปัญหา แต่มีสิ่งที่เหมือนกัน คือ ครูที่ปรึกษาทุกคนมีความรักและปรารถนาดีกับลูกศิษย์ จึงพยายามพัฒนาตนเองในการให้การปรึกษา และใช้กระบวนการให้การปรึกษากลุ่มสร้างความเชื่อมั่น ปลูกความเป็นครูในตนเอง

5. การให้การปรึกษาครั้งที่ 2-3 ผู้วิจัย พบว่า ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจมากที่สุด และใช้ระยะเวลาในการให้การปรึกษานานที่สุด โดยผู้วิจัยทำกิจกรรมสำรวจตัวตน โดยใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ การรับรู้และการยอมรับ โดยให้ครูที่ปรึกษาเล่าเรื่องราวประสบการณ์ในชีวิตเกี่ยวกับตนเองทีละคน ถามความรู้สึก เพื่อให้รู้จักตัวตน ซึ่งสังเกตได้ว่า ครูที่ปรึกษาแต่ละคน จะเล่าประสบการณ์ของตนเองได้อย่างเปิดเผย อิสระ และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ตรงกัน สอดคล้องกัน สนับสนุนความคิดซึ่งกันและกัน ทำให้สัมพันธภาพดีกว่าในการให้การปรึกษา ในครั้งที่ 1 และให้ครูที่ปรึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายร่วมกัน เพื่อการสร้างสมรรถนะการให้การปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือร่วมใจ ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง และเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการสร้างแรงบันดาลใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้การปรึกษา โดยใช้โมเดลภูเขาน้ำแข็งของซาเทียร์ โดยการรับฟังเหตุและผลของสมาชิกคนอื่น ๆ โดยไม่ตัดสินและตีตรา พยายามทำความเข้าใจผ่านโมเดลภูเขาน้ำแข็ง ทำให้เกิดการยอมรับ ตระหนักในคุณค่าในตนเอง และของครูที่ปรึกษาคนอื่น

6. กิจกรรมแม่ครูผู้ให้ของศิษย์ เป็นกิจกรรมที่ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจมากที่สุด เป็นกิจกรรมในการให้การปรึกษาครั้งที่ 10 ยุติการปรึกษา โดยให้ครูที่ปรึกษาได้ศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเป็นสถานการณ์จริงของครูที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นแม่ครูที่มีความเมตตา รักและเอาใจใส่ ลูกศิษย์ ห่วงใย ให้กำลังใจ อบรมสั่งสอนและให้โอกาสทางการศึกษา จนกระทั่งลูกศิษย์สามารถฟันฝ่าอุปสรรคจนสำเร็จ มีโอกาสได้เรียนต่อ และมีแนวคิดในการใช้ชีวิตเพื่อคนอื่น ซึ่งครูที่ปรึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นครู ที่นอกจากจะให้ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ แล้ว

ยังทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความรัก ความเมตตาต่อศิษย์ และช่วยเหลือศิษย์ทุกครั้งที่มีโอกาส ครูที่ปรึกษาเล่าให้ฟังว่า ในหนึ่งวันของอาชีพครูมีภารกิจมากมาย ทั้งด้านการสอนและการสนับสนุนการสอน ทำให้มีเวลาที่จะดูแลนักเรียนน้อยมาก จึงไม่ได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลว่า มีปัญหาอะไร หรือมีความต้องการให้การช่วยเหลือ จากการที่ได้อ่านบทความ แม่ครูผู้ให้ของศิษย์ ทำให้ตนเองได้ตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ที่ต้องเอาใจใส่ สอดส่อง ให้การช่วยเหลือนักเรียนทุกคน และมีความเข้าใจความเป็นมนุษย์ของลูกศิษย์ที่ทำผิดพลาด ยังต้องการโอกาสในการแก้ไข ครูที่ปรึกษาจึงต้องช่วยนำพาให้ลูกศิษย์เข้าใจปัญหาของตนเอง ปรับวิธีการคิด และเริ่มต้นชีวิตใหม่ และครูที่ปรึกษาทุกคนเห็นพ้องกันว่า สภาพปัญหาของนักเรียนในโรงเรียน โดยส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากครอบครัวแตกร้าง สัมพันธภาพของครอบครัวมีปัญหา ควรได้รับการเยียวยาจิตใจ ให้สามารถเผชิญกับปัญหา ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น และก้าวเดินต่อไปในทางที่ดีขึ้น

7. จากการนำรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาไปใช้ พบว่าสมรรถนะครูที่ปรึกษาด้านความรู้ เป็นสิ่งที่พัฒนาง่ายที่สุด เนื่องด้วยผู้วิจัยได้นำบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ในการเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษามาช่วยในการให้ความรู้กับครูที่ปรึกษา โดยจัดทำเป็นเว็บไซต์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษาต้องนำไปใช้ในการให้การปรึกษา และมีการทบทวนความรู้จากแบบฝึกหัด อีกทั้งในการให้การปรึกษา ผู้วิจัยได้ขยายความรู้ และมีการสะท้อนคิดเพิ่มเติม ซึ่งจากการให้การปรึกษาที่ผู้วิจัยได้ทบทวน หรือสอบถามความเข้าใจของครูที่ปรึกษา พบว่า ครูที่ปรึกษาสามารถตอบได้ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถนำความรู้การให้การปรึกษามาใช้ในการแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย เช่น ในการให้ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์เทคนิคการให้การปรึกษา ครูสามารถอธิบายเหตุผลการใช้เทคนิคได้สอดคล้องกับแนวความคิดของทฤษฎี และมีความสอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการนำเทคนิคของแต่ละทฤษฎีมาใช้ได้อย่างชัดเจน

8. จากการนำรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาไปใช้ พบว่าสมรรถนะครูที่ปรึกษาด้านทักษะ เป็นสิ่งที่พัฒนายากที่สุด ด้วยครูที่ปรึกษาจะเคยชินกับการให้การปรึกษาในแบบที่ตนเองถนัด เช่น ทักษะการใช้คำถาม มักใช้คำถามที่เป็นปลายปิด และขั้นตอนการสำรวจปัญหา คำถามที่ใช้อาจยังไม่สอดคล้องกับปัญหาที่แท้จริง ทักษะการสรุปความที่ยังขาดการสำรวจอย่างรอบด้าน ทักษะการให้กำลังใจ โดยใช้การแนะนำที่เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก มีความเป็นไปได้น้อย สิ่งที่ครูที่ปรึกษาทำได้ดี คือ ทักษะการเอาใจใส่โดยแสดงท่าทาง สายตา สีหน้า และน้ำเสียงที่เหมาะสม และผู้วิจัยสังเกตว่า ครูที่ปรึกษามีความกังวลใจ เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ ผู้วิจัยจึงขอให้ครูที่ปรึกษาฝึกฝนตนเอง พุดหน้ากระຈก สังเกตพฤติกรรมการตอบสนองของ

นักเรียน โดยติดตามผลการปรับปรุงพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนเป็นระยะ จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความมั่นใจมากขึ้น

9. การวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงพหุสานเทคนิควิธีครั้งนี้ เป็นการบูรณาการเทคนิค โดยผู้วิจัยสามารถเลือกเทคนิค ซึ่งมีแนวคิดที่ใกล้เคียงกัน นำมาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมการให้การปรึกษาได้หลายหลายมากขึ้น และสอดคล้องกับเป้าหมายของการให้การปรึกษากลุ่มครั้งนี้ ทำให้ครูที่ปรึกษาได้มีแนวคิดในการให้การปรึกษาที่หลากหลาย

จากผลการอภิปรายข้างต้น สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษา มีสมรรถนะการปรึกษาในทางที่ดีขึ้น ครูที่ปรึกษามีความรู้ ทักษะ และเจตคติในการให้การปรึกษาสูงขึ้น ทำให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้เทคนิค กระบวนการ ทักษะและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ การให้การปรึกษา ครูที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้ในการให้การปรึกษาผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง และมีแนวทางที่ชัดเจน รวมถึงฝึกทักษะเพื่อสร้างความมั่นใจและปรับเปลี่ยนมุมมองต่อผู้เรียน และช่วยเหลือผู้เรียนอย่างมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีจริยธรรมแห่งวิชาชีพ การให้การปรึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้ที่มีความสนใจนำรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาไปใช้ให้ได้ผลดี ควรนำทั้งโปรแกรมการปรึกษา และบทเรียนออนไลน์ไปใช้พร้อมกัน เนื่องด้วยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษาในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษาของกลุ่มทดลองหลังระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง โดยโปรแกรมการปรึกษาจะทำให้ครูมีสมรรถนะการปรึกษาด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ อีกทั้งบทเรียนออนไลน์ จะช่วยเสริมให้ครูมีสมรรถนะการปรึกษาด้านความรู้ได้รวดเร็ว และเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2. ผู้ที่มีความสนใจนำรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษาไปใช้ ควรสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามสมรรถนะของผู้รับการปรึกษาว่า มีสมรรถนะการให้การปรึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์แต่ละ

ครั้งแล้วหรือไม่ หากยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถทบทวนกิจกรรม หรือเพิ่มเติมกิจกรรม ได้ตามความเหมาะสม

3. ผู้ที่มีความสนใจในรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาของครูที่ปรึกษาไปใช้ ควรพิจารณาความถนัดและความสามารถของตนเอง ในการใช้เทคนิคตามโปรแกรมการปรึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้การให้การปรึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรเพิ่มเติมการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษารอบครัว เพื่อให้ครูที่ปรึกษาสามารถเข้าถึงปัญหาของผู้เรียน ได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถให้การปรึกษาผู้เรียน ได้ครอบคลุมปัญหา
2. ผู้วิจัยควรออกแบบการวิจัยในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกครูที่ปรึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา จะทำให้โปรแกรมการปรึกษาสามารถระบุรายละเอียดของกิจกรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ผู้วิจัยควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วย เช่น การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกทางพฤติกรรมของครูที่ปรึกษา จะทำให้ได้ผลการวิจัยมาปรับปรุงรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ผู้วิจัยควรเพิ่มเติมกิจกรรมการติดตาม ให้ความช่วยเหลือครูที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาเรียนรู้บทเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และนำไปเป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองได้

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: กรมสามัญ
- กฤตวรรณ คำสม. (2554). *การศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุุฎิบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กันยรัตน์ เมืองแก้ว. (2563). *การพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม เพื่อสร้างความเป็นธรรมทางสังคม โดยมีความสอดคล้องกลมกลืนในตนของนักศึกษาจิตวิทยาเป็นตัวแปรส่งผ่าน*. ปรินญาณิพนธ์ปรัชญาคุุฎิบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาฯ ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลธิดา ธรรมวิวัฒน์. (2565). *การพัฒนาสื่อวีดิโออินโฟกราฟิกแบบมีปฏิสัมพันธ์บนเครือข่ายสังคม เรื่อง กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ประเภทบันเทิง บริษัท โมโน บรอดคาซท์ จำกัด*. *นิเทศสยามปริทัศน์*, 16(21), 11-21.
- เจนณ์ภูฏ มิ่งศิริธรรม. (2552). *การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองบนเครือข่าย Self-directed learning on web-based learning*. *ศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา*, 32 (1), 6-13.
- จิราเจต วิเศษดอนหวาย. (2565). *การศึกษายุคหลังโควิด จะใช้โลกทั้งใบเป็นห้องเรียน ด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.educathai.com/knowledge/articles/535>
- จิน แบรี่. (2549). *การให้การปรึกษา*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์.
- ชุลีกร พูฟุ้ง. (2553). *ผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษาสำหรับครูที่ศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 46 โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัชรินทร์ ชนวนัน. (2562). *การประเมินสมรรถนะภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 8(3), 264-280.
- จิตติกาญจน์ บุญรักษา อินทาบึง. (2561). *การพัฒนาแนวทางเครือข่ายครูผู้ให้การปรึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษานครราชสีมา*. *วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 16(4), 16-29.

- ฐิตยา เกตุคำ. (2551). ผลการใช้บทเรียนออนไลน์ เรื่อง วิธีจัดหมู่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2547). การสอนบนเว็บ (Web-based instruction) นวัตกรรมเพื่อคุณภาพ การเรียนการสอน. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaicai.com/articles/wbi2/html>
- เทียน ทองแก้ว. (2550). สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นุชสรุา เกรียงกรกฎ และปรีชา เกรียงกรกฎ. (2552). การศึกษาและพัฒนาโปรแกรมสำหรับจัดการ ปัญหาตัดแบ่งพัสดุแบบหนึ่งมิติด้วยวิธีวิวิธวิธี. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี.
- ปริศนา จันทัด. (2547). คู่มือการให้คำปรึกษาสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปวีศา ศิรินันท์. (2561). การพัฒนาสมรรถนะในการให้การศึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพ็ญภา กุลนภาดล. (2557). การพัฒนาสมรรถนะการให้การศึกษาวัยรุ่นของอาจารย์ที่ปรึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี. การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 20(2), 206-220.
- พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2561). การศึกษาและพัฒนาการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา ของครูแนะแนว. วิชาการศึกษาศาสตร์, 19(1), 150-159.
- ยุพาวดี เกริกกุลธร. (2561). การพัฒนาสมรรถนะครูที่ปรึกษาตามแนวคิดการมีสติและการเรียนรู้ จากการปฏิบัติงาน. สันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 6(4), 1541-1555.
- เรียม ศรีทอง. (2559). การศึกษาและพัฒนาสมรรถภาพการให้บริการแนะแนวของครูที่ปรึกษา สำหรับนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยง ในครอบครัวของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพฯ. เข้าถึงได้จาก [http:// www.dric.nrct.go.th](http://www.dric.nrct.go.th)
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2552). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร สังกรแก้ว. (2564). การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะสากลของนิสิตครู. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครสวรรค์.

- ศุภวดี บุญดวงวงศ์. (2556). *การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการแนะแนว และการให้คำปรึกษาของครูประเทศไทย* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *ผลการสำรวจครู พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวิศดา คำผิว. (2553). *ผลของชุดฝึกอบรมพัฒนาความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อาดัม นีละไพจิตร. (2553). *การศึกษาและพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษากลุ่ม สำหรับครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม*. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- American Psychological Association. (2002). *School psychology*. Retrieved from <http://www.apa.org/ed/graduate/specialize/school>
- Angeles, C. M. (2016). Teacher and school counsellor training to promote a collaborative family-School relationship: An empirical study. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 237, 667-671.
- Arredondo, P., & Toporek, R. (1999). Multicultural counseling competencies = ethical practice. *Journal of Mental Health Counseling*, 26(1), 44-55.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavior change. *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Bryant, J. & Poustie, K. (2001). *Competencies needed by public library staff*. Geutersloh: Bertelsmann Foundation.
- Corey, G. (2012). *Theory and practice of group counseling*. Canada: Brooks Cole.
- Dwi, Y. P. S. (2018). Development model of professionalism guidance and counseling teacher. *Advances in Social Science*, 4(249), 257-260.
- Hall, G. E., & Jones, H. C. (1976). *Competency-based education: A process for the Improvement of Education*. N. J.: Prentice-Hall, Inc.

- Hamel, G., & Prahalad C. K. (1990). The core competence of the corporation. *Harvard Business*, 1(3), 79-90.
- Harold, R. J., & Sherilyn, A. B. (1996). *Title of the book or article*. Canada: Brooks Cole.
- Kamundia, I. R. (2015). Effectiveness of teacher counsellors' delivery of guidance and counselling services towards enhancing discipline among students in Olokurto Division, Narok County, Kenya. *Research on Humanities and Social Sciences*, 5(24), 48-56.
- Knowles, M. S. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*. New York: Association.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. *American Psychologist*, 4(1), 427-450.
- Mehmet, A. K. (2019). Development of perceived school counselor support scale based on the asca mindsets and behaviors. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 6(2), 202-217.
- Menne, J. M. (1975). Public administration and management. *An Interactive Journal*, 7(2), 89-94.
- Mine, A. (2014). Opinions of counselor candidates regarding counseling skills training. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 14(2), 879-886.
- Pulakos, E. D. (2009). *Performance management: A roadmap for developing, implementing and evaluating performance management systems*. Virginia: SHRM Foundation.
- Richy, R. (1986). *Theoretical and conceptual bases of instructional design*. New York: Nicholas.
- Satir, V. (1988). *The new people making*. Palo Alto, CA: Science & Behavior.
- Seels, B., & Glasgow, Z. (1997). *Exercise in Instructional design*. Columbus, Ohio: Merrill.
- Spencer, L. & Spencer, S. (1993). *Competency at work: Models for superior performance*. New York. John Wiley and Sons.
- Sue, D. W., Arredondo, P., & McDavis, R. J. (1992). Multicultural counseling competencies and standards: A call to the profession. *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 20(2), 64-89.
- Theodoro, R. S. (2005). *Human behavior in the social environment: A multidimensional perspective*. Columbia: Columbia University.

William, D. A. (1994). *The teaching process: A textbook*. New York: McGraw-Hill Education.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper & Row.

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี	อาจารย์ภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์	อาจารย์ภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา คุณฎีเมธา	อาจารย์สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย
ศูนย์พัฒนาความสุขมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ดร.พิชชา ถนอมเสียง	อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
และจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
5. นายแพทย์เวทิส ประทุมศรี	นายแพทย์แผนกจิตเวช
โรงพยาบาลพุทธโสธร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ อว ๘๑๓๗/๖๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการขุขุณินิพนธ์ (ฉบับย่อ)
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวสุทธิมาศ อภิรักษ์วัฒน์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๓๙ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการขุขุณินิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการบริการสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการบริการเชิงผสมผสานเทคนิควีธี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาดล เป็นประธานกรรมการควบคุมขุขุณินิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี อาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๙๙๖๖๘๐๙ หรือที่ E-mail: sutimas2521@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๖๙๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ค่าโครงการอนุมัติ (ฉบับย่อ)
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวสุทธิมาศ อภิรักษ์ฉิมขัย รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๙ นิสิตหลักสูตรปริญญาตรี บัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติค่าโครงการอนุมัติ เรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการศึกษาศาสตร์สำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการศึกษาระบบทศวรรษวิถี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาตล เป็นประธานกรรมการควบคุมดูแลโครงการ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ สามารถติดต่อขอรายละเอียดข้อมูลได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๙๙๖๖๘๐๙ หรือที่ E-mail: sutimas2521@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๖๙๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการดัชนีพนธ์ (ฉบับย่อ)
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวสุทธิมาศ อภิรักษ์วนิชย์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๙ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการดัชนีพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการศึกษาศาสตร์สำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการบริการเชิงผสมผสานเทคนิควีซี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาดล เป็นประธานกรรมการควบคุมดัชนีพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๙๙๖๖๘๐๙ หรือที่ E-mail: sutimas2521@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๖๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย (ฉบับย่อ)
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวสุทธิมาศ อภิรักษ์ฉวีนิพนธ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๓๙ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการวิจัย เรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาดล เป็นประธานกรรมการควบคุมคุณภาพ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ ดร.พิชชา ถนอมเสียง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๙๙๖๖๘๐๙ หรือที่ E-mail: sutimas2521@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน ดร.พิชชา ถนอมเสียง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๖๙๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพุทธโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงคุษฎีนิพนธ์ (ฉบับย่อ)
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวสุทธิมาศ อภิรักษ์วณิชย์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๘๑๐๐๓๙ นิสิตหลักสูตรปริญญาตรี บัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงคุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควีธี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญนภา กุลนภาตล เป็นประธานกรรมการควบคุมคุษฎีนิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอร้องเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ นายแพทย์เวทิส ประทุมศรี ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตดังรายนามข้างต้นได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๐-๙๙๖๖๘๐๙ หรือที่ E-mail: sutimas2521@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน นายแพทย์เวทิส ประทุมศรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ค
ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ของแบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษา
สำหรับครูที่ปรึกษา

ข้อ	+/-	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude)									
1	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
2	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
3	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
4	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
5	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
6	+	+1	0	+1	+1	+1	4	4/5 = 0.8	ใช้ได้
7	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
8	+	0	+1	0	0	+1	2	2/5 = 0.4	ใช้ไม่ได้
9	+	0	+1	0	0	+1	2	2/5 = 0.4	ใช้ไม่ได้
10	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
11	+	0	+1	+1	0	+1	3	3/5 = 1	ใช้ได้
12	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
ด้านที่ 2 ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge)									
1	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
2	+	+1	0	+1	+1	+1	4	4/5 = 0.8	ใช้ได้
3	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
4	-	+1	+1	+1	+1	+1	5	5/5 = 1	ใช้ได้
5	+	0	+1	0	+1	+1	3	3/5 = 0.6	ใช้ได้
6	+	0	0	+1	+1	+1	3	3/5 = 0.6	ใช้ได้
7	+	0	0	+1	+1	+1	3	3/5 = 0.6	ใช้ได้
8	+	0	0	0	0	-1	-1	-1/5 = -0.2	ใช้ไม่ได้
9	-	0	0	0	0	-1	-1	-1/5 = -0.2	ใช้ไม่ได้
10	+	0	0	0	0	-1	-1	-1/5 = -0.2	ใช้ไม่ได้

ข้อ	+/-	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
11	+	0	0	+1	+1	+1	3	$3/5 = 0.6$	ใช้ได้
12	+	+1	+1	0	0	+1	3	$3/5 = 0.6$	ใช้ได้
ด้านที่ 3 ทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills)									
1	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	$5/5 = 1$	ใช้ได้
2	-	+1	0	+1	0	+1	3	$3/5 = 0.6$	ใช้ได้
3	-	+1	+1	+1	+1	+1	5	$5/5 = 1$	ใช้ได้
4	+	+1	0	+1	0	+1	3	$3/5 = 0.6$	ใช้ได้
5	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	$5/5 = 1$	ใช้ได้
6	-	+1	+1	+1	+1	+1	5	$5/5 = 1$	ใช้ได้
7	-	+1	+1	+1	+1	+1	5	$5/5 = 1$	ใช้ได้
8	+	+1	0	+1	+1	+1	4	$4/5 = 0.8$	ใช้ได้
9	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	$5/5 = 1$	ใช้ได้
10	+	+1	+1	+1	+1	+1	5	$5/5 = 1$	ใช้ได้
11	+	0	+1	+1	0	+1	3	$3/5 = 0.6$	ใช้ได้
12	+	0	+1	0	0	+1	2	$2/5 = 0.4$	ใช้ไม่ได้

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสมรรถนะการปรึกษา
สำหรับครูที่ปรึกษา

Case processing summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.00
	Excluded ^a	0	000.00
	Total	30	100.00

Reliability statistics

Cronbach's alpha	N of items
.891	30

Item-total statistics

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item-total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
a1	126.4667	85.085	.247	.891
a2	126.3000	86.148	.229	.891
a3	126.4333	89.013	-.088	.898
a4	126.3667	85.620	.235	.891
a5	126.5000	83.431	.439	.888
a6	126.3333	83.195	.562	.886
a7	126.4000	82.800	.584	.885
a8	126.1667	87.937	.037	.893
a9	126.2000	86.372	.239	.891
a10	126.2000	85.752	.263	.890
a11	127.4667	79.292	.515	.886
a12	126.9333	79.720	.482	.887
a13	126.5333	82.326	.549	.886

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item-total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
a14	126.5000	82.328	.548	.886
a15	126.3667	84.585	.390	.889
a16	127.3333	79.678	.528	.886
a17	127.2000	78.648	.598	.884
a18	127.0333	80.999	.491	.886
a19	127.3667	76.723	.662	.882
a20	126.5333	81.637	.507	.886
a21	126.3333	83.954	.474	.887
a22	126.7667	83.357	.449	.887
a23	126.7333	83.030	.421	.888
a24	126.5667	82.944	.491	.887
a25	126.8000	84.166	.340	.889
a26	126.7667	81.082	.514	.886
a27	127.0000	77.586	.780	.879
a28	126.6333	79.413	.712	.882
a29	126.4667	84.464	.388	.889
a30	126.3000	84.631	.408	.888

ภาคผนวก ง

แบบวัดสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

แบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

คำชี้แจง

แบบวัดสมรรถนะการให้การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติ ความรู้ และทักษะ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น การวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการในภาพรวม ไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบ กรุณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงอย่างครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์

แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการให้การปรึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีในการตอบและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุทธิมาศ อภิรักษ์วิชย์

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา

ภาควิชาการวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ระยะเวลาในการปฏิบัติทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา

น้อยกว่า 5 ปี 5-9 ปี 10-14 ปี 15 ปีขึ้นไป

5. ท่านเคยให้การปรึกษาผู้เรียนในช่วงเปิดภาคเรียนปกติ หรือไม่

เคย ระยะเวลาในการให้การปรึกษาผู้เรียนในช่วงเปิดภาคเรียนปกติ

1-2 ครั้ง/ สัปดาห์ 3-4 ครั้ง/ สัปดาห์

5-6 ครั้ง/ สัปดาห์ มากกว่า 6 ครั้ง/ สัปดาห์

ไม่เคย

6. ท่านเคยผ่านการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้การปรึกษาหรือไม่

เคย โปรดระบุหลักสูตรการอบรม.....

หน่วยงานที่จัดอบรม.....

ไม่เคย

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการให้การปรึกษา

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของท่านมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของท่านมาก

3 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของท่านปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของท่านน้อย

1 หมายถึง ข้อความนี้ ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำของท่านน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิด ความรู้สึก และการกระทำ				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 เจตคติในการให้การปรึกษา (Counseling attitude)					
1. ฉันคิดว่า การให้การปรึกษา สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม					
2. ฉันรับรู้ได้ว่า การให้การปรึกษาเป็นวิธีการที่มีประโยชน์ ช่วยให้นักเรียนตระหนักรู้สิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวเอง					
3. ฉันเชื่อว่า นักเรียนทุกคนมีศักยภาพอยู่ในตัวที่สามารถนำมาใช้เพื่อจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตตนเองได้					
4. ฉันรู้สึกว่ กระบวนการในการให้การปรึกษา ทำให้ครูที่ปรึกษาสามารถเข้าถึงนักเรียนและให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงตามความต้องการของนักเรียน					
5. ในมุมมองของฉัน ครูที่ปรึกษาสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพลังอำนาจ สามารถสร้างจุดแข็งให้กับตนเองได้					
6. ฉันเชื่อว่า การให้การปรึกษามีความสำคัญและจำเป็นในการช่วยเยียวยาจิตใจนักเรียน					
7. ในความคิดเห็นของฉัน พฤติกรรมทุกพฤติกรรมของนักเรียน มีสาเหตุและสามารถเปลี่ยนแปลงได้					

ข้อความ	ระดับความคิด ความรู้สึก และการกระทำ				
	5	4	3	2	1
8. ฉันคิดว่า การเก็บรักษาความลับเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นของครูที่ปรึกษา					
9. ก่อนที่ฉันจะเข้าใจคนอื่น ฉันควรสังเกต ทำความเข้าใจ รับรู้ ความรู้สึกและจิตใจของตัวเองให้ได้ก่อน					
10. ฉันคิดว่า การให้การปรึกษาควรเริ่มต้นจากความเข้าใจในสัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียน					
ด้านที่ 2 ความรู้ในการให้การปรึกษา (Counseling knowledge)					
1. ฉันมีความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับจิตวิทยาการปรึกษา ได้แก่ แนวคิด และทฤษฎี เทคนิคการให้คำปรึกษา กระบวนการให้การปรึกษา และเครื่องมือที่ใช้ในการให้การปรึกษา					
2. ฉันเข้าใจ ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละบุคคล จึงทำให้ฉันสามารถให้การปรึกษานักเรียนได้ดี					
3. ฉันรู้ว่า การใช้ภาษาพูดและ โทนเสียงที่อบอุ่นจะแสดงถึงความเข้าใจ ซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เป็นหนทางที่จะนำไปสู่การให้การปรึกษาที่มีคุณภาพ					
4. สมรรถนะที่สำคัญของครูที่ปรึกษาคือ การรู้เท่าทันนักเรียน เพื่อที่จะทำให้นักเรียนกล้าเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของตนเอง					
5. ฉันคิดว่า สิ่งที่สำคัญในการเข้าถึงผู้รับการปรึกษา คือ การเข้าถึงปัญหาของนักเรียน					
6. ฉันสามารถแยกได้ว่า อาการผิดปกติทางจิตเวชกับอาการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร					
7. ฉันสามารถเปรียบเทียบได้ว่า ผู้ให้การปรึกษาและโค้ช มีความเหมือนและต่างกันอย่างไร					
8. เทคนิคในการให้การปรึกษาทุกทฤษฎี เป็นสิ่งที่ฉันต้องเรียนรู้ และจดจำให้ได้ทั้งหมด					
9. ฉันสามารถสรุปกระบวนการให้การปรึกษาให้บุคคลทั่วไปเข้าใจได้อย่างชัดเจน					

ข้อความ	ระดับความคิด ความรู้สึก และการกระทำ				
	5	4	3	2	1
10. ฉันสามารถพิจารณาตัดสินใจเลือกได้ว่าเรื่องใดต้องรักษาความลับ หรือยกเว้นกรณีที่เป็นสถานการณ์เป็นอันตรายต่อชีวิตของนักเรียนและคนอื่น					
ด้านที่ 3 ทักษะในการให้การปรึกษา (Counseling skills)					
1. เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องราว ฉันจะแสดงออกทาง สีหน้าและแววตา เพื่อบอกให้เขารู้ว่าฉันกำลังฟังเขาอยู่					
2. ฉันใช้คำถามปลายเปิดทุกครั้ง เมื่อนักเรียนต้องการสรุปความ ให้ชัดเจนและตรงประเด็น					
3. ฉันใช้คำถามเพื่อสำรวจความคิดและความรู้สึกของนักเรียน ตลอดเวลา เพื่อ ไม่ให้เกิดความเงียบ					
4. ฉันให้นักเรียนได้เข้าใจความรู้สึกของตนเองจาก การสะท้อนว่าตนเองรู้สึกอย่างไร					
5. ฉันถามคำถามที่ชี้นำนักเรียน เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีแนวทาง ในการแก้ปัญหาของตนเอง					
6. หากฉันต้องการทวนในสิ่งที่นักเรียนพูด ฉันจะทวนความ ด้วยประโยคคำพูดที่สั้น กระชับ					
7. ฉันช่วยทำให้ความรู้สึกของนักเรียนที่คลุมเครือ มีความกระจ่าง โดยเลือกใช้คำศัพท์เกี่ยวกับความรู้สึกตรงกับความรู้สึกของนักเรียน					
8. ฉันจัดลำดับและรวบรวมประเด็นสำคัญที่พูดคุยกันไปแล้ว มาเชื่อมโยงกันให้เป็นระบบ แล้วสรุปกลับไปให้นักเรียน ได้อย่างถูกต้อง					
9. ฉันสามารถแสดงท่าทีที่เป็นธรรมชาติ และเปิดเผย เพื่อให้ นักเรียนเข้าถึงได้					
10. ฉันสังเกต ฟังอย่างตั้งใจ เพื่อจับอารมณ์และความคิด โดยไม่ตัดสิน					

ภาคผนวก จ

โปรแกรมการป้ริกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการป้ริกษาสำหรับครูที่ป้ริกษา
ด้วยรูปแบบการป้ริกษาเชิงผสานเทคนิควีธี

โปรแกรมการศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี

โปรแกรมการศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีนี้ สร้างขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือครูที่ปรึกษาในการเข้าใจตนเอง เข้าใจสถานการณ์ เลือกใช้ทฤษฎี กระบวนการและเทคนิคการให้การปรึกษา ให้ครูที่ปรึกษาตามความเหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและธรรมชาติของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโปรแกรมโดยคำนึงถึงสภาพบริบทและบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา และความต้องการของครูในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา ซึ่งเป็นการบูรณาการทางเทคนิคของทฤษฎีการให้การปรึกษา ประกอบด้วย เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ เทคนิคการยอมรับ เทคนิคการเข้าใจ เทคนิคสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ เทคนิคการปรับความคิด เทคนิคการมอบหมายการบ้าน เทคนิคการพูดในใจ เทคนิคสำรวจตัวเอง เทคนิคการจินตนาการ และเทคนิคการปรับความคิด โปรแกรมการศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี มีขั้นตอนการศึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นยุติ ซึ่งประกอบด้วยการให้การปรึกษาทั้งหมด 10 ครั้ง ระยะเวลาครั้งละ 60-90 นาที ดังนี้

ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงรูปแบบและข้อตกลงในการให้การปรึกษากลุ่ม สำรวจความต้องการและกำหนดเป้าหมายในการรับการปรึกษา โดยใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกตและการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 2 สำรวจตัวตนและรักษาสัมพันธภาพ ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดี สร้างความคุ้นเคยระหว่างครูที่ปรึกษา สำรวจและเรียนรู้สมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา สร้างการยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้รับการปรึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิควิธี โดยใช้ระบบ WDEP ร่วมกับเทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกตและการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 3 พัฒนาตัวตนและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้การปรึกษา และชี้แจงวิธีการเรียนรู้การให้การปรึกษาด้วยตนเองในระบบออนไลน์ โดยใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิควิธีของเทคนิคการให้การปรึกษาของ Virginia Satir ที่กล่าวถึงทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg) ร่วมกับเทคนิค การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 4 ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อสาธิตและฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา ชี้แจงการฝึกปฏิบัติการนิศึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิค การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การใช้คำพูดบอกกับตัวเอง (Self-statement) การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills) การพูดในใจ (Internal dialogue) การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 5 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้การปรึกษา ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการให้เป็นผู้วิจัย วิเคราะห์บททวนเพื่อค้นหารูปแบบการให้การปรึกษาของตนเอง และระบุเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิควิธี สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 6 สร้างทัศนคติครูที่ปรึกษาและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อฝึกการใช้เทคนิค ABC Model เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และชี้แจงการเรียนรู้ “เทคนิคการให้การปรึกษา” ในระบบออนไลน์ โดยใช้ ABC Model รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 7 เรียนรู้และฝึกการใช้เทคนิคการให้การปรึกษา ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อสาธิตและฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา และชี้แจงการฝึกปฏิบัติการนิศึกษาใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสานเทคนิค การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การใช้คำพูดบอกกับตัวเอง (Self-statement) การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills) การพูดในใจ (Internal dialogue) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 8 การฝึกทักษะการให้การปรึกษา ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อฝึกการใช้ทักษะในการให้การปรึกษา และสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดี ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสานเทคนิค สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) ร่วมกับเทคนิคการให้การปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered therapy) ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 9 วิเคราะห์บททวน ค้นหารูปแบบ ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อนำเสนอ ผลการฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนและประสบการณ์การเป็นผู้วิจัย และวิเคราะห์และค้นหารูปแบบการให้การปรึกษาทั้งด้านเทคนิคและทักษะการให้การปรึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสานเทคนิค สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ 10 ยุติการปรึกษา ผู้วิจัยให้การปรึกษากลุ่มครูที่ปรึกษา เพื่อให้ครูที่ปรึกษาสรุปถึงประโยชน์ที่ตนเองได้รับ และได้ให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม รวมถึงการนำประโยชน์ที่ได้จากการปรึกษากลุ่มไปใช้ในการให้การปรึกษานักเรียน และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับครูที่ปรึกษาในการเป็นผู้ให้การปรึกษา ใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสานเทคนิค สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting)

การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึกลับ

รายละเอียดของโปรแกรม

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
1	ปฐมนิเทศ (60-90 นาที)	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัย และครูที่ปรึกษา 2. เพื่อชี้แจงรูปแบบและข้อตกลงในการให้การปรึกษากลุ่ม 3. สืบหาความต้องการและกำหนดเป้าหมายในการรับบริการปรึกษา	1. แผ่นการ์ดบัตรประชาชน 2. ปากกาสี 3. คลิปวิดีโอ 4. เอกสารที่ 1.1 เรื่อง ความคาดหวังต่อการให้การปรึกษากลุ่ม	ทักษะการให้การปรึกษา 1. การใช้คำถาม 2. การฟัง 3. การให้ข้อมูลและคำแนะนำ 4. การสังเกต 5. การสะท้อนความรู้สึก
2	สำรวจตัวตนและรักษาสัมพันธภาพ (60-90 นาที)	1. รักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้การปรึกษาและครูที่ปรึกษา และสร้างความคุ้นเคย 2. สืบหาและเรียนรู้สมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา 3. สร้างการยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของครูที่ปรึกษา	1. กระดาษไวท์บอร์ด 2. ปากกาสี 3. กระดาษ A4 4. ดินสอ 5. เอกสารที่ 2.1 เรื่อง เป้าหมายสู่ความสำเร็จในการให้การปรึกษา 6. เอกสารที่ 2.2 เรื่อง เส้นทางพัฒนาเจตคติในการเป็นผู้ให้การปรึกษา 7. เอกสารที่ 2.3 เรื่อง คัมภีร์สู่ความสำเร็จ	ทฤษฎีการให้การปรึกษา การปรึกษาเชิงผสม เทคนิควิธีของ Corey ประกอบด้วยเทคนิค - การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
				ทักษะการให้การปรึกษา - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล และคำแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก
3	พัฒนาตัวตน และเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (60-90 นาที)	1. สร้างแรงบันดาลใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้การปรึกษา 2. ชี้แจงวิธีการเรียนรู้การให้การปรึกษาดังตนเองในระบบออนไลน์	1. ระบบออนไลน์ การให้การปรึกษา 2. กระดาษ 3. ดินสอ 4. เอกสารที่ 3.1 เรื่อง ความมั่นคงภายใน โดยใช้กระบวนการซาเทียร์โมเดล	ทฤษฎีการให้การปรึกษา การปรึกษาเชิงผสม เทคนิควิธีของ Corey ประกอบด้วยเทคนิค - การฟังอย่างตั้งใจ - การรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ ทักษะการให้การปรึกษา - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูลและแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก
4	ฝึกปฏิบัติ การเป็นผู้ให้	1. สาธิตและฝึกปฏิบัติ การเป็นผู้ให้การปรึกษา	1. กระดานไวท์บอร์ด 2. ปากกาสี	ทฤษฎีการให้การปรึกษา การปรึกษาเชิงผสม

ครั้งที่ ที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
	การปรึกษา (60-90 นาที)	2. ชี้แจงการฝึกปฏิบัติ กรณีศึกษา	3. สถานการณ์ปัญหา ของนักเรียน 4. คลิปวิดีโอ	เทคนิควิธีของ Corey ประกอบด้วยเทคนิค - การปรับความคิด (Cognitive adaptation) - การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) - การใช้คำพูดบอกกับ ตัวเอง (Self-statement) - การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills) - การพูดในใจ (Internal dialogue) - การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นจริงใจ ทักษะการให้การปรึกษา - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล และคำแนะนำ - การสังเกต
5	แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ การให้	1. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติการให้ เป็นผู้ให้การปรึกษา	1. กระดานไวท์บอร์ด 2. ปากกาเมจิก 3. คลิปวิดีโอ	ทฤษฎีการให้การปรึกษา การปรึกษาเชิงผสม เทคนิควิธีของ Corey

ครั้งที่ ที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
	การปรึกษา (60-90 นาที)	2. วิเคราะห์บทบาท เพื่อค้นหารูปแบบการให้ การปรึกษาของตนเอง 3. ระบุเป้าหมายการพัฒนา สมรรถนะการให้ การปรึกษา เทคนิค และทักษะการให้ การปรึกษา		ประกอบด้วยเทคนิค - สำรวจตัวเอง (Self-observation) - การจินตนาการ (Imagery) - การปรับความคิด (Cognitive adaptation) - การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นจริงใจ ทักษะการให้การศึกษา - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล คำแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก
6	สร้างทัศนคติ ครูที่ปรึกษา และเรียนรู้ ผ่านระบบ ออนไลน์ (60-90 นาที)	1. ฝึกการใช้เทคนิค ABC Model เพื่อสร้างทัศนคติ ที่ดีต่อนักเรียน 2. ชี้แจงการเรียนรู้ “เทคนิค การให้การศึกษา” ในระบบออนไลน์	1. กระดานไวท์บอร์ด 2. ปากกาเมจิก 3. สถานการณ์ปัญหา ของนักเรียน 4. ระบบออนไลน์ เรื่อง การให้ การศึกษา	ทักษะการให้การศึกษา - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล และคำแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
7	เรียนรู้และฝึกการใช้เทคนิคการให้การปรึกษา (60-90 นาที)	1. สาธิตและฝึกปฏิบัติ การเป็นผู้ให้การปรึกษา 2. ชี้แจงการฝึกปฏิบัติกรณีศึกษา	1. กระดานไวท์บอร์ด 2. ปากกามะจิก 3. คลิปวิดีโอ	ทฤษฎีการให้การปรึกษา การปรึกษาเชิงผสม เทคนิควิธีของ Corey ประกอบด้วยเทคนิค <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจตัวเอง (Self-observation) - การจินตนาการ - การปรับความคิด (Cognitive adaptation) - การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ ทักษะการให้การปรึกษา <ul style="list-style-type: none"> - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล และคำแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
8	การฝึกทักษะ การให้ การปรึกษา (60-90 นาที)	เพื่อฝึกการใช้ทักษะ ในการให้การศึกษา	1. ปากกา 2. กระดาษ	ทฤษฎี การให้การศึกษา การปรึกษาเชิงผสม เทคนิควิธีของ Corey ประกอบด้วยเทคนิค <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจตัวเอง (Self-observation) - การจินตนาการ (Imagery) - การปรับความคิด (Cognitive adaptation) - การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ ทักษะการให้การศึกษา <ul style="list-style-type: none"> - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล คำแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ ที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
9	วิเคราะห์ ทบทวน ค้นหา รูปแบบ (60-90 นาที)	1. นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเป็น ผู้ให้การปรึกษา 2. วิเคราะห์และค้นหา รูปแบบการให้การปรึกษา ทั้งด้านเทคนิคและทักษะ การให้การปรึกษา	1. ปากกา 2. กระดาษโน้ตสีชมพู สีเหลือง สีเขียว	ทฤษฎีการให้การปรึกษา การปรึกษาเชิงผสม เทคนิควิธีของ Corey ประกอบด้วยเทคนิค - ตำรวจตัวเอง (Self-observation) - การจินตนาการ (Imagery) - การปรับความคิด (Cognitive adaptation) - การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นจริงใจ ทักษะการให้การปรึกษา - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล และคำแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก

ครั้งที่ ที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	สื่อและวัสดุอุปกรณ์	ทฤษฎี เทคนิค การปรึกษาและทักษะ
10	ยุติการปรึกษา (60-90 นาที)	<p>1. เพื่อให้ครูที่ปรึกษาสรุปถึงประโยชน์ที่ตนเองได้รับและได้ให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม รวมถึงการนำประโยชน์ที่ได้จากการปรึกษากลุ่มไปใช้ในการให้การปรึกษานักเรียน</p> <p>2. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับครูที่ปรึกษาในการเป็นผู้ให้การปรึกษา</p>	<p>1. ปากกา</p> <p>2. กระดาษ</p> <p>3. เอกสารที่ 10.1 เรื่อง แม่ครูผู้ให้ของศิษย์</p>	<p>ทฤษฎีการให้การปรึกษา</p> <p>การปรึกษาเชิงผสม</p> <p>เทคนิควิธีของ Corey</p> <p>ประกอบด้วยเทคนิค</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจตัวเอง (Self-observation) - การจินตนาการ (Imagery) - การปรับความคิด (Cognitive adaptation) - การฟังอย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) - การยอมรับ (Accepting) - การยอมรับนับถือ (Respecting) - การเข้าใจ (Understanding) - สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ <p>ทักษะการให้การปรึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้คำถาม - การฟัง - การให้ข้อมูล และคำแนะนำ - การสังเกต - การสะท้อนความรู้สึก

การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา
ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมเทคนิควิธี
โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง	ปฐมนิเทศ
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผ่นการ์ดบัตรประชาชน 2. ปากกามจิก 3. คลิปวิดีโอ 4. เอกสารที่ 1.1 เรื่อง ความคาดหวังต่อการให้การปรึกษากลุ่ม

แนวความคิดหลัก

การเสริมสร้างสมรรถนะของครูที่ปรึกษาในการให้การปรึกษา เป็นครั้งแรกที่ผู้วิจัยได้แนะนำตนเอง ทำความรู้จัก และสร้างกติการ่วมกันและชี้แจงกระบวนการให้การปรึกษา เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจและเข้าถึงการรับการศึกษาได้อย่างมีระบบและเป็นลำดับขั้นตอน สร้างจังหวะในการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น จริงใจ เป็นการลดช่องว่างระหว่างผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา เพื่อให้ครูที่ปรึกษารู้สึกปลอดภัย มีความกล้าที่จะเล่าเรื่องราว แบ่งปันประสบการณ์ที่สะท้อนถึงความคิด ตัวตน ความรู้สึกที่แท้จริงที่อยู่ภายในของตนเองได้อย่างเปิดเผย มีอิสระ และสร้างพลังการเล่าร่วมกันภายในกลุ่มอย่างทรงพลัง เพื่อนำไปสู่กระบวนการในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป โดยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ทักษะการให้การปรึกษา ดังนี้ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา
2. เพื่อชี้แจงรูปแบบและข้อตกลงในการให้การปรึกษากลุ่ม
3. สำรวจความต้องการและกำหนดเป้าหมายในการรับการศึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบกับครูที่ปรึกษาเป็นครั้งแรก ผู้วิจัยจึงจะใช้หลักการสร้างสัมพันธภาพในการปรึกษา ดังต่อไปนี้

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษา แนะนำตัว แจ้งวัตถุประสงค์ รูปแบบการให้การปรึกษา และการสร้างข้อตกลงและการให้ความยินยอมในการปรึกษาด้วยการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ใช้สายตาและท่าทางอบอุ่น จริงใจ

2. ผู้วิจัยพูดคุยสอบถามถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวหรือที่โรงเรียนของครูที่ปรึกษาและให้ครูที่ปรึกษาแสดงความรู้สึกในการดูแลเด็กนักเรียน

3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการให้การปรึกษา ครั้งนี้

ขั้นดำเนินการ

4. ผู้วิจัยทำความรู้จักกับครูที่ปรึกษา โดยใช้ทักษะการให้การปรึกษา ดังนี้ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก ด้วยการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนนามบัตร โดยผู้วิจัยแจกนามบัตรที่ทำขึ้นเอง เพื่อให้ครูที่ปรึกษาแต่ละคนเขียนชื่อสมญานามของตนเองที่เพื่อนเคยเรียกแทนชื่อจริงลงในนามบัตรและแลกเปลี่ยนกับเพื่อนฝั่งตรงข้าม โดยทำเช่นนี้ 3 รอบ ในแต่ละรอบให้เพื่อน (ไม่ซ้ำคนเดิม) วาดรูปหน้าของเจ้าของบัตรประชาชนและส่งคืน ดังนี้

รอบที่ 1 วาดโครงหน้าทรงผม

รอบที่ 2 วาดคิ้วและตา

รอบที่ 3 วาดจมูกและปาก

5. ผู้วิจัยนำนามบัตรของทุกคนมารวมกัน พร้อมทั้งทายว่าเป็นนามบัตรของใคร โดยเจ้าของบัตรจะต้องทายคนอื่นที่ไม่ใช่ตนเอง

6. ผู้วิจัยถามคำถาม เพื่อหาข้อสรุปจากกิจกรรมนี้ให้ได้ข้อสรุปที่ว่า การวาดภาพมาจากสิ่งที่เรามองเห็นและแปลความออกมาเป็นข้อความ เพื่อสั่งการให้กล้ามีเนื้อทำงาน และการแปลความดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องเข้าใจและเรียนรู้ครูที่ปรึกษาทั้งภายนอกและภายในจิตใจ

7. ผู้วิจัยดูคลิปวิดีโอ “หนังสือสั้น-ครูสุเชาว์”

เข้าถึงได้จาก URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ppb0U-MJD2Q> (เวลา 13.38 นาที) เป็นเรื่องราวของครูที่ “ก้าวข้ามขีดจำกัด” ตู่การพัฒนาการศึกษาไทย ครูสุเชาว์ ครูผู้ใกล้ชิดถึงวาระเกษียณ กับการตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ครูที่ปรึกษามีแรงบันดาลใจ

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดพฤติกรรม และอารมณ์ในเชิงบวก ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์
ของลูกศิษย์ให้ไปถึงจุดหมาย

หลังจากดูวิดีโอ ผู้วิจัยถามคำถามดังต่อไปนี้

- ท่านชอบใครที่สุดในวิดีโอนี้และชอบเพราะเหตุใด
- ถ้าเปรียบตัวท่านเป็นตัวละครในวิดีโอนี้ ท่านคิดว่า ท่านมีนิสัยเหมือนใคร เพราะอะไร

8. ครูที่ปรึกษาสะท้อนความรู้สึกในมุมมองของความเป็นครู และการนำไปใช้ใน
โรงเรียนของตนเอง และกล่าวชื่นชมและใช้ทักษะการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นให้กำลังใจ
ในสิ่งที่สมาชิกนำเสนอ และให้ข้อคิด “หากทุกท่านมีความตั้งใจเช่นนั้นแล้ว ให้ทำทันทีอย่างไม่มี
เงื่อนไข

9. ครูที่ปรึกษากำหนดกติกาของกลุ่มร่วมกัน และทำบันทึกความยินยอมรับการให้
การปรึกษา

ขั้นยุติ (10 นาที)

10. ผู้วิจัยขอบคุณสมาชิกที่มาร่วมแบ่งปันประสบการณ์ และสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน
ด้วยหัวใจของครู และสร้างปฏิญาณของตนเอง 1 ข้อ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความสนใจ ความร่วมมือในเข้ารับการให้การศึกษากลุ่ม
และการซักถามในประเด็นต่าง ๆ ของครูที่ปรึกษา
2. สังเกตจากการที่ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ความสำคัญของการเข้ารับ
การให้การศึกษากลุ่ม บทบาทในฐานะครูที่ปรึกษา ระยะเวลาและข้อตกลงในการเข้ารับการให้
การศึกษากลุ่ม
3. การแลกเปลี่ยนภายในกลุ่มจากเอกสารที่ 1.1 เรื่อง ความคาดหวังต่อการเข้าร่วม
การให้การศึกษากลุ่ม

เอกสารที่ 1.1

เรื่อง ความคาดหวังต่อการเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่ม

คำชี้แจง โปรดระบุความคาดหวังของท่านต่อการเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่ม

คลิปวิดีโอ

“หนังสือ-ครูสุเชาว์” (เวลา 13.38 นาที) เป็นเรื่องราวของครูที่ “ก้าวข้ามขีดจำกัด”
สู่การพัฒนาการศึกษาไทย ครูสุเชาว์ ครูผู้ใกล้ชิดถึงวาระเกษียณ กับการตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของลูกศิษย์ให้ไปถึงจุดหมาย

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ppb0U-MJD2Q>

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง	สำรวจตัวตนและรักษาสัมพันธภาพ
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระดานไวท์บอร์ด 2. ปากกาเมจิก 3. กระดาษ A4 4. ดินสอ 5. เอกสารที่ 2.1 เรื่อง เป้าหมายสู่ความสำเร็จในการให้การปรึกษา 6. เอกสารที่ 2.2 เรื่อง เส้นทางการพัฒนาเจตคติในการเป็นผู้ให้การปรึกษา 7. เอกสารที่ 2.3 เรื่อง คัมภีร์สู่ความสำเร็จ

แนวความคิดหลัก

การเสริมสร้างสมรรถนะของครูที่ปรึกษาในการให้การปรึกษากลุ่ม เป็นการรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา เป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูที่ปรึกษาและเปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการให้การปรึกษานักเรียน เพื่อทบทวนและต่อยอดสมรรถนะที่ตนเองมีอยู่แล้วและสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา รวมทั้งการปรับความคิดของครูที่ปรึกษาที่มีต่อนักเรียนในทาง โดยใช้เทคนิค การรับฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ เน้นถึงความสำคัญของการสร้างความไว้วางใจที่มีต่อการเกิดปฏิสัมพันธ์ และการเปิดเผยตนเอง อีกทั้งผู้ให้คำปรึกษาควรต้องแสดงถึงความจริงใจ (Genuineness) และแสดงถึงการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) และความเข้าใจอย่างแท้จริง (Empathy) ต่อครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษาทุกคนควรสร้างปฏิสัมพันธ์กันอย่างทั่วถึงและมี ส่วนร่วมในการรับและให้ความช่วยเหลือในกลุ่มได้อย่างเต็มที่มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยอยู่ภายใต้การอำนวย ความสะดวกของผู้ให้คำปรึกษา (Corey, 2008, pp. 6-7) ร่วมกับเทคนิคการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality therapy theory) โดยใช้ระบบ WDEP ในการตั้งเป้าหมายและออกแบบวางแผนเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายในการเป็นผู้วิจัย และใช้ทักษะการให้การปรึกษา ดังนี้ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกตและการสะท้อนความรู้สึก

วัตถุประสงค์

1. รักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาและสร้างความคุ้นเคย
2. สำรวจและเรียนรู้สมรรถนะการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา
3. สร้างการยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้รับการปรึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษาอย่างเป็นทางการเป็นกันเอง สอบถามบรรยากาศในโรงเรียน สภาพแวดล้อมรอบ ๆ โรงเรียน และการเตรียมความพร้อมของสมาชิกในการปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

ขั้นดำเนินการ

2. ผู้วิจัยทำกิจกรรมสำรวจตัวตน โดยใช้เทคนิคการปรึกษาเทคนิคการให้การปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered therapy) และทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก โดยแจกกระดาษไวท์บอร์ดและปากกาเมจิกให้สมาชิกให้ครูที่ปรึกษาเขียนเรื่องราวประสบการณ์ในชีวิตเกี่ยวกับตนเองทีละคน ไม่เกิน 3 นาที ถามความรู้สึก เพื่อให้รู้จักตัวตน และอย่ามองแต่ภายนอก

3. ครูที่ปรึกษาเล่าประสบการณ์ความประทับใจเกี่ยวกับการให้การปรึกษานักเรียนในแง่มุมต่าง ๆ ตั้งแต่สิ่งที่ตนเองแสดงออก สะท้อนความรู้สึกของตนเอง ทบทวนว่าสิ่งที่ตนเองให้การปรึกษานั้น มีสิ่งที่จะต้องพัฒนาเกี่ยวกับการให้การปรึกษาอีกหรือไม่อย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายการพัฒนาตนเอง โดยให้สมาชิกบันทึกลงในกระดาษตามเอกสารที่ 2.1 เรื่อง เป้าหมายสู่ความสำเร็จในการให้การปรึกษา และเอกสารที่ 2.2 เรื่อง เส้นทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้ให้การปรึกษา

4. ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality therapy theory) โดยใช้ระบบ WDEP โดยใช้เอกสารกิจกรรมที่ 2.2 เรื่อง เส้นทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้ให้การปรึกษา ดังนี้

W (Wants) ให้ครูที่ปรึกษาสำรวจความสามารถของตนเองในการเป็นผู้ให้การปรึกษา และระบุสิ่งที่ตนเองคิดว่าควรต้องพัฒนา โดยกำหนดเป็นเป้าหมายของตนเองอย่างน้อย 3 ข้อ

D (Describe) ให้ครูที่ปรึกษาอธิบายว่าเป้าหมายของตนเองแต่ละข้อ ตนเอง มีพฤติกรรม อารมณ์และรู้สึกต่อเป้าหมายนั้นอย่างไรบ้าง และระบุค่าเป้าหมายในด้านความสำเร็จ (ปัจจุบัน) ความคาดหวัง ความพยายามและความสำเร็จ อยู่ระดับใด (ระดับ 1-5)

E (Self Evaluation) ให้ครูที่ปรึกษาประเมินตนเองจากสิ่งที่ได้จากอธิบายเป้าหมายของตนเอง โดยคำนึงถึงปัจจัยความสำเร็จที่มีผลต่อเป้าหมาย เช่น ความยากง่าย ความเป็นไปได้ ระยะเวลา ระดับสมรรถนะในการให้การปรึกษาของตนเอง และสรุปและเรียงลำดับความสำคัญของเป้าหมายเป็นพฤติกรรม สิ่งที่ต้องทำ

P (Plan) ให้ครูที่ปรึกษานำสิ่งที่ต้องทำมาวางแผนกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาของตนเอง ในเอกสารกิจกรรม เรื่อง เส้นทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้วิจัย โดยระบุสิ่งที่ต้องทำ ระยะเวลา คำพูดเตือนใจ รางวัลแห่งความสำเร็จ

5. ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายร่วมกัน เพื่อการสร้างสมรรถนะการให้การปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยสร้าง ความร่วมมือ ร่วมใจ ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง และเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้เอกสารที่ 2.3 เรื่อง คัมภีร์สู่ความสำเร็จ

6. ผู้วิจัยยกตัวอย่างกรณีศึกษาของครูท่านหนึ่งที่สามารถพลิกชีวิตของนักเรียนจนได้รับฉายาว่า ครูเวชสันดร เป็นครูผู้ให้อย่างแท้จริง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูที่ปรึกษา

ขั้นยุค (10 นาที)

7. ผู้วิจัยกล่าวชื่นชมครูที่ปรึกษาเพื่อให้กำลังใจ และร่วมสะท้อนถึงสภาพปัญหาในวัยเรียนในด้านต่าง ๆ ที่ครูที่ปรึกษาจะต้องเปิดใจ สามารถเข้าถึง เข้าใจ และเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน ผู้วิจัยกระตุ้นให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจและรู้ตัวตนที่แท้จริง เข้าใจ เรียนรู้ ยอมรับ ซึ่งกันและกัน

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้สึก ตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา

เอกสารที่ 2.1

เรื่อง เป้าหมายสู่ความสำเร็จในการให้การปรึกษา

คำชี้แจง

โปรดระบุเป้าหมายในการพัฒนาตนเองสำหรับการเป็นครูที่ปรึกษา และระบายสีระดับ ค่าเป้าหมายตามความคิดเห็นของตนเอง

The diagram illustrates a three-step process for goal setting and self-evaluation. Each step involves a goal sheet and a corresponding progress chart.

Step 1 (Pink): A goal sheet titled "เป้าหมาย" (Goal) with a table for self-evaluation. The table has columns for "ระดับ" (Level) and rows for "ความสำเร็จ" (Success), "ความเข้าใจ" (Understanding), and "มีส่วนร่วม/รับผิดชอบ" (Participation/Responsibility). The "ระดับ" row has columns numbered 1 to 5. An arrow points to a progress chart titled "ระบุพฤติกรรม" (Specify Behavior) with a dotted line for recording progress.

Step 2 (Yellow): A goal sheet titled "เป้าหมาย" (Goal) with the same table as Step 1. An arrow points to a progress chart titled "ระบุพฤติกรรม" (Specify Behavior) with a dotted line for recording progress.

Step 3 (Blue): A goal sheet titled "เป้าหมาย" (Goal) with the same table as Step 1. An arrow points to a progress chart titled "ระบุพฤติกรรม" (Specify Behavior) with a dotted line for recording progress.

เอกสารที่ 2.2

เรื่อง เส้นทางการพัฒนาเจตคติในการเป็นผู้ให้บริการปรึกษา

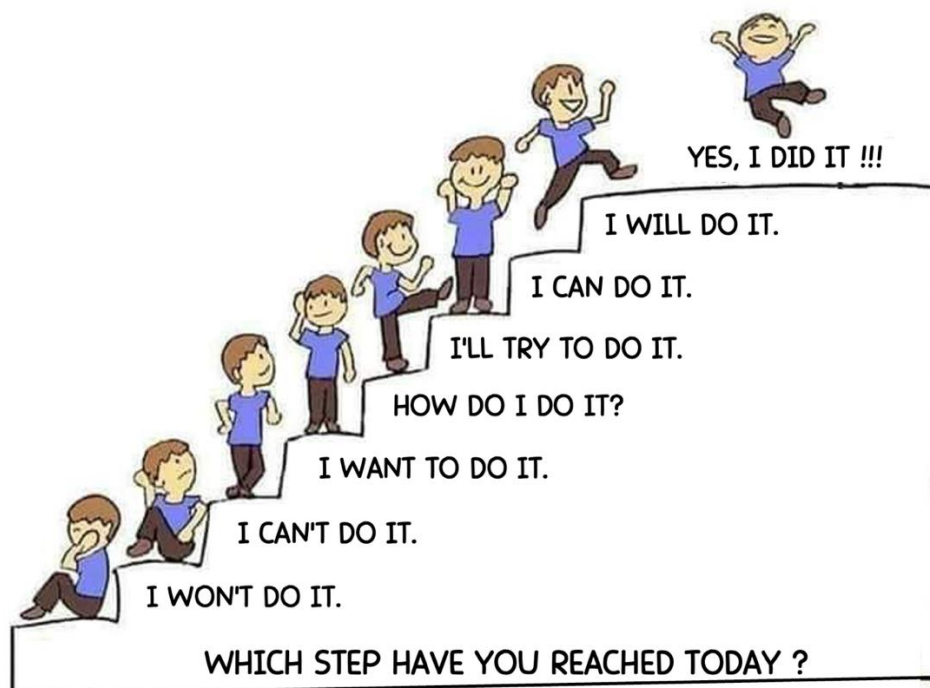
คำชี้แจง โปรดระบุเส้นทางการพัฒนาที่มีความเป็นไปได้และท้าทายความสามารถของตนเอง

สิ่งที่ต้องทำ	ระยะเวลา	ค่าพูดเตือนใจ	รางวัลความสำเร็จ
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

BURAPHA UNIVERSITY

เอกสารที่ 2.3
เรื่อง คัมภีร์สู่ความสำเร็จ

วันนี้ คุณอยู่ในระดับไหน ?

😊 ตัวกับหัวใจ คือ ต้นทุนสู่ความสำเร็จที่สำคัญที่สุด 😊

ที่มา: <https://www.dmc.tv/pages/บทความมาให้กำลังใจ-ตอนที่-47.html>

โปรแกรมการศึกษากลุ่ม ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง	พัฒนาตัวตนและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การศึกษากลุ่มแบบพบหน้าและศึกษาด้วยตนเองระบบออนไลน์
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	1. ระบบออนไลน์ให้การปรึกษา 2. กระดาษ 3. ดินสอ 4. เอกสารที่ 3.1 เรื่อง ความมั่นคงภายในโดยใช้กระบวนการซาเทียร์โมเดล

แนวความคิดหลัก

การพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาที่ดี เริ่มจากการรับรู้สมรรถนะของตนเอง ที่มีทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษาสามารถวิเคราะห์ตนเองได้อย่างชัดเจน และสร้างโอกาส ในการพัฒนาตนเอง นักจิตวิทยามีความเชื่อในบุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกัน ดร.เอริค เบอ์น (Dr. Eric Berne) ศึกษาและพัฒนาทฤษฎีการวิเคราะห์การสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Transactional Analysis) ซึ่งเชื่อว่าบุคคลสามารถเข้าใจในบุคลิกภาพของตนเองได้ อีกทั้งสามารถเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนใหม่ได้ หากกล้าและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง เช่นเดียวกับแนวความคิดของเทคนิคการให้การปรึกษาของ Virginia Satir ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลนั้นเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในน้ำ โดยมีส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนน้อยลอยอยู่เหนือน้ำ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ง่าย ได้แก่ ความรู้สาขาต่าง ๆ (Knowledge) และส่วนของทักษะ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญพิเศษด้านต่าง ๆ (Skill) สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำ ซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่านั้น เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกทางสังคม (Social role) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง (Self image) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) และแรงจูงใจ (Motive) ส่วนที่อยู่เหนือน้ำเป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์กับเขาวนปัญญาของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีความฉลาดสามารถเรียนรู้องค์ความรู้ต่าง ๆ และทักษะได้นั้น ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น จึงต้องมีแรงผลักดันเบื้องลึก คุณลักษณะส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมอย่างเหมาะสม ด้วย จึงจะทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ที่มีผลงานโดดเด่นได้ ดังนั้น การปรึกษากลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิค

การปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิค การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ รวมถึงการใช้ทักษะการใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อน

วัตถุประสงค์

1. สร้างแรงบันดาลใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้การปรึกษา
2. ชี้แจงวิธีการเรียนรู้การให้การปรึกษาในระบบออนไลน์

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษาสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งกล่าวสรุปจากการพบกันในครั้งก่อน
2. ครูที่ปรึกษาทำกิจกรรม “เงินพิเศษ” ผู้วิจัยแจกกระดาษ A4 ให้ครูที่ปรึกษาแบ่งกระดาษออกเป็น 6 ช่อง โดยสมมติว่า สมาชิกแต่ละคนมีเงิน 100 บาท ซึ่งอะไรก็ได้ ให้เขียนลงไปในแต่ละช่อง ว่าต้องการซื้ออะไรด้วยเงินจำนวนเท่าใด เหลือเงินเท่าใด และให้สมาชิกแต่ละคนได้อธิบายวิธีการคิดและเหตุผลของตนเอง
3. ครูที่ปรึกษาสะท้อนข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม และการนำไปใช้ในชีวิตของตนเอง หรือการเป็นครูที่ปรึกษา

ขั้นดำเนินการ

4. ผู้วิจัยให้ความรู้เกี่ยวกับแนวความคิด “ภูเขาน้ำแข็ง” ของซาเทียร์ จากนั้นให้สมาชิกทุกคนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม “เงินพิเศษ” และรับฟังเหตุและผลของสมาชิกคนอื่น ๆ โดยไม่ตัดสินและตีตรา พยายามทำความเข้าใจผ่านโมเดลภูเขาน้ำแข็งของซาเทียร์ ให้เกิดการยอมรับ ตระหนักในคุณค่าในตนเองและของสมาชิกคนอื่น
5. ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ตนเอง โดยใช้เอกสารที่ 3.1 เรื่อง ความมั่นคงภายในโดยใช้กระบวนการซาเทียร์โมเดล
6. ครูที่ปรึกษากล่าวถึงที่มาและจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมกลุ่มในครั้งนี้ โดยนำข้อมูลจากการให้การปรึกษา ครั้งที่ 2 มาสรุปอีกครั้งหนึ่ง
7. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งที่สมาชิกมีสรรณะการให้การปรึกษา หรืออยากมีเพิ่มเติม

8. ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาร่วมกำหนดกรอบเนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ โดยผู้วิจัยชี้แจงแนวทางการศึกษาด้วยตนเองระบบออนไลน์ ครั้งที่ 1 เพื่อเติมเต็มเนื้อหาในระบบออนไลน์ให้ตอบโจทย์ความต้องการของสมาชิกอย่างแท้จริงและครอบคลุมในสิ่งที่ควรทราบและอยากทราบ

9. ผู้วิจัยให้ครูที่ปรึกษาแลกเปลี่ยนวิธีการสร้างบันดลใจของตนเองที่คิดว่าได้ผลมากที่สุดมา 1 วิธี พร้อมทั้งเล่าประสบการณ์ตรงให้ฟัง

10. ผู้วิจัยให้แนวทางในการสร้างแรงบันดาลใจ ดังนี้ 1) ทบทวนเป้าหมาย 2) สร้างความท้าทายให้ตัวเอง 3) แวดล้อมด้วยพลังบวก 4) เปิดมุมมองใหม่ ๆ ให้ตัวเอง และ 5) เพิ่มกิจกรรมใหม่ ๆ ในแต่ละวัน

ขั้นยุติ (10 นาที)

11. ผู้วิจัยกล่าวให้กำลังใจแก่สมาชิก และให้ครูที่ปรึกษาเรียนรู้เนื้อหาในระบบออนไลน์โดยใช้ระยะตามที่กำหนด เพื่อนำสิ่งที่ได้ศึกษามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการให้การปรึกษารั้งต่อไป

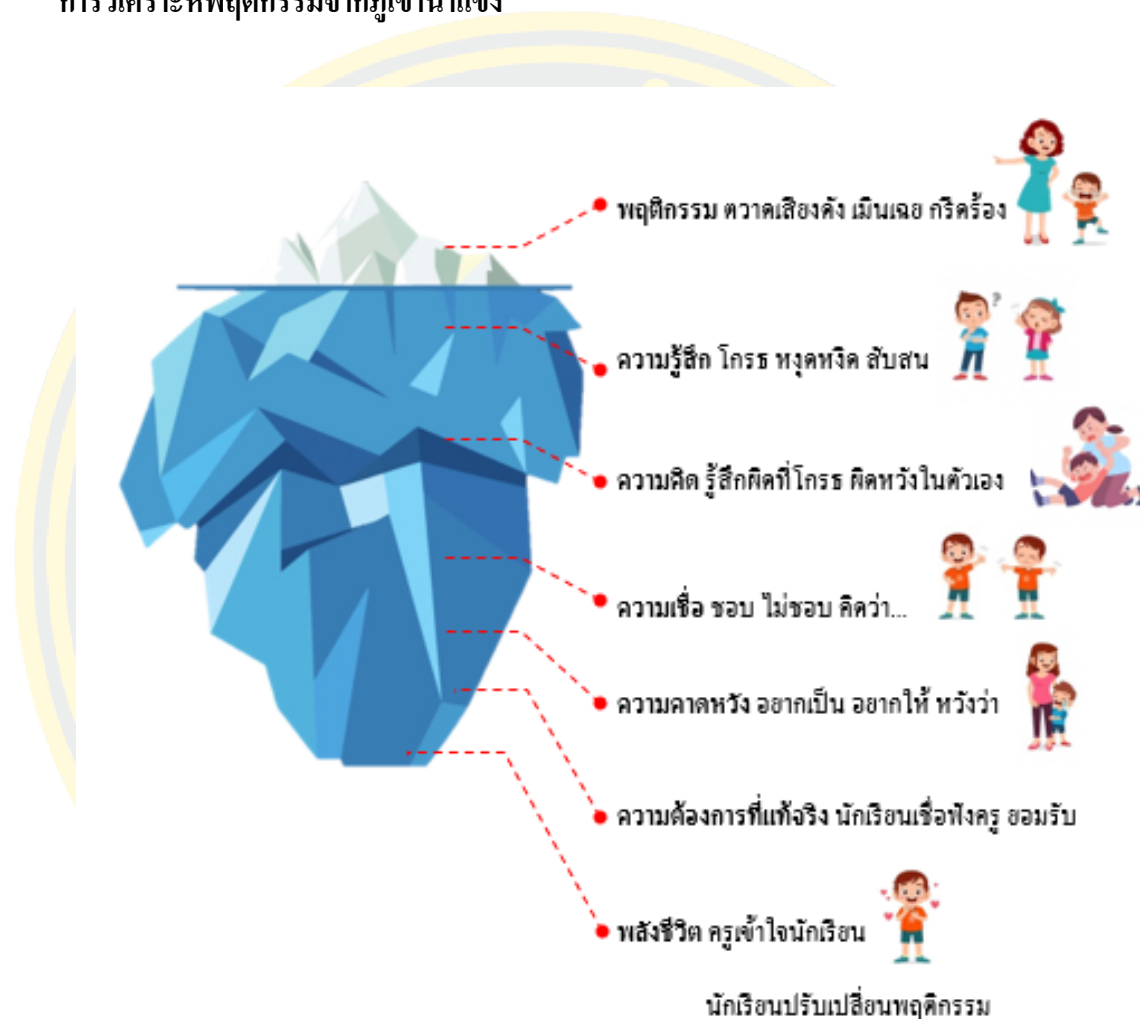
การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา และการบันทึกข้อมูลในเอกสารกิจกรรม เรื่อง ความมั่นคงภายใน โดยใช้กระบวนการซาเทียร์โมเดล โดยพิจารณาจากความสอดคล้องของคำตอบ และการให้เหตุผลของครูที่ปรึกษาแต่ละท่าน

เอกสารที่ 3.1

เรื่อง ความมั่นคงภายในโดยใช้กระบวนการซาเทียร์โมเดล

การวิเคราะห์พฤติกรรมจากภูเขาน้ำแข็ง

คนเราสามารถเปลี่ยนแปลงจากภายในได้

ไม่ว่าสภาวะภายนอกของคน ๆ นั้น จะเป็นอย่างไรก็ตาม

ภายในโลกของจิตใจนั้น ลึกลงไปและมีอะไรมากมายซ่อนอยู่

เป้าหมายของภูเขาน้ำแข็งนี้ ...

เพื่อให้เราเข้าใจตัวเองแล้วแก้ไขส่วนต่าง ๆ ที่บกพร่องเพื่อกลับคืนสู่สภาพที่ดี

เมื่อเราได้ค้นพบคุณค่าที่แท้จริงของตนเองอันเป็นบ่อเกิดของพลังในชีวิต

เราจะอยู่ในภาวะที่สมดุลในการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิต ด้วยความสงบ มีสันติสุข

ที่มา: <https://www.choojaiproject.org/2017/02/satir-model-iceberg/>

สถานการณ์.....(ครูที่ปรึกษากำหนดสถานการณ์)

พฤติกรรม.....

ความรู้สึก.....

ความคิด.....

ความเชื่อ.....

ความคาดหวัง.....

☺ ความต้องการที่แท้จริง.....

.....

หลังชีวิต.....

.....

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง	ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	1. กระดานไวท์บอร์ด 2. ปากกาสี 3. สถานการณ์ปัญหาของนักเรียน 4. คลิปวิดีโอ

แนวความคิดหลัก

การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาจากประสบการณ์ตรง จะทำให้เกิด การเรียนรู้และเข้าใจได้มากที่สุด ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของ Albert Bandura ซึ่งมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational learning) หรือการเรียนรู้แบบจากตัวแบบ (Modeling) และการเรียนรู้ที่นั้นเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อกันและกัน ผู้วิจัยจึงนำกรณีตัวอย่างปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนมาให้ครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นครูที่ปรึกษาได้ทดลองออกแบบการให้การปรึกษา สาธิตและฝึกปฏิบัติการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาด้วยตนเอง ในระบบออนไลน์มาใช้ในการฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ไปพร้อมกับครูที่ปรึกษา การปรึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิค การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การใช้คำพูดบอกกับตัวเอง (Self-statement) การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills) การพูดในใจ (Internal dialogue) ในการเรียนรู้ร่วมกัน การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ และใช้ทักษะการให้การปรึกษา ประกอบด้วย การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและ คำแนะนำ การสังเกต และการสะท้อนความรู้สึก

วัตถุประสงค์

1. สาธิตและฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้บริการปรึกษา
2. ชี้แจงการฝึกปฏิบัติการนิเทศศึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษาสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และให้ครูที่ปรึกษาได้เล่าสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษาดูด้วยตนเองในระบบออนไลน์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำมาใช้ในการให้ปรึกษาสถานการณ์จริง
2. ครูที่ปรึกษาซักถามข้อสงสัย แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาในระบบออนไลน์ หรือให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำเนื้อหาเพื่อการพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาในครั้งต่อไป
3. ครูที่ปรึกษาสร้างความคุ้นเคย โดยการใช้กิจกรรม ภาษากายส่งต่อภาษาใจโดยผู้วิจัยเขียนประโยคยอดฮิตที่นักเรียนมักใช้กัน หรือ เนื้อเพลงยอดฮิต 1 ประโยค (คนอายุต่างกัน)
4. สอนทักษะพื้นฐาน การนั่ง การฟัง การถาม ใส่ใจ และให้ทำตาม
5. ครูที่ปรึกษาจับสลาก แสดงท่าทาง เพื่อให้ครูที่ปรึกษาคาดเดาคำตอบคือประโยคใด ผู้วิจัยชวนครูที่ปรึกษาพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมนี้

ขั้นดำเนินการ

6. ครูที่ปรึกษาชมคลิปวิดีโอ เรื่อง เปลี่ยนจากคำขอโทษเป็นพูดความจริงกันดีกว่า | มาตาลดา EP.19
7. ครูที่ปรึกษาได้วิเคราะห์กระบวนการให้ปรึกษาของคลิปวิดีโอ โดยวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีการให้ปรึกษา และเทคนิคมาใช้ในการให้ปรึกษา

ขั้นยุติ (10 นาที)

8. ผู้วิจัยกล่าวให้กำลังใจแก่สมาชิก และทบทวนกระบวนการให้ปรึกษาและขอให้ครูที่ปรึกษานำความรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมรับการปรึกษาไปใช้ในสถานการณ์จริงที่โรงเรียน และสะท้อนการเรียนรู้ในการรับการปรึกษาครั้งหน้า โดยใช้เทคนิคการให้ปรึกษาทางความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavioral Therapy: CBT) ได้แก่ การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การมอบหมายการบ้าน (Homework assignment) การใช้คำพูดบอกกับตัวเอง (Self-statement) การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills) การพูดในใจ (Internal dialogue) เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จำลอง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้สึก ตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา

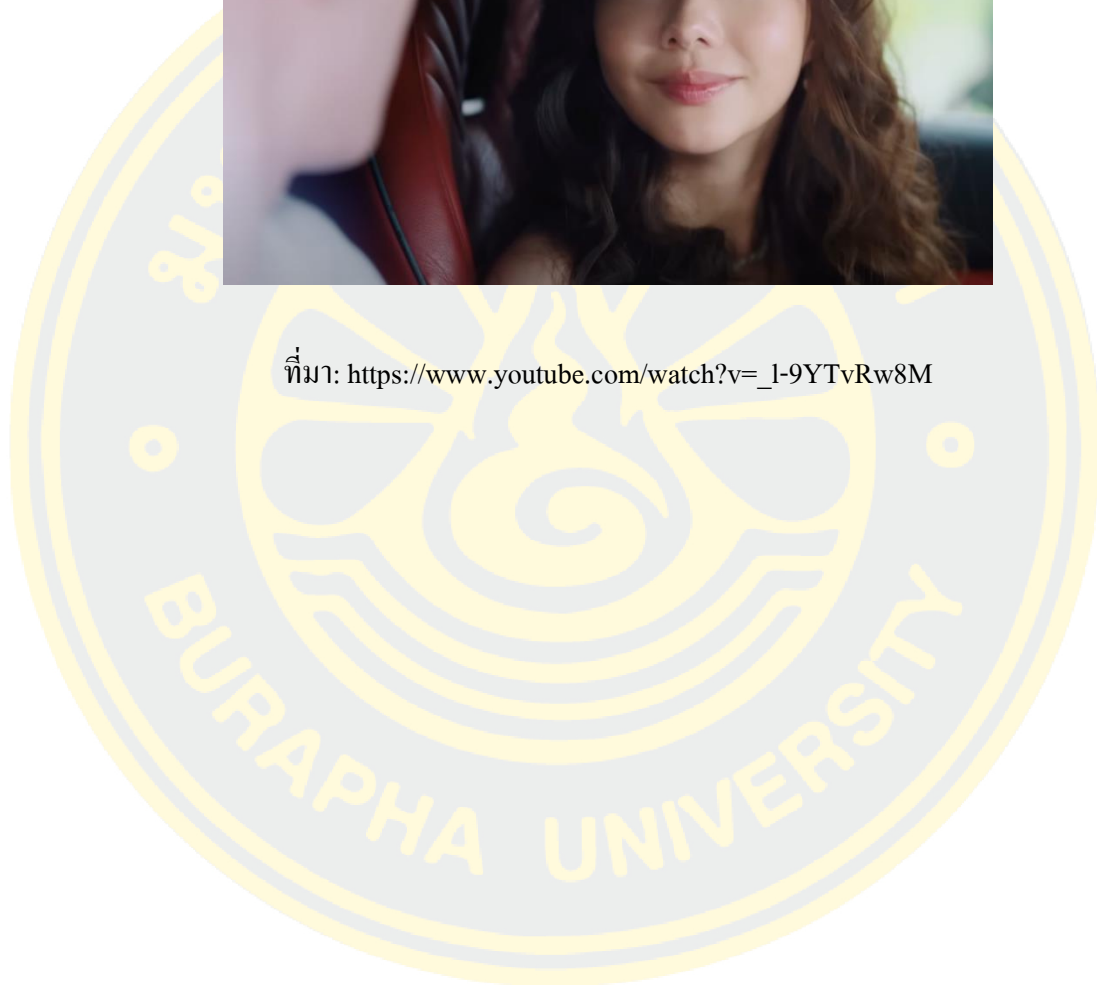

คลิปวิดีโอ

เรื่อง เปลี่ยนจากคำขอโทษเป็นพูดความจริงกันดีกว่า | มาตาลดา EP.19

ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=_1-9YTvRw8M

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง แลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้การปรึกษา

ระยะเวลา 60-90 นาที

วิธีการให้การปรึกษา การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า

จำนวนสมาชิก 10 คน

อุปกรณ์

1. กระดานไวท์บอร์ด
2. ปากกาสี
3. คลิปวิดีโอ

แนวความคิดหลัก

การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาหลังจากที่ได้ศึกษาด้วยตนเองในระบบออนไลน์ และฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลองรวมถึงสถานการณ์จริงจะทำให้ครูที่ปรึกษา มีความรู้ ความเข้าใจถึงเทคนิค กระบวนการและศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง และในการให้การปรึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการให้การปรึกษาอย่างอิสระและเปิดเผยตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนด ดังนั้น การปรึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิค สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) การฟัง อย่างตั้งใจ และการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ และทักษะการให้การปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และการนำเทคนิคการให้การปรึกษามาใช้ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. แลกเปลี่ยนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการให้เป็นผู้ให้การปรึกษา
2. วิเคราะห์ทบทวนเพื่อค้นหารูปแบบการให้การปรึกษาของตนเอง
3. ระบุเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษา สอบถามพฤติกรรมเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน และประสบการณ์ในการให้การช่วยเหลือนักเรียน สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2. ครูที่ปรึกษาเล่าประสบการณ์ของตนเองที่ได้มีโอกาสให้การปรึกษานักเรียนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างอิสระ

ขั้นดำเนินการ

3. ครูที่ปรึกษาเล่าประสบการณ์ของตนเองที่ได้ฝึกปฏิบัติในการเป็นผู้ให้การปรึกษาในประเด็นต่อไปนี้

3.1 ท่านเริ่มต้นสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียนอย่างไร ผลเป็นอย่างไร และท่านอยากปรับปรุงแก้ไขการสร้างสัมพันธภาพให้ดียิ่งขึ้น

3.2 ท่านมีวิธีการสำรวจค้นหา ความต้องการ เป้าหมาย หรือปัญหาของนักเรียนอย่างไร และท่านจะทราบได้อย่างไรว่าสิ่งที่สำรวจค้นหานั้นตรงกับความต้องการของครูที่ปรึกษา

3.3 ทักษะใดที่คิดว่าตนเองนำมาใช้ในการให้การปรึกษาได้ดี ทักษะใดควรปรับปรุงและจะปรับปรุงอย่างไร

3.4 ความรู้สึกของตนเองก่อนให้การปรึกษา ในระหว่างให้การปรึกษาและหลังให้การปรึกษาเป็นอย่างไร

3.5 ท่านได้เรียนรู้หรือข้อคิดอย่างไรในการฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา

ขั้นยุติ (10 นาที)

4. ครูที่ปรึกษาบอกความรู้สึกของตนเองและข้อสรุปจากการทำกิจกรรม

5. ครูที่ปรึกษาร่วมกันสรุปหัวใจของการเป็นผู้ให้การปรึกษาว่าควรมีสิ่งใดบ้าง และแต่ละท่านมีสิ่งเหล่านั้นหรือยัง หากยังไม่มีควรทำอย่างไร

6. ผู้วิจัยกล่าวให้กำลังใจแก่สมาชิกและกล่าวสรุป

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้สึก ตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา และการแสดงความคิดเห็น

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง	สร้างทัศนคติครูที่ปรึกษาและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและศึกษาด้วยตนเองระบบออนไลน์
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	1. กระดาษฟลิปชาร์ต 2. ปากกาเคมี

แนวความคิดหลัก

การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาจากประสบการณ์ตรง จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้มากที่สุด ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของ Albert Bandura ซึ่งมีความเชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) และการเรียนรู้ที่นั้นเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อกัน ผู้วิจัยจึงนำกรณีตัวอย่างปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนมาให้ครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นครูที่ปรึกษาได้ทดลองออกแบบการให้การปรึกษา สาธิต และฝึกปฏิบัติการให้การปรึกษาของครูที่ปรึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาด้วยตนเองในระบบออนไลน์ มาใช้ในการฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ไปพร้อมกับครูที่ปรึกษา ABC Model เป็นเทคนิคสำคัญเทคนิคหนึ่งที่นักจิตวิทยาใช้ในการบำบัดแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยมีกรอบความคิดว่า ความเชื่อหรือความคิดที่บุคคลสร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตน จะมีอิทธิพลต่ออารมณ์และพฤติกรรมที่บุคคลใช้ตอบโต้เหตุการณ์นั้น ความมุ่งหมายหลักของ ABC Model จึงมุ่งไปที่การจัดโครงสร้างความคิดของบุคคลเสียใหม่ให้เป็นในทางบวกเพื่อพฤติกรรมที่แสดงออกมาจะได้เป็นพฤติกรรมที่ไม่ใช้อารมณ์ มีเหตุมีผล และเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นได้มากขึ้น ABC Model เป็นผลงานของนักจิตวิทยาและนักวิจัย Dr. Albert Ellis มีชื่อเรียกเป็นทางการว่า เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเน้นเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotional-Behavior Therapy: REBT) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการให้การปรึกษาเพื่อปรับความคิดเพื่อพฤติกรรมที่ดี ซึ่งโรเจอร์ (Roger, 1978, pp. 208-209) ได้กล่าวถึง ทัศนคติว่า เป็นดัชนีชี้ว่าบุคคลนั้น คิดและรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุหรือสิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ โดยทัศนคตินั้นมีรากฐานมาจาก ความเชื่อที่อาจส่งผลถึง พฤติกรรม ในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิตของการประเมินเพื่อแสดงว่า ชอบหรือไม่ชอบ ต่อประเด็นหนึ่ง ๆ

ซึ่งถือเป็นการสื่อสารภายในบุคคล (Interpersonal communication) ที่เป็นผลกระทบบนจากการรับสารอันจะมีผลต่อพฤติกรรม และใช้ทักษะการให้การปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต การสะท้อนความรู้สึก

วัตถุประสงค์

1. ฝึกการใช้เทคนิค ABC Model เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน
2. ชี้แจงการเรียนรู้ “เทคนิคการให้การปรึกษา” ในระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยต้อนรับครูที่ปรึกษาด้วยข้อความในประโยคที่แตกต่างกัน เช่น
 - 1.1 ท่านทานอะไรมาหรือยัง
 - 1.2 ท่านคิดว่า ข้าวเมื่อเช้านี้มีอะไรน่าสนใจบ้าง
 - 1.3 ท่านอยากไปไหนในเวลา

ผู้วิจัยสอบถามครูที่ปรึกษาว่า ท่านอยากให้ผู้วิจัยปรึกษาคำถามใดกับตนเอง

ด้วยเหตุผลอะไร

2. ผู้วิจัยสอบถามว่า เพราะเหตุใดแต่ละคนจึงชอบคำถามไม่เหมือนกัน
3. ผู้วิจัยนำแก้วน้ำมาวางบนโต๊ะ แล้วให้ผู้วิจัยแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

แก้วน้ำใบนี้

4. ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาร่วมกันหาข้อสรุป เพื่อให้ได้ข้อคิดที่ว่า บุคคลแต่ละคน

มีประสบการณ์และความต้องการที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้ พฤติกรรมการแสดงออก รวมถึงอารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างกัน

ขั้นดำเนินการ

5. ผู้วิจัยยกตัวอย่างสถานการณ์ เพื่อฝึกการใช้เทคนิค ABC Model ดังนี้ “พ่อกลับมาจากการไปทำงานต่างจังหวัด” “แม่รู้สึกไม่พอใจที่พ่อไม่ทักทายแม่ จึงรู้สึกน้อยใจ และคิดว่าพ่อแอบไปหาผู้หญิงคนอื่น จึงไม่ยอมทานข้าวเย็น” ลูกได้ยิน และมาเล่าให้ครูที่ปรึกษาฟัง ท่านจะทำอย่างไร และหากท่านเป็นผู้ให้การปรึกษากับแม่ท่านจะทำเช่นไร

6. ผู้วิจัยให้ความรู้เกี่ยวกับ เทคนิค ABC Model และให้ครูที่ปรึกษาอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยระบุ A B และ C คืออะไร ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ และเขียนลงในฟลิปชาร์ด

7. ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาร่วมกันสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้เทคนิค ABC Model
ดังนี้

A (Activating events) คือ พ่อกลับมาจากการไปทำงานต่างจังหวัด พ่อไม่ทักทายแม่

B (Beliefs) คือ แม่คิดว่าพ่อแอบไปหาผู้หญิงคนอื่น

C (Consequences) คือ แม่รู้สึกไม่พอใจที่ น้อยใจ ไม่ยอมทานข้าวเย็น

8. ผู้วิจัยสอบถามว่า ความเชื่อ **B (Beliefs)** ของแม่เป็นเหตุเป็นผลหรือไม่ ท่านใด
มีความคิดที่เหมือน หรือแตกต่างไปจากแม่บ้าง และมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้เช่นไร

9. ผู้วิจัยให้ครูที่ปรึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเชื่อของแม่ ว่าหากสถานการณ์
จริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น ท่านจะให้การศึกษาแม่อย่างไร

10. ผู้วิจัยแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับ เทคนิค ABC Model เกี่ยวกับ D (Disputation) และ E
(New effect) และให้ครูที่ปรึกษาใช้เทคนิค ABC Model ระบุ D และ E

11. ผู้วิจัยให้ครูที่ปรึกษาสะท้อนการใช้ เทคนิค ABC Model และขอให้ครูที่ปรึกษา
ยกตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับนักเรียนมา 1 ตัวอย่าง และให้ครูที่ปรึกษาจับคู่กันเพื่อระบุ
และอธิบายเกี่ยวกับ A B C D และ E ร่วมกัน

12. ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ABC Model

ขั้นยุติ (10 นาที)

13. ผู้วิจัยให้ผู้เรียนการปรึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเทคนิค ABC Model
ไปใช้ในการให้การปรึกษากับผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น การเปลี่ยนทัศนคติต้องใช้
เวลาและเชื่อว่านักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้

14. ผู้วิจัยชี้แจงการเรียนรู้ “เทคนิคการให้การปรึกษา” ในระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น
และความรู้สึก ตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ
และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา และการแสดงความคิดเห็น

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง	เรียนรู้และฝึกการใช้เทคนิคการให้การปรึกษา
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้าและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	1. กระดานไวท์บอร์ด 2. ปากกาสี 3. คลิปวิดีโอ

แนวความคิดหลัก

การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาในการให้การปรึกษาคั้งนี้ เป็นการฝึกปฏิบัติในการให้การปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิควิธีของเทคนิคการให้การปรึกษาทางความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavioral Therapy: CBT) โดย Aaron Beck (Aron Beck) จิตแพทย์และนักจิตวิเคราะห์ พบว่า บางครั้งเมื่อครูที่ปรึกษามีอารมณ์ความรู้สึก (Feeling) ที่ชัดเจนหรือรุนแรงเกิดขึ้น มักจะเกิดความคิดสอดแทรกเข้ามาโดยที่ครูที่ปรึกษาไม่รู้ตัว เรียกความคิดแบบนี้ว่า ความคิดอัตโนมัติ (Automatic thought) เป็นฐานรากของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จึงต้องพัฒนาครูที่ปรึกษา เข้าใจความคิดของตนเอง พิจารณาข้อเท็จจริง และเกิดการปรับความคิดที่เหมาะสม ได้แก่ สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) ร่วมกับเทคนิคการให้การปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered therapy) ซึ่งทฤษฎีนี้ เชื่อว่า แก่นสำคัญของบุคลิกภาพคือ ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลที่มีต่อตนเอง (Self Concept) เกิดจากการที่บุคคลสังเกตปฏิกริยาที่ผู้อื่นมีต่อตนและเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับอันจะก่อให้เกิด การรับรู้ว่าคุณเป็นคนดีหรือไม่ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องทำความเข้าใจกับตนเอง เห็นความสำคัญในการให้การปรึกษานักเรียน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง ได้แก่ การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ และทักษะการให้การปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำการสังเกต การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และการนำเทคนิคการให้การปรึกษามาใช้ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. สาธิตและฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา
2. ชี้แจงการฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ชั้นนำ

1. ผู้วิจัยทักทายและสนทนากับครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับเป้าหมายของชีวิตของสมาชิกแต่ละคน และการดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมาย รวมถึงพลังชีวิตที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้ตนเองประสบความสำเร็จ
2. ผู้วิจัยยกตัวอย่าง นักจิตวิทยาการให้การปรึกษาที่ประสบความสำเร็จ และความสำเร็จนั้นช่วยเหลือคนอื่นได้อย่างไร

ขั้นดำเนินการ

3. ผู้วิจัยได้นำภาพที่มีความหมายต่อชีวิต เช่น ภาพการทำงาน ภาพความล้มเหลว และภาพการสูญเสีย และให้ครูที่ปรึกษาได้แสดงความคิดเห็น เขียนประโยคสั้น ๆ ที่คิดในเลี้ยววินาทีแรกลงในกระดาษที่แจกให้
4. ครูที่ปรึกษาได้ดูคลิปวิดีโอ ใจสงบชนะทุกอย่าง
5. ผู้วิจัยชวนพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏในคลิปถึงเหตุการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก และให้เปรียบเทียบอารมณ์ความรู้สึกของตนเองและผู้ที่อยู่ในคลิป มีความเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร และหากมีความแตกต่าง คิดว่าสิ่งใดเป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างกัน
6. ผู้วิจัยให้ความรู้เพิ่มเติมว่า บางครั้งเมื่อครูที่ปรึกษามีอารมณ์ความรู้สึก (Feeling) ที่ชัดเจนหรือรุนแรงเกิดขึ้น มักจะเกิดความคิดสอดแทรกเข้ามาโดยที่ครูที่ปรึกษาไม่รู้ตัว เรียกความคิดแบบนี้ว่า ความคิดอัตโนมัติ (Automatic thought) เป็นฐานรากของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
7. ครูที่ปรึกษาแสดงความคิดเห็นว่าหากต้องการปรับความคิดอัตโนมัติให้เหมาะสม ในฐานะที่ครูที่ปรึกษามีหน้าที่ให้การปรึกษานักเรียน ควรทำอย่างไร
8. ครูที่ปรึกษา จำนวน 5 ท่าน จับสลากตัวอย่างเคส และแสดงบทบาทสมมติเป็นครูที่ปรึกษา โดยสมาชิก 5 ท่านที่เหลือ ให้แสดงบทบาทเป็นผู้ให้การปรึกษา และให้เพื่อนครูที่ปรึกษาได้เป็นผู้สังเกตการณ์

9. ผู้วิจัยชวนครูที่ปรึกษาพูดคุยเกี่ยวกับเทคนิคการให้การปรึกษาที่ผู้แสดงบทบาทสมมติใช้และการตอบโต้พฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึกของผู้แสดงบทบาทเป็นครูที่ปรึกษาทั้งสายตา การวางตัว และคำถามที่ใช้

10. ครูที่ปรึกษาได้เสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการให้การปรึกษาที่ดีขึ้น

ขั้นยุติ (10 นาที)

11. ครูที่ปรึกษาได้พูดถึงสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มครั้งนี้

12. ผู้วิจัยชี้แจงการฝึกปฏิบัติการเป็นผู้ให้การปรึกษา

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา และการแสดงความคิดเห็น

คลิปวิดีโอ เรื่องใจสงบชนะทุกอย่าง

ที่มา: <https://www.youtube.com/watch?v=FV7A4zUqVdE>

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง การฝึกทักษะการให้การปรึกษา

ระยะเวลา 60-90 นาที

วิธีการให้การปรึกษา การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า

จำนวนสมาชิก 10 คน

อุปกรณ์
1. ปากกา
2. กระดาษ

แนวความคิดหลัก

การให้การปรึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นจะต้องอาศัยหลักการทางจิตวิทยาในการให้การปรึกษา โดยที่ผู้วิจัยจะต้องได้รับการฝึกฝนในระดับหนึ่งให้เป็นที่ไปตามกระบวนการในการให้การปรึกษา เพื่อใช้ในการพูดคุยกันระหว่าง ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ก่อให้เกิดความรู้สึกสบายใจและอยากเปิดเผยเรื่องราวของตนให้ทราบมากที่สุดตามความเป็นจริง การให้การปรึกษาจำเป็นจะต้องใช้ทักษะการฟัง การถาม การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การให้กำลังใจ การให้ข้อเสนอแนะ และการสรุปความ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการให้การปรึกษา เพื่อพูดคุย ติดตาม เรื่องราวจากครูที่ปรึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการของการให้การปรึกษาในครั้งนั้นบรรลุเป้าหมายสำคัญเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย เกิดทัศนคติที่ดีในการดำเนินชีวิต และสามารถมองเห็นแนวทางในการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถมองเห็นแนวทางและตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองได้ในที่สุด ในการปรึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสานเทคนิค การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ สสำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) และใช้ทักษะการให้การปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำ การสังเกต การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และการนำทักษะการให้การปรึกษามาใช้ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกการใช้ทักษะในการให้การปรึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษา และสอบถามบรรยากาศในการทำงานของวันนี้ว่า เป็นอย่างไรมีสิ่งใดที่ทำให้เกิดความสุขหรือเกิดความกังวลและปัญหานั้น ได้รับการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

2. ผู้วิจัยสอบถามความพึงพอใจของครูที่ปรึกษาในการให้การปรึกษาแปดครั้งที่ผ่านมา และให้ครูที่ปรึกษาร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ

ขั้นดำเนินการ

3. ครูที่ปรึกษาทบทวนทักษะที่ใช้ในการให้การปรึกษาและแสดงความคิดเห็นของตนเอง ได้อย่างอิสระ ดังทักษะต่อไปนี้

3.1 ทักษะการตั้งคำถาม (Question)

คำถาม: เมื่อเริ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เพื่อเปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาได้เล่าเรื่องราว ของตน ควรใช้คำถามว่าอะไร

3.2 การทวนความ (Paraphrasing)

คำถาม: นักเรียนเล่าให้ฟังว่า หนูพยายามทำใจยอมรับเขามาแล้ว แล้วก็พยายาม ที่จะปล่อยเขาพวกเขาโตแล้วไม่ใช่เด็กเด็กเค้าน่าจะคิดได้อีก 2 เดือน เค้าต้องไปเกณฑ์ทหาร การเกณฑ์ทหารอาจทำให้เขาปรับตัวดีขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น แต่ที่ผ่านมา เขาไม่เคย รับผิดชอบอะไรเลย ไม่สนใจความรู้สึกของคนรอบข้างเลยละ ผู้ให้การปรึกษา ควรทวนความว่า อย่างไร

3.3 การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)

คำถาม: นักเรียนเล่าให้ฟังว่า ที่ต้องอยู่กับตัวเองตลอดทุกวันนี้ คิดว่าแม่สอนให้ตนเอง ฟังตัวเองแม่บอกตลอดว่าตัวเองก็ป่วยและแม่ไม่สามารถอยู่นาน และแม่ไม่มีสมบัติอะไรจะให้ พ่อก็ไม่อยู่แล้ว ถ้าไม่มีแม่หนูจะทำอย่างไรดีละ ผู้ให้การปรึกษา ควรสะท้อนความรู้สึกว่าอย่างไร

3.4 การนำ (Leading)

คำถาม: นักเรียนเล่าให้ฟังว่าตนเองกับแฟนรักรักเลิกเลิกกันหลายครั้งแล้วก็กลับมา คินคินจนล่าสุดประมาณอาทิตย์ที่แล้วแฟนก็ขอเลิกอีกจนรู้สึกท้อและไม่อยากคาดหวัง และไม่อยากกลับไปคินคิน ผู้ให้การปรึกษา ควรนำว่าอย่างไร

3.5 การให้ข้อมูล (Informing)

คำถาม: นักเรียนเล่าให้ฟังว่า อีกหนึ่งเดือนจะจบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมปลาย แต่ตัวเองยังไม่มีที่เรียนและยังอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบได้ไม่ดีพอ ผู้ให้การปรึกษา ควรให้ข้อมูลอย่างไร

3.6 การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarifying)

คำถาม: นักเรียนเล่าให้ฟังว่า พ่อกับแม่ชอบทะเลาะกันเมื่อมีปัญหาพ่อก็จะดุด่าและทุบตีแม่หนูรู้สึกไม่ชอบเวลาที่ทั้ง 2 ทะเลาะกัน อยากจะหนีไปให้พ้นไม่อยากกลับมาอีก แต่ก็ห่วงแม่ ผู้ให้การปรึกษา ควรถามคำถามใดเพื่อให้เกิดความกระจ่าง

3.7 การระบุผลที่ตามมา (Identifying consequences)

คำถาม: นักเรียนเล่าให้ฟังว่า ผมรู้สึกว่าไม่เป็นตัวของตัวเองเลย ไม่กล้าปฏิเสธเพื่อนเวลาชวนไปกินเหล้าบางครั้งเค้าก็ให้ผมเลี้ยงซะเป็นส่วนใหญ่ หรือบางที่ผมมีธุระก็มักจะชวนไปกินเหล้า ก็ต้องไป ทำให้ผมต้องทะเลาะกับแฟนอยู่บ่อยบ่อยแต่ก็ต้องไปเพราะกลัวเพื่อนเสียใจ เลิกคบและเอาผมไปนินทาว่าร้าย ผู้ให้การปรึกษา ควรระบุผลที่ตามมาอย่างไร

4. ครูที่ปรึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกทักษะการให้การปรึกษาในครั้งนี้อย่างไร และเสนอแนวทางในการฝึกฝนทักษะของตนเองให้มีความชำนาญมากขึ้น

ขั้นยุติ (10 นาที)

5. ผู้วิจัยและครูที่ปรึกษา ร่วมกันสรุปแนวทางการฝึกทักษะการให้การปรึกษาที่จำเป็นในการนำไปใช้ พร้อมทั้งกำหนดทักษะที่ควรพัฒนาร่วมกัน

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา และการแสดงความคิดเห็น

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง	วิเคราะห์ทบทวน ค้นหารูปแบบ
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	1. ปากกา 2. กระดาษโน้ตสีชมพู สีเหลือง สีเขียว

แนวความคิดหลัก

การพัฒนาสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา เป็นสิ่งที่ครูที่ปรึกษาต้องรู้จักตัวตนของตนเอง เมื่อได้รับการฝึกฝนโดยใช้ทฤษฎีต่าง ๆ สามารถเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้อย่างชำนาญ ซึ่งในการปรึกษากลุ่ม ครูที่ปรึกษาครูที่ปรึกษาทุกคนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ และความเชื่อมั่นในการเป็นผู้ให้การปรึกษาโดยการปรับให้เข้ากับบุคลิกภาพของตนเองมากที่สุด เพื่อให้การปรึกษาในรูปแบบที่ตนเองถนัดและมีความมั่นใจดังที่ คาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีตัวตน (Self-concept) ว่าบุคลิกภาพเป็น ส่วนที่เป็นตน (Self) เป็นการจัดระเบียบที่ถาวร ซึ่งสามารถรับรู้โดยผ่านประสบการณ์ของแต่ละบุคคล และครูที่ปรึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25-45 ปี เป็นช่วงอายุที่มีมโนภาพแห่งตนที่ชัดเจน ดังนั้น การให้การปรึกษาจึงมีส่วนในการสร้างบุคลิกที่น่าเชื่อถือและเลือกใช้เทคนิคที่ตนเองสนใจและถนัด และมีความเชื่อเกี่ยวกับทฤษฎีนั้นอย่างลึกซึ้ง จึงจะสามารถให้การปรึกษาได้อย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพของตนเอง ในการปรึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดยผสมผสานเทคนิควิธีของเทคนิค การฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) และใช้ทักษะการให้การปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูล และคำแนะนำ การสังเกต การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และการนำเทคนิคการให้การปรึกษามาใช้ได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนและประสบการณ์การเป็นผู้วิจัย
2. วิเคราะห์และค้นหารูปแบบการให้การปรึกษาทั้งด้านเทคนิคและทักษะ

การให้การปรึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษา ตลอดจนสร้างบรรยากาศการให้การปรึกษากลุ่ม โดยการทักทาย พูดคุย เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเกิดความรู้สึกผ่อนคลายและไว้วางใจผู้ให้คำปรึกษา
2. ผู้วิจัยให้ครูที่ปรึกษาเล่นเกม เพื่อผ่อนคลายความเครียดก่อนเริ่มต้นการให้การปรึกษา โดยมีชื่อเกมว่า มาลี จำเนียร วิเวียน และ โทมร โดยให้ครูที่ปรึกษาฟังเรื่องเล่าและเมื่อ ครูที่ปรึกษาได้ยื่นตัวเลข 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ให้ทำท่าดังต่อไปนี้

เมื่อพูดเลข 1 ให้ผู้เล่นทำมือซ้ายเป็นวงกลม โดยให้นิ้วชี้กับนิ้วโป้งชนกัน มือขวาชูนิ้วชี้ขึ้นมาหนึ่งนิ้ว

พูดเลข 2 ให้เอานิ้วชี้ขวาถูบวน ๆ รอบวงกลมที่มือซ้ายของเพื่อน

พูดเลข 3 สอดนิ้วชี้ขวาเข้าไปในมือเพื่อนที่ทำเป็นวงไว้

พูดเลข 4 มือซ้ายที่ทำเป็นวงกลมอยู่ต้องกำนิ้วชี้ขวาเพื่อนให้ได้ และในขณะเดียวกัน

ก็ต้องดึงนิ้วของตัวเองไม่ให้ถูกเพื่อนจับได้เช่นกัน

เรื่องเล่ามีดังนี้

กาลครั้งหนึ่ง (ผู้เล่นทำมือซ้ายเป็นวงกลม และชูนิ้วชี้ขวา) นานมาแล้ว เป็นเช้าวันอาทิตย์ ที่แสนสดใส หนูมาลีเด็กน้อยน่ารักแสนซน อายุสอง (ผู้เล่นยกนิ้วชี้ขวาถูบวน ๆ รอบวงกลมที่มือซ้ายของเพื่อน) ขวบ ตื่นเต้นที่จะได้ไปเจอเพื่อน ๆ ทั้งหมดสาม (ผู้เล่นสอดนิ้วเข้าไปในมือซ้ายของเพื่อนที่ทำเป็นวงไว้) คน คือ จำเนียร วิเวียน และ โทมร ซึ่งนัดกันไว้ว่า จะขับรถเครื่องสี่ (ผู้เล่นต้องจับนิ้วชี้ขวาของเพื่อนให้ได้ และดึงนิ้วตัวเองหนี)

3. ผู้วิจัย สอบถามครูที่ปรึกษาว่า เหตุใดผู้ชนะที่สามารถจับนิ้วเพื่อนได้ และไม่โดนเพื่อนจับนิ้ว และร่วมกันสรุปข้อคิด เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ว่า เราควรมีสติและการฟังที่ดีในการใช้ชีวิต และการให้การปรึกษา การฟังเป็นทักษะที่สำคัญที่ผู้ให้การปรึกษาควรมี

4. ผู้วิจัยถามต่อว่า แล้วการฟังที่ดีเป็นอย่างไร โดยให้ครูที่ปรึกษาแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ แล้วร่วมกันสรุป เพื่อให้ได้ความคิดที่ว่า การเป็นผู้ฟังที่ดีควรเต็มใจรับรู้เรื่องราวอย่างใส่ใจ ฟังอย่างตั้งใจ ไม่ตัดสิน

ขั้นตอนการ

5. ผู้วิจัยชวนครูที่ปรึกษาพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตของครูที่ปรึกษาว่า ตนเองเคยประสบปัญหาในชีวิตและเคยขอคำปรึกษาจากใครบ้าง สถานการณ์ตอนนั้นเป็นอย่างไร และหากผู้วิจัยในตอนนั้นอยู่ในที่นี้ อยากจะบอกอะไร

6. ผู้วิจัยสอบถามครูที่ปรึกษาว่า สิ่งที่ผู้วิจัยของครูที่ปรึกษาแต่ละท่านมีจุดแข็งเหมือนกันคือสิ่งใดบ้าง

7. ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมว่า การเป็นผู้ให้การปรึกษาส่วนใหญ่ต้องมีคืออะไรบ้าง ผู้วิจัยให้ครูที่ปรึกษาเขียนลงในกระดาษโน้ต โดยแบ่งสี่และแยกข้อความใบละ 1 แผ่น ดังนี้

กระดาษโน้ตสี่ชมพู สำหรับเขียนข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้วิจัย “ต้องรู้”

กระดาษโน้ตสีเหลือง สำหรับเขียนข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้วิจัย “ทักษะที่ควรมี”

กระดาษโน้ตสีเขียว สำหรับเขียนข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้วิจัย “ควรตระหนัก”

8. ครูที่ปรึกษานำแผ่นกระดาษแต่ละสีมาติดที่บอร์ด และขอให้ตัวแทนอ่านให้ครูที่ปรึกษาฟัง และให้ครูที่ปรึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความดังกล่าว

9. ครูที่ปรึกษา เขียนชื่อตนเองลงในกระดาษโน้ตตามสิ่งที่ตนเองรู้แล้ว ปฏิบัติแล้ว และมีความตระหนักต่อสิ่งนั้นแล้ว

10. ครูที่ปรึกษาทบทวนรายชื่อบนบอร์ดและให้ครูที่ปรึกษาเติมชื่อเพื่อนบนบอร์ดได้พร้อมทั้งให้เหตุผล

ขั้นยุติ (10 นาที)

11. ผู้วิจัย กล่าวชื่นชมครูที่ปรึกษาทุกคนว่า ท่านมองเห็นการพัฒนาของตนเอง ชื่นชมตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่ม และขอให้ท่านได้พัฒนาต่อยอดการเรียนรู้ในการเป็นผู้วิจัยที่ดี นำพาผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา และการแสดงความคิดเห็น

โปรแกรมการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง	ยุติการปรึกษา
ระยะเวลา	60-90 นาที
วิธีการให้การปรึกษา	การปรึกษากลุ่มแบบพบหน้า
จำนวนสมาชิก	10 คน
อุปกรณ์	เอกสารที่ 10.1 เรื่อง แม่ครูผู้ให้ของศิษย์

แนวความคิดหลัก

ในกระบวนการให้การปรึกษาขั้นตอนสุดท้ายคือการยุติการปรึกษา ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้ให้การปรึกษาและครูที่ปรึกษาได้สรุปสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการปรึกษากลุ่ม และผู้วิจัยควรเพิ่มเติมในบางประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยการให้ข้อมูลและให้กำลังใจแก่ครูที่ปรึกษาอย่างจริงจัง และชี้ประเด็นให้ครูที่ปรึกษาเห็นถึงความสำคัญในการให้การปรึกษาเพื่อช่วยเหลือแนะนำส่งเสริมให้ ครูที่ปรึกษาเข้าใจตนเองและสามารถหาทางออกให้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธีของ Corey โดย อารอน เบค (Aaron Beck) จิตแพทย์และนักจิตวิเคราะห์ พบว่า บางครั้งเมื่อครูที่ปรึกษามีอารมณ์ความรู้สึก (Feeling) ที่ชัดเจนหรือรุนแรงเกิดขึ้น มักจะเกิดความคิดสอดแทรกเข้ามาโดยที่ครูที่ปรึกษาไม่รู้ตัว เรียกความคิดแบบนี้ว่า ความคิดอัตโนมัติ (Automatic thought) เป็นฐานรากของการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จึงต้องพัฒนาครูที่ปรึกษาเข้าใจความคิดของตนเอง พิจารณาข้อเท็จจริง และเกิดการปรับความคิดที่เหมาะสม ได้แก่ สำรวจตัวเอง (Self-observation) การจินตนาการ (Imagery) การปรับความคิด (Cognitive adaptation) ร่วมกับเทคนิคการให้การปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered therapy) ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่าแกนสำคัญของบุคลิกภาพคือ ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลที่มีต่อตนเอง (Self concept) เกิดจากการที่บุคคลสังเกตปฏิกริยาที่ผู้อื่นมีต่อตน และเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับอันจะก่อให้เกิดการรับรู้ว่าคุณเป็นคนดีหรือไม่ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องทำความเข้าใจกับตนเอง เห็นความสำคัญในการให้การปรึกษานักเรียน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง และเทคนิคการฟังอย่างตั้งใจและการรับรู้ (Active listening and hearing) การยอมรับ (Accepting) การยอมรับนับถือ (Respecting) การเข้าใจ (Understanding) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นจริงใจ และทักษะการให้การปรึกษา ได้แก่ การใช้คำถาม การฟัง การให้ข้อมูลและคำแนะนำการสังเกต การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และการนำเทคนิคการให้การปรึกษามาใช้ได้ อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูที่ปรึกษาสรุปถึงประโยชน์ที่ตนเองได้รับ และได้ให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม รวมถึงการนำประโยชน์ที่ได้จากการปรึกษากลุ่มไปใช้ในการให้คำปรึกษานักเรียน
2. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับครูที่ปรึกษาในการเป็นผู้ให้การปรึกษา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายครูที่ปรึกษา และใช้กิจกรรม “สแกนร่างกาย (Body scan)” เพื่อให้ครูที่ปรึกษา รู้สึกผ่อนคลาย คลายกังวลใจ รู้สึกสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน มีสติเท่าทันความคิดที่เกิดขึ้น รู้เท่าทันความรู้สึกของอารมณ์อื่นที่เกิดขึ้นได้ โดยขอให้สมาชิกกลุ่ม นั่งในท่าที่สบาย หลับตา เปิดเพลงบรรเลง และกำหนดจิตให้อยู่กับตนเอง จากนั้นผู้วิจัย เล่าเรื่องผีเสื้อตัวน้อยครูที่ปรึกษาฟัง ดังนี้

“ชายคนหนึ่งพบรังไหมของผีเสื้อ เขาเฝ้ามองรังไหมนั้นทุกวัน จนกระทั่งวันหนึ่งรังนั้นก็เผยรอยแตกให้เห็น เขานั่งดูผีเสื้อเป็นเวลาหลายชั่วโมง ขณะที่ตัวผีเสื้อพยายามฝืนพาร่างกายตัวเองให้ลอดผ่านรูเล็ก ๆ ออกมา แต่ทุกอย่างกลับหยุดชะงัก ดูเหมือนว่าผีเสื้อนั้นจะติดคาอยู่ที่รูนั้น ดังนั้น เขาจึงตัดสินใจที่จะช่วยผีเสื้อ เขาหยิบกรรไกรและตัดไหมบางส่วนออก จากนั้นผีเสื้อก็หลุดออกมาได้อย่างง่ายดาย ถึงแม้ว่าร่างกายบางส่วนจะดูเหมือนมีอาการบวมอักเสบและมีปีกที่ลีบเล็ก ชายคนนั้นไม่ได้คิดอะไรมากและเฝ้ารอปีกผีเสื้อขยายออก แต่มันกลับไม่เป็นเช่นนั้น กลายเป็นว่าผีเสื้อตัวนั้นต้องใช้เวลาที่เหลือทั้งชีวิตในการที่คลานไปมา ต่อหน้าเขาถึงแม้ว่ามนุษย์จะมีจิตใจที่โอบอ้อมอารี แต่เขาก็ยังไม่เข้าใจกฎธรรมชาติของการลอกเยื่อของตัวดักแด้ในผีเสื้อ ที่การบีบตัวผ่านรูเล็ก ๆ คือ การรีดให้เมือกออกจากร่างของผีเสื้อและทำให้ปีกขยายออก เพื่อบินออกไปได้ ครูที่ปรึกษาค่อย ๆ ลืมตาขึ้น และสอบถามครูที่ปรึกษาว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับเรื่องเล่านี้ และร่วมกันสรุปเพื่อให้ได้ข้อคิดที่ว่า อุปสรรคของชีวิตมิใช่เพื่อพัฒนาความแข็งแกร่งของเรา หากไม่มีอุปสรรค เราจะไม่สามารถเติบโตอย่างแข็งแรงได้ ดังนั้น เราต้องรับมือกับความท้าทายด้วยตัวของเราเอง และไม่รอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ทำวันนี้ให้ดีที่สุด

ขั้นตอนการ

2. ผู้วิจัยแจกบทความ เอกสารที่ 10.1 เรื่อง แม่ครูผู้ให้ของศิษย์ ที่นักเรียนเขียนถึงครูท่านหนึ่ง โดยใช้ระยะเวลาในการอ่านประมาณ 10 นาที และให้ครูที่ปรึกษาแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความดังต่อไปนี้

- บทความนี้กล่าวเกี่ยวกับอะไร
- ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร
- ท่านมีความรู้สึกอย่างไรกับตัวละครในบทความนี้
- ท่านจะให้คำปรึกษาปอนว่าอย่างไร
- สิ่งใดบ้างที่ท่านคิดว่าสามารถนำมาใช้ในการให้การศึกษาของตนเองได้

3. ครูที่ปรึกษาร่วมสะท้อนปัญหาของนักเรียนในโรงเรียน ดังนี้

- นักเรียนมีปัญหาใดบ้าง
- ปัญหาเหล่านั้น ได้รับการช่วยเหลือแล้วหรือไม่
- ในฐานะที่ท่านเป็นครูที่ปรึกษาท่านสามารถให้การช่วยเหลือ แนะนำอย่างไร

4. ผู้วิจัยถามครูที่ปรึกษาแต่ละคนว่าวันนี้เป็นการพบกันครั้งสุดท้าย จึงอยากให้แต่ละท่านได้เล่าถึงสิ่งที่ได้รับจากการปรึกษา ความประทับใจ หรือสิ่งที่ตนเองอยากเติมเต็มอีก

5. ผู้วิจัยแนะนำแหล่งข้อมูลที่ครูที่ปรึกษาสามารถศึกษาได้เพิ่มเติมและแนวทางให้การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

6. ผู้วิจัยมอบดอกไม้ให้ครูที่ปรึกษาท่านละ 2 ดอก เพื่อให้ครูที่ปรึกษานำไปมอบให้กับผู้ที่ทำให้ตนเองรู้สึกประทับใจ พร้อมทั้งแสดงความรู้สึกที่มีต่อครูที่ปรึกษาแต่ละท่าน

7. ผู้วิจัยกล่าวชมเชยและให้กำลังใจครูที่ปรึกษาทุกคน และกล่าวขอบคุณสมาชิกที่ให้ความร่วมมือและให้กำลังใจ ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างชัดเจนในการฝึกปฏิบัติ ซึ่งสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองจนเกิดการตระหนักรู้ สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้ และช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งในบางครั้งอาจมองไม่เห็นปัญหา หรือมีความคิดไม่สมเหตุผลทำให้เกิดความทุกข์ใจ ความกังวลและยังหาทางออกให้กับตนเองไม่ได้ ครูในฐานะที่ปรึกษาจึงต้องสังเกตพฤติกรรมนักเรียน สร้างสัมพันธภาพ ความไว้วางใจ ไม่ตัดสินและให้ความเมตตาต่อศิษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ขั้นยุติ (10 นาที)

8. ครูที่ปรึกษาเขียนปณิธานต่อตนเองในการเป็นครูผู้ให้การปรึกษานักเรียน และอ่านให้สมาชิกอ่านให้เพื่อนครูที่ปรึกษาฟัง และกล่าวคำอำลา

การประเมินผล

สังเกตความสนใจและการแสดงออกด้วยสีหน้า ท่าทาง การแสดงความคิดเห็น และความรู้ที่ติดตามความเป็นจริงอย่างเสรีของสมาชิกแต่ละคน การให้ความร่วมมือ สัมพันธภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา และการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมตาม เอกสารที่ 10.1 เรื่อง แม่ครูผู้ให้ของศิษย์

เอกสารที่ 10.1 เรื่อง แม่ครูผู้ให้ของศิษย์

สวัสดิ์คะชื่อปอน (นามสมมุติ) คะ ปัจจุบันอายุ 25 ปี ปัจจุบันปอนทำงานพนักงาน การตลาดอยู่ต่างประเทศ ขอเล่าเรื่องราวก่อนที่ปอนจะมาเจอแม่ทิพย์นะคะ ด้วยต้นทุน ของชีวิตปอน ปอนเป็นเด็กบ้านแตกคนหนึ่ง โดมาในครอบครัวที่เห็นพ่อกินเหล้าทุกวัน พ่อแม่ ทะเลาะกันทุกวัน ที่แรงที่สุดเลยที่เห็นพอกับแม่ทะเลาะกัน ก็คือ เห็นพ่อตบแม่คะ แล้วเหมือน หน้าแม่จุ่มลงไปน้ในกะละมังที่มีน้ำ แล้วแม่ก็เงิบ ไปเลยตอนนั้น ปอนคิดว่า แม่ปอนต้องเสียชีวิต แล้วแน่เลย เจอแบบนี้ทุกวันคะ พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน ตีกันทุกวัน จนวันหนึ่งวันที่พอกับแม่ ต้องเลิกกัน ตอนนั้นก็ไม่รู้หรือทงคะว่า เหตุผลที่เลิกกันเพราะอะไร แต่สิ่งหนึ่งที่พ่อทำให้ปอนคิด และปอนเก็บมาในใจตลอด จนโตมาแล้วนะคะก็คือ พ่อโทษว่า การที่พอกับแม่เลิกกัน เป็นความคิด ของปอน ปอนเป็นตัวต้นเหตุ ที่ทำให้แม่ทิ้งพ่อไป ตอนที่พอกับแม่เลิกกันใหม่ ๆ ตอนนั้น ปอนก็ยัง ได้อยู่กับพ่ออยู่นะคะ เพราะพ่อยังไม่ได้มีภรรยาใหม่ พ่อโกรธปอน โทษปอนทุกวัน พุดใส่ปอน ทุกวันว่า เป็นความคิดของมึง ที่มึงทำให้แม่ทิ้งพ่อไป จนวันนั้นพ่อกับแม่มาเจอกันเหมือนขาดสติ พอกลับมาแล้วเหมือนพ่อจะทำในสิ่งที่พ่อกับแม่ และมันเป็นเรื่องที่พ่อไม่ควรทำกับลูก ตอนนั้นนะ ปอนทั้งร้องไห้ ทั้งเสียใจ ร้องไห้ให้ใครช่วยก็ไม่มีใครช่วย จนปอนต้องเดินแบบเดินสุดชีวิต เลยคะ แล้ววิ่งหนีพ่อเข้าไป ก็คือห้องเช่าที่ปอนอยู่กับพ่ออะคะ จะมีแต่ปามะม่วงเต็มไปหมดเลย ปอนคิดว่าปอนต้องไม่รอดแน่ เพราะคืนนั้น ทั้งฝนตก เชื้อมัยคะว่าปอนกลัวพ่อกับแม่ ไปนั่งหลบพ่อ อยู่ใต้ต้นมะม่วง ฝนก็ตกทั้งคืน ตอนกลับเข้าบ้านมาตอนเช้า เพื่อรอที่จะให้พ่อกับแม่ไปทำงาน เพราะ ตอนนั้นมีความรู้สึกหวาดกลัวพ่อกับแม่ตัวเอง จนวันที่ต้องมาอยู่คนเดียว ก็คือพ่อกับแม่มีภรรยาใหม่ พ่อกับแม่ ไปอยู่กับภรรยาใหม่ ทิ้งให้ปอนอยู่กับคนอื่น ที่เขาเช่าห้อง เขาอยู่ข้างห้อง ตอนที่พอกับแม่เลิกกัน ตอนนั้นปอนอยู่แค่ ป.6 เองคะ ตอนนั้น เด็กคนหนึ่งที่อยู่ ป.2 พ่อแม่ทิ้งให้อยู่คนเดียว เชื้อมัยคะว่า ตอนนั้นปอนอายเพื่อนมากเลย อายเพื่อนที่หนึ่ง ถ้าปอนไป โรงเรียน ปอนไม่มีตั้งคิดตัวเลยสักบาท ไปซื้อข้าวกิน ปอนโดดเรียนทุกวัน เพราะปอนไม่อยากเรียนแล้ว ขอข้าววัดกินประทังชีวิตไปทุกวัน ให้ผ่านพ้นไปในแต่ละวัน จนวันที่จบ ป.6 แล้วต้องขึ้น ม.1 ปอนบอกกับครูประจำชั้นว่า หนูไม่เรียนต่อแล้วคะ เพราะหนูไม่มีเงิน หนูไม่มีพ่อแม่มาจ่ายค่าเทอมให้หรอก ตอนนั้นก็คือหนูพูด กับครูประจำชั้นหนูตรง ๆ เลย แต่ครูประจำชั้นก็ยืนยันกับหนูว่า อย่างน้อยหนูต้องจบ ม.3 นะลูก ก็ดันให้หนูขึ้น ม.1 ไม่คบเพื่อนที่โรงเรียนคะ แต่คบเพื่อนเด็กน้อย ๆ วัยรุ่นที่อยู่แถวบ้าน เขาให้ลอง อะไรก็ลอง ลองดูคุณครูก็ลอง ลองกินเหล้าก็ลอง แต่ตอนนั้นปอนยังไม่ได้ลองยานะคะ ก็คืออยู่ที่ การกินเหล้ากับคุณครูหรือยังมีความปฏิเสธว่า อันนี้หนูไม่เอา ขอลองแค่บุหรี่ยกกับเหล้า แต่เชื้อมัย การที่หนูคบกับวัยรุ่นแถวบ้าน หนูมีความรู้สึก ว่า ฉันมีความสุข ฉันไม่ต้องอยู่คนเดียว ฉันมีเพื่อน

และเราคิดว่า คนพวกนั้นเขาจริงใจกับเรา แต่ตอนนั้นปอนก็จะมีเพื่อนอยู่คนหนึ่งที่เราเรียนด้วยกัน ชื่อเอก (นามสมมุติ) ไอน์กมันก็จะไปหาทุกวัน มันก็จะบอกว่า เฮ้ยมีงเรียนเถอะนะ อย่างจบบแค่ ป.6 เลข ก็เลยตัดสินใจกลับ พอเปิดเทอมก็กลับมาเรียน วันที่ขึ้น ม.1 เป็นวันที่ปอนเริ่มเจอแสงสว่าง เพราะปอนได้มาเป็นนักเรียนประจำชั้นของแม่ทิพย์ แม่ทิพย์จะเป็นครูคนหนึ่งที่ชอบยื่นสังเกตนักเรียน แม่ทิพย์จะชอบยื่นดูเด็กนักเรียนเล่น ทำกิจกรรมนั่น นี่ นั่น แม่ทิพย์จะยื่นยิ้มทุกครั้ง ที่เห็นลูกศิษย์ตัวเองเล่นสนุกสนาน หัวเราะ ร่าเริง แต่ปอนจะไม่เข้ากับเพื่อนเลย ไม่เล่น ไม่ยิ้ม ในความรู้สึกตอนนั้น อยกออกไปจากโรงเรียน นั่งอยู่ข้างล่างหน้าชั้นไป จะเห็นสายตาของผู้หญิงคนหนึ่งที่ยิ้มให้เรา สายตาที่เรามองเห็นสายนั้นนะคะ แวบแรกที่ปอนเห็นมันมีความอบอุ่น ความห่วงใย ความรัก รอยยิ้มที่มีแต่ความห่วงใยส่งมาให้ แต่ในตอนอยู่คนเดียว มีปมในใจว่า ฉันเกลียดพ่อ ฉันเกลียดแม่ ชีวิตนี้ คือ คิดว่า โตขึ้นเราจะไม่เปิดรับ 2 คนนี้ รวมถึงพี่ชายของปอนเอง ที่ทั้งปอนไป ไม่เล่น ไม่เข้าสังคม ไม่เรียน เข้าเรียนก็ไม่สนใจ จนวันหนึ่ง มันมีมือมือคู่หนึ่งเรียกได้ว่า เป็นมือคู่นั้นที่ดึงปอนขึ้นมาจากเหว วันที่แม่ทิพย์เริ่มมีกิจกรรมให้กับนักเรียนประจำชั้นของตัวเอง แม่ทิพย์แบ่งเวลาพักของตัวเองตอนกลางวันมาสอนพิเศษให้กับพวกปอน เพราะพวกปอนส่วนมากจะเป็นคนที่เรียนอ่อนภาษาอังกฤษ แต่แม่ทิพย์เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งแน่นอนคะ ในนั้นมีปอนอยู่ด้วย ที่เรียนอะไรก็ไม่เก่งเลย เทอมแรกยอมรับว่า การเรียนของปอนตกต่ำมากตอนนั้น เพราะว่า ในใจปอนไม่ได้คิดอยากเรียน มันคิดแล้วว่า ไม่อยากอยู่แล้ว อยู่ไปก็ไม่ทำอะไรดี เพราะเงินมาโรงเรียนแต่ละวันปอนก็ไม่มี จะมีความสุขในการไปเรียนทุกวัน ได้ยังไง จนวันหนึ่งมีโครงการอาคารกลางวันเข้ามา แล้วแม่ทิพย์ก็ขอให้ปอน ปอนรู้สึกอึ้ง ติใจจัง ฉันได้กินข้าวเที่ยงนะ ไม่ใช่ว่าตอนเที่ยงพอถึงเวลาพัก ฉันต้องไปหลบตามห้องน้ำ อาศัยเพื่อนไม่มีเงินไปซื้อข้าวกินที่โรงเรียน พอหลังจากนั้น แม่ทิพย์ก็เริ่มเข้ามาคุยกับปอนมากขึ้น ครูถามว่ามีปัญหาอะไร มีปัญหาครอบครัว หนูไม่อยากเรียน หนูอยากออก เพราะหนูไม่มีเงินเรียน แม่ทิพย์พูดกับปอนว่า ปัญหาของผู้ใหญ่ ก็คือปัญหาของผู้ใหญ่ ปัญหาของเด็ก ก็คือต้องเรียนหนังสือให้มีความรู้ เพื่อที่จะเอาความรู้ไปทำมาหาเลี้ยงตัวเอง วันนั้นแม่ทิพย์บอกว่า แม่ปอนโทรมาหาแก ถามว่าปอนเป็นยังไง แล้วบอกว่าจะส่งเงินมาให้ปอน วันที่ปอนกลับมาตั้งใจเรียน รู้มั๊ยคะเพราะอะไร เพราะเงิน 150 บาทที่แม่ทิพย์ยื่นให้ไปซื้อรองเท้าใหม่ ปอนรู้ว่าเงินที่แม่ทิพย์ให้ปอน ไม่ใช่เงินที่แม่โอนมาหรอก แต่มันเป็นเงินของแม่ทิพย์นั่นแหละที่ยื่น หลังจากนั้นมา แม่ทิพย์ก็หากิจกรรมให้ปอนทำมากขึ้น เข้ากับเพื่อนได้มากขึ้น จากคนที่ไม่เคยหัวเราะเลยนะคะ กลายเป็นคนกลับมาเล่น กลับมาหัวเราะมากขึ้น จนเรียนจบ ม.3 ก็ได้เรียนต่อ พอเรียนต่อก็ได้ทำงาน ส่งตัวเองเรียนมาตลอดนะคะ จนแม่ทิพย์ปลุกฝังว่า การที่ครอบครัวของเราจะเป็นครอบครัวที่แตกแยก แต่เราก็ไม่จำเป็นที่จะทำตัวให้เป็นเด็กมีปัญหา ตอนนั้นปอนคิดว่า ปอนเป็นเด็กมีปัญหา มากจริง ๆ แม่ทิพย์สอนปอน

จนจบ ม.3 ตลอดระยะเวลา ม.1 ถึง ม.3 เชื่อมั้ยคะว่า ปอนได้ความรักจากแม่ แม่จริง ๆ
 ประคบประหงมปอนจนจบ ม.3 จริง ๆ แล้วแม่ทิพย์ไม่ต้องประคบประหงมปอนจนจบ ม.3 ก็ได้
 เพราะปอนไม่ใช่ลูกใช้หลานเขา แต่สิ่งที่แม่ทิพย์ทำ ทำให้ปอนไม่ได้คิดว่าเป็นแค่ลูกศิษย์ แต่ปอนเป็น
 ลูกแม่คนหนึ่ง ที่แม่พร้อมที่จะช่วยเหลือขาดแคลน ชัดเกล้าจิตใจที่มันแบบมันมีแต่ด้านลบ ให้มี
 ด้านบวกเข้ามาบ้าง แม่สอนแค่ว่าดีมาก แต่ก็เลยให้คนอื่นรังเกียจ จนวันหนึ่งส่งตัวเองเรียน ทำงาน
 มีเงิน เลยได้มีโอกาสได้ไปเลี้ยงข้าวน้องบ้านเด็กกำพร้าที่พัทยา เชื่อมั้ยว่า ตอนนั้น ปอนมีความสุข
 มากเลยอะ ปอนเพิ่งรู้ว่า การที่เราให้คนที่เราไม่มีเหมือนเรา และการที่ปอนเห็นเด็กอึด มันทำให้ปอน
 มีความรู้สึก ว่า ดีมากเลย ปอนเข้าใจความรู้สึกของแม่ทิพย์เลยว่า การที่เราให้ไปอีกคนที่เป็นคนรับ
 มันมีความสุขแบบนี้เอง จนปอนก็เลยผลักตัวเองให้เข้าไปอยู่ในมูลนิธิที่ปากช่องคะ ช่วยคนเจ็บ
 ช่วยเป็นอาสาของมูลนิธิ จากเป็นผู้รับกลายเป็นผู้ให้ มันทำให้ปอนมีความสุขนะคะ มีความสุข
 มาก ๆ กับการที่เราได้ให้คนที่เขามีน้อยกว่าเรา แต่เราก็สามารถแบ่งให้เขาได้ ปอนก็ไม่รู้นะคะว่า
 ถ้าวันนั้นครูประจำชั้นของปอนไม่ใช่แม่ทิพย์ จะเป็นยังไง จะมีปอนที่ได้งานทำที่ดี เรียนจบสูง
 มีงานทำที่มั่นคงแบบนี้มั้ย ปอนก็คิดว่า ถ้าเมื่อไหร่ที่ปอนกลับไทย ปอนก็อยากมีโอกาสซักครั้ง
 กลับไปช่วยน้อง ๆ ที่โรงเรียน สักครั้งก็ยังดี ทุกวันนี้ ปอนมีงานที่มั่นคง มีเงินเดือนที่มั่นคงคะ
 ส่งตัวเองเรียนจนจบปริญญาตรี เพราะปอนคิดถึงคำที่แม่สอนเอาไว้ ต่อให้ครอบครัวเราเป็น
 ครอบครัวที่มีปัญหา แต่เราอย่าทำตัวให้มีปัญหา เราสู้ได้ เท่าที่เราสู้ แต่ถ้าวันใดที่เราเหนื่อย
 เราก็แค่พัก ถ้าเราเหนื่อยมาก ๆ เราก็นั่งพัก ปอนก็เลยทำแบบนี้มาตลอด ตลอดที่แม่สอนว่า
 ถ้าวันไหนที่เหนื่อย ปอนก็แค่พักพอหายเหนื่อย ปอนก็ลุกขึ้นใหม่ และแม่ทิพย์พูดกับปอนอีกว่า
 พ่อก็คือพ่อ แม่ก็คือแม่ ต่อให้เราจะมีอคติกับเขาแค่ไหน ก็อย่าลืมคนที่ทำให้เราเกิดมา ปัจจุบัน
 ปอนไม่รู้นะคะว่าครูที่น้อง ๆ เจอเป็นแบบไหน ปอนไม่รู้จริง ๆ แต่ครูที่ปอนเจอมา คือ ครูที่เป็น
 มากกว่าครูคะ ครูที่เป็นให้เราได้ทุกอย่าง เป็นให้ทั้งแม่ วันแม่ ปอนไม่อยากจะเข้ากิจกรรมเลยนะคะ
 เพราะปอนไม่มีแม่เหมือนคนอื่นเขา แต่ตอนนี้ ต่อให้มีวันแม่สักทีปี ปอนก็ไม่กลัวแล้ว เพราะปอน
 มีแม่ที่ชื่อว่าแม่ทิพย์คะ ที่คอยให้กำลังใจปอนตลอด เอาจริง ๆ ถ้าให้ปอนพูดถึงแม่ทิพย์ ปอนเรียก
 ได้คำเดียวคะว่า แม่ ก็ตอนนี้ ปอนก็อยากจะบอกแม่ว่า ปอนขอบคุณเงิน 150 บาท มากเลยนะ
 ที่ทำให้ปอนมีวันนี้ มาไกลจนถึงทำงานต่างประเทศ ขอขอบคุณจริง ๆ คะ ขอขอบคุณมาก ๆ เลย

ภาคผนวก จ

คู่มือการใช้งานบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

คู่มือการใช้งาน

บทเรียนออนไลน์

เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

โครงการการเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควีธี

โดย

นางสาวสุกฤษฎิมาศ อภิรักษ์วงษ์

นิสิตหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำนำ

คู่มือการใช้งานบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาฉบับนี้ จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษาด้วย รูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี สามารถเข้าใช้งานในระบบ และเรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาสมรรถนะ การปรึกษาของครูที่ปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประกอบด้วยเนื้อหา การแนะนำ ระบบ การเข้าระบบ การลงทะเบียน การเข้าเรียน การทำแบบฝึกหัด การใช้กระดานสนทนา เนื้อหาในระบบ เกี่ยวกับความรู้การให้การปรึกษา

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาที่เข้ามาใช้ระบบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน

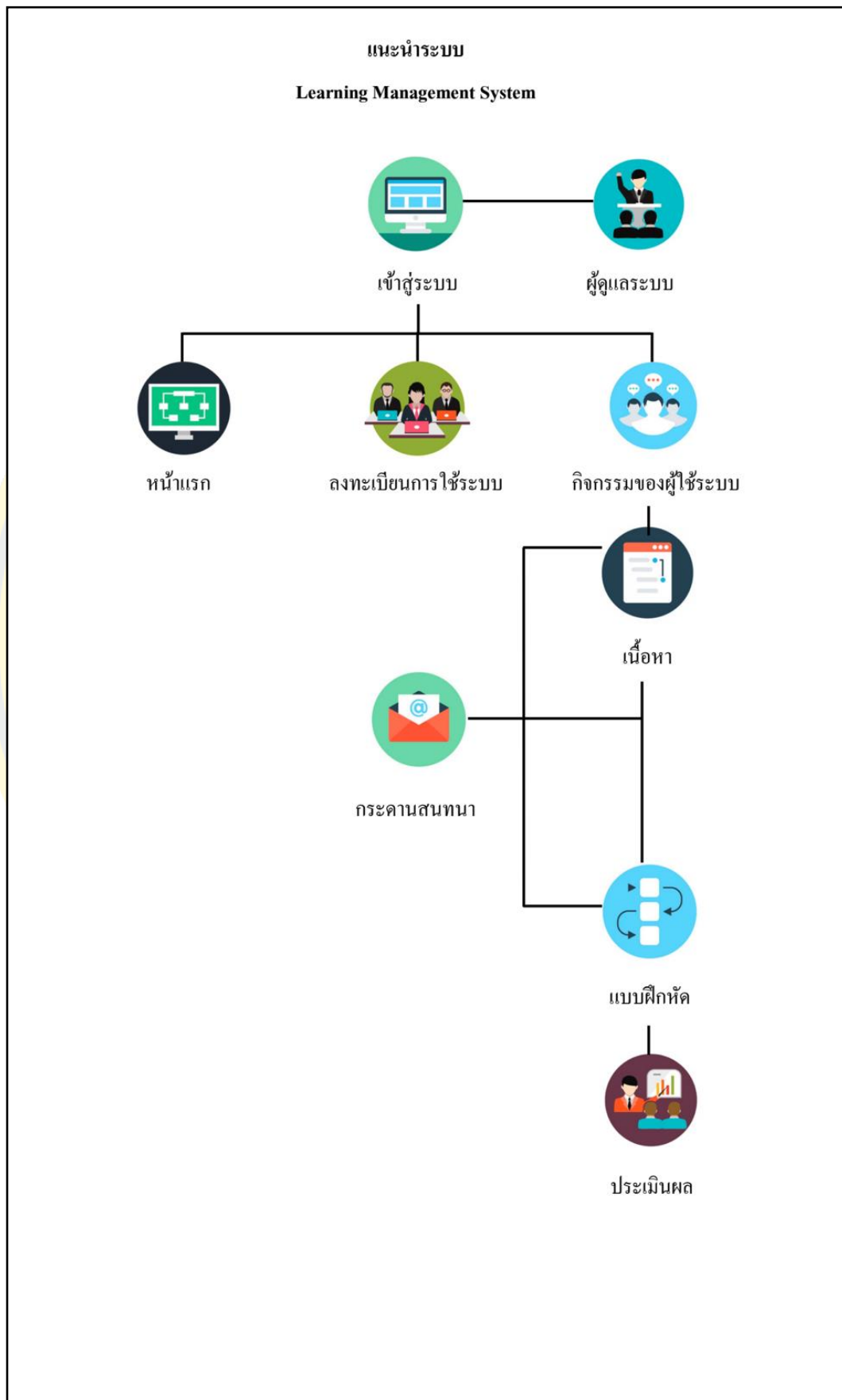
สุทธิมาศ อภิรักษ์วัฒน์

สารบัญ

แนะนำระบบ.....	1
การเข้าระบบ.....	2
การลงทะเบียน.....	4
การเข้าเรียน.....	5
การทำแบบฝึกหัด.....	6
การใช้กระดานสนทนา.....	8

การเข้าระบบ

1. เข้าสู่หน้า Internet
2. พิมพ์ URL: <https://sites.google.com/view/conselor-rayong2023/หน้าแรก> หรือสแกน QR Code ด้านล่าง

ลิงก์เข้าระบบ e-Learning

เมื่อผู้เรียนเข้าหน้าเว็บไซต์เรียบร้อยแล้ว จะพบหน้าจอแรกสำหรับการเข้าเรียน e-Learning ดังแสดงในภาพด้านล่าง

ซึ่งแต่ละส่วน มีรายละเอียดดังนี้

1. Address ในการเข้าเรียน e-Learning
2. หน้าแรก แสดงส่วนต่างๆ ทั้งหมด
3. คู่มือการใช้งาน สำหรับผู้เริ่มต้นใช้ระบบ
4. ลงทะเบียน ในรูปแบบของ Google Form สำหรับผู้เรียนกรอกรายละเอียดของตนเองเข้าสู่ระบบ
5. กระดานสนทนา สำหรับการสนทนาระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
6. ติดต่อเรา สำหรับผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือติดต่อผู้ดูแลระบบ
7. เนื้อหา สำหรับผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการให้บริการปรึกษา ประกอบด้วย
 - ส่วนที่ 1 หลักการและทฤษฎี
 - ส่วนที่ 2 ทักษะ
 - ส่วนที่ 3 กระบวนการ
 - ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพ

การลงทะเบียน

1. คลิกเลือกเมนู “ลงทะเบียน”

2. ผู้เรียนกรอกข้อมูลของตนเองลงในระบบ
เมื่อผู้เรียนเข้าหน้าเว็บไซต์เรียบร้อยแล้ว จะพบหน้าจอแรกสำหรับการ ลงทะเบียนดังแสดงในภาพ
ด้านล่าง

**แบบลงทะเบียน สำหรับผู้เข้าร่วม โครงการการเสริมสร้าง
สมรรถนะการฝึกหัดครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการ
ฝึกหัดครูเชิงผสมผสานเทคนิควิธี**

sutimas2521@gmail.com สลับบัญชี ☁

✉ ไม่ใช้ร่วมกัน

* ระบุว่าเป็นคำถามที่จำเป็น

ข้อมูลทั่วไปของผู้ลงทะเบียน

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลของท่านลงในแบบฟอร์ม

1. คำนำหน้า *

นาย

นาง

นางสาว

กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน และคลิกเลือก

ส่ง

การเข้าเรียน

1. คลิกเลือกเมนูเนื้อหาที่ต้องการเรียน

เมื่อคลิกเข้าสู่บทเรียน จะปรากฏเนื้อหาดังแสดงในภาพด้านล่าง

การทำแบบฝึกหัด

คลิกเลือกเมนู “แบบฝึกหัด” เพื่อทำแบบฝึกหัด โดยให้ผู้เรียนกรอก ชื่อ-นามสกุล และเลือกตอบคำถามเพียง 1 ข้อ เมื่อคลิกเข้าสู่แบบฝึกหัด จะปรากฏเนื้อหาดังแสดงในภาพด้านล่าง

แบบฝึกหัด	ส่วนที่ 1 หลักการและทฤษฎี
โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ข้อ	
แบบฟอร์มนี้จะรวบรวมอีเมลจากผู้ตอบทั้งหมดโดยอัตโนมัติ เปลี่ยนการตั้งค่า	
ชื่อ-นามสกุล *	
ข้อความคำตอบสั้นๆ	
1. ข้อใดไม่ใช่... *	
☐ ก.	
☐ ข.	
☐ ค.	
☐ ง.	

การใช้กระดานสนทนา

1. คลิกเลือกเมนู “กระดานสนทนา”

2. ผู้เรียนกรอกข้อมูล หรือคำถาม ลงในระบบ ดังแสดงในภาพด้านล่าง

กระดานสนทนา

สลับบัญชี

* ระบุว่าเป็นคำถามที่จำเป็น

อีเมล *

บันทึก บันทึก เป็นอีเมลที่จะรวมกับคำตอบของคุณ

ชื่อ-นามสกุล *

คำตอบของคุณ _____

คำถาม *

คำตอบของคุณ _____

ระบบจะส่งอีเมลสำเนาคำตอบของคุณไปยัง sutimas2521@gmail.com

ส่ง
ล้างแบบฟอร์ม

7

และคลิกเลือก **ส่ง** จะปรากฏคะแนนผลการทดสอบ และเมื่อตอบผิดจะแสดงคำตอบที่ถูกต้องแต่ละข้อ ดังแสดงในภาพด้านล่าง

แบบฝึกหัด

ส่วนที่ 1 หลักการและทฤษฎี

คะแนนรวม 4/10 ?

โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ข้อ

ระบบบันทึกอีเมลของผู้ตอบ msb@msb.or.th ไว้แล้วเมื่อส่งแบบฟอร์มนี้

ชื่อ-นามสกุล *

.....

✓ 1. ข้อใดไม่ใช่... *

1/1

 ก. ข. ค. ง. ✓

✗ 2. ข้อใดถูกต้อง *

0/1

 ก. ✗ ข. ค. ง.

คำตอบที่ถูกต้อง

 ง.

ภาคผนวก ช

แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปฐกษาสำหรับครูที่ปฐกษา

แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์
เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา

คำชี้แจง

แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา
ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองของ
ครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา
ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสานเทคนิควิธี โดยมีเนื้อหาความรู้และแบบฝึกหัด แบ่งเป็น 4 ส่วน
ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพในการให้การปรึกษา ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง

โดยเป็นการศึกษาด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ผลการประเมิน
คุณภาพของบทเรียนออนไลน์ที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น การวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการ
ในภาพรวม ไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบ กรุณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงอย่างครบถ้วน เพื่อประโยชน์
ในการรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์

แบบประเมินคุณภาพบทเรียนออนไลน์มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการให้การปรึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีในการตอบ และสามารถ
นำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาสำหรับครูที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุทธิมาศ อภีรักษ์วิชย์
นิสิตปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการปรึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา

น้อยกว่า 5 ปี 5-9 ปี 10-14 ปี 15 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากบทเรียนออนไลน์

น้อยกว่า 5 ปี 5-9 ปี 10-14 ปี 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 คุณภาพบทเรียนออนไลน์

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก

3 หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่านปานกลาง

2 หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย

1 หมายถึง ข้อความนี้ตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการให้การปรึกษา						
1	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์					
2	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุม สิ่งที่ครูที่ปรึกษาคควรศึกษา					
3	การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย					
4	การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับหัวข้อ					
5	เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาได้					
6	รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
7	รูปแบบและวิธีการนำเสนอเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา					
8	มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและซักถาม					
9	มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย					
10	แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์					
11	แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์					
12	ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัย					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ส่วนที่ 2 เทคนิคการให้การปรึกษา						
1	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์					
2	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษาคควรศึกษา					
3	การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย					
4	การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับหัวข้อ					
5	เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาได้					
6	รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
7	รูปแบบและวิธีการนำเสนอเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา					
8	มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและซักถาม					
9	มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย					
10	แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์					
11	แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์					
12	ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัย					
ส่วนที่ 3 กระบวนการให้การปรึกษา						
1	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์					
2	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษาคควรศึกษา					
3	การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย					
4	การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับหัวข้อ					
5	เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาได้					
6	รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7	รูปแบบและวิธีการนำเสนอเนื้อหาอันเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา					
8	มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและซักถาม					
9	มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย					
10	แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์					
11	แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์					
12	ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัย					
ส่วนที่ 4 จริยธรรมแห่งวิชาชีพการให้การปรึกษา						
1	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์ตรงกับวัตถุประสงค์					
2	เนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความครอบคลุมสิ่งที่ครูที่ปรึกษาควรศึกษา					
3	การอธิบายเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์เข้าใจง่าย					
4	การเรียบเรียงเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมกับหัวข้อ					
5	เนื้อหาในบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษาได้					
6	รูปแบบและวิธีการนำเสนอมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
7	รูปแบบและวิธีการนำเสนอเนื้อหาอันเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะการให้การปรึกษา					
8	มีช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและซักถาม					
9	มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย					
10	แบบฝึกหัดทบทวนสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์					
11	แบบฝึกหัดทบทวนครอบคลุมเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์					
12	ลักษณะของแบบฝึกหัดทบทวนมีความเหมาะสมกับครูที่ปรึกษาที่เข้าร่วม โครงการวิจัย					

ภาคผนวก ข

ภาพการให้การปรึกษากลุ่มตามโปรแกรมการศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะการปรึกษา
สำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษาเชิงผสมผสานเทคนิควิธี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุททิมาศ อภิรักษ์วณิชย์
วัน เดือน ปี เกิด	21 กรกฎาคม พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่บ้านอบอุ่น 9/ 17 หมู่ 2 ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง 21000
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2544-2552 อาจารย์ 1 โรงเรียนพังตรุราษฎร์รังสรรค์ พ.ศ. 2552-2553 ครู โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา พ.ศ. 2553-2558ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พ.ศ. 2558-2560ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาของ เขต 1 พ.ศ. 2560-ปัจจุบันศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2539 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนวิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2546 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2567 ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา

